

ΚΟΛΟΥΘΟΥ

ΑΡΠΑΓΗ

ΕΛΕΝΗΣ.

COLUTHI

RAPTUS

HELENAE.

RECENSUIT AD FIDEM CODICUM MSS. AC VARIANTES LECTIONES ET NOTAS ADIECIT

JOANNES DANIEL A LENNEP.

Accedunt *Eiusdem*

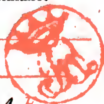
ANIMADVERSIONUM

LIBRI TRES

Tum in Coluthum, tum in nonnullos alios Auctores.

LEOVARDIAE,

Ex Officina GULIELMI COULON, Illustr. Frisiae Ordd. & Acad. Typographi.

cIↄIↄccxLvII.

SERENISSIMO AC CELSISSIMO

GULIELMO CAROLO HENRICO FRISONI,

ARAUSIONENSI ET NASSAVIO

PRINCIPI,

FOEDERATAE BELGARUM REIPUBLICAE

GUBERNATORI,

ET TERRA MARIQUE

IMPERATORI SUMMO,

INCLYTAE FRISIORUM ACADEMIAE

CURATORI MAGNIFICENTISSIMO.

ETC. ETC. ETC.

NEC NON

VIRIS NOBILISSIMIS,

SPLENDIDIDISSIMIS IN REPUBLICA HONORIBUS

CONSPICUIS,

HESSELO DOMINICO ERNESTO AB AYLVA,

TJAARDO BARONI AB AYLVA,

LIVIO SUFFRIDO LYCLAMA A NYEHOLT,

TJALLINGO EDONI SIXMA AB ANDALA,

ACADEMIAE FRANEQUERANAE CURANDAE IV VIRIS,

HANC COLUTHI EDITIONEM IN GRATISSIMI ANIMI SIGNUM

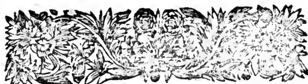
ET

SE SUAQUE STUDIA ANIMO DEVOTISSIMO

D. D. D.

JOANNES DANIEL A LENNEP.

B E-

BENEVOLO LECTORI

S. P. D.

JOANNES DANIEL A LENNEP.

PRodit tandem in lucem, Erudite Lector! accuratiori paululum lima expolitum Poemation, quod Colutho Thebano adscribi vulgo solet, de Raptu Helenae. quod licet notae non sit optimae carmen, nec decoribus suis, & nativa quadam simplicitate sese magnopere commendet, aut quenquam permoveat, ut prae ceteris novam illius Editionem comparandi curam in se suscipiat: maxime tamen accommodatum, in quo emaculando sese occupatum teneat, atque ingenioli vires experiatur adolescentior quis, quique primis duntaxat labellis scientias

attigerit. Etenim ficut plurimum labis recentioris aevi ruina, cum iam Poetica confenuerat quafi, & tantum non omne eius decus conciderat, Poematio noftro adhaefit, ita longinqui temporis iniuria, & librariorum ftupenda ignorantia haud parum de priftino nitore amifit; unde *corruptiffimum fimul & mutilum* pronunciare haud dubitavit Magnum Illud Academiae Batavae decus, Tiberius Hemfterhufius, Vir acutiffimi ingenii & confummatae eruditionis laude florentiffimus, in Notis ad Lucianum Tom. I. pag. 252. Equidem non diffiteor, Poetam noftrum Brodaeo, quique poftea illius carmen edidere, Stephano, Neandro, aliisque, quos nactus fuerat, Editoribus multum debere; attamen nondum eo res perducta mihi videbatur, ut omnibus fuis numeris abfolutiffimus in pofterum nullius cura & diligentia indigeret. Quod, fi quis ad Editorum numerum & peritiam animum folummodo attendat, mirum fortaffis accidat; at fi confideret, plerosque in limando noftro Poeta non nifi perfunctorie verfatos effe, haud fane aliunde derivet, quod tot graviffimis mendis refertus hactenus circumferatur. Quod fi vel unus Henricus Stephanus maiorem paulo in eo poliendo pofuiffet induftriam, dubitandum non foret, quin multis locis perfectio-

ctiorem haberemus. Verum non ea libelli dos erat, ut tali Viro dignus videretur, in quo sanando multum temporis & laboris insumeret. Ego igitur, cum, antequam Academiae Franequeranae valedicerem, ac Leidam me conferrem, ut Magnum illum Hemsterhusium, cujus admirator absens hactènus fueram, audirem, & studia mea Academica ulterius promoverem, profectuum meorum in Literis humanioribus specimen aliquod edere meditarer, in hoc stadio mihi decurrendum existimavi, meamque operam, qualemcunque etiam, Poetae addixi. Cum enim libelli moles admodum exigua sit, nec nisi res unicuique notissimas complectatur, hocce onus viribus meis quodammodo respondere, & multo melius cum fructu aliquo suscipi posse, sum ratus, quam si opus aliquod difficilius, quodque Editorem requirebat, cum ingenii viribus pollentissimum, tum larga, quam multorum annorum assidua exercitatio pepererat, eruditione conspicuum, aggrederer. Maxime autem in hoc proposito animus confirmabatur, quod noveram, penes Clarissimum Valckenarium collationem quandam Codicis MSS. esse nostri Poetae, eamque pro ea, qua apud Illum valerem, gratia, facile me impetraturum. In initio quidem constitueram Nostro Poetae, qui comes ei plerumque additur, adiungere Try-

phiodorum. verum cum postea intelligebam, Jacobum Merrickium Anglum huius Poetae novam parasse Editionem, quae Oxoniae in octavo, prodiit, ab hoc consilio destiti, tum ne alterius laudi invidus viderer, tum quod verebar, ne in nimiam molem excresceret libellus, maxime, si ad calcem adiicerentur Animadversiones nostrae, quas conscribere, & in publicum emittere, iam tum decreveram.

Ut autem rite persequar, quae propius paulo ad hanc nostram Editionem spectant, primo quaedam delibanda sunt ad Codicum MSS., quorum mentio in Notis a me fuit facta, cognitionem pertinentia, tum etiam de vetustis, quibus usus fui, Editionibus dicendum. Commemoranda itaque hac in parte benignissima oblatio Viri Clarissimi ac Doctissimi Ludovici Caspari Valckenarii, qui simulac consilium nostrum ipsi innotuerat, pro singulari favore, & prolixa benevolentia, qua me meaque studia adiuvare est solitus, collationem modo iam memoratam mecum communicavit, quam inter libros Vossianos ditissima Batavae, quae Leidae est, Academiae bibliotheca adservat; unde ante annos aliquot in suos usus descripserat Vir Eruditissimus. Hicce autem Codex quo temporis articulo exaratus sit, cum nullum ejus indicium

cium in collatione Vossiana addebatur, pro certo definire equidem nequeo. Recentem admodum esse, & demum, posteaquam Bessario Poema nostrum, una cum Quinto Calabro in Apulia repertum, cum orbe literato communicaverat, cum plerisque reliquis, qui adhucdum supersunt, Codicibus exaratum, verosimile videtur: mira enim lectionum variantium convenientia, quae saepius in collationibus, quibus usus fui, conspiciebatur, unice hanc in animo meo cogitationem excitavit, omnes illos Codices, quorum nonnullos recentioris admodum notae esse postea dicetur, ex eodem fonte derivatos esse, & uni eidemque libro Bessarionis originem debere. quod si verum, ut sane perquam est probabile, nullum horum ante seculi quinti decimi initium conscriptum esse, sequitur. Haec eum in finem verbo deducenda iudicavi, ut quis eo lenius ferret, si hic illic, ubi vulnera inveterata Poetam deformabant, & dudum ante inflicta, quam Codices illi conscripti erant, ingenioli frena paululum liberius laxaverim, & coniecturis calidioribus indulserim: nihil enim illis in locis auxilii a scriptis manu Codicibus exspectari poterat; quippe qui plerumque conscribebantur a barbara & somnolenta librariorum gente, cui priorum mendas non tantum non tollere, sed eorum

numerum novis etiam maculis adaugere mos erat. Imo quo difficilius saepius fuerit, veras & genuinas lectiones detegere, prava correctorum fecit sedulitas, quorum manibus nonnunquam pessime habitus est, & contaminatus Poeta, adeo ut vel perspicacissimus sine meliorum librorum subsidio illis locis emendandis vix par foret. Hoc, ne quis argumento minus solido a me adfirmari putet, unicus instar omnium erit locus prae ceteris in rem nostram dignissimus, qui Lectori offeratur, vs. 237. ubi hoc modo de Hyacintho canit:

Ὃν ποτε κουρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
Δῆμος Ἀμυκλαίων, ἠγάσσατο, μὴ Διῒ Λητὼ
Σκυζομένη, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν.

Quae verba quam ineptum sensum fundant, suo dicetur loco; ubi sic vulgatam resingendam conieceram:

Ὃν ποτε κουρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
Δῆμος Ἀμυκλαίων ἠγάσσατο, δηΐδ' ἀήτου
Σκυζόμενος, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν.

Eiusmodi autem, ac in priori loco conspicimus, scripturam, nisi manus correctoris dicam an corruptoris accesserit, a rudi scribarum gente oriri posse ut credam, nullis me verborum machinis quis adducat. Ceterum Codex

dex hicce Vossianus licet recens admodum conscriptus, inter optimos tamen omnino censendus est, cum non unò in loco eiusmodi lectiones suppeditat, quae menti Poetae apprime congruant, atque proinde genuinae antiquitatis videri queant. Huius Codicis variantibus lectionibus adiutus cum iam aliquamdiu in limando Poeta non sine fructu versatus fueram, & variis locis manus auxiliatrices, partim huius auctoritate fretus, partim sola nixus coniectura ad moveram, cumque iam inde bene sperare de futura Editione animus quodammodo incipiebat; ingens sane decus, & quale vix sperare ausus fuissem, Poetae nostro conciliatum est summo favore Clarissimi atque Eruditissimi Jacobi Philippi D'Orvillii, ad Quem Virum exornandum Gratiae cum Musis contendisse videntur, quique ut omnigena eruditionis supellectile est instructissimus, ita omnium, quotquot Musarum sacra severa lege colunt, Fautor liberalissimus: simulac enim consilium meum de Colutho edendo per literas Ipsi significaram, eumque impènse rogaram, ut, si quid Bibliotheca eius instructissima adservaret, unde splendoris nonnihil ad Poetam esset redundaturum, id mihi impertiretur; statim, quae maxima Viri Summi humanitas est, huic petitioni subscripsit non tantum,
mis-

missis tunc temporis Codicis MSS. collatione, aliisque, quae usui venire poterant, subsidiis; verum etiam aliorum Codicum collationes, quas aliunde brevi accepturum se adfirmabat, nanciscendi, usurpandique spem in animo meo concitavit; quam vanam haud fuisse, re ipsa comprobavit Vir Ille Humanissimus: brevi enim post tres adhuc alias collationes mecum communicavit, adeo ut Huius Viri beneficio quatuor Codicum variantibus lectionibus fuerit ornata nostra Editio. Prima harum collationum, quae Vossianae haud multum bonitate cedit, Florentiae instituta est ad Codicem MSS. Bibliothecae Laurentianae, in cuius fine legebatur, prouti a Collatore fuerat adnotatum: Θέλος τῆς ἁρπαγῆς τῆς Ἑλένης Κολλύθου. Hunc Codicem excipiunt duo Regii, quorum collationes rogatu Summi D'Orvillii Parisiis instituit Martinus Bouquetus inter eruditissimos Benedictini ordinis Viros hodie censendus. Ex hisce autem, cum saepenumero cum Vossiano & Laurentiano conspirant, de reliquorum Codicum aetate quodammodo aestimare licet. Priorem enim, qui inter Codices Regios N°. erat 2764. quique in calce praeferebat: ἐπὶ Φούσκης κρατούσης, recentem admodum esse, & seculo demum sexto decimo exaratum, temporis indicium, a Collatore

adiectum

adiectum, probat. Alter Codex, inter Regios N$_o$. 2600. in cuius fine eadem fere, quae in Laurentiano, legebantur: Τέλος τῆς τῆς Ἑλένης ἁρπαγῆς, & aetate & bonitate priorem antecedebat; quippe seculo quinto decimo jam scriptus. Quartus Codex, cuius collationem, curante amplissimo Marchione Theodoro Alexandro Trivultio rogatu CL. A. F. Gorii institutam, itidem favori Clarissimi D'Orvillii debeo, Mediolani in Bibliotheca Ambrosiana conservatur; quantum tamen ex collatione eius colligo, parum bonae frugis continere videtur. Aliam praeterea Codicis MSS. collationem haud ita pridem mecum communicavit David Ruhnkenius, insignis eruditionis, atque humanitatis Vir, qui brevi egregium florentis doctrinae pignus Constantini Harmenopuli Πρόχειρον τῶν Νόμων splendidiori indutum veste orbi erudito impertietur. Est hicce Codex Hamburgi penes Ruhnkenii amicum Hermannum Samuelem Reimarum, Virum cum ingenii dotibus ornatissimum, tum larga doctrinae segete abundantissimum, qui collationem sane accuratissimam Ruhnkenii rogatu instituit, eamque pro singulari de meliorum Literarum cultoribus bene merendi studio in meos usus transmisit. Hicce Codex olim Eliae Putschii, deinde Joannis Albarti Fabritii, idem est, cuius meminit Fabri-

bricius Bibl. Graec. Vol. I. p. 363., ubi ante trecentos circiter annos scriptum tradit. Cum autem penitus fere typis esset descriptus libellus noster, iamque ad metam properarent operae, nec proinde commodum alibi locum invenire possent huius Codicis variae lectiones; ego tamen quidquam, quod ad splendorem & intellectum Poetae conducere quodammodo videbatur, mea culpa praeteriri nollem, ad calcem, ubi & huius Ruhnkenii observata paucula invenies, integram collationem reiicere decrevi: quae simul magnam Addendorum partem confecere. Praeter memoratas Codicum MSS. collationes, priscis Editionibus diligenter admodum usus fui, earumque lectiones, si mutatio quaedam notabilis conspiciebatur, licet saepius veram scripturam minime exhiberent, Notis inserui. Harum plerasque debeo favori Nobilissimi Matthiae Röveri, praecellentis doctrinae & ingenii sagacis Viri, qui inter alias praeclaras virtutes, quibus omnibus Musarum cultoribus sese merito commendat, & id peculiare habet, quod aliorum, qui aliquid scripto consignare, & ingenii sui vires publice experiri tentant, conatibus promovendis semper sese praestet paratissimum. Huius itaque Viri beneficio acceptum refero, quod primam Editionem, ab Aldo una cum

cum Quinti Calabri & Tryphiodori carminibus in forma, ut vocant, octava, sine adiecta temporis nota in lucem emissam, oculis usurpare mihi contigerit; illa ita comparata erat, ut reliquas Editiones bonitate & accuratione longe antecederet, & multas lectiones veras & genuinas exhiberet a posteris Editoribus obscuratas, qui ad unum omnes, saltem quorum Editiones in manus meas pervenerint, receptis saepe numero pravis lectionibus, & cerebelli sui figmentis ad hoc Aldinum exemplar Editiones suas conformarunt. Hac Editione multo deterior altera ab eodem Viro Nobilissimo mecum communicata, quae Basiliae per Sixtum Henricpetri prodiit anno seculi sexti decimi sexagesimo nono una cum Quinti Calabri & Tryphiodori Carminibus itidem in forma octava. Saepius autem mendas, quae Aldinae inerant, fideliter exhibet non tantum, sed ubique fere prioribus novas accumulat: quapropter eius lectionibus variantibus plerisque in locis Lectorem sine magno detrimento carere posse existimavi. Exstat etiam Coluthi Poema in Opere Aureo, quod Basiliae a Michaële Neandro procuratum est in quarto, Anno 1559. In hac Editione, cuius usum itidem debeo Nobilissimo Rövero, reperiuntur praeter Observationes paululum

am-

ampliores Notae marginales, quibus loca Poëtae male adfecta emendare conatus eſt Neander; quod nonnunquam feliciori forſan ſucceſſu feciſſet, ſi Codices MSS. quibus plane deſtitutus fuit, uno tantum uſus exemplari Aldino, fuiſſet nactus. Ad hanc ſuam conformavit Editionem Stephanus Ubelus, cum brevibus notulis editam Franequerae apud AEgidium Radaeum Anno 1600., cuius copiam una cum Jacobi Lectii Corpore Poetarum Graecorum, ubi fideliter ad Stephani Editionem expreſſum Poemation noſtrum reperitur, pro ſingulari ſua humanitate mihi fecit Vir Doctiſſimus Petrus Horreus: Sed etſi nec illa ita erat comparata, ut inde multum decoris ad Poetam noſtrum poſſet redundari, eius tamen collationem, ut & Ubeli emendatiunculas, ubi quodammodo memoratu videbantur dignae, Lectorem celare religioni duxi. Praeterea diligenter contuli Principes Carminis Heroïci Poetas, ab Henrico Stephano editos, quippe cuius Viri accuratiſſima diligentia in edendis Veterum Auctorum ſcriptis, & cum ingenii acumine certans inſignis eruditio omnibus eſt perſpectiſſima. Vix tamen quidquam novi reperiebatur, quod non e Brodaei Obſervatis, cui in Colutho edendo multum ſe debere ipſe faſſus eſt Vir Doctiſſimus, hauſerat.

rat. Hanc Editionem praeter Jacobum Lectium, cuius iam supra mentio facta est, secutus est AEmilius Portus, qui tamen, ubi a Stephaniana diversus abiit, plerumque pravas lectiones melioribus substituit, ut suis locis in Notis observavi. Saepius etiam in consilium adhibui Joannis Brodaei Notas & Castigationes, quae una cum Adnotationibus in Oppiani Cyneg. & Quinti Calabri Poema Basiliae Anno 1552. in octavo lucem adspexere, in quibus Poetae loca difficiliora saepe optime, ut solet, explicuit, nonnunquam etiam feliciter restituit. Quin haud raro in partes vocavi Claudii Dausquei Adnotamenta in Coluthum, quae una cum Adnotationibus in Quintum Calabrum & Tryphiodorum prostant in octavo Francofurti Anno 1614. qua de re consulendus Fabricius Bibl. Graec. Vol. 1. pag. 361. Haec autem Observata pleraque ita comparata erant, ut illis etiam sine magna iactura facile careret Noster Poeta. Praeter Codicum manu exaratorum Collationes insigne prorsus ornamentum Editioni nostrae accessit beneficio Viri Summi J. Ph. D'Orvillii. Miserat enim simul ad me suas in Poetam nostrum Observationes, quibus pro arbitrio me uti posse humanissimis, quas adiecerat, literis significabat. Ego itaque, ne quid inde detrimenti

Editio nostra pateretur, si tantum excerpta nonnulla in publicum emitterem, integris Viri Clarissimi Observatis, quae suis singula locis proposui, eam ornari satius duxi. Imo si hic illic in Notis Falkenburgii coniecturas & emendationes, quae in eius libro in Bibliotheca Lugduno Batava legebantur, memoratas reperiat, & illas benevolentia Clarissimi D'Orvillii me nactum esse sciat Lector Eruditus. Tandem in hac nostra Editione adiectae sunt coniecturae quaedam, quas Vir quidam Doctus, sive is fuerit Gulielmus Canterus, sive Daniel Heinsius, (utriusque enim nomen in fronte libri conspiciebatur) sive alius nescio quis, margini Editionis Aldinae adleverat. Has enim, cum nonnunquam minime spernendas animadverteram, Notis inseri, magni interesse Poetae nostri censebam. Reliquas autem Editiones, quarum meminit Fabricius, inspicere, atque oculis usurpare non licuit, praeter Christiani Feusteli Miscellania Coluthianarum Lectionum, hisce diebus, cum iam cuncta fere typis essent descripta, a Clarissimo Doctissimoque Viro Petro Burmanno accepta; quae cum Notis in Coluthum Valentinus Ernestus Loescherus Stromateo Differt. Wittebergae 1723. in quarto, inseruit. Illis tamen nihil prorsus inesse, quod scopo nostro in-

inservire poterat, deprehendi. Nec etiam disquirere hactenus datum fuit, cuius pretii sit nova illa Coluthi Editio, quae cum Notis & Versione Gallica haud ita pridem Parisiis in octavo prodiit. Quantum tamen ex specimine, quod in Actis Eruditor. Lipsiens. prostat, unde huius Editionis cognitio haurienda, colligere licuit, parum continere videbatur, quod nostrae Editioni multum decoris conciliare posset. Atque haec hactenus de Codicibus, & Editionibus priscis, aliisque, quorum mentio in hoc opusculo saepius inicitur.

Restant quaedam dicenda cum de Auctore Poematii nostri, tum de titulis, quibus vulgo insignitum eius nomen in fronte Poematii conspicitur. Auctor vulgo habetur Coluthus ille Thebanus celeberrima Aegypti urbe Lycopoli oriundus, qui teste Suida, sub Anastasio, atque proinde in fine seculi quinti, & initio sexti floruit: quam in rem ipse Suidas, ut & Argumenta Poematio praefixa videri queunt. Colluthus tamen seu ΚΟΛΛΟΥΘΟΣ (pro quo etiam ΚΟΛΛΑΥΘΟΣ legitur ad calcem Codicis Laurentiani) in duobus Codicibus Laurentiano nempe & Reimariano nuncupatur; unde dubitare quis posset, an recte Coluthus ille Thebanus auctor Poematii statuatur, & non meliori iure

Colluthus quidam nomine eius auctor haberi queat. quod nomen olim cognitum, & variis hominibus inditum discas e Fabricii Bibl. Graec. Vol. VIII. pag. 332 & 333. ubi binos eo insignitos nomine recenset. Accedit, quod Suidas, ubi Coluthi Thebani scripta recenset, plane silentio praeterierit nostrum Poemation. Quis autem fuerit hicce Colluthus, si a Colutho diversus statuitur, aut quonam tempore floruerit, equidem ignoro, cum nihil certi de illo memoriae, quantum noverim, sit proditum. Nostrum tamen Poemation non multum post Nonni Panopolitae, Tryphiodori, aliorumque huius generis tempora conscriptum esse certum styli indicium probat. Multo autem certius est, plerosque illos titulos, qui in fronte Carminis leguntur, a recentiori demum manu fuisse additos. Variant quidem leviter in illis Editores, verum cum nemo ex illis, quorum Editiones vidi, Codicibus MSS. fuerit instructus; sed omnes ex Aldina Editione suas derivarint, non dubitabis, quin in reliquis Editionibus pro arbitrio Editoris sint immutati, & ad Aldinam reformandi, ubi legitur: ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ ΛΥΚΟΠΟΛΙΤΟΥ περὶ τῆς Ἑλένης Ἁρπαγῆς βιβλίον. Unde igitur, inquies, Aldus suam hausit? E Suida procul dubio, vel Argumento Poematis e Sui-

Suida desumto: ubi iisdem plane titulis insignitur Poeta. Huius observationis si quis meminerit, ubi Tryphiodori Inscriptionem cum Suida componat, nec eam aliunde quam e Suida hausisse Aldum, facile centiet, atque adeo in fronte eius Poematis longe rectius scribi ΤΡΥΦΙΟΔΩΡΟΥ ΙΛΙΟΥ ΑΛΩΣΙΣ, quam quod editur: ΤΡ. Αἰγυπτίου, Γραμματικοῦ, καὶ ἐποποιοῦ Ἰλίου ἅλωσις, quemadmodum etiam in nostro Poeta simpliciter dedi ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΑΡΠΑΓΗ ΕΛΕΝΗΣ. Cui sententiae haud parum roboris conciliant Codices Reimari & Laurentianus, ubi ΚΟΛΛΟΥΘΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΡΠΑΓΗ ΕΛΕΝΗΣ reperiebatur. Illud enim ποιητοῦ sive addas, sive demas, licet non ita multum intersit, posterius tamen malo, cum certum mihi videatur, eiusmodi titulos ποιητὴς, ἐποποιὸς &c. a recentiori manu plerumque scriptorum nominibus fuisse additos, sive ut ab aliis eiusdem nominis distinguerentur, sive tantum honoris gratia eiusmodi titulis insigniebantur.

Hic pedem figere, & Lectorem, quem iusto iam forsan diutius moratus sum, ad ipsum Poetam dimittere possem, nisi modi adhuc, quem in hac Editione procuranda tenui, ratio mihi foret reddenda. Cum itaque illis, quae supra memoravi, subsidiis adiutus uberioribus Notis instructum Coluthum iu lucem e-

di posse animadverteram, consilio, quod antea quodammodo iam ceperam, de conscribendo Animadversionum libro, non tantum non destiti, sed multo magis in eo corroboratus sum. Quapropter praeter loca difficiliora Poetae nostri, quae verborum ambitu paululum maiori, quam ut in Notis commode tractari possent, indigere videbantur, ex illis, quae, dum aliorum Auctorum scripta versabam, in proprios mihi seposueram usus, quaedam seligere cepi, quae quodammodo luce digna, & ad intellectum Poetae conducere videbantur. Imo quod ultro fateor, cum in hisce Animadversionum libris, sive quocunque illos nomine digneris, amplissimus mihi campus pateret, saepius occasionem coniecturas super nonnullis Veterum locis proponendi & cum Orbe Erudito communicandi ultro oblatam avide arripui, saepius etiam quaesivi. Quod cum non ubique aeque facile & ex voto succedebat; postea duobus prioribus Animadversionum libris tertium adiicere decrevi, in quo Colutho, iisque, quae ad illum propius spectabant, missis, per florida Musarum vireta exspatiandi maiorem sumsi libertatem. Cum autem mascula & solida eruditione, quae longa exercitatione, crebrisque vigiliis acquiritur, & diuturna coctione, repetitisque me-

meditationibus demum confirmatur, atque corroboratur, destitutum me probe noveram, atque adeo parum novi, quodque luce dignum erat, proferri a me posse animadvertebam: in id potissimum incubui, ut coniecturas, & emendatiunculas, nonnullis placituras forsan, proponerem, & hac ratione, si non doctrinae, saltem ingenioli mei periculum publice facerem. In Notis, quae textui subiiciuntur, plerumque brevis esse studui, quippe quas eum potissimum in finem conscripsi, ut, quae propius ad intellectum Poetae spectabant, & interea verbo a me poterant dici, proponerem. Harum proinde magnam partem conficiunt variantes Codicum MSS. lectiones, & Editorum in nostrum Poetam coniecturae, quas diligenter collegi, &, ubi opus videbatur, Lectorum oculis exhibui. Interea, si quae loca, quorum curatio non adeo difficilis, nec magno verborum molimine opus habebat, reperiebantur, & illa in Notis sanare sum adnisus. Perraro autem, nec, nisi ad summum probabilitatis gradum pertingerent, proprias coniecturas, quibus non aliquis Codex MSS. adstipularetur, in textum intuli; ubi vero diversas & vulgato meliores lectiones suppeditabant libri scripti, saepius non sine egregio Poetae emolumento contextum mutavi. Latinam Nean-

Neandri Versionem, quam postea nonnullis mutatis receperunt Lectius, Portus, & Ubelus, in initio e regione textus Graeci adiicere fuerat animus, & si qui errores ab illo commissi videbantur, illos in Notis pro virili corrigere. verum cum sic nimis crebro res mihi habenda foret cum Neandro, nec caussam viderem, cur non chartae & Lectoris tempori parcerem, novam Versionem addidi, quantum fieri poterat Graeco textui congruentem, nisi illis forsan in locis, ubi scribarum segnities genuinam scripturam obscuraverat; quando plerumque emendationes & coniecturas tum aliorum tum meas secutus sum. Cum autem persaepe Poeta voces & epitheta minus ad res accommodata, vel etiam plane otiosa accumulet, mitius etiam laturum Lectorem spero, si hic illic parum forte accurate politeque fuerit conscripta. Indices tandem, quantum necesse videbatur, adieci, in quibus tum omnia Coluthi vocabula iusto ordine disposui, tum res & verba in Animadversionibus tractata, tum Auctorum nomina, quorum locis potissimum medicinam admoveram, collegi. Erunt fortassis nonnulli, qui sive invidia ducti, sive ignorantia (*ars* enim *non habet inimicum, nisi ignorantem*) Criticos hosce nostros labores maligno oculo spectabunt: ve-

verum illis nihil aliud reponam, quam maluiſſe me hac in parte malignos invidiae dentes experiri, quam morem ſequi illorum, qui, dum aliquid ſcripto conſignare, idque in publicum emittere ſtudent, dudum inventa aliis, aut etiam centies recocta ſine ullo pudore Lectoribus adponunt: a quo turpiſſimo, & deteſtando more me vel maxime alienum eſſe ſcias. Vele, Benevole Lector, & hiſce noſtris conatibus fruere, quos ſi forte benigno oculo excipias, ad maiora tentandum aliquando animo meo ſtimulos addes.

ΕΙΣ

ΕΥΚΛΕΕΣΤΑΤΟΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΝ ΝΕΑΝΙΑΝ,

ΙΩΑΝΝ. ΔΑΝΙΗΛΑ ΛΕΝΝΗΠΙΟΝ,

ΤΟ ΤΟΥ ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΠΟΙΗΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΑΝΤΑ.

Πῶς σε λέγειν, θέμις; ἢ κριτικὸν σοφόν; ἢ μελοποιόν;
Δισσὴν δ᾽ ἀγλαΐην σοὶ πόρε Καλλιόπη.
Εἴ ποτε μολπὴν ἐντύνεις μάλα λειριόεσσαν,
Αὐτίκα χαρμοσύνη λαμβάνει ἦτορ ἐμόν.
Εἶ δὲ κεδάζεις ποιητῶν σκοτόεσσαν ὁμίχλην,
Θαμβέω ἰδμοσύνην, θαμβέω εὐςοχίην.
Ἰὴ, ἰὴ, ΛΕΝΝΗΠΙΕ, δίπλοον ἔλλαχες αἶνον.
Θάλλ᾽ ἔρνος Φοίβου, δεύτερε Καλλίμαχε.

DAVID RUHNKENIUS.

ΚΟΛΟΥΘΟΥ

ΑΡΠΑΓΗ

ΕΛΕΝΗΣ.

COLUTHI

RAPTUS

HELENAE.

1 Ὑπόθεσις τοῦ περὶ τῆς ἁρπαγῆς τῆς Ἑλένης.

2 ΚΟλοῦθος Λυκοπολίτης Θηβαῖος ἐποποιὸς, γεγονὼς κατὰ 3 Σούδαν ἐπὶ Ἀναστασίου βασιλέως τῶν Ῥωμαίων, μετὰ Ζήνωνα βασιλεύσαντος πρὸ Ἰουστίνου τοῦ θείου Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. Οὗτος ἔγραψε 4 μέτρῳ διαφορά· Καλυδωνικὰ ἐν βιβλίοις ἓξ, Περσικὰ, καὶ τὸ παρὸν ποίημα, Ἑλένης Ἁρπαγὴν, ὃ ἐκ

1 Ὑπόθεσις τοῦ περὶ κ. τ. λ.] Argumentum hoc reperitur in duobus Codicibus manu exaratis Parisiensi primo & Vossiano, unde hic edi curavi. Quis fuerit eius Auctor, pro certo equidem dicere non habeo, ut nec illud, quonam tempore scriptum sit. Ante Bessarionem exstitisse nullus crediderim: diserte enim legitur e Leucis restitutum fuisse *Coluthi* Poema. id quod ope Bessarionis factum novimus. Utrum vero ab ipso Bessarione (quod fortassis suspiceris) vel ab alio homine literato istius aevi fuerit compositum, iuxta cum ignorantissimis ignoro.

Ibid. Ὑπόθεσις τ. π.] Inscriptionem Argumenti e Cod. Voss. addidi. In Par. A. aberat, ubi initium faciunt Κόλουθος Λ.

2 Κολοῦθος.] Sic Poëtae nostri nomen in Paris. A. sic vetustae Editiones in Vita *Coluthi*. Κόλουθος tamen in Voss. Cod. & hodiernis *Suidae* Editionibus, unde priora desumta esse ex ipso Argumento liquet.

ἐκ [5] Λευκανῶν νῦν ἀνεσώθη. Γράφει τὴν ἐν τῷ τοῦ Πηλέως καὶ Θέτιδος γάμῳ τῶν θεῶν συναγωγὴν, καὶ ἔριν περὶ τοῦ κάλλους· ἡ καλὴ [6] λαβέτω τὸ μῆλον· καὶ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔπεμψεν Ἑρμῆν πρὸς Πάριν κρινοῦντα τὰς θεὰς, καὶ δώσοντα τῇ εὐειδεστέρᾳ τὸ μῆλον. Πολλῶν δὲ λόγων καὶ [7] ὑποσχέσεων γενομένων, ὁ Πάρις [8] δέδωκε τὸ μῆλον τῇ Ἀφροδίτῃ ἐπὶ ὑποσχέσει λαβεῖν τὴν Ἑλένην· ἃ καὶ γέγονε. πλεύσας γὰρ εἰς Σπάρτην, καὶ τὴν Ἑλένην [9] ἀναπείσας ἀνήγαγεν εἰς τὴν Ἴλιον [10] κατα-

3 Σούδαν.] Σούδαν non Σουίδαν habent uterque Codex MSS., & in vita Noſtri vetuſtae Editiones. a *Neandro*, quem ſequitur *Ubelus*, pro Σούδαν Σουίδαν fuit vulgatum. Utroque modo recentioribus fuiſſe ſcriptum, notat *Joh. Alb. Fabricius* Bibl. Gr. Vol. IX. Cap. XL. p. 622. ubi notae conſulendae. Verum tamen & antiquum nomen Σουίδαν, non Σούδαν fuiſſe, ſi cum *Caſaubono* (quem ibidem vide) contendas, non refragor.

4. Μίτρῳ] Sic Par. A. in Voſſ. μέῖζω διαφορά. prius malui.

5. Λευκανῶν νῦν ἀνεσώθη] In Voſſ. ἀνεσώθαι. Par. A. omittit νῦν.

6 Λαβέτω τὸ μ.] Voſſ. λαβέτο.

7. Ὑποσχέσεων] Ita malui cum Par. A. Voſſ. σχέσεων.

8. Δέδωκε τὸ μῆλον.] Par. A. δέδωκεν Ἀφροδίτῃ τὸ μῆλον.

9. Ἀναπείσας] Voſſ. καταπείσας.

10. Καταλιποῦσαν.] Voſſ. καταλιποῦσα.

ταλιποῦσαν καὶ ἄνδρα καὶ θυγατέρα καὶ οἰκίαν καὶ πάντα ἐκεῖ ἔρωτι [11] τοῦ βαρβάρου.

[12] ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΒΙΟΣ

ΚΟλοῦθος [13] Λυκοπολίτης Θηβαῖος ἐποποιὸς, γεγονὼς κατὰ [14] Σούδαν ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ κληθέντος βραχινοῦ, μετὰ Ζήνωνα βασιλεύσαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει. μεθ' ὃν ἐβασίλευσεν Ἰουστῖνος ὁ Θρᾶξ· καὶ μετ' ἐκεῖνον Ἰουστινιανὸς ὁ θεῖος, ὁ ἐλευθερώσας Ἰταλίαν τῆς δουλείας τῶν Γότθων διὰ Βελισαρίου, ἀνεψιὸς ὢν ἐκείνου. χίλια ἔτη εἰσὶ καὶ μικρόν τι πρός. Οὗτος ἔγραψε Καλυδωνιακὰ δι' ἐπῶν ἐν βιβλίοις ἕξ, καὶ Ἐγκώμια, καὶ Περ-

11. Τοῦ βαρβάρου] Articulum τοῦ, qui in Par. A. desiderabatur, e Voss. addidi.

12. Κολούθου Βίος] Ut prioris Argumenti, ita & huius Auctorem ignoro. Priori adhuc recentius esse, & hic illic nonnullis mutatis, nonnullis etiam insertis, ex eo conflatum videtur. Imo ab ipso forte *Aldo* Editioni primae fuisse praemissum, crediderim fere. Eo saltem nonnihil facit, quod ipse Auctor Vitae testatur, paululum supra mille annos inter *Coluthi* aetatem, & tempus, quo Vita eius conscripta est, intercessisse. Anastasius enim, sub cuius imperio *Coluthus* vixit, anno 491 accepit imperium. Jam ab eo tempore ad *Aldi* us-

Περσικά· τούτῳ ἐπιγέγραπται καὶ τὸ παρὸν ποίημα, Ἑλένης Ἁρπαγὴ, ἐν Ἀπουλίᾳ σύνηθες καὶ γνώριμον. ὅπου καὶ ἡ ποίησις τοῦ Ὁμηρικοῦ Κοΐντου πρῶτον εὕρηται ἐν τῷ ναῷ τοῦ θείου Νικολάου τῶν Κασσούλων ἔξω τοῦ Ὑδρόντου· ὃ ἀνασώσας ὁ θεῖος Βησσαρίων ὁ Νικαίας καρδινάλις Θουσκουλάνου τοῖς βουλομένοις ἐκοίνωσε· καὶ τοῦτο δὲ ἀπόκρυφον γεγονὸς νῦν κοινὸν ἔσται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ.

Ἔστι δὲ ἰδεῖν ἐν τούτῳ τὴν ἐν τῷ γάμῳ τοῦ Πηλέως καὶ Θέτιδος συναγωγὴν τῶν θεῶν, καὶ τὴν τῆς Ἔριδος σύγχυσιν, καὶ ἔριν περὶ

usque mortem anni fluxere 1024. Conſule *Fabricium* Bibl. Gr. in Notis Vol. XIII. p. 605. Quapropter vulgatam vel quidquam mutare velle, temerarium videtur; quod tamen a *Neandro* ad voc. Θουσκουλάνου factum. Quoniam vero in prioribus Editionibus compareat, nec ſua careat utilitate, operae pretium mihi fuit viſum, etiam hic Poetae noſtro praemiſiſſe.

13. Λυκοπολίτης.] Ald. & Baſ. Λικοπολίτης. id non Typographorum errore accidiſſe, diſcas ex Titulo libelli, ubi itidem Λικοπολίτου.

14. Σούδαι.] Vide, quae paulo ante dixi.

περὶ τοῦ μήλου, καὶ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔπεμψεν Ἑρμῆν πρὸς Πάριν κρινοῦντα τὰς τρεῖς θεὰς, καὶ τῇ εὐειδεστέρᾳ δώσοντα τὸ μῆλον. καὶ πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Πάρις δέδωκε τῇ Ἀφροδίτῃ τὸ μῆλον, ἐπὶ ὑποσχέσει λαβεῖν τὴν Ἑλένην, ὃ καὶ γέγονε· πλεύσας γὰρ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς Σπάρτην, καὶ λαβὼν ἐκείνην, ἀνήγαγεν εἰς Ἴλιον, κακὸν ἀρχέκακον πάντων τῶν δεινῶν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ.

Κόλουθος Λυκοπολίτης Θηβαῖος ἐποποιὸς, γεγονὼς ἐπὶ τῶν χρόνων Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως· ἔγραψε Καλυδωνικὰ ἐν βιβλίοις ς. καὶ Ἐγκώμια δι' ἐπῶν, καὶ Περσικά.

K O-

ΚΟΛΟΥΘΟΥ

ΑΡΠΑΓΗ

ΕΛΕΝΗΣ.

COLUTHI

RAPTUS

HELENAE.

ΚΟΛΟΥΘΟΥ

ΑΡΠΑΓΗ

ΕΛΕΝΗΣ.

Νύμφαι Τρωϊάδες, ποταμοῦ Ξάνθοιο γενέθλη,
Αἳ πλοκάμων κρήδεμνα, καὶ ἱερὰ παίγνια χειρῶν

Πολ-

ΚΟΛΟΥΘΟΥ] Variant nonnihil in Poematis Inſcriptione Editiones. Vetuſtiſſima, ad quam reliqui Editores ſuas concinnaverunt, exhibet ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ ΛΙΚΟΠΟΛΙΤΟΥ περὶ τῆς Ἑλένης Ἁρπαγῆς βιβλίον. Pro eo alii habent ΘΗΒΑΙΟΥ ΛΥΚΟΠΟΛΙΤΟΥ, vel transpoſitis vocibus ΛΥΚΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ. Ab omnibus abit *Portus*, qui nullo nixus fundamento dedit ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ ΛΥΚΟΠΟΛΙΤΟΥ ΕΠΟΠΟΙΟΥ ΕΛΕΝΗΣ ΑΡΠΑΓΗ. Exſtiteritne in Codicibus MSS. eiusmodi huius Poematis Inſcriptio, nec ne, pro certo adfirmare non auſim: poſterius tamen veriſſimum videtur. ſi enim in illis, quorum collationibus uſus fui, exſtiterit, in quatuor minimum, quos omnes cum *Lectii* vel *Stephani* Editionibus collatos adſcripta notula docet, cum nulla a Collatore differentia notetur, eadem prorſus fuerit, ſequitur. Falſam eſſe & adulterinam plane, in Praefatione, ubi in veram libelli Inſcriptionem ope MSS. Laurentiani inquirendi locus oppor

COLUTHI
RAPTUS
HELENAE.

NYmphae Troades, fluvio Xantho oriundae,
Quae crinalibus vittis, & sacris manuum ludicris

In

portunior, iam probare conatus sum. Sufficiat verbo hic monuisse in memorato Codice legi ΚΟΛΛΟΥΘΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΡΠΑΓΗ ΕΛΕΝΗΣ, pro quo malui ΚΟΛΟΥΘΟΥ ΑΡΠΑΓΗ ΕΛΕΝΗΣ.

ΚΟΛΟΥΘΟΥ] Haec constans omnium librorum scriptura, ut & in Argumentis Cod. Vossiani & Regii A. In Laurentiano scribitur ΚΟΛΛΟΥΘΟΥ. Prius verum, ut opinor, Poetae nostri nomen exhibet: qua de re in Praefatione.

V. I. Νύμφαι Τρωϊάδες, ποταμοῦ Ξάνθοιο γ.] Apud *Callimachum*, quem & alibi imitandum sibi sumsit Noster, simile quid invenies, ut Hymn. in Del. 109.

Νύμφαι Θεσσαλίδες, ποταμοῦ γένος, εἴπατε πατρὶ
Κοιμῆσαι μέγα χεῦμα.

Ibid. v. 256.

——— αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν
Νύμφαι Δηλιάδες, ποταμοῦ γένος ἀρχαίοιο,
Εἶπαν Ἐλειθυίης ἱερὸν μέλος.

ubi fortassis legendum Εἶπαν Ἐλειθυίῃ ἱερὸν μέλος.

Πολλάκι πατρῴησιν ἐνὶ ψαμάθοισι λιποῦσαι,
Ἐς χορὸν Ἰδαίησιν ἐπαντέλλεσθε χορείαις·
Δεῦτε, θεμιστοπόλοιο νοήματα μηλοβοτῆρος
Ἔσπετέ μοι, κελάδοντος ἀπορνύμεναι ποταμοῖο·
Ἐξ ὀρέων πόθεν ἦλθεν ἀηθέα πόντον ἐλαύνων,
Ἀγνώσσων ἁλὸς ἔργα· τί δὲ χρέος ἔπλετο νηῶν
Ἀρχεκάκων· τίνα πόντον ὁμοῦ καὶ γαῖαν ὄρινεν
Βουκόλος· ὠκυπέτης δὲ τίς ἔπλετο νείκεος ἀρχή,

Ὄφρα

V. 3. Ψαμάθοισι] Verto *ripam Brodaeum* secutus. ita pro *litore* ψάμαθος e *Sophoclis* Aiace v. 1083. notum. Pro eo plurali numero legitur apud *Homerum* Il. A. 486.

Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.

Differentiam inter ψάμαθος & ἄμαθος notavit *Hesychius* Voc. Ἄμαθος, *Ammonius* in utroque vocabulo, & *Suidas*, cuius verba mutila sic lege Ψάμαθος, παραθαλάσσιος ἄμμος. ἄμαθος γὰρ ἡ μεσόγεια ἄμμος, ἡ τῆς πεδιάδος κόνις. Ψάμαθος δὲ ἡ τῆς θαλάττης. Confer *Suidam* Voc. Ἄμαθος, unde emendationis veritas patebit.

V. 4. Ἐπαντέλλεσθε χορείαις.] Cod. Laur. ἐπαντέλεσθε.

V. 7. Ἐξ ὀρέων.] Coniecturam super hoc loco, quem menda laborare opinor, postea in Animadversionibus proponam.

V. 8. Τί δὲ χρέος.] Cod. Voss. Reg. A. & Ambros. τί δαὶ. quod, si interrogative, ut in nonnullis Edd. locus capiatur, rectius, & Ἀττικώτατον, a *Coluthο* tamen profectum non videtur.

V. 9. Ἴνα πόντον ὁμοῦ καὶ γαῖαν ὀρίνῃ] Miror, haec neminem Interpretum offendisse, cum nullo modo commodum admittant sensum. Ut brevis sim, locum sic corrigo

—— τίνα

In patria ripa faepe numero relictis,
Ad chorum vos confertis Idaeis choreis!
Agite, consilia pastoris iura reddentis
Dicite mihi, ex amni cum murmure labente prodeuntes:
E quibus montibus per insuetum mare venerit
Maris laborum nescius; ad quod opus erat navibus
Perniciosis; quodnam mare & terram commoverit
Pastor; unde tam subito exorta fuerit contentio,

Ita

—— τίνα πόντον ὁμοῦ καὶ γαῖαν ὄρινεν Βουκόλος.

Emendationem quominus in textum recipere dubitaverim, fecit Codex Reg. B. ubi ὀρίνει. Facillimo enim errore e litera ν altero latere eraso, oriri potest ι. quod in Codicibus manuscriptis non raro accidisse, nemo, qui eos oculis usurpaverit, inficias ibit.

V. 10. Βουκόλος· ἀκυπέτη δὲ τίς.] Ita libri omnes scripti aeque, ac typis impressi. *Dausqueius* recte ὠκυπέτης. Cur tamen & illud sibi suspectum dixerit, caussam, nisi levissimam video. si forte aliquid tentandum, non alienum foret

—— τίνα πόντον ὁμοῦ καὶ γαῖαν ὄρινεν Βουκόλος ὠκυπέτης. τίς δ' ἔπλετο νείκεος ἀρχή.

Velocitatem Paridi apprime convenire, tum quod amore, in quo nulla unquam mora datur, flagraret, tum quod *velox* admodum fuerit, liquet. Paridem *Dares Phrygius* Cap. XII. §. 5. *candidum* fuisse tradit, *longum, fortem, oculis pulcherrimis, capillo molli, & flavo, ore venusto, voce suavi, velocem, cupidum.* Dixit forte *cupidum imperii:* quod etsi verum non sit, nihilominis idem memoriae proditum a *Josepho Iscano* Lib. IV. 67.

Im-

Ὄφρα καὶ ἀθανάτοισι θεμιστεύωσι νομῆες·
Τίς δὲ δικασπολίη· πόθεν ἔκλυεν οὔνομα νύμφης
Ἀργείης. αὐταὶ γὰρ ἐθηήσασθε μολοῦσαι
Ἰδαίης * κάρηνον ἐπὶ πρηῶνα Φαλάκρης,
Καὶ Πάριν οἰοπόλοισιν ἐφεδριόωντα βοώκοις,
Καὶ Χαρίτων βασίλειαν ἀγαλλομένην Ἀφρο-
δίτην.
Ὡς ὁ μὲν ὑψιλόφοισιν ἐν οὔρεσιν Αἱμονιήων,
Νυμφιδίων Πηλῆος ἀειδομένων ὑμεναίων,
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσιν ἐῳνοχόει Γανυμήδης·
Πᾶσα δὲ κυδαίνουσα θεῶν ἔσπευδε γενέθλη
Αὐτοκασιγνήτην λευκώλενον Ἀμφιτρίτης.
Ζεὺς

Imperii cupidus, habiles pro-
latus in armos,
Siderea vernat acie Paris,
ore serenus,
Eloquio lenis, pede praeceps,
strenuus armis.

v. 12. Πόθεν ἔκλυεν ὄ. ν.] Laur. ἔκλυε. Reliqui ἔκλυεν.

v. 13. Αὐταὶ γὰρ ἐθηήσασθε μολοῦσαι] si Vulgatae standum; de ipsis Nymphis Troianis haec intelligenda. si tamen mecum reponas μολοῦσας, de Deabus Junone, Venere & Minerva, quarum mentio vs. 11. iam facta, ad Idam properantibus capi debet.

v. 14. Ἰδαίης * κάρηνον ἐπὶ πρ.] Locus foedissima macula spurcatus in omnibus libris sic legitur, excepto Ambrosiano, ubi κρηνας superscripto ν. Voss. καρηνον. sententiam tum aliorum, tum meam vide in Animadversionibus.

v. 15. Καὶ Πάριν.] Laur. καὶ πάλιν.

v. 16. Ἀγαλλομένην.] Verbum

Ita ut etiam paſtores Deabus ius dicerent;
Quodnam iudicium *fuerit;* unde audiverit nomen nymphae
Argivae. Vos enim ipſae ſpectaviſtis tendentes
Ad praeruptum verticem Idaeae Phalacrae,
Tum Paridem paſtoralibus inſidentem ſedibus,
Tum etiam Venerem Gratiarum regno ſuperbam.
Cum in excelſis Theſſaliae montibus,
Dum ſponſales Pelei hymenaei celebrarentur,
Juſſu Jovis a poculis eſſet Ganymedes;
Omnes Dii condecorare properabant
Formoſam Amphitrites ſororem;

Ju-

bum ἀγάλλεσθαι absque adiecto dativo hoc modo poſitum in elegantiori Poeta vix ferrem. *Coluthum* tamen, quippe qui non raro ab exacta ſcribendi norma diſcedit, ita ſcripſiſſe non inmerito forſan ſuſpiceris. Quia vero & aliis in locis hoc utatur participio, & nunquam non cum dativo conſtruat, ut vſ. 63, ἀγαλλομένη Διὸς εὐνῇ. vſ. 185. & alibi, mendoſum fere *Coluthum* hac in parte cenſerem, & legendum

Καὶ Χαρίτων βασιλείᾳ ἀγαλλομένην Ἀφροδίτην.

Quod in verſione expreſſi. Poſſet tamen etiam videri, poſt hunc verſum excidiſſe aliquid.

v. 18. Νυμφιδίων Πηλῆος ἀ. ὑ.] Preſſit *Apollonii* veſtigia Lib. IV. 1160.

Νυμφιδίαις ὑμέναιον ἐπὶ προμολῇσιν ἄειδον.

De Ganymede idem vide apud *Euripidem* Iphigen. in Aulid. 1049.

Ζεὺς μὲν ἀπ᾽ οὐλύμποιο, Ποσειδάων δὲ θα-
λάσσης·
Ἐκ δὲ μελισσήεντος ἀπεσσυμένων Ἑλικῶνος
Μουσάων λιγύφωνον ἄγων χορὸν ἦλθεν Ἀ-
πόλλων·
Τὸν δὲ μέθ᾽ ὡμάρτησε κασιγνήτη Διὸς Ἥρη.
Οὐδ᾽ αὐτὴ βασίλεια καὶ Ἁρμονίης Ἀφροδίτη
Ἐρχομένη δήθυνεν ἐς ἄλσεα Κενταύροιο.
Καὶ στέφος ἀσκήσασα γαμήλιον ἤλυθε Πειθὼ,
Τοξευτῆρος Ἔρωτος ἐλαφρίζουσα φαρέτρην.
Καὶ βριαρὴν τριφάλειαν ἀπὸ κροτάφοιο μεθεῖσα,
Ἐς γάμον ὡμάρτησε γάμων ἀδίδακτος Ἀθήνη.
Οὐδὲ κασιγνήτη Λητωΐας Ἀπόλλωνος

Ἄρ-

V. 25. Τὸν δὲ μέθ᾽ ὡμάρτησε] Ante *Stephanum*, qui recte emendavit τὸν δὲ μέθ᾽ ὡμάρτησε, male una voce legebatur τὸν δὲ μεθωμάρτησε. Cum *Stephano* facit Voss. Cod.

V. 26. Οὐδ᾽ αὐτὴ βασίλεια κ. Α.] *Brodaeus* reliquis rectius καὶ superfluum esse, & βασίλειαν Ἁρμονίης more Nostro familiari admodum coniungendum, vidit. Ita Χαρίτων βασίλεια vs. 16. θαλάμων βασίλεια v. 137. γάμων βασίλεια v. 306. Minerva πολέμων βασίλεια v. 89. σακέων βασίλεια v. 174. quo de loco postea. Bacchus ἡμερίδων βασιλεὺς v. 258. Cum tamen nonnihil offendat addita vocula καὶ, pro eo fere scribendum suspicarer καθ᾽, & unica litera vocis Ἁρμονίης mutata

Οὐδ᾽ αὐτὴ βασίλεια καθ᾽ Αἱμονίης Ἀφροδίτη.

Ordo est οὐδ᾽ αὐτὴ β. Ἀφροδίτη δήθυνεν ἐρχομένη καθ᾽ Αἱμονίης

ἐς

Jupiter de coelo, Neptunus e mari.
Ex Helicone foecundo properantium
Musarum argutum chorum duxit Apollo.
Hunc comitata est Juno Jovis soror.
Neque etiam ipsa connubii praeses Venus
Cunctanter profecta est ad nemora Centauri.
Coronaque nuptiali nexa, venit Suada
Sagittiferi Cupidinis pharetram gerens.
Galeaque valida de capite deposita,
Ad nuptias comitata est nuptiarum ignara Minerva.
Neque Latonia Diana Apollinis soror

Pe-

ἐς ἄλσεα Κενταύροιο, sensu claro & perspicuo. Sic Venus absolute Βασίλεια dicitur praeter alios ab *Empedocle* apud *Athenaeum* L. XII. p. 510. D. Imo sic passim Jupiter ceterique Dii βασιλεῖς, quod dudum alii observarunt. Aliam super hoc loco coniecturam, eamque elegantissimam, mecum communicavit inter alia Cl. *D'Orville*, qui vulgatae praeferendum existimavit μεθ' Ἁρμονίης Ἀφροδίτη. a qua emendatione forsan non discedendum. Ceterum cum Viro docto ad Aldin. Edd. nollem sane οὔτω pro αὐτή.

v. 31. Γάμων ἀδίδακτος.] Ald. aliaeque Editiones post γάμων male ponunt δ'. quod etiam in Cod. Voss. Reg. A. & B. & Laurent. est. Mutarunt Vir Doctus ad Ald. Edd. *Brodaeus*, alii, & sic recte locum adduxit *Pergerus* ad *Hesych.* V. Εὔγαμος. Cuius verba sic lego Εὔγαμος, ἐπίθετον Ἀθηναίας. Est autem illud Εὔγαμος (quod ita ab *Hesychio* profectum esse, ordo literarum docet) pro Ἄγαμος, quod nec *Relandum* fugit, quem ibidem vide.

v. 32. Αντωΐας Ἀ.] Cod. Reg.

Ἄρτεμις ἠτίμησε, καὶ ἀγροτέρη περ ἐοῦσα.
Οἷος δ᾽ οὐ κυνέην, οὐ δήϊον ἔγχος ἀείρων,
Ἐς δόμον Ἡφαίστοιο σιδήρεος ἤλυθεν Ἄρης·
Τοῖος ἄτερ θώρηκος, ἄτερ θηκτοῖο σιδήρου
Μειδιόων ἐχόρευεν. Ἔριν δ᾽ ἀγέραστον ἐᾶσαι
Οὐ Χείρων ἀλέγιζε, καὶ οὐκ ἐμπάζετο Πηλεύς.
Χρυσείοις δ᾽ ἑκάτερθε τινασσόμενος πλοκάμοισι,
Βό-

Reg. A. Λητωὶς seu Λητωίς. Voss. Λητωῒς, Ambros. Λήτωας Cod. Laur. Λητωὰς. Λητωϊὰς vide apud *Callimachum* Hymno in Dian. 82.

—— καὶ γὰρ ἐγὼ Λητωϊὰς ὥσπερ Ἀπόλλων.

Secus ac Noster de Diana & Phoebo *Catullus* Epithalam. Pelei & Thet. 229.

Inde pater Divum sancta cum coniuge, natisque
Advenit, coelo te solum Phoebe relinquens,
Unigenamque simul cultricem montibus Idae:
Pelea nam tecum pariter soror aspernata est,
Nec Thetidis tedas voluit celebrare iugales.

ubi vide omnino *Josephi Scaligeri* notam.

v. 34. Οἷος δ᾽ οὐ κυνέην.] Cod. Laur. κυανέην. Par. B. κυανέον.

v. 35. Σιδήρεος.] Par. B. σιδήριος.

v. 36. Τῆνος.] Recte τοῖος *Brodaeus*, *Neander* & Vir Doctus ad Ald. Edd. qui consensum tulerunt Codicis Laur. Ambros. Par. A. B. & Voss. In postremo τοῖς pro τοῖος. Certam scripturam in textum invehere non dubitavi.

v. 37. Ἔριν δ᾽ ἀγέραστον ἐᾶσαι] Voss. Ἔριν δ᾽ ἀγέραστον ἐάσειν.

v. 39. Χρυσείοις δ᾽ ἑκάτερθε τινασσόμενος πλ.] Hic versus una cum sequente depravatissimus circumfertur. De utroque, quid sentiendum, in Animadversionibus copiosius ostendam

Pelea sprevit, etiamsi venatrix esset.
Qualis neque galeam, neque hostilem hastam gerens,
Ad aedes Vulcani venit ferreus Mars;
Talis absque lorica, absque acuto ferro
Hilari vultu saltavit. Eridem vero contemtui habere
Neque Chiron, neque Peleus veritus est.
Aureis utrimque quatiens *caput* capillis
Bac-

dam. sufficiat verbo emendationem indicasse, quae hanc gignet scripturam

Χρυσείοις δ' ἑκάτερθ' ἐπινεισσόμενος πλοκάμοισι
Βότρυν Ἀκερσεκόμης Ζεφύρῳ συφελίζετο χαίτης.

Illud tamen adhuc monendum, ordinem in his versiculis, qualem hodie habemus, non ita a *Colutho* profectum videri. Loquitur de Eride, quam a Peleo contemtam canit. Nullae itaque hic Baccho partes. Ut male divulsa, quaeque coniunctim a *Colutho* scripta fuerant, in pristinum ordinem redigantur, bini hi de Baccho versiculi ad praecedentia migrare debent, ubi sive post versum 27. sive post versum 31. seu vers. 33. collocentur, parum refert. Interea cur a Summi *D'Orvillii* (cuius consensu mihi gratulor) post versum 33. collocantis sententia discedamus, causa nulla est. Verba Viri Clar. sunt: Βότρυς *metrum respuit, lege* βότρυν. *contra apud* Nicandrum *leviter vers.* 370. *Alexiph. corrigendum, ut versus sibi constet,*

——— Ἄλλοτ' ἀμύνει
Βότρυς εὐκνήμοιο μέγα βρεχθέντος ἐν οἴνῃ.

Porro hi duo versus de Baccho collocari alio loco, & commode post versum 33 *debent.* De eiusmodi transpositionibus pluscula in Animadversionibus meis, ubi nonnullis Veterum locis hoc modo,

Βότρυς Ἀκερσεκόμης Ζεφύρῳ στυφελίζετο χαίτην.
Ἡ δ', ἅτε ποιήεντος ἀποπλαγχθεῖσα νομοῖο
Πόρτις ἐρημαίῃσιν ἐνὶ ξυλόχοισιν ἀλᾶται,
Φοινήεντι μύωπι βοῶν ἐλατῆρι τυπεῖσα·
Τοῖα βαρυζήλοισιν Ἔρις πληγῇσι δαμεῖσα,
Πλάζετο, μαστεύουσα, θεῶν πῶς δαῖτας ὀρίνοι.
Πολλάκι δ' εὐλάϊγγος ἀπὸ κλισμοῖο θοροῦσα
Ἵστατο, καὶ παλίνορσος ἐφέζετο· χειρὶ δὲ γαίης
Οὐδέ τε κόλπον ἔρυξε, καὶ οὐκ ἐφράσσατο πέτρην.

Ἤθελε

modo sanandis opem feram. In quatuor Codd. Laur. Ambr. Par. A. B. χαίτης.

v. 42 Ἐνὶ ξυλόχοισι] Cod. Laur. ἐνὶ ξ ηλόχοισι.

v. 43. Φοινήεντι.] Reddo *pernicioso* vel *letali tabano*. *Hesychius* Φοινήεντα, λεπιδωτὸν ὁ Ἀππίων φησί. οἱ δὲ φόνιον, ἢ ἐρυθρὸν τῷ χρώματι, ἢ καταπληκτικὸν, ἢ φονευτικόν. Respicit *Homer.* Il. M. 220. *Tryphiodorus* in simili comparatione, βοοῤῥαίστην μύωπα dixit vs. 349.

v. 46. Εὐλάϊγγος ἀπὸ κλ.] Cod. Laur. εὔλαινος. Par. B. εὐάλινος.

v. 47. Χειρὶ δὲ γαίης Οὐδέ τε κ. ε.] Varias Eruditorum coniecturas in Animadversionibus proponam. Cl. *D'Orvillii* verba de hoc loco sunt. *Vexatissimus locus. forte legendum*

—— χειρὶ δὲ γαίης
Οὖδας πολλὸν ὄρυξε, καὶ οὐκ ἐφράσσατο πέτρην.

Ho-

Bacchus Zephyro comam diffundendam dedit.
At Eris, inftar vitulæ, quae herbido aberrans
Pafcuo in defertis filvis vagatur,
Quando letalis tabanus bobus infeftus eam percuffit:
Ita & illa gravibus invidiae ftimulis agitata
Oberrabat, follicita, quomodo Deorum convivium turbaret.
Saepe de lapidea fede profiliebat,
Iterumque infidebat: mox manu terrae
Latum finum percuffit, neque de faxo cogitavit.

Vo-

Homer. Il. I. 563.

Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
Κικλήσκουσ' Ἀΐδην, καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν
Πρόχνυ καθεζομένη.

Quintus Calaber XI. 23.

Αὐτὰρ δὴ ἀνέφηνεν, ἀναῤῥάξασα χέρεσσι
Τρηχὺ πέδον Λιβύης.

Poffet etiam legi ἄραξε. Orpheus *Argon.* 439.

—— οὖδας δ' ἤραξεν ὁπλῇσι.

Hactenus Vir Clariffimus.

v. 48. Καὶ οὐκ ἐφράσσατο πέτρην] Vir Doctus ad Ald. Edd. emendaverat ἐθράξατο πίζην. absque neceffitate ulla non tantum, fed etiam contra Poëtae mentem, qui in fimili re ter minimum verbum ἐφράσσατο inculcavit, ut verf. 56. & 60.

Ἤθελε δ' ἠχήεντα πυρὸς πρηστῆρα τινάσσειν,
Ἐκ χθονίων Τιτῆνας ἀναστήσασα βερέθρων,
Οὐρανὸν ὑψιμέδοντος ἀϊστῶσαι Διὸς ἕδρην.
Ἡφαίστῳ δ' ὑπόεικεν, ἀτυζομένη περ ἐοῦσα,
Καὶ πυρὸς ἀσβέστοιο, καὶ ἰθυντῆρι σιδήρου·
Καὶ σακέων βαρύδουπον ἐμήσατο κόμπον ἀράσσειν,
Εἴ ποτε δειμαίνοντες ἀναθρώσκοιεν ἰωκήν.
Ἀλλὰ καὶ ὁπλοτέρην δολίην ἐφράσσατο βουλὴν,
Ἄρεα δειμαίνουσα σιδήρεον ἀσπιδιώτην.
Ἤδη δ' Ἑσπερίδων χρυσέων ἐμνήσατο μήλων·
Ἔνθεν Ἔρις πολέμοιο προάγγελον ἔρνος ἑλοῦσα

Μῆ-

V. 50. Ἐκ χθονίων Τιτῆνας ἀ.] Defectus copulae impulit me, ut scribendum suspicer καὶ χθονίων.

Ibid: Τιτῆνας] Voss. τιθῆνας.

V. 51. Οὐρανὸν ὑψιμέδοντος] In Laur. post hunc versiculum repetitur versus 49.

Ἤθελε δ' ἠχήεντα πυρὸς πρηστῆρα τινάσσειν.

V. 54. Ἐμήσατο κόμπον ἀράσσειν.] Cod. Voss. ἐμήσατο κόλπον ἀράσσειν, quod etiamsi non sit spernendum, Vulgatam tamen non facile immutarem. Simili modo locutus *Nonnus* Lib. v. 102.

Ἑπτατόνῳ κιθάρῃ φιλοτήσιον ὕμνον ἀράσσων.

V. 55. Ἰωκήν.] In vulgato ἰωή, cum nihil sit, quod vel ullo modo aliquem offendat, facile acquiescerem,

Volebat enim sonorum ardentemque turbinem ciere,
Et Titanes e subterraneis voraginibus excitando
Coelum omnipotentis Jovis sedem perdere.
At vero, licet admodum ira incensa, Vulcano obtemperavit
AEterni ignis & ferri rectori:
Voluitque scutorum percussione gravem edere sonitum,
Si forte metu hostilis impetus retrocederent Dii.
At vero novum denuo dolosum consilium iniit,
Quoniam Martem ferreum illum militem formidabat.
Jamque de aureis Hesperidum malis cogitabat:
Unde Eris germine belli praenuncio ablato

Po-

rem, nisi me moveret auctoritas duorum Codicum MSS. Voss. & Reg. A. ubi ἰωκὴν, sensu eleganti non minus, quam perspicuo. quod ut genuinum *Coluthi* lubens agnosco. *Hesychius* Ἰωκὰν, πολέμου ἐπιφορὰν, καὶ παλινδίωκτον βοὴν, πόλεμον. *Homerus* coniunxit ἔριν & ἰωκὴν Il. E. 740.

Ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή.

v. 56. Ἐφράσσατο] Reg. A. ἐφράσατο.

v. 59. Ἔνθεν Ἔρις πολέμοιο] Voss. Ἔνθεν ἔριν π. Offendit aures haud parum nomen Eridis, quod plane superfluum, & sententiam incon-

Μῆλον, ἀριζήλων ἐφράσσατο δήνεα μόχθων.
Χειρὶ δὲ κινήσασα μόθου πρωτόσπορον ἀρχὴν
Ἐς θαλίην ἔῤῥιψε, χορὸν δ᾽ ὤρινε θεάων.
Ἥρη μὲν παράκοιτις ἀγαλλομένη Διὸς εὐνῇ,
Ἵστατο θαμβήσασα, καὶ ἤθελε ληΐζεσθαι.
Πασάων δ᾽ ἅτε Κύπρις ἀρειοτέρη γεγαυῖα,
Μῆλον ἔχειν ἐπόθησεν, ὅτι κτέρας ἐςὶν Ἐρώτων·
Ζεὺς δὲ θεῶν καὶ νεῖκος ἰδὼν, καὶ παῖδα καλέσσας,
Τοῖον ἐφεδρήσσοντα προσέννεπεν Ἑρμάωνα·
Εἴ

congruam efficit. Quapropter probaverim quam maxime

Ἔνθεν ἄρα πτολέμοιο προάγγελον ἔρνος ἑλοῦσα.

v. 60. Μῆλον, ἀριζήλων ἐ.] Aldina aliaeque, deleta post μῆλον distinctione, habent μήλων ἀριζήλων. quod corruptum esse vel solum metrum consideranti liquet. Idem tamen Codd. Voss. & Laur. Emendarunt dudum ἑλοῦσα μῆλον Brodaeus, Falkenburgius, alii. Emendationem firmat trium Codicum Reg. A. B. & Ambros. consensus, ubi μῆλον ἀρίζηλον.

v. 61. Ἐς θαλίην ἔῤῥιψε] Ald. & Laur. ἔῤῥιψεν. Falkenburgius ἔῤῥιψε emendavit.

v 66. Ὅτι κτέρας ἐστὶν Ἐρώτων] Vide *Tollium* in Animadv. Crit. ad *Longinum* de Subl. p. 392.

Ibid.] Miror, ne verbulum quidem addi de Minerva: cum tamen & illa pomi aurei miro tenebatur desiderio, aeque atque Venus & Juno. Hinc suspicor, deesse versiculum unum aut alterum, ubi de Mi-

Pomo, modum excogitavit, quo ingens bellum oriretur.
Manu itaque primam belli originem & caussam
Inter convivas proiecit, atque ita dearum coetum turbavit.
Hoc Juno, Jovis coniugio elata,
Cum stupore admirabatur, & abripere volebat.
Venus vero, quippe quae omnes forma antecelleret,
Pomi desiderio tenebatur, quod Cupidinum possessio esset,
Cum itaque Jupiter dearum contentionem vidisset, filio vocato,
Sic Mercurium adsidentem adloquebatur:

Si

Minerva ageretur, & quidem post versum 64.

v. 68. Τοῖον ἐφεδρήσσοντα] Haec scriptura constans est quinque Codicum. Aldina ἐφεδρήσοντα. *Stephanus* duplici σσ ἐφεδρήσσοντα. Probaverim fere prae vulgato ὑποδρήσσοντα, ut sit quasi θεῶν ὑπηρέτης Mercurius. Vid. *Antholog.* Lib. II. Cap. XXIV. Epigr. 3.

Τὸν πτηνὸν Ἑρμῆν, τὸν θεῶν ὑπηρέτην,
Τὸν Ἀρκάδων ἄνακτα, τὸν βοηλάτην.

Interea hic non omittendum, quod ad ἐφεδρήσσοντα notaverat Vir Eruditissimus *J. Ph. D'Orville.* Ἐφεδρήσσοντα, inquit, Hesychius ἐφεδρίσσων. παρακαθήμενος Salmas. ἐφεδρίζων. *Cl.* Alberti *ex Dialecto Tarentina repetit. nihil refragor.* Hemsterh. *ad* Lucianum *Indic. Voc. T.* I. § 8. *p.* 92. *sed* ἐφεδρήσσων *forte suos patronos invenerit, ut* ἐγρήσσω.

Εἴ τινά που Ξάνθοιο παρ' Ἰδαίοιο ῥεέθροις
Παῖδα Πάριν Πριάμοιο τὸν ἀγλαὸν ἡβητῆρα
Τροίης βουκολέοντα κατ' οὔρεα, τέκνον, ἀκούεις,
Κείνῳ μῆλον ὄπαζε· διακρίνειν δὲ θεάων
Κέκλεο καὶ βλεφάρων συνοχὴν, καὶ κύκλα προσώπων.
Ἡ δὲ διακρινθεῖσα φέρειν περίπυστον ὀπωπῆς
Κάλλος ἀρειοτέρης, ἐχέτω καὶ κόσμον ὀπώρης.
Ὣς ὁ μὲν Ἑρμάωνι πατὴρ ἐπέτελλε Κρονίων·
Αὐτὰρ ὁ πατρῴῃσιν ἐφημοσύνῃσι πιθήσας,
Εἰς ὁδὸν ἡγεμόνευε, καὶ οὐκ ἀμέλησε θεάων.

Πᾶ-

V. 71. Κατ' οὔρεα τέκνον ἀκούεις] Non male vertunt *novisti*. Ita Noster vs. 271.

Εἴ τινά που Φρυγίης ἐνὶ τέρμασι γαῖαν ἀκούεις
Ἴλιον, ἣν πύργωσε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.

Verba sensuum saepissime permutari, vel etiam ad animum transferri, res protrita est. simili modo ἀκούειν usus fuisse *Musaeus* videri posset v. 5.

Νηχόμενόν τε Λέανδρον ὁμοῦ καὶ λύχνον ἀκούω,
Λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην Ἀφροδίτης.

V. 72. Κείνῳ μῆλον ὄπαζε.] Cod. Voss. κοινῳ μ.

V. 74. Ἡ δὲ διακρινθεῖσα] In Reg. B. διακριθεῖσα.

V. 75. Ἀρειοτέρης, ἐχέτω καὶ κόσμον ὀπώρης] Sic distinguendum, ut edi curavi. Male vulgo coniungunt ἀρειοτέρης ὀπώρης, cum deberent

κάλ-

Si forte iuxta fluenta Idaei Xanthi
Paridem quendam Priami filium, formosum iuvenem,
In montibus Troiae pascentem, o fili! nosti,
Huic pomum praebeas; & ut diiudicet
Palpebrarum nexum, & faciei dearum orbes, mandes.
Quae autem prae ceteris praestanti forma insignis
Pronunciata fuerit, illa etiam elegantissimum pomum obtineat.
Talia mandata Mercurio dabat Jupiter.
Ille igitur patris dicto audiens
Itineris ducem se praebuit, & dearum curam gessit,

Qua-

κάλλος ἀριστέρης ὀπωπῆς. Noster ante vs. 65.

Πασάων δ' ἅτε Κύπρις ἀριστοτέρη γεγαυῖα.

Sic in eodem negotio vs. 79. dixit:

Πᾶσα δὲ λωϊτέρην καὶ ἀμείνονα δίζετο μορφήν.

Sic versu 127.

Δεῦρο διακρίνων προφερέστερον εἶδος ὀπωπῆς,

Φαιδροτέρῃ τόδε μῆλον ἐπήρατον ἔμιος ὀπάσσαις.

Idem me monuit Cl. *D'Orville*, post ἀριστοτέρης omnino distinguendum ratus.

v. 77. Αὐτάρ.] Cod. Laur. & Par. A. ἀτάρ.

v. 78. Εἰς ὁδὸν ἡγεμόνευε] Eius loco *Homerus* simpliciter ὁδὸν ἡγεμονεύειν dixit Od. K. 501.

Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;

Πᾶσα δὲ λωϊτέρην καὶ ἀμείνονα δίζετο μορφήν.
Κύπρις μὲν δολόμητις ἀναπτύξασα καλύπτρην,
Καὶ περόνην θυόεντα διαςήσασα κομάων,
Χρυσῷ μὲν πλοκάμους, χρυσῷ δ' ἐςέψατο χαίτην·
Τοῖα δὲ παῖδας Ἔρωτας ἀνηΰτησεν ἰδοῦσα·
Ἐγγὺς ἀγὼν, φίλα τέκνα, περιπτύξασθε τιθήνην.

Σή-

V. 79. Πᾶσα δὲ λωϊτέρην καὶ ἀμείνονα δ. μ.] Vulgo de tribus Deabus intelligunt, quarum quaeque sollicita admodum erat de forma pretiosissimarum vestium, aliarumque rerum ad mundum muliebrem spectantium adiumento ornanda, ut ita delicatuli pastoris arbitrio reliquis pulchior diceretur & splendidum illud donum obtineret. Quod si tamen haec *Coluthi* mens fuisset, non inmerito negligentiae crimen in eum impingeres, quod, nulla Iunonis aut Minervae ratione habita, unius Veneris ornatum solummodo describat, & sic Lectorem, qui non unius Veneris, sed trium Dearum ornatum descriptum iri, exspectabat, decipiat. Hinc de sola Venere, quippe cui potissimum conveniret bellus iste delicatarum puellarum mundus, interpretari malo, &, deleta distinctione, cum sequente versiculo ita coniungere:

Πᾶσα δὲ λωϊτέρην καὶ ἀμείνονα
δίζετο μορφὴν
Κύπρις μὲν δολόμητις ἀναπτύξασα καλύπτρην·
Καὶ περόνην κ. τ. λ.

Sensus verborum eo fere red-

Quarum quaeque *sollicita erat*, quomodo se
exornaret.
At Venus dolosa postquam, vitta soluta,
Fibulaque odorata comarum diducta,
Auro cincinnos & comam ornasset;
Tali modo Cupidines filios intuita adloquebatur.
Instat, o filii! certamen, adeste matri.
Ho-

redit. *Venus vero dolosa peplo explicato, omnem in eo curam impendit, ut formam suam ceteris pulchriorem redderet, & fragrantem fibulam comarum solvens, auro cincinnos, & comam ornavit.* Observa locutionem λωϊ έρην καὶ ἀμείνονα δέζεσθαι μορφὴν eo, ut explicui, sensu. qualia apud antiquiores non facile credo invenies.

v. 81. Καὶ περόνην θυόεντα διαστήσασ. κ.] Optime hunc locum explicuit Cl. *D'Orvillius. Facile*, inquit, Coluthum *similia exempla apud principem Poetam & alios absolvunt, quod genere abusus fuerit. Decoris causa maioris acquirendi ita mango Theron apud* Charitonem *L.* I. *Cap.* XIV. ἀποκαλύψας τὴν Καλλιῤῥόην, καὶ λύσας αὐτῆς τὴν κόμην *vendere conatur.* διαστῆσαι τὴν περόνην *est* fibulam solvere, diducere, ut capilli defluant, modo in nodum collecti. Hactenus Vir. Clar.

v. 82. Χρυσῷ μὲν πλ.] *Virgil crinale aurum* vocat AEneid. XI. 575.

Pro crinali auro, pro longae tegmine pallae
Tigridis exuviae per dorsum a vertice pendent.

Vide *Servium.*

v. 84. Ἐγγὺς ἀγὼν, φίλα τέκνα, π.] Locus videtur corruptus, & pro ἀγὼν aliud quid efflagitare. Quapropter erasa litera ν binis voculis scribo Ἐγγὺς ἄγ', ὦ φίλα τέκνα, περιπλέξασθε τ. Ἄγε adhortandi sensu tam de uno, quam de pluribus usu pervulgatum est.

Σήμερον ἀγλαΐαι με διακρίνουσι προσώπων.
Δειμαίνω, τίνι μῆλον ὁ βουκόλος οὗτος ὀπάσσῃ.
Ἥρην μὲν Χαρίτων ἱερὴν ἐνέπουσι τιθήνην.
Φασὶ δὲ κοιρανίην μεθέπειν, καὶ σκῆπτρα φυλάσσειν.
Καὶ πολέμων βασίλειαν ἀεὶ καλέουσιν Ἀθήνην.
Μούνη Κύπρις ἄναλκις ἔην θεός· οὐ βασιλήων
Κοιρανίην, οὐδ' ἔγχος Ἀρήϊον, οὐ βέλος ἕλκω.
Ἀλ-

v. 85. Σήμερον ἀγλαΐαι μ. δ.] Structura plane inficeta, cui interpretandae non sum. Interpretes vertunt *hodie me diiudicabunt faciei splendores*. Quod si Graeca verba spectemus, satis accurate iis respondet, si vero mentem *Coluthi*, sententiam aeque obscuram relinquit. Quapropter leni mutatione scribendum arbitror

Σήμερον ἀγλαΐαις με διακρίνουσι προσώπου.

quemadmodum postea v. 247.

Καλὸς ἔην κἀκεῖνος ἐπ' ἀγλαΐῃσι προσώπου.

& v. 257. Commode Latine verteres *Hodie faciei meae pulcbritudinem diiudicabunt.* Hoc sensu διακρίνειν utitur Noster constanter fere. Vid. versum 72. 74. 127. 130. 145.

v. 90. Μούνη Κύπρις ἄναλκις ἔην.] Ἔην positum pro praesenti: quod ut non nego, ita etiam probe scio, inde non nisi frigidam hoc loco sententiam oriri. Quin tamen a nostro Auctore sit profectum, non dubitabit is, qui exploratum habeat, serioris aevi hosce poetastros non raro Veterum & se longe superiorum Poetarum loca sibi imitanda sumsisse, eaque sedi-
bus

Hodie venuſtatem meae formae diiudicabunt.
Vereor autem, cui pomum ſit oblaturus paſtor ille.
Junonem certe Gratiarum ſanctam matrem eſſe,
Atque imperium obtinere, & ſceptra geſtare dicunt,
Bellorumque praeſidem Minervam usque perhibent.
Sola ego Venus imbellis ſum Dea; neque regium
Imperium obtineo, neque gladium hoſtile, neque telum educo.

At

bus ſuis evulſa, tanquam totidem lacera membra minus bene cohaerentia Carminibus ſuis immiscuiſſe, Exempli loco poteſt eſſe hic ipſe locus, qui ex *Homero* Il. E. 330. deſumtus.

> —— ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
> Γιγνώσκων, ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
> Τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
> Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.

ubi recte ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς ſe habet, ſecus ac apud Noſtrum. Confer etiam ibid. verſum 425.

V. 91. Κοιρανίην, οὐδ' ἔγχος Ἀ.] Niſi paulo longius a Vulgata aberraret, fere crederem *Coluthum* dediſſe

> —— οὐ βασιλήων
> Κοιρανίην, οὐδ' εἶχον Ἀρήϊον ἐς βέλος ἀλκήν.

ubi ſenſus planus, nec ulteriori explicatione indiget. Excitavit potiſſimum hanc in animo meo ſuſpicio-

Ἀλλὰ τί δειμαίνω περιώσιον; ἀντὶ μὲν αἰχμῆς
Ὡς θοὸν ἔγχος ἔχουσα μελίφρονα δεσμὸν ἐρώτων,
Κεστὸν ἔχω, καὶ κέντρον ἄγω, καὶ τόξον ἀείρω,
Κεστὸν, ὅθεν φιλότητος ἐμῆς ἐμὸν οἶστρον ἑλοῦσαι

Πολ-

cionem ſtructura paulo rarior, qua tria minimum nomina κοιρανίη, ἔγχος & βέλος ab unico ἕλκειν, quod vix ullo horum recte conveniat, pendent. Cum tamen eiusmodi ſtructurae tum etiam apud alios Auctores, tum apud ipſum noſtrum Poëtam inveniantur, ut v. 34.

> *Οἷος δ' ὃν κυνέην, ὃν ἄξιον ἔγχος ἀείρων.*

ſi cui ſecus videatur, hanc coniecturam in ſpongiam abire facile patiar, nec invitus ibo in ſententiam Viri Summi *J. Ph. D'Orville*, qui ſuper hoc loco haec inter alia ad me. *Verſu*, inquit, 91. *non auſim mutare* ἔγχος, βέλος ἕλκειν, *ut* ξίφος *recte dici videtur. Porro notum eſt*, *pluribus Subſtantivis ſubiici verbum non ſtricte, ſed vicino quodam ſenſu iſtis accommodandum. de quo genere poſt alios quaedam mihi dicenda erunt ad* Charitonem, *&* Euſtathius *ſaepe agit*, *ut Il.* A. 532. *Jl.* Ω. 8. *ut recentiores taceam*. Hactenus Vir Eruditiſſimus. Ceterum in Voſſ. Cod. & Reg. A. pro ἔγχος ſcribitur εὔχος.

v. 93. Ὡς θοὸν ἔγχος] Male Interpretes *celerem haſtam*. Notum eſt, θοὸν & ſimilia nomina aeque *acutum* dicere, ac *celerem*. quod apud *Homerum* aliosque Poetas frequens. *Apollon. Rhod.* L. II. 79.

> ——— νήϊα δοῦρα θοοῖς ἀντίξοα γόμφοις.

Schol. Θοοῖς, ὀξέσι. Adde

Sui-

At quid fruſtra ſollicita ſum? pro mucrone enim
Inſtar acutae haſtae dulce amorum vinculum poſſideo,
Ceſtum habeo, & ſpicula arcumque gero.
Ceſtum, unde amoris ſtimulis agitatae
Mu-

Suidam Voce Θοάς. & *Heſychium*. Hinc θοῶσαι apud *Homerum* Odyſſ. I. 327.

Καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν, ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραςὰς
Ἄκρον.

Ubi conf. *Scholiaſtam*. *Heſychius* V. Θοῶσαι. Θοῶσαι, inquit, ὀξῦναι, λαμπρῦναι, ποιῆσαι, πυρῶσαι. ſuſpicor legendum Θοῶσαι, ὀξῦναι, λαμπρὸν ποιῆσαι. Confer V. Θοός. mox autem pro πυρῶσαι forſan non male legeretur πληρῶσαι, de qua emendatione nos dubitare vix permittit ipſe Lexicographus: ita enim paulo ante Θοωθεὶς, πλησθείς. adde, quae ad eum locum notavit Clariſſimus *Alberti*. Si tamen Vulgatam retinere velis, adeas eundem Virum Doctum ad V. Θοῶσαι. ubi hanc in rem nonnulla profert.

v. 94. Κεςόν.] Suſpicor fere, ante hunc verſiculum excidiſſe quidquam, cuius loco *ceſtum* habere, & ſtimulis amoris ſeſe homines agitare adfirmat Venus. Eo nos ducere videtur particula μὲν verſu 92. quam hic omnino, ut opinor, comitari debet δέ. Quod ſi verum, vix dubito, quin ſimul ſit legendum μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων verſu 93. ſed de his poſtea ad verſum 153. Ut autem robur accedat coniecturae praecedenti, addam locum plane geminum ex noſtro Poeta v. 161.

Ἀντὶ μὲν ἠνορέης ἐρατὴν παράκοιτιν ὀπάσσω
Ἀντὶ δὲ κοιρανίης Ἑλένης ἐπιβήσεο λέκτρων.

v. 95. Φιλότητος ἐμῆς ἐμὸν οἶςρον ἐλ.] Dudum mihi ſuſpicio ſubnata, voces repetitas ἐμῆς ἐμὸν, quae ſen-
ten-

Πολλάκις ὠδίνουσι καὶ οὐ θνήσκουσι γυναῖκες.
Τοῖον ἐφεσπομένη ῥοδοδάκτυλος ἔννεπε Κύπρις.
Οἱ δ' ἄρα μητρῴης ἐρατῆς ἀΐοντες ἐφετμῆς
Φοιτητῆρες Ἔρωτες ἐπεῤῥώοντο τιθήνῃ.
Ἄρτι μὲν Ἰδαίην ὑπερέδραμον οὔρεος ἄκρην·
Κουρίζων δ' ἐνόμευε Πάρις πατρώϊα μῆλα,

Ποι-

tentiam plane elumbem reddunt, mutilas eſſe, & alterius vicem obire. Quod tamen commode reponam, vix habeo. Forſan non diſplicebit,

Κεστὸν, ὅθεν φιλότητι μεμιγμένον οἶστρον ἑλοῦσαι.

vel, quod magis accedit ad vulgatam ſcripturam,

Κεστὸν, ὅθεν φιλότητος ὀνήσιμον οἶστρον ἑλοῦσαι.

ſi vero nec illud ſatisfaciat, en tertiam coniecturam Clariſſimi *D'Orvillii*. *Elegantiam*, inquit, *quaeſivit in repetitione, ſi cui ſecus videatur, poterit legendum ſuſpicari* ἐμῆς νέον οἶστρον ἑλοῦσαι.

Ceterum de *ceſto* legendus *Homer.* Il. Ξ. 214. Vide etiam *Heinſium* Adverſar. Lib. III. Cap. IV. p. 428. & *Broukhuſium* ad *Tibullum* Lib. I. Eleg. IX. 5.

V. 96. Πολλάκις ὠδίνουσι.] *Dauſqueius* ad hunc locum, *Alibi*, inquit, *lectum*

Πολλάκις ὠδίνουσι, καὶ οὐ τίκτουσι γυναῖκες.

Haut ſat ſcio, an apud magnum Homeri *Scholiaſtam*. Unde vero hanc ſcripturam hauſerit, haud equidem exploratum habeo. Apud *Euſtathium* haec legi ſub *Coluthi* nomine, falſum exiſtimo; nec etiam tanti eſt, cum Vulgata ſine dubio a *Colutho* ſit profecta, & altera

Mulieres, saepe quidem doloribus excruciantur, at non pereunt.
Sic formosa Venus persecuta filios alloquebatur.
At vero, auditis maternis mandatis,
Strenue matrem sequebantur Cupidines.
Jamque Idaei montis cacumen superaverant;
Ubi iuvenis Paris paternas oves ducebat,
Et

tera longe venustiorem sensum fundat. Opponuntur hic ὠδίνειν & θνήσκειν, quemadmodum *cestus* & *arma* paulo ante, quorum his saepe misere pereunt in bello homines, *cesto* vero tantum illud πικρὸν, quod amori inest, sentiunt, quod non ineleganter ὠδίνειν dixit.

V. 99. Φοιτητῆρες.] Antiquae Edd. Φοιτῆρες. similiter Cod. Voss. Laur. & Ambros. In Reg. A & B. Φοιτητῆρες. quemadmodum etiam emendarunt *Falkenburgius*, *Brodaeus*, & alii. Emendationem certissimam in textum intulit *Stephanus*.

V. 100. Ἰδαίην ὑπερέδραμον.] In prima Editione, Basiliensi, Neandr. & Ubel. ὑπέδραμεν, & sic Laurentianus Codex. Pro eo in Par. utroque scriptum ὑπέδραμε. Versui, quem misere confoderunt librarii, medicam manum applicuerunt *Falkenburgius*, *Brodaeus*, *Neander*, & *Dausqueius* scribendo Ἰδαίην ὑπερέδραμεν οὔρεος ἄκρην. Cui coniecturae favere videtur Cod. Ambr. modo accurate sit instituta eius collatio. Meliori fortuna instituit Vir. Doct. ad Ald. Edd., qui adscripserat ὑπερέδραμον, non de uno tantum, sed de pluribus sermonem fieri sentiens. Cui coniecturae adstipulatur haud parum Cod. Voss., ubi ὑπέδραμον. Lubens itaque ut emendationem certissimam ὑπερέδραμον recepi.

Ποιμαίνων θ' ἑκάτερθεν ἐπὶ προχοῇσιν 'Αναύ-
ρου,
Νόσφι μὲν ἀγρομένων ἀγέλην πεμπάζετο ταύ-
ρων,
Νόσφι δὲ βοσκομένων διεμέτρεε πώεα μήλων·
Καί τις ὀρεσσαύλοιο δορὴ μετόπισθε χιμαίρης
'Ἔκκρεμὲς ᾔώρητο, καὶ αὐτῶν ἅπτετο μηρῶν.
Ποιμενίη δ' ὑπέκειτο βοῶν ἐλά, ειρα καλάβροψ.
Τοῖος ἐὼν, σύριγγος ἐς ἤθεα βαιὸς ὁδεύων,
'Αγρο-

V. 102. Ποιμαίνων θ'.] E Codicibus MSS. revocavi coniunctionem θ' post ποιμαίνων, quae cum detrimento sensus omittebatur in omnibus Editionibus. Post 'Αναύρου sustuli maiorem, quae in editis erat, distinctionem, ut ita cum sequenti versu coniungeretur.

V. 103. Πεμπάζετο.] Cod. Ambros. πεμπάζεο. Clar. *D'Orvillius* ad hanc vocem paucula haec notat. *Ut saepe respicit* Homerum *Odyss.* Δ. 412. *pastores solitos fuisse numerare quotidie gregem, res exposita.* πεμπαστὴς AEschyl. *Pers.* 985.

V. 105. Καί τις ὀρεσσαύλοιο δορή.] Ita emendarunt pro Καί τι ὀρεσσαύλοιο δόρυ, quod in prioribus libris, *Falkenburgius*, *Brodaeus*, *Neander*, *Stephanus*, aliique Editores, nec non Vir. D. ad Ald. Edd. Emendationi robur conciliat quatuor Codicum auctoritas, ubi τις & δορὴ legitur. Voss. δόρυ, ubi praeterea μετόπισθε. Aliter tamen visum Cl. *D'Orvillio.* Τι, inquit, & ἐκκρεμὲς, *substantivum sui generis requirunt. id δέρας. durum mihi videtur* ἐκκρεμὲς *adverbii loco interpretari*, (ita enim *Brodaeus* & *Dausqueius* ceperunt.) Ceterum cum Nostro conferendus *Ovidius* Metam. II. 681.

Il-

Et ab utraque fluvii *Scamandri* ripa pascens
Seorsim tum taurorum armenta numerabat,
Tum etiam seorsim pascentium ovium greges curabat.
Huic pellis montanae caprae a tergo
Ex humeris pendebat usque ad ipsa femora.
Pastorale vero pedum, quo boves agebat, in eius manu erat.
Sic Paris ad suetas sedes lentus procedens, fistulae

Arun-

Illud erat tempus, quo te pastoria pellis
Texit: onusque fuit baculum silvestre sinistrae:
Alterius, dispar e septem fistula cannis.

Adde *Longum* Pastor. IV. p. 123. *Theocrit.* Idyll. VII. 15. & alibi. Vocabant vulgo βαίτην. *Hesychius*: Βαίτη, δερμάτινον ἔνδυμα, ὅπερ ἔνιοι σισύραν, ἔνιοι δὲ σκηνὴν δερματίνην, οἱ δὲ διφθέραν. Βαίτης mentio non raro apud *Theocritum*. De eo vide notata Doctiss. *Graevio* Hes. Lect. p. 69. & Clariss. *Albertio* in nova *Hesychii* Editione ad Vocem.

V. 107. Καλάβροψ.] *Dansqueius* mavult καλαύροψ. Cl. *D'Orville*, *Cur*, inquit, *retineatur* καλάβροψ *magis pro* καλαύροψ, *quam e contrario* αὖρα *pro* ἅβρα, λαῦρος *pro* λάβρος, *causam non video.* καλαύροπα *meminit* & Servius *ad Virgil.* Ecl. II. 31. Paucula vide in Animadv.

V. 107. Ποιμενίη] Vulgatissimo usu tritum Adiectivum ποιμενικός. Altera forma ποιμένιος obvia in *Anthologia* Lib. IV. Cap. X. Epigr. 2. & 77.

—— ποιμενίῳ τερπόμενος δόνακι.

Adde Epigr. 82. & alibi locorum.

V. 108. Τοῖος ἐὼν, σύριγγος ἐς ἤ.] Varie interpretati sunt

Ἀγροτέρην καλάμων λιγυρὴν ἐδίωκεν ἀοιδήν.
Πολλάκι δ' οἰοπόλοισιν ἐνὶ σταθμοῖσιν ἀείδων,
Καὶ ταύρων ἀμέλησε, καὶ οὐκ ἐμπάζετο μή-
λων·
Ἔνθεν ἔχων σύριγγα κατ' ἤθεα καλὰ νομήων,
Πανὶ καὶ Ἑρμάωνι φίλην ἀνεβάλλετο μολπήν.
Οὐ κύνες ὠρύοντο, καὶ οὐ μυκήσατο ταῦρος·
Μούνη δ' ἠνεμόεσσα, βοὴν ἀδίδακτος ἐοῦσα,
Ἰδαίων ὀρέων ἀντίθροος ἴαχεν Ἠχώ.
Ταῦροι δὲ χλοερῆς κεκορηότες ὑψόθι ποίης
Κεκλιμένοι, βαρύγουνον ἐπ' ἰσχίον εὐνάζοντο.
Ὡς

sunt Viri Docti. Clariss. *D Orvillii* sententia unice placet, & verissima est. *Versu*, inquit Vir Eruditissimus, 108 *&* 112 ἤθεα, *sedes. abunde ad* Hesychium *hanc notionem illustravit in h. V. nuperrimus Editor.* Conieci aliquando leviter emendandum Τοῖος ἔης σύριγγος sin secus cui videatur, non multum nunc obloquor.

v. 112. Ἔνθεν ἔχων.] An ἔνθα δ' ἔχων? Eo facit Cod. Voss. ubi ἔνθεα ἔχων.

Ibid. Κατ' ἤθεα καλὰ νομήων.] Sic locum emendarunt *Brodaeus, Falkenburgius*, Vir Doctus ad Edd. Ald. & *Neander*. Suffragantur Cod. Par. A. B. & Voss. In Laurent. Ambr. & Editionibus antiquis καὶ ἤθεα καλὰ νομήων, quod parum recte contra *Neandrum* defendere conatur *Ubelus*. Cum *Neandro* reddidi *secundum pastorum consuetudinem*. si tamen malis *in sedibus pastoralibus*, ut vers. 108, ubi Cl. *D'Orvillii* nota consulenda, nec illud improbaverim.

v. 114.

Arundinibus agreſtem argutamque cantilenam perſequebatur.
Saepe vero in paſtoralibus ſtabulis canens
Tauros neglexit, neque ovium curam geſſit.
Inde fiſtulam gerens ſecundum paſtorum conſuetudinem
Pani & Mercurio gratam modulabatur cantilenam.
Neque ululabant canes, neque mugitum edebant tauri.
Sola vero ventoſa, & indociles clamores edens,
In Idaeis montibus reſonabat Echo.
At tauri ſaturi viridi ſuper fronde
Reclinati, tardis coxis quieſcebant.

Pa-

V. 114. Καὶ οὐ μυκήσατο ταῦρος] In quinque Codicibus manu exaratis & Editionibus antiquis perperam καὶ οὐ μυκήσαντο ταῦροι. Metro claudicanti ſuppetias iverunt *Brodaeus*, *Falkenburgius*, & *Stephanus*, qui emendarunt καὶ οὐ μυκήσατο ταῦρος.

V. 115. Βοὴν ἀδίδακτος.] Vide in Animadv. de hoc loco. Optime Cl. *D'Orville* Βοὴν ἀδίδακτος ἰοῦσα interpretatur, *ſua ſponte reclamans, ſua ſponte & ex natura vocalis, reſonabilis.*

V. 117. Ταῦροι δὲ χλ.] *Brodaeus* veram mentem Poetae perſpexit, ut ex interpretatione addita liquet: *ſaturi porro tauri natibus tarde incedentes ſuper herbam incubantes quieſcebant.* ſublata igitur poſt ποίης diſtinctione, quae in aliis Edd. erat, coniungenda κεκλιμένοι ὑψόθι ποίης βαρύγουνοι ἐπ' ἰ. ἰ. Conf. poſtea verſum 252.

Ibid. Ταῦροι δὲ χλοερῆς.] Cod. Ambroſ. ταῦροι χλιερῆς.

῾Ως ὁ μὲν ὑψιλόφοιο φυτῶν ὑπένερθε καλύπτρης,
Τηλόθεν Ἑρμάωνα διάκτορον εἶδε λιγαίνων·
Δειμαίνων δ᾽ ἀνόρουσε, θεῶν δ᾽ ἀλέεινεν ὀπωπήν·
Καὶ χορὸν εὐκελάδων δονάκων ἐπὶ φυτῶν ἐάσας,
Μήπω πολλὰ καμοῦσαν ἑὴν ἀνέκοπτεν ἀοιδήν.
Τοῖα

v. 119. Ὑψιλόφοιο φυτῶν ὑπένερθε κ.] Cod. Voss. ὑπέρθε.

v. 120. Εἶδε λιγαίνων] Cod. Laurent. ἦδε. In Ambros. ᾖδε. Nihil mutandum.

v. 121. Δειμαίνων δ᾽ ἀνόρουσε, θ.] In Par. utroque post θεῶν omittitur δ᾽. Male. Aliud tamen est, quod mihi negotium facit. Loquitur versu praecedente De solo Mercurio a Paride eminus conspecto: & tamen hic immediate subdit numero multitudinis θεῶν δ᾽ ἀλέεινεν ὀπωπὴν, ac si non solius Mercurii, sed etiam trium Dearum una ad Paridem tendentium mentionem iam fecisset. forsan scribendum θεοῦ δ᾽ ἀλέεινεν ὀπωπὴν quis opinaretur. sed vero, hac admissa coniectura alia longe maior difficultas emerget. Non enim solus Mercurius ad Paridem properabat, nec eius adspectu adeo Paris obstupuit, sed potissimum Dearum simul ad temerarium arbitrum tendentium. Verosimilius itaque retento θεῶν numero plurali, & hic excidisse versum unum aut alterum. Nec illud coniectura tantum nititur, sed & *Ovidius*, cum quo mire hic Noster conspirat, talem suspicionem necessario in nobis excitare debet. Locum propterea ex Heroid. Epist. XVI. 61. copiosius adscribere non gravabor.

Constitit ante oculos, actus velocibus alis,

At-

Paris itaque ſub alto arborum tegmine canens,
Eminus Mercurio nuncio conſpecto,
Prae metu ſurrexit, Dearumque conſpectum fugit,
Et fiſtula, quae ex arundinibus ordine diſpoſitis compacta erat, relicta,
Cantilenam ſuam nondum longe productam abrupit.

Cum

Atlantis magni, Pleionesque nepos.
Fas vidiſſe fuit, fas ſit mihi viſa referre:
Inque Dei digitis aurea virga fuit:
Tresque ſimul divae Venus & cum Pallade Juno
Graminibus teneros impoſuere pedes.
Obſtupui, gelidusque comas erexerat horror;
Cum mihi, pone metum, nuncius ales ait.
Arbiter es formae: certamina ſiſte Dearum,
Vincere quae forma digna ſit, una duas.
Neve recuſarem, verbis Jovis imperat: & ſe
Protinus aetheria tollit in aſtra via.

Totam rem latius narrat *Lucianus* in Θεῶν Κρίσει.

V. 122. Ἐπὶ φυτῶν ἑάσας] Revocavi Veterum librorum aeque manu ſcriptorum, quam impreſſorum ſcripturam, etſi depravatam. Eruditorum coniecturas in Animadv. examinabo, meamque proponam. Interea hic ſubiungam Eruditiſſimi Viri *Jac. Phil. D'Orvillii* coniecturam, mecum humaniſſime communicatam. Ἐπὶ φυτοῦ *recte eruditiſſimus* Schraderus *ad* Muſaeum *p. 224. vidit laborare quantitate. Verum dum vocis* φιτὸν *occurrit auctoritas, malim legi* φιτροῦ *vocabulo Homerico & ſignificationis aptae.*

V. 123. Μήπω πολλὰ καμοῦσαν] *Brodaeus*, *Falkenburgius*, & V.D. ad Ald. Edd. ſubolfecerunt inſerendum eſſe ἐὴν, quod in Aldina & reliquis prio-

Τοῖα δὲ δειμαίνοντα προσέννεπε θέσκελος Ἑρμῆς·
Τάρβος ἀποῤῥίψας, καὶ πώεα καλὰ μεθήσας,
Δεῦρο θεμιςεύσειας ἐπουρανίοισι δικάζων,
Δεῦρο διακρίνων προφερέςερον εἶδος ὀπωπῆς,
Φαιδροτέρῃ τόδε μῆλον, ἐπήρατον ἔρνος, ὀπάσσαις.
Τοῖον ἀνηΰτησεν· ὁ δ' ἤπιον ὄμμα τανύσσας,
Ἦκα διακρίνειν πειρήσατο κάλλος ἑκάςης.
Δέρκετο μὲν γλαυκῶν βλεφάρων σέλας, ἔδρακε δειρήν·

Χρυ-

prioribus Editionibus, ut & Cod. Laur. aberat. Juvant Codices quatuor Voss. Ambros. Par. A. B.

Ibid. Μήπω πολλὰ καμοῦσαν] Fuit, cum legerem

Μὴ πόλλ' ἀκμάζουσαν ἑὴν ἀνέκοπτεν ἀοιδήν.

sensu plano, & perspicuo. Nunc tamen fere malim Vulgatam retinere. Κάμνειν aeque rebus inanimatis quam animatis competit. *Tryphiodorus*] Ilii Exidio vi. 9.

—— ἐναιζομένων δ' ἄρα φώτων

Δούρατα κεκμήκει. ——

Par. B. καμοῦσαι.

Ibid. Ἀνέκοπτεν] Cod. Laur. ἀνέκοπεν.

Ibid. Πώεα καλὰ μεθήσας] Sic hactenus Edd. omnes. Cod. Laurent. μεθύσας. Graece participium μεθεὶς est a μεθίημι, cuius femininum μεθεῖσα antea versu 30. non autem μεθήσας. Hinc credidi pro μεθήσας scribendum

Τάρβος ἀποῤῥίψας, καὶ πάεα καλὰ πιθήσας
Δεῦρο θεμιςεύσειας.

Ante v. 77.

Ἀυ-

Cum talibus formidantem *Paridem* alloquebatur divinus Mercurius:

Pone metum, pulchrosque greges missurus
Age te arbitrum Deabus siste,
Age diiudicans praestantiorem formam,
Pulchriori pomum hocce, amabile germen, praebeas.

Talia voce refert. cum Paris intentis oculis blandis
Sensim uniuscuiusque pulchritudinem discernere tentabat.
Contemplabatur autem oculorum splendorem, & collum; Con-

> Αὐτὰρ ὁ πατρῴησιν ἐφημοσύνῃσι πιθήσας
> Εἰς ὁδὸν ἡγεμόνευε,

Nunc vero magis arridet

> Τάρβος ἀποῤῥίψας, καὶ πώεα καλὰ μεθήσων,

quod huic sedi aptissimum. Ultimas syllabas per compendia scribi in Cod. MSS. notum est.

v. 126. Ἐπουρανίοισι δικάζων.] Aldina & post illam reliquae Edd. omnes habent ἐπουρανίῃσι, in Paris. A. binis vocibus ἐπ' οὐρανίῃσι quam scripturam etiam postea v. 282. agnoscunt libri impressi. Ad exemplum huius loci ibi coniungendas voces recte monet Cl. *D'Orvillius* in addita notula. Cum tamen in Cod. Par. B. scribatur ἐπουρανίοιτι, pro quo in Laurent. ἐπ' οὐρανίοισι, fieri non potuit, quin id pro vulgata arriperem tam in hoc loco, quam postea v. 282. In Laurent. praeterea θεμιτεύσειας pro θεμιστεύσειας.

v. 129. Ὄμμα τανύσσας.] Cod. Laurent. pro τανύσσας habet τανύσας.

v. 130. Ἦκα διακρίνειν.] Cod. Ambros. ἦκε.

v. 131. Δέρκετο.] Quam in

Χρυσῷ δαιδαλέης ἐΦράσσατο κόσμον ἑκάςης,
Καὶ πτέρνης μετόπισθε, καὶ αὐτῶν ἴχνια ταρσῶν.
Χειρῶν μειδιόωντα δίκης προπάροιθεν ἑλοῦσα,
Τοῖον Ἀλεξάνδρῳ μυθήσατο μῦθον Ἀθήνη·
Δεῦρο τέκος Πριάμοιο, Διὸς παράκοιτιν ἐάσας,
Καὶ θαλάμων βασίλειαν ἀτιμάσας Ἀφροδίτην,
Ἠνορέης ἐπίκουρον ἐπαινήσειας Ἀθήνην.
Φασί σε κοιρανέειν, καὶ Τρώϊον ἄστυ Φυλάσσειν.
Δεῦρό σε τειρομένοισι σαόπτολιν ἀνδράσι θήσω,
Μή-

in promtu erat ſcribere ἔδρακε, ut ita eadem vox repetererur! Vide poſtea ad verſum 157.

v. 132. Ἐφράσσατο κόσμον] Cod. Laurent. & Pariſ. A. ἐφράσατο.

v. 133. Πτέρνης] Quid ſi ſcribamus!

Καὶ πτέρνην μετόπισθε, καὶ αὐτῶν ἴχνια ταρσῶν.

Si Vulgatam retineas, non male cum *Brodaeo* caperes, Paridem *tum poſteriorem tum anteriorem plantae pedis figuram vidiſſe.* Hunc verſum laudat Eruditiſſimus *Scbraderus* Animadv. ad *Muſaeum* Cap, VIII. p. 182. & ſeqq. quem vide.

v. 134. Χειρῶν μειδιόωντα δ.] Defectus voculae δὲ, quam ſenſus valde efflagitat, facit, ut fere credam, ſcribendum eſſe

Χειρὶ δὲ μειδιόωντα δίκης προπάροιθεν ἑλοῦσα,

ſic verſu 61.

Χειρὶ

Considerabat singulas auro artificiose ornatas:
Tum etiam a tergo calcanium, ipsorumque pedum plantas.
Manu autem, leviter subridens, prehenso
Alexandro talia verba dedit Minerva:
Age, fili Priami, Jovis coniuge neglecta,
Et Venere thalamorum praeside contemta,
Minervam fortitudinis praesidem probes.
Perhibent te imperare, & urbem Troianam tenere.
Age adflictae civitati custodem te faciam,
Ne

Χειρὶ δὲ κινήσασα μόθου πρωτόσπορον ἀρχήν.

V. 154.

Χειρὶ δ' ἐλαφρίζουσα μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων.

V. 167.

Χειρὶ δὲ μῆλον ἔχουσα τόσην ἀντινείκατο φωνήν.

V. 134. Μειδιόωντα.] VirD. ad Ald. Edd. mendam latere suspicatus adscripserat μειδιόωσα, coniectura satis commendabili, quemadmodum versu 156. de Venere.

Τοῖα δὲ μειδιόωσα προσέννεπε μηλοβοτῆρα

ut adeo de Minerva blando risu & mollibus verbis Paridem ad favorem sui allicere cupiente intelligatur. Cum tamen μειδιῶν, Veneri & delicatulis amatoribus potius, quam Minervae sit proprium, fieri posset, ut de industria scripserit μειδιόωντα, quippe apprime Paridi tam egregias Dearum formas non tantum contemplanti, sed & iudicium de iis ferenti conveniens.

V. 138. Ἐπαινήσειας.] Voss. ἐπαινέσειας.

V. 141.

Μήποτέ σοι βαρύμηνις ἐπιβρίσειεν Ἐνυώ.
Πείθεο, καὶ πτολέμους τε καὶ ἠνορέην σε διδάξω.
Ὣς ἡ μὲν πολύμητις ἀνηΰτησεν Ἀθήνη.
Τοῖα δ' ὑποβλήδην λευκώλενος ἔννεπεν Ἥρη·
Εἴ με διακρίνων προφερέστερον ἔρνος ὀπάσσῃς,
Πάσης ἡμετέρης Ἀσίης ἡγήτορα θήσω.
Ἔργα μόθων ἀθέριζε· τί γὰρ πολέμων βασιλῆϊ;
Κοίρανος ἰφθίμοισι καὶ ἀπτολέμοισι κελεύει.
Οὐκ αἰεὶ θεράποντες ἀριςεύουσιν Ἀθήνης·
Ὠκύμοροι θνήσκουσιν ὑποδρηστῆρες Ἐνυοῦς.
Τοίην κοιρανίην πρωτόθρονος ὤπασεν Ἥρη·
Ἡ δ' ἑανὸν βαθύκολπον ἐς ἠέρα, γυμνώσασα
Κόλπον, ἀνηώρησε, καὶ οὐκ ἠδέσσατο Κύπρις.
Χει-

v. 141. Επιβρίσειεν Ἐνυώ.] In Voss. ἐπιβρυεν Ἐνυώ. Reg. A. ἐπιβρύεν.

v. 145. Ἔι με διακρίνων προφερέστερον ἑ.] Locus sine dubio depravatus, quem in Animadversionibus emendare conabor.

v. 147. Τί γὰρ πολέμων βασιλῆϊ;] Editiones priores τί γὰρ πολέων. Mendam sustulere *Dausqueius*, & *Stephanus*. Idem adscripserat & Vir. D. ad Ald. Edd. Consentiunt Cod. Voss. Laur. Ambros. & duo Regii. similem structuram vid. v. 159.

—— τί γὰρ σακέων Ἀφροδίτῃ.

v. 148. Κοίρανος ἰφθίμοισι κ.] Ambr.

Ne quando iracunda Bellona te premat.
Crede mihi, & bella & fortitudinem te docebo.
Ita locuta fuit sapientissima Minerva:
Quam excipiens formosa Juno talia verba dedit,
Quod si me diiudicans praestantiorem, germen praebeas,
Toti nostrae Asiae te regem imponam,
Bella contemne: quid enim regi cum bellis?
Imperator fortibus, & imbellibus praeest.
Non semper Minervae cultores excellunt.
Subitanea saepe morte pereunt Bellonae ministri.
Tale imperium obtulit Maxima Juno.
At Venus sinuosam vestem in aera, denudato
Sinu, absque ullo pudore sustulit,

Et

Ambr. ἰφθίμοισι. Cod. Voss. superscriptum habet ὀυ
ου
hoc modo καὶ ἀπτολέμοισι κελεύθ.

v. 149. Οὐκ αἰεὶ.] Antiquae Edd. cum detrimento versus αἰεί. Medicam manum admovit *Falkenburgius* & *Stephanus* scribendo αἰεί. Quod in MSS. Laur. erat, ὁ ῥῆ ἀ θεράποντες repetendum ex vitiosa vocis αἰεὶ scriptura.

v. 152. Ἐς ἠέρα γυμνώσασα κ.] Hic rursus prava interpunctio post γυμνώσασα Interpretes in errorem induxit, qui satis frigide vertunt. *Ipsa vero peplum sinuosum in aere denudans, Venus sinum sustulit.* Quin ita, ut interpungi curavi, & Latine reddidi, intelligendum sit, nemo dubitabit. Mox στῆθος γύμνωσε ut hic κόλπον γυμνώσασα.

Χειρὶ δ' ἐλαφρίζουσα μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
Στῆθος ἅπαν γύμνωσε, καὶ οὐκ ἐμνήσατο μαζῶν.
Τοῖα δὲ μειδιόωσα προσέννεπε μηλοβοτῆρα·
Δέξεο, καὶ πολέμων ἐπιλήθεο, δέχνυσο μορφὴν
Ἡμε-

V. 154. Θέσμον ἐρώτων.] Hanc lectionem adstruere conabor in Animadversionibus. si cui secus videatur, non incommode legere posset μελίφρονα δεσμὸν ἐρώτων, ut supra versu 93. idque de *cesto* intelligere.

V. 155. Καὶ οὐκ ἐμνήσατο μαζῶν] Omnes libri ἐμνήσατο, praeter Port. ubi ἀμνήσατο. sitne de industria factum, an Typothetarum incuriae adscribendum, exploratum non habeo. Sensus tale quid efflagitare videre posset quodammodo. De vocis tamen bonitate vehementer addubito. Quare meliorem viam institerunt *Brodaeus*, Vir Doctus ad Ald. Edd. & *Neander*, vel ἀμελήσατο vel ἐπελήθετο reponentes. Quod si veterem consuetudinem spectes mulierum, ut eo citius aliorum animos flecterent, sinus & potissimum mammulas suas denudantium, (de quibus in Animadversionibus paucula delibabo) sensum equidem vulgato longe meliorem habere existimo. si vero *Coluthi* genium & scribendi morem consulas causae non multum erit, cur a Vulgata ἐμνήσατο discedas. Videtur suae aetatis mores potissimum spectasse, qua dedecori maximo, ut hodiedum etiam, duceretur, si qua sinum & mammas denudaret, ut hoc modo aliorum favorem sibi conciliaret. Talem fuisse auctoris mentem, modo inspexerit versum 152. & 153.

Ἡ

Et manu mellitum amorum vinculum allevans
Pectus omne nudavit, neque de mammis cogitavit.
Talibus itaque blande ſubridens paſtorem alloquebatur:
Accipe, & bellorum obliviſcere; accipe formam

No-

Ἡ δ' ἑανὸν βαθύκολπον ἐς ἠέρα, γυμνώσασα
Κόλπον, ἀνηώρησε, καὶ οὐκ ἠδέσσατο Κύπρις.

qui neget, nullus erit.

v. 156. Τοῖα δὲ μειδιόωσα.] Haec, ut multa alia, deſumta ex *Apollon Rhod.* L. III. 51. Adde *Ovidium* Heroid. XVI. 83.

v. 157. Δέξεο καὶ πολέμων] Voſſ. δόξεο exhibet, Laurent. δέξομαι & ſic etiam Ambroſ. Leviter itaque veſtigia Codicis Voſſ. ſublegens emendandum cenſeo δόξης καὶ πολέμων ἐπιλήθεο. Δόξα notiſſima ſignificatione *gloriam & famam quocunque modo partam* denotat. Aliam viam ingreſſus eſt ſummus ille Literarum humaniorum Fautor *Jac. Ph. D'Orville. Forte*, inquit, veſtigiis Codic. Laur. & Ambr. inſiſtens, δέξο μοι καί. *Codex habet* δέξομαι. *forte quis* δέχνυσο *elegantiae cauſa per repetitionem praeferat* τῷ δέξεο. *ſed haec non curat* Coluthus. *ſic* v. 131. *ubi poterat* ἔδεξας *bis ponere, tamen maluit ſemel* δέξατο. Imo vero acutiſſima Viri Clariſſimi coniectura δέχνυσο ſcribentis quin vera ſit, vix dubitandum. Ita enim v. 169.

Εἴξατέ μοι, πολέμοιο συνήθεες, εἴξατε νίκης.

Ibid. Καὶ πολέμων ἐπιλήθεο] Ita antiquae Editiones. *Stephanus* πολέμου, cui adſtipulantur quinque Codices. Voſſ. praeterea ἐπαλάθεν.

Ἡμετέρην, καὶ σκῆπτρα καὶ Ἀσίδα κάλλιπε γαῖαν.
Ἔργα μόθων οὐκ οἶδα· τί γὰρ σακέων Ἀφροδίτῃ;
Ἀγλαΐῃ πολὺ μᾶλλον ἀριστεύουσι γυναῖκες.
Ἀντὶ μὲν ἠνορέης ἐρατὴν παράκοιτιν ὀπάσσω·
Ἀντὶ δὲ κοιρανίης Ἑλένης ἐπιβήσεο λέκτρων·
Νυμφίον ἀθρήσει σε μετὰ Τροίην Λακεδαίμων.
Οὔπω μῦθος ἔληγεν· ὁ δ' ἀγλαὸν ὤπασε μῆλον,
Ἀγλαΐης ἀνάθημα, μέγα κτέρας Ἀφρογενείῃ,
Φυταλιὴν πολέμοιο, κακὴν πολέμοιο γενέθλην.

Χει-

v. 161. Ἐρατὴν] In prioribus Editionibus ἐρατεινήν. Recte mutarunt in ἐρατὴν Vir Doctus ad Ald. Edd. *Brodaeus*, *Falkenburgius*, *Dausqueius*, & *Stephanus*. Iuvant Cod. Ambr. Reg. A. B.

v. 164. Ἔληγεν] Cod. Voss. ἔληγεν superscripto η. & mox μῦθον pro μῦθος.

v. 166. Φυταλιήν.] Ita ediderunt *Stephanus*, *Lectius* & *Portus*. iuvant Cod. Par. A. Voss. & Ambr. In Aldina, ceterisque antiquis Editionibus φοιταλιὴν, quod etiam in Par. B. & Laur. Merito dudum *Falkenburgius*, *Brodaeus*, Vir D. ad Ald. Edd. & *Neander* emendarunt φυταλιήν. Φυταλιὴ est *seminarium*, seu terra, ubi arbores aut quaecunque vegetabilia aluntur. *Callimachus*. Lav. Pall. v. 26.

Ἀστέρες, ἐμπεράμως ἐτρίψατο λιτὰ λαβοῖσα
Χρίματα, τᾶς ἰδίας ἔκγονα φυταλιᾶς.

si-

Noſtram, & ſceptra Aſiaeque regnum mitte.
Bellorum ignara ſum. quid enim Veneri cum armis?
Pulchritudine multo magis excellunt feminae.
Pro fortitudine dabo gratam coniugem.
Pro imperio vero Helenae torum conſcendes.
Sponſum te poſt Troiam videbit Lacedaemon.
Nondum ſermonem finierat; cum ille pulchrum pomum obtulit,
Pulchritudinis ornamentum, magnamque Veneri poſſeſſionem,
Belli ſeminarium, pravamque belli genitricem.

Ma-

ſimilia loca dabit *Ezech. Spanhemius* Obſerv. ad hunc locum p. 560. Hinc φυταλιὴν πολέμοιο eleganter, quemadmodum mox πολέμοιο γενέθλην, *malum* illud *aureum* Eridis, quippe originem & primam belli Troiani cauſam, vocat. ſic ante v. 61.

—— μόθυ πρωτόσπορον ἀρχήν.

Errat itaque *Ubelus*, qui contra *Neandrum* malebat φοιταλέην, quod ſcilicet *bella dicantur a Poetis inſana, furentia & κοσμομανία*. Ferri aliquo modo id poſſet, ſi φοιταλέην pro epitheto capiamus. ut ſit φοιταλέην γενέθλην πολέμοιο. Ita *Jo* apud *Moſchum* Idyll. II. 46.

Φοιταλέη δὲ πόδεσσιν ἐφ' ἁλμυρὰ βαῖνε κέλευθα
Νηχομένῃ ἰκέλη.

Propius accedit ad noſtram ῥῆσιν *Oppian.* Hal. I. v. 45.

'Ουδ'

D

Χειρὶ δὲ μῆλον ἔχουσα τόσην ἀνενείκατο φωνὴν,
Ἥρην κερτομέουσα καὶ ἀντιάνειραν Ἀθήνην·
Εἴξατέ μοι, πολέμοιο συνήθεες, εἴξατε νίκης·
Ἀγλαΐην ἐφίλησα, καὶ ἀγλαΐη με διώκει.
Φασί σε, μῆτερ Ἄρηος, ὑπ' ὠδίνεσσιν ἀέξειν
Ἠϋκόμων Χαρίτων ἱερὸν χορόν· ἀλλά σε πᾶσαι
Σήμερον ἠρνήσαντο, καὶ οὐ μίαν εὗρες ἀρωγήν.
Οὐ σακέων βασίλεια, καὶ εἰ πυρὸς ἐσσὶ τιθήνη,
Οὔ σοι Ἄρης ἐπάρηξε, καὶ εἰ δορὶ μαίνεται Ἄρης,
Οὐ φλόγες Ἡφαίστοιο, καὶ εἰ φλογὸς ἆσθμα
λοχεύει.
Οἷά τε κυδιάεις ἀνεμώλιος, Ἀτρυτώνη,

Ἦν

Ὀυδέ τι φοιτελίων ἀνέμων
σκέπας, ἐυδέ τιν' ὄμ-
βρων
Ἀλκήν· ἐ πυρὸς ἄλκας ὀπω-
ρινοῖο φέροντας.

Unde liquet, non tantum de rebus animatis, ſed etiam inanimatis dici. *Schol. Oppiani* σφοδρῶν interpretatur. Φοιταλέη μύραινα ibidem Lib. II. 259. Nonnulla dabit de hac voce Cl. *Valckenarius* in Animadv. ad *Ammon.* Lib. II. Cap. XVII. p. 142. ubi & *Moſchi* locum adduci video.

v. 167. — τόσην ἀνενείκατο φωνὴν] Ald. τόσσην. ſic Laurent. Mutatum iverunt *Brodaeus*, *Falkenburgius*, *Neander* & Vir D. ad Ald. Edd.

v. 169. Εἴξατέ μοι πολέμοιο συνήθεες] Voſſ. Εἴξατε καὶ πολέμοι συνήθεες

v. 171. Ἄρηος.] Ambr. & Par. B. ἄρεος.

v. 173. Οὐ σακέων βασίλεια.] Locus, in quo nihil ſane difficultatis, male ab Interpretibus intellectus, fucum aliquando mihi fecit. Veram mentem Poetae

Manu autem pomum tenens talem edidit vocem:
Junonem & Minervam viraginem maledictis irritans:
Cedite mihi, bellis adſuefactae, cedite victoriam.
Pulchritudinem amavi & pulchritudo me comitatur.
Aiunt te, Martis mater, enixam eſſe
Pulchrarum Gratiarum ſacrum chorum. At vero cunctae
Hodie te deſeruerunt, neque ullum inveniſti auxilium.
Non tibi armorum Praeſes, etiamſi Vulcani mater es,
Neque Mars opem tulere, haſta licet furat Mars,
Non Vulcani flammae *profuere*, quamvis flammae halitum producat.
Tuque Minerva, quantum nequidquam ſuperbis,

Quam

tae expreſſi in verſione. Σακέων βασίλεια aeque ac Ἄρης cum ἱπάρηξε iungendum, & Minervam reſpicit. In nonnullis Editionibus peſſime editur ὦ σακέων βασίλεια. Ald. & ſcripti omnes ὄυ σακέων.

V. 177. Οἷά τε κυδιάεις.] Ita emendavi, cum antea legeretur κυδιάει. Emendationem comprobari video trium Cod. Laur. Ambr. & Par. B. conſenſu. Praeterea ſuffragatur Clar. *D'Orvillius*, qui laudat Codicis Laurent. lectionem κυδιάεις, eique reſpondere monet verſum 182. Καὶ φυ-

Ἣν γάμος οὐκ ἔσπειρε, καὶ οὐ μαιώσατο μήτηρ.
Ἀλλά σιδηρείη σε τομὴ, καὶ ῥίζα σιδήρου
Πατρώων ἀλόχευτον ἀνεβλάστησε καρήνων;
Οἷα δὲ χαλκείοισι καλυψαμένη χρόα πέπλοις,
Καὶ φεύγεις φιλότητα, καὶ Ἄρεος ἔργα διώκεις;
Ἁρμονίης δ' ἀδίδακτος, Ὁμοφροσύνης ἀδαήμων
Ἀγνώσσεις, ὅτι μᾶλλον ἀνάλκιδές εἰσιν Ἀθήνη,
Καὶ οὐ κυδαλίμοισιν ἀγαλλόμεναι πολέμοισι,
Κεκριμένων μελέων, οὔτ' ἄρσενες οὔτε γυναῖκες;
Τοῖα δ' ἐφυβρίζουσα προσέννεπε Κύπρις
Ἀθήνην.

Ὡς

φεύγεις φιλότητα. Cod. Voss. κυδιάνειρα, ἀνεμώλιος. Par. A. κυδιάνει.

v. 79. Ἀλλὰ σιδηρείη σε τομὴ] Ald. Neandr. Ubel. Cod. Laur. Par. A. σιδηρείη σε. reliqui σιδηρείη σε. τ.

v. 180. Πατρώων.] Ald. Laur. & Par. B. πατρώιων. *Stephanum* secutus dedi πατρώων. Par. B. praeterea ἀλόχητον pro ἀλόχευτον.

v. 183. Ἁρμονίης δ' ἀδίδακτος.] In quibusdam libris male haec cum praecedentibus connexa redduntur: *Et fugis amorem, & Martis opera persequeris connubii ignara, concordiae nescia. Ignoras vero Minerva.* Distinguendum eo, quo institui, modo, (ne de sensu id necessario postulante dicam) addita vocula δὲ non obscure significat, quod in tribus minimum Codicibus Voss. Par. A. B. additur; quemadmodum etiam recte *Stephanus* edidit. Ald. Neand. & Ubel. tamen absque δ' habent ἁρμονίης ἀδίδακτος. Abest & a Cod. Laur. & Ambros. Ceterum nisi Ἁρμονίη & Ὁμοφροσύνη tanquam propria Dearum nomina, quemadmodum Φιλότης, Ἀπάτη multaque alia, quae totidem

Quam neque connubium ſevit, neque mater
educavit;
Sed ferri ictus & radix ferrea
Abſque partu e paterno capite produxit?
Quid ferreis induta veſtimentis
Amorem fugis, & Martis labores ſectaris?
Harmoniae neſcia, Concordiaeque imperita,
Ignoras, imbelles admodum illas eſſe,
Neque glorioſis ſe delectantes bellis,
Secretis membris, nec viros, nec feminas?
Talibus conviciis inceſſit Venus Minervam.

Cum

dem numina conſtituunt, ex *Heſiodo* nota ſunt, capiamus, nullus videtur elici poſſe ſenſus ex illis quae ſequuntur, nec quo referam illud' ἀνάλκιδες & ἀγαλλόμεναι, habeo. Admiſſa noſtra coniectura, optime referres ad Harmoniam & Concordiam ſive Ἁρμονίην & Ὁμοφροσύνην, quas hic, ut antea Venus Μούνη Κύπρις ἄναλκις ἔην θεὸς de ſe ipſa loquitur, ἀνάλκιδας dixit, nec bellis gaudentes.

v. 184. Ἀγνώσσεις ὅτι μ.] Forte *Muſaei* veſtigia ſublegit. v. 249.

Ἀγνώσσεις, ὅτι Κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης.

Ibid. Ἀνάλκιδές εἰσιν Ἀθήνη.] Cum ſermonem ad Minervam adhuc dirigat Venus, erunt qui Ἀθάνη retinebunt. Mihi vix a *Colutho* profectum videtur. placetne itaque?

Ἀγνώσσεις, ὅτι μᾶλλον ἀνάλκιδές εἰσιν ἐκεῖναι.

quod ſatis prope ad Voſſ. Cod. ſcripturam ἀθῆναι accedit. ἐκεῖναι reſpicit Ἁρμονίην & Ὁμοφροσύνην.

v. 186. Κεκερμένων μελ.] Voſſ. κεκρυμμένων.

Ὡς ἡ μὲν πτολίπορθον ἀέθλιον ἔλλαχε μορφῆς,
Ἥρην ἐξελάσασα καὶ ἀσχαλόωσαν Ἀθήνην·
Ἱμείρων δ' ὑπ' ἔρωτι, καὶ ἣν οὐκ οἶδε διώκων
Δύσπαρις, ἀθροίσας ἐπὶ δά: κιον ἤγαγεν ὕλην
Ἀνέρας ἐργοπόνοιο δαήμονας Ἀτρυτώνης·
Ἔνθα τανυπρέμνοιο δαϊζόμεναι δρύες ὕλης
Ἤριπον ἀρχεκάκοιο περιφροσύνῃσι Φερέκλου,
Ὅς ποτε μαργαίνοντι χαριζόμενος βασιλῆϊ
Νῆας Ἀλεξάνδρῳ δρυτόμῳ τεκτήνατο χαλκῷ.

Ἀν-

v. 188. Πτολίπορθον] Cod. Laurent. πολίπορθον.

v. 190. Οἶδε] Par. A. εἶδε. Conferri meretur *Ovidius* Heroid. Ep. XVI. 97.

At mihi cunctarum subeunt fastidia, postquam
Coniugii spes est, Tyndari, facta tui.
Te vigilans oculis, animo te nocte videbam;
Lumina cum placido victa sopore iacent.
Quid facies praesens, quae nondum visa placebas?
Ardebam, quamvis hinc procul ignis erat.

In omnibus libris editis & MSS. praeter Voss. ἀθρήσας. Vir Doctus ad Ald. Edd. dudum emendavit ἀθροίσας, sensu aeque facili, atque mutatione lenissima. Consentit accurate Cod. Voss. Imo idem subolfecerat Vir Acutissimus *Jac. Ph. D'Orville.* Ἀθρήσας, inquit, *quomodo locum suum tueri possit, non video. emendandum reor levi pronunciationis discrimine* ἀθροίσας.

Δύσπαρις, ἀθροίσας ἐπὶ δάσκιον ἤγαγεν ὕλην
Ἀνέρας.

v. 191. Δύσπαρις ἀθροίσας] ἀγροίζειν πράττειν. πολίτας. δῆμον

Cum itaque illa civitatibus perniciosum formae praemium accepisset,
Expulsis Junone & indignante Minerva:
Amore aestuans, ignotamque desiderans
Miser Paris, in densam silvam congregavit
Viros laboriosae peritos architecturae.
Ubi ilices frondosae silvae resectae sunt
Consilio Pherecli malorum auctoris;
Qui fatuo regi gratificatus
Alexandro naves exstruxit acuto ferro.

Cum

μον passim occurrit. ἤϊξε & diphthongum οι saepe abire in Ἰώϊξε & inter se commutari exemplis docere supersedeo.

v. 192. Ἐργοπόνοιο] Idem vocabulum in *Anthol.* Lib. v. C. 1. E. 67. v. 6. occurrit.

> Οὐ γὰρ ἐγὼ κατὰ θυμὸν ἐίομαι, ὅττι μοι ἀνὴρ
> Ἐργοπόνος χάλκειος παρ' ἐχεφρέσι θηκάσατο.

v. 193. Τανυπρέμνοιο] Cod. Voss. τανυπρέμνοιο. Postea Noster πολύπρεμνος v. 349.

> Ἀλλὰ πολυπρέμνων ξυλόχων ὑπὸ δάσκιον ὕλην.

v. 196. Νῆας Ἀλεξάνδρῳ] Cod. Ambros. ἀλεξάνδροιο. Convenit fere *Tryphiodorus* in Ilii Excidio v. 60. Integrum locum hac occasione emaculandum adscripsisse non pigebit.

> Ἤθελε καὶ Δαναοῖσι νέον βρέτας ἀγνὸν ἀγέσθαι,
> Λήσῃ μὲν ἔϋσα φίλης ἐπίκουρος Ἀθήνης.
> Ἤδη καὶ βουλῇσι θεῆς ὑποεργὸς Ἐπειὸς
> Τρωίης ἐχθρὸν ἄγαλμα πελώριον ἵππον ἐποίει·
> Καὶ δὴ τέμνετο δοῦρα, καὶ ἐς πεδίον κατέβαινεν
> Ἴδης ἐξ αὐτῆς ὁπόθεν καὶ πρόσθε Φέρεκλος
> Νῆας Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο πήματος ἀρχήν·

Dedi νέον, quod in antiquis Editionibus erat, a posteris Editoribus male in νέος mu-

Ἀντὶ μὲν Ἰδαίων ὀρέων ἠλλάξατο πόντον,
Καὶ λεχέων ἐπίκουρον ἐφεσπομένην Ἀφροδίτην
Πολλάκις ἀκταίοισιν ἱλασκόμενος θυέεσσιν,
Ἔπλεεν Ἑλλήσποντον ἐπ' εὐρέα νῶτα τιθήνης.
Τῷ δὲ πολυτλήτων σημήϊα φαίνετο μόχθων·
Κυανέη μὲν ὕπερθεν ἀναθρώσκουσα θάλασσα
Οὐρανὸν ὀρφναίων ἑλίκων ἐζώσατο δεσμῷ·
Ἠ

mutatum. Locum depravatiſſimum, ut probabili coniectura, quam proxime vulgatae ſcripturae veſtigia legens, emendandum reor, adſcribam.

Ἤθελε καὶ Δαναοῖσι νέον βεβίηκας ἁγνὸν ἄγαλμα
Αἴης ἧς μετ' ἔχουσα φίλης ἐπίκουρος Ἀθήνη.

Cetera ſunt ſatis ſana. Aliorum coniecturis refellendis operam inſumere ſuperſedeo. Utrique praeivit *Homerus* Il. E. 62.

Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ' αὐτῷ·

Ex hoc loco etiam deſumſit Noſter, quae verſu 9. & v. 194. habet.

v. 197. Ἀντὶ .... ἠλλάξατο] Laur. & Ambroſ. ἠλλέξατο.

v. 198. Καὶ λεχέων ἐπίκουρον.] Conferatur cum hoc loco *Ovid.* Heroid. XVI. 113.

Qua tamen ipſe vehor, comitata Cupidine parvo,
Sponſor coniugii ſtat Dea picta ſui.

v. 199. Ἱλασκόμενος] Laur. Cod. ἱλασσόκενος.

v. 200. Ἐπ' εὐρέα νῶτα τιθήνης] Hanc ſcripturam omnes Codices & edita exemplaria ſuppeditant, quae non immerito ſuſpecta videbatur Cl. *D'Orvillio*, qui illud τιθήνης ut *Brodaeo ita & ſibi auſterum videri* profitetur. *Brodaei* tamen coniectura

Cum itaque Idaeos montes cum mari commutavisset,
Et lectorum praesidem Venerem comitantem
Saepe litoralibus sacrificiis placans,
Hellespontum navigaret supra latas maris undas;
Signa ipsi apparuere magnarum aerumnarum.
Mare enim caeruleum sursum assiliens
Coelum cinxit vinculo tortuoso & obscuro.
Et

ctura scribentis θαλάσσης ut non placuisse videtur Summo Viro, ita nec mihi adblanditur, & sane nimium a recepta scriptura recedit. Ἐπ' εὐρέα νῶτα γαλήνης legendum in Animadv. docebo, quod hoc sensu familiare *Colutho*.

V. 203. Οὐρανὸν ὀρφναίων ἑλίκων.] In omnibus libris fere legitur Οὐρανὸν ὀρφναίῳ ἑλικῶν. Elegans prae ceteris Cl. *D'Orvillii* Observatio ad hunc locum. *Hanc*, inquit, *sanam lectionem habeo, modo ipsi licuerit* Helicas *dicere pro* Helice *&* Cynosura, *ut aliis* Castores & Polluces *pro utroque fratre ponuntur.* δεσμὸν ὀρφναῖον ἑλίκης *interpretor:* Helicen obscuram. coelum obscuravit Helice non adparente, nec navim regente. *eleganter mihi ὁ οὐρανὸς ζώννυσθ' ὄρφνῃ dici videretur. Modo illud ἑλίκης, quemadmodum Brodaeo, & mihi austerum videtur.* Hactenus Vir Eruditissimus. Eodem fere modo tentarunt *Falkenburgius*, & *Brodaeus*, Ἑλίκης legendum rati. Nec causae quidquam fuisset, cur ab hac lectione & interpretatione satis opportuna, & genio *Coluthi* accommodatissima discederem, nisi intervenisset Codicis Laurent. auctoritas, ubi ὀρφναίων ἑλικῶν, quod ut veram *Coluthi* manum lubens agnosco, modo pro ἑλικῶν le-

Ἡ δ' ἄρα μιχθαλόεντος ἀπ' ἠέρος ὄμβρον ἀν-
εἶσα, *
Ἐκλύσθη δέ τε πόντος ἐρεσσομένων ἐρετάων.
Τόφρα δὲ Δαρδάνιον, καὶ Τρώϊον οὖδας ἀμείψας,
Ἰσμα-

legatur accentu mutato ἑλίκων. Δεσμὸς ὀρφναίων ἑλίκων est *vinculum obscurorum tractuum*, quales orta tempestate, undarum ad coelum montium instar sese tollentium, motu fieri solent. De emendatione hac eo minus dubitavi, quod & idem aliquando Acutissimo *Heringae* inciderat, qui illud humanissime mecum communicavit.

V. 204. Ἡ δ' ἄρα μιχθαλόεντος ἀπ' ἠέρος.] Ita edi curavi, fretus auctoritate Codicis tum Vossiani, tum Laurentiani. In omnibus editis scribitur hoc modo

Ἡ δ' ἄρα μυχθαλόεντος ἐπ'
ἠέρος ὄμβρον ἀνεῖσα.

in quibus sensus plane nullus, ne de vocabulo inaudito μυχθαλόεντος dicam. Clar. *D'Orvillii* de hoc loco sententiam optime ex ipsis Viri verbis percipies. En itaque totam notam.

Ἡ δ' ἄρ' ἀμιχθαλόεντος ἐπ'
ἠέρος ὄμβρον ἀνεῖσα.

ita legendum. Cod. μιχθαλόεντος. Dausqueius *& alii iam viderunt* μυχθαλόεντος *esse vocem nihili. revera vox haec* Homero *de insula* Lemno *propter importunitatem adhibetur. sed uti* importunus *ad multa transfertur, sic ad coelum & aërem nautis parum utilem & commodum* Coluthus *potuit transferre.* ὑαλόεντος Dausqueii *non placet: nec magis aliorum μοχθαλόεντος. Pro* ἀνεῖσα *longe facilius legeretur* ἀνῆκε *vel* ἀνίει. *durum, ut huc* ἐκλύσθη *quoque referatur. & stribliginosum est &* Coluthi *facilitate indignum, ut intelligatur* ἦν, *an putabimus versum deesse. nam* ἀνεῖσα *non facile convelli debet. similiter pendens participium habemus vs.* 357.

Et procella ab aëre mixto cum imbre irruit.
Mareque aestuavit remorum agitatione.
Tunc Dardanium & Troicum solum egressus,
Prae-

357. Hactenus Vir. Cl. Imo vero certissimum mihi videtur, excidisse versiculum talis aut saltem non multum diversi sensus:

> Ἠδ' ἄρα μιχθαλόεντος ἀπ' ἠέρος ὄμβρον ἀνεῖσα
> Παντοίων ἀνέμων μέγα κῦμα κύλινδε θύελλα.
> Ἐκλύσθη δὲ π. π. ε. ε.

Sensus verborum eo fere redit *Turbo vero omne genus ventorum ab aëre mixto & confuso cum imbre ingruens magnos fluctus volvebat.* &c.

v. 205. Ἐκλύσθη] Nihil equidem in hac lectione invenio, cur vel ullo modo eam mutaremus. *Brodaeus* tamen *Neander*, & Vir Doctus ad Ald. Edd. maluerunt ἠχλύθη. quod merito reiecerunt *Dausqueius* & *Ubelus*.

v. 205. --- ἐρεσσομένων ἐρετάων.] Quoniam potissimum in descriptione maris turbidi & maximae tempestatis versetur, parum opportuno posita loco haec videri possent. Aliquando legendum conieci ἀρασσομένων πετράων *Apollonii Rhodii* locum ex Lib. II. 555. hanc in rem peregregium adposuisse sufficiat.

> Δινήεις δ' ὑπένερθεν ἀνακλύζεσκεν ἰοῦσαν
> Νῆα ῥόος, πολλὸν δὲ φόβῳ προτέρωσε νέοντο.
> Ἤδη δὲ σφίσι δοῦπος ἀρασσομένων πετράων
> Νωλεμὲς οὔατ' ἔβαλλε, βόων δ' ἁλιμυρέες ἀκταί.

Schol. Ἀρασσομένων· αὐτὶ τῶν συγκρουομένων ἀλλήλαις. Si tamen quis pro vulgato ἐρεσσομένων ἐρετάων stare velit, quin plurimos suffragantes inventurus sit, nullus dubito.

v. 206. Τόφρα δὲ Δαρδάνιον.] Recepi pro τόφρα καὶ Δαρδάνιον, quod omnes Editiones obsidebat, Codicis Voss. scripturam Τόφρα δὲ Δαρδ. Ita ex coniectura etiam emendarunt Cl. *D'Orville* & *Dausqueius*.

Ἰσμαρίδος μεθέηκε παραπλώων ςόμα λίμνης·
Αἶψα δὲ Θρηϊκίοιο μεταῤῥία Παγγαίοιο
Φυλλίδος ἀντέλλοντα Φιλήνορος ἔδρακε τύμβον,
Καὶ δρόμον ἐννεάκυκλον ἀλήμονος εἶδε κελεύθου·
Ἔνθα διαςείχουσα κινύρετο Φυλλὶς ἀκοίτην,

Δε-

v. 207. Ἰσμαρίδος.] *Intelligit Propontidem Cherfoneſo Thracica clauſam, quae λίμνη, & pars* Maeotidis paludis *dicitur*. Verba ſunt Clariſſimi *D'Orville*.

v. 208. Μεταῤῥία] Revocavi ex Aldina Editione veram Scripturam, quae hactenus nullo ſuo merito exularat e plerisque Editionibus. Pro eo in Voſſ. erat Θρηϊκίοιο μεταῤῥοια Παγγαίοιο. in reliquis Collationibus nulla differentia notatur. Qui hic intrudunt μεταίρσια, ut ſunt, *Brodaeus, Neander*, Vir D. ad Ald. Edd. *Stephanus*, alii, quam longiſſime a vero aberrant, eorumque ſententiam recte retudit *Dausqueius*, nec non Clar. *D'Orville*, cuius haec ſunt verba: Μεταίρσια *temere recepit* Stephanus. *ſanum enim* μεταῤῥία *pro* μετήρια, *ut* καταῤῥόον, ἀναῤῥόον. παραῤῥόον. *Vid.* Criticam Vannum *p.* 588. *ſic ex quorundam Grammaticorum inſtituto Cod. Veteres* Odyſſ. Ζ. 226. *ſcribunt* κατεῤῥίγηλά. Hactenus Vir Clariſſ. Simili modo ὄῤῥα, τόῤῥα pro ὄ ῥα, τό ῥα. Utrumque vide apud *Apollon. Rhod.* L. I. 526. ubi τόῤῥα. prius vid. apud eundem Lib. II. 720. & aliis in locis. Vid. etiam *Theocritum* Idyll. XXIV. 42. nec dubium, quin hoc modo leviter emendandus *Heſychius*, ubi nunc legitur ὄ ῥα, ὄςἄῤῥα. Ὄῤῥα legendum vel ordo literarum docet. Plura huius generis quisque facile inter legendum deteget. Hoc ſi perſpexiſſet *Theodorus Sellius* Obſerv. Cap. XVIII. p. 125. non certe Criticum ſcalpellum adhibuiſſet in conſtituenda *Tryphiodori* lectione, u-

bi

Praeternavigavit ostium paludis Ismaricae.
Moxque iugis Threicii Pangaei relictis
Phyllidis virosae surgentem tumulum vidit.
Et viam novies in se redeuntem cursus erratici.
Ubi obambulans Phyllis maritum lugebat,
Exspe-

bi v. 209. in antiquis editionibus legebatur

Νηυσὶν ἀναπλώεσκον ἀποῤῥοιζάδος ἀκτῆς.

Sellius volebat ἀπὸ Ῥοιτειάδος ἀκτῆς, partim recte partim secus. Ego non dubito, quin sit reponendum ἀποῤῥοιτειάδος ἀκτῆς.

v. 209. Φυλλίδος αὐτέλλοντα] *Brodaei* coniecturam αὐθάλλοντα emendantis, quod de sepulcro Phyllidis in amigdalum versae intelligebat, acutam magis, quam veram puto. Notissimum verbum ἀνατέλλειν, ἐπιτέλλειν, ἀνέρχεσθαι de illis rebus, quas eminus apparere, & sensim sensimque quasi oriri videmus. Hoc sensu saepe apud *Homerum* aliosque reperies. Ipse *Coluthus* mox v. 215.

Ἐξαπίνης ἀνέτελλε Ἀχαιΐδος ἄστεα γαίης.

sic —— ἀνερχομένοιο παρ' εἰαμενὰς Ἐρυμάνθου.

v. 217. sensu magis generali *Oppianus* Cyn. Lib. II. 97. ubi sic emendo

Οὐ γάρ σφι κεραπερῆσιν ὑπὲρ κεφαλῆσι πέπηγε·
Κινῦσι δὲ κέρα τι καὶ ἐγκλίνουσ' ἑκάτερθε.
Μώνυχες ἀόνιοι, στικτὸν γένος, οἰοκέρωτες,
Ἔκ τι μέσου κέρας αἰνὸν ἀπαντέλλουσι μετώπου.

Male legebatur Κινῦσι δὲ κέρατα καὶ --- quod metrum respuit.

v. 210. Δρόμον.] Melius dixisset, opinor:

Καὶ δρόμου ἐννεάκυκλον ἀλήμονος εἶδε κέλευθον.

v. 211. Ἔνθα διαστείχουσα] Ita emendavi textum, cum in omnibus exemplaribus erat

Δεχνυμένη παλίνορσον ἀπήμονα Δημοφόωντα,
Ὁππότε νοςήσειεν Ἀθηναίης ἀπὸ δήμων·
Τῷ δὲ βαθυκλήροιο διὰ χθονὸς Αἱμονιήων
Ἐξα-

erat διαςίχυσα, perperam & cum iactura verſus. Clariſſ. *D'Orville* idem monuit. Διαςείχυσα, inquit, *ſcribendum. licet correpte, ſed & corrupte apud* Theocritum *Idyll. XXIII legatur* ςίχοισι *prima producta.* Hactenus Cl. *D'Orville*. Eſt locus ille *Theocriti* v. 46. ubi legitur

> Κἂν ἀπίκῃ, τόδε μοι τρὶς ἐπαΰσον, Ὦ φίλε κεῖσαι.
> Ἢν δέ γε λῇς, καὶ τοῦτο, Καλός δέ μοι ὤλεθ' ἑταῖρος.
> Γράψον καὶ τόδε γράμμα, τὸ σοὶ ςίχοισι χαράξω.

Quae commode ſic emendabis:

> Γράψον καὶ τόδε γράμμα τόσοισι ςίχοισι χαράξων.

> *Cumque abieris, ter mihi iſtud acclama, O amice iaces.*
> *Si vero velis, & illud, Optimus mihi periit ſodalis.*
> *Inſcribe & inſcriptionem his verſibus inſculpturus.*

Ne autem hic offendat ſonus paululum durior in vocibus τόσοισι ςίχοισι, en ex eodem Idyll. vſ. 36.

> —— ἐν προθύροισι
> Τοῖσι τεοῖσιν ἴδῃς ——

Ibid. Κινύρετο.] Editiones omnes κινύρατο. quin tamen praeferendum ſit κινύρετο, eo minus dubito, quod ſic quoque in duobus Cod. Par. A. & B. legatur. Hanc ſcripturam etiam amplexus *Joh. Meurſius* de Regu. Athen. L. III. Cap. VII. p. 196. Apollon. Rhod. L. I. 292.

> Ὡς ἥ γε ςινύχουσα κινύρετο ---

Ibid. Φυλλὶς ἀκοίτην.] Ἀκοίτην habent MSS. omnes. Pro eo male in antiquis Editionibus ἄκοιτιν, quod iam

Exſpectans incolumem redeuntem Demophoonta,
Cum reverteretur a populo Athenienſi.
Ceterum Paridi per opulentam Æmoniorum terram
Extem-

iam dudum mutarunt Docti. In Voſſ. Φυλλὶς ἀκρίτην ſuperſcripto οιο voci Φυλλίς.

v. 212. Δεχνυμένη.] In Editionibus & MSS. nulla ſcripturae differentia conſpicitur, ſed conſtanter legitur ἀχνυμένη παλίνορσον, quod per ſe poſitum non facile mutarem. Cum tamen verſu ſequente legatur Ὁππότε νοστήσειεν &c. ſenſus, & ſtructura ut ſibi recte conſtent, aliud pro ἀχνυμένη efflagitant. Vulneri inflicto opem tulerunt primi *Brodaeus*, & Vir Doctus ad Ald. Edd. δεχνυμένη ſcribendum rati. Idque iam olim & ipſe ſuſpicatus fui. Eadem plane ſtructura apud *Theocritum* Idyll. XXV. 228.

—— δεδεγμένος ὁππόθ' ἵκοιτο.

Quae autem pro Vulgata adfert Eruditiſſimus *Brodaeus*, rectius omiſiſſet, nec ullo modo ſeſe tueri poſſunt.

v. 213. Ἀθηναίης ἀπὸ δήμων.] Haec conſtans fere in omnibus libris tam manu exaratis, quam typis impreſſis lectio eſt, nec ab illa abierunt Editores, qui ſine dubio recte Vulgatam retinuerunt, ptaeter *Portum*, qui cur ab aliis diſcederet ſcribendo Ἀθηναίης ἀπὸ δήμου, cauſa nulla erat.

v. 214. Βαθυκλήροιο.] Eodem ſenſu πολυλήϊοι Αἱμονιῆες *Apollon. Rhod.* L. II. 508.

—— ὃν καλέουσιν
Ἀγρέα καὶ νόμιον πολυλήϊοι Αἱμονιῆες,

Βαθύκληρος ἄρουρα ſaepius obvium apud Poetas pro *facunda & feraci terra*, quis ignorat? Minus itaque amplectenda *Dauſquei* interpretatio, qui ob equos Theſſalicos, de quibus va-

Ἐξαπίνης ἀνέτελλεν Ἀχαΐδος ἄςεα γαίης,
Φθίη βωτιάνειρα, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.
Ἔνθεν ἀνερχομένοιο παρ' ἑιαμενὰς Ἐρυμάνθου
Σπάρτην καλλιγύναικα, Φίλην πόλιν Ἀτρείωνος,
Κεκλιμένην ἐνόησε παρ' Εὐρώταο ῥεέθροις.
Ἄγχι δὲ ναιομένην ὑπὸ δάσκιον οὔρεος ὕλην

Γεί-

variis in locis *Paufanias*, nec filent alii, dictos βαθυκλῆρους AEmonios exiftimabat.

v. 215. Ἀνέτελλεν.] Ambrof. & Par B. ἀνέτειλεν.

Ibid. Ἀχαΐδος.] In Ubel. Edit. totus omittitur hic verfus. Recte *Brodaeus* per Ἀχαΐδα γαῖαν univerfam Graeciam intelligendam monet. fi enim de Achaia ita proprie dicta capias, iam nullus locus erit Phthiae, quam mox inter Achaiae urbes commemorat; fi vero Achaios iuxta Phthiotas colloces cum *Homero*, nulla fpecie certe defendi poterit Mycenarum mentio iniecta. Pro tota itaque Graecia capiamus, neceffe eft. Interea ex tota huius itineris defcriptione, quam fuerit in Geographicis hospes *Coluthus*, aeftima. Phthiam & Mycenas quam longiffime a fe invicem diffitas fuiffe, res eft explorata. Has tamen Nofter, ac fi urbes forent vicinae admodum, coniungere non dubitavit. Nec longe melius fibi conftat, dum narrat, Paridem, relictis Mycenis, iuxta Erymanthi prata Spartam fitam ad fluenta Eurotae vidiffe. Cum enim Mycenis Paris proficifceretur Spartam, non, nifi per longiffimas ambages iter inftituiffet, ad fluvium Erymanthum, quippe longo fatis intervallo a Mycenis & Sparta diffitum, pervenire potuit. Sed ponamus, Paridem iuxta Erymanthum iter inftituifle. iamne nulla amplius difficultas fupererit? Imo vero maxi-

Extemplo apparuerunt urbes terrae Achaicae,
Phthia foecunda & amplissimae Mycenae.
Inde iuxta palustria loca surgentis Erymanthi
Spartam formosis mulieribus claram, gratam Menelai urbem,
Ad Eurotae fluenta sitam vidit.
Prope autem sub densa montis silva bene habitatas, Vi-

maxima: nec enim tam vicini erant fluvii Erymanthus & Eurotas, cui Sparta adiacebat, ut, qui iuxta Erymanthi fluenta morabatur, iam tum Spartam Eurotae vicinam videre posset. Erymanthus enim per Arcadiam labens in Alpheum sese exonerat, atque adeo in occidentali Peloponesi parte est. Vide, quae de eo tradidit *Pausanias* L. VIII. Cap. XXIV. p. 645. & aliis in locis. Spartam autem ad orientem Peloponesi in Laconia sitam, notissimum est ex Geographis. Minus itaque accuratum fuisse in hoc itinere describendo, & solummodo loca quaedam pro lubitu, nulla Geographiae, locorumque situs ratione habita, enumerasse *Coluthum*, satis liquet. Unde autem desumserit haec, facile detigi poterit, modo quis epitheta consideret, quae singulis locis addidit: sunt enim plane *Homerica*, nec aliunde quam ex *Homero* desumta, sic vs. 216 conflatus ex Il. A. 155.

Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ.

& Il. Δ. 52.

Ἄργος τε Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.

sic Σπάρτην καλλιγύναικα ex Odyss. N. 412. desumtum.

v. 219. Ἐνόησε.] Laur. ἐνόησε. Confer cum hoc loco *Apollon. Rhod.* L. IV. 1626.

v. 220. Ὑπὸ δάσκιον.] Male

Γείτονα παπταίνων ἐρατὴν θηεῖτο Θεράπνην.
Οὔπω κεῖθεν ἔην δολιχὸς πλόος, οὐδὲ γαλήνης
Δηρὸν ἐρεσσομένων ἠκούετο δοῦπος ἐρετμῶν.
Καὶ χθονὸς ἐν κόλποισιν ἐπ' ἠϊόνεσσι βαλόντες
Πείσματα νηὸς ἔδησαν, ὅσοις ναὸς ἔργα μέμηλεν·

Αὐ-

le *Portus* ὑποδέκτιον una voce. In Neandr. inverso ordine hic & sequens versiculus leguntur.

V. 223. Ἐρεσσομένων]Laur. ἐρεσσομένης.

V. 224. Καὶ χθονός.] Minus commodum locum obtinet καὶ, quod, nisi aliud quid latere suspicarer, libenter in ἄλλα χθονὸς κόλποισιν, vel simile quid, mutatum ivissem. Cum enim hic demum Paris dicatur navem egressus, miror equidem, qui fieri potuerit, ut omnes illas urbes, aliaque satis longe a mari dissita contemplatus fuerit, & iuxta illas iter fecerit. *Coluthum*, quippe Geographiae minus gnarum, ut in describendo itinere Paridis, ita & hic minus sibi constitisse, inquies fortassis. Nec sane multum, quod opponam, succurrit. Unum tamen illud καὶ, cum locum minime opportunum occupare videatur, facit fere, ut hunc versum, una cum sequente sede sua motum, hic locum parum idoneum sibi vindicasse credam. His enim semotis, optime reliqua sibi respondent:

Οὔπω κεῖθεν ἔην δολιχὸς πλόος,
οὐδὲ γαλήνης
Δηρὸν ἐρεσσομένων ἠκούετο δοῦπος ἐρετμῶν·
Αὐτὰρ ὁ χιονέοιο κ. τ. λ.

Si iam Paridis iter inspiciamus, & in eo quaeramus, ubi revera navem subduxisse, eamque secundum *Coluthi* descriptionem egressus dici possit, sponte ducimur ad versum 208. Αἶψα δὲ Θρηϊκίοιο &c. unde incipit commemorare, quae Paris durante itinere vidit, ut adeo traiecto Hellespondo, & parte AEgei ma-

Vicinasque contemplatus eſt Therapnas.
Neque inde longa erat navigatio, neque maris
Sonitus impulſis remoribus diu audiebatur.
Terraeque in ſinu in litus navem ſubductam
Fune ligarunt, quibus cura navis mandata erat.
Paris

maris hic prope Ἐννέα ὁδὸς, ſeu Amphipolim navem egreſſus videri poſſet. His itaque rationibus inductus, binos hoſce verſus libenter ante verſum 208. infererem hoc modo:

Τόφρα δὲ Δαρδάνιον, καὶ Τρώϊον οὖδας ἀμείψας,
Ἰσμαρίδος μεθῆκε παραπλώων στόμα λίμνης·
Καὶ χθονὸς ἐν κόλποισιν ἐπ' ἠϊόνεσσι βάλοντες,
Πείσματα νηὸς ἔδησαν, ὅσοις ναὸς ἔργα μέμηλεν.
Αἶψα δὲ Θρηϊκίοιο μεταβρίσα Παγγαίοιο
Φυλλίδος ἀντέλλοντα φιλήνορος ἔδρακε τύμβον.

Videri tamen poſſet huic coniecturae obſtare, quod v. 222. & 223. legitur:

Οὔπω κεῖθεν ἔην δολιχὸς πλόος, οὐδὲ γαλήνης
Δηρὸν ἐρεσσομένων ἠκούετο δοῦπος ἐρετμῶν.

ubi manifeſta adhuc navigationis mentio. Verum qui ſequentia conſuluerit, facile ſentiet, haec non, niſi ut tranſitum ad illa faceret, inſervire, & ſic eleganti oppoſitione oratio dirigeretur ad Paridem, qui iam cupiditate Helenae videndae ardebat, & maxima feſtinatione, ut amantibus proprium, ad eam properabat.

v. 225. Ὅσσοις ναὸς ἔργα μέμηλεν.] Libri omnes ὅσσοις ναὸς ἔργα μέμηλεν. Nullus tamen dubito, quin ſcripſerit νεός. Emendationem debeo Viro Humaniſſimo *J. Ph. D'Orvillio*, qui paucula haec mecum communicavit: *Legendum νεός. quod Homericum. poſſet & ἄλις. ſed prius melius videtur.*

Αὐτὰρ ὁ χιονέοιο λοεσσάμενος ποταμοῖο,
Ὤιχετο φειδομένοισιν ἐπ' ἴχνεσιν ἴχνος ἐρείσας,
Μὴ πόδες ἱμερόεντες ὑποχραίνοιντο κονίης,
Μὴ πλοκάμων κυνέηθεν ἐπιβρίσαντες ἐθεῖραις
Ὀξύτερον σπεύδοντος ἐπαντέλλοιεν ἀῆται.
Ἄρτι μὲν αἰπύδμητα φιλοξείνων ναετήρων
Δώματα παπταίνων, καὶ γείτονας ἐγγύθι νηοὺς,
Ἄστεος ἀγλαΐην διεμέτρεεν· ἔνθα μὲν αὐτῆς
Χρύ-

v. 228. Ὑποχραίνοιντο κονίης] Ambrof. ὑπαχραίνοιο. Laur. Par. A & B. ὑπ' ἀχράντοιο. In Par. A. margo habebat ὑποχραίνοιντο.

v. 229. Κυνέηθεν ἐπιβρίσαντες ἔθειραι] Sic ediderunt Doctiſſimus *Stephanus*, *Lectius* & *Portus*. Reliquas Editiones, ut & Voſſ. & Par. A. occupavit ἐπιβρύσαντες, quod nullo modo defendi poteſt, Verum ne quidem admiſſa hac *Stephani* emendatione ſatis recto incedunt pede hic & ſequens verſus. Vix enim recte crines dici poſſe videntur ἐπιβρίθειν ἀήταις, ſed contra multo melius id de vento, crines ingruente, eoſque vehementioribus paulo flatibus turbante, adhiberes. Hinc motus *Dausqueius* emendavit:

Μὴ πλοκάμων χαίτηθεν ἐπιβρίσαντες ἔθειραις
Ὀξύτερον σπεύδοντος ἐπαντέλλοιεν ἀῆται.

partim non male, partim ſecus. Quae enim contra vulgatum κυνέηθεν in medium profert, ficulnea ſunt, & nullius momenti. Meliori inſtituto Clar. *D'Orvillius* Ἐπιβρίσαντες ἔθειραι, inquit, *non facile eo colore excuſem, quo antea πρόνην θυόεντα. & omnino mihi recte videtur corrigere* Dausqueius:

Μὴ πλοκάμων κυνέηθεν ἐπιβρίσαντες ἐθείραις
Ὀξύτερον σπεύδοντος ἐπαντέλλοιεν ἀῆται.

Ven-

Paris vero niveo ablutus fluvio,
Incedebat ſuſpenſo pede veſtigia firmans,
Ne pedes amabiles pulvere contaminarentur,
Ne comptos capillos a pileo irruentes
Venti, ocius illo feſtinante, turbarent.
Jam igitur excelſas hospitalium civium
Aedes ſpectans, propinquaque templa,
Urbis inſignia ſtudioſe inveſtigavit: ubi tum ipſius In-

Venti, tempeſtates, imbres *dicuntur* ἐπιβρίθειν. Apollon. Rhod. *L. II.* 1128.

Πόντῳ γὰρ τρηχεῖαι ἐπιβρίσασαι ἄελλαι.

vid. & *L.* III. 344. *male tamen idem* χαλῆθεν *reponit, nihil mutandum.* κυνέηθεν, ἀπὸ τῆς κυνέης. a galea ingruentes *eſt* ὑψόπερθεν, *ut* Homer. *Odyſſ.* Ω. 343.

Ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.

Emendationi haud parum roboris conciliat conſenſus Laurentiani Cod. ut & Par. A & B. ubi pro ἀήταις ἄηται reperitur, ut mox dicam ad verſum ſeqq. Ad hunc itaque modum textum emendare non dubitavi.

v. 230. Ὀξύτερον σπεύδοντος ἐ. ἀ.] In Editionibus, quas vidi, hactenus omnibus ἐπαντιτέλλοιεν ἀήταις eſt. Veram ſcripturam conſervarunt quinque Codices, niſi quod in Par. B. eſſet ἐπαντέλλοιεν. Voſſ. praeterea habet Ὀξύπερον. Laurent. etiam pro ἀήταις, ἄηται. quemadmodum & Par A. B. ἄηται. Margo Par. A. habebat ἀήζαις. *Dausqueius* duplici via ſuccurrere conatus eſt, vel legendo ἐπαντέλλοιεν, vel ἐπιθολώσειεν ἐθείρας. Prius ſine dubio praeferendum.

v. 231. Ναιετήρων.] Voſſ. ναιετείρων.

v. 233. Διεμέτρεεν] Elegans uſus verbi διαμετρεῖν, metaphora deſumta ab ac-cu-

Χρύσεον ἐνδαπίης θηεύμενος εἶδος Ἀθήνης,
Ἔνθα δὲ Καρνείοιο παραγνάμψας Ὑακίνθου·
Ὅν ποτε κουρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
Δῆμος Ἀμυκλαίων, ἠγάσσατο μὴ Διὶ Λητὼ
Σκυζομένη, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων
Οὐκ ἐδάη Ζεφύρῳ ζηλήμονι παῖδα φυλάσσων.
Γαῖα δὲ δακρύσαντι χαρισσαμένη βασιλῆϊ,

Ἄν-

curata & recte librata mensura. simplex μετρεῖσθαι simili fere sensu adhibuit *Sophocles* Aiac. v. 5.

Καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
Πάλαι κυνηγετοῦντα, καὶ μετρούμενον
Ἴχνη τἀκείνου νεοχάραχθ'.

Scholiasta. Μετρούμενον. ἀριθμοῦντα, ζητοῦντα, ἀκολουθοῦντα τὰ ἴχνη τοῦ ἐκείνου. Sol etiam eleganter dicitur ἀναμετρεῖσθαι γῆν apud *Heraclidem* Alleg. Homer. p. 469. ἡλίκτωρ δὲ δυοῖν θάτερον, ἢ ἤλεκτρος ὁ θεὸς ὀνομάζεται μηδέποτε κοίτης ἐπιψαύων, ἢ τάχα πιθανώτερον ἐπιλέκτωρ τις ὢν, καὶ κυκλοπερεῖ φορᾷ δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀναμετρούμενος τὸν κόσμον. legendum puto: ἢ τάχα πιθανώτερον ἐπ ἑλικτώρ τις ὢν, κ. κ. φ.

V. 235. Καρνείοιο.] Apollo non Hyacinthus *Carnaeus* dicitur. Vel itaque *Coluthus* erravit, vel Interpretes, qui Καρνείοιο pro epitheto Hyacinthi ceperunt. Potest forte Hyacinthus hic dici Καρνεῖος, quippe Apollinis amasius, ut distingueretur ab aliis eiusdem nominis, de quibus in Animadversionibus.

V. 235. Παραγνάμψας] Laur. παραγγνάψας. Par. B. παραγνάψας.

V. 236. Ὅν ποτε] Laur. ὅποτε.

V. 237. Ἠγάσσατο.] In Par.

B

Indigenae Minervae simulacrum aureum conspexit,
Tum Carnei Hyacinthi, alio deflectens:
Quem cum aliquando cum Apolline ludentem vidisset
Populus Amyclaeorum, admiratus est pugnam Zephyri
Indignantis, illumque adduxit: verum Apollo
Ignorabat, se Zephyro aemulo amasium asservare.
Terra igitur ploranti gratificata regi,

Flo-

B. ἠγήσατο & Ἀμυκλαίων. Mox Voss. δὴ Διὶ Λητώ. De corruptissimo loco in Animadvers. dicam, ubi emendo:

> Ὅν ποτε κυρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
> Δῆμος Ἀμυκλαίων ἠγάσσατο δηῖδ' ἀήτου
> Σκυζομένου, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν.

v. 238. Σκυζομένη.] Recte *Aldus* distinxit post σκυζομένη, quod plerique neglexerunt, haec cum seqq. coniungenda rati.

v. 239. Ζεφύρῳ Ζηλήμονι.] Antiqua scriptura est Ζεφύρῳ καὶ Ζηλήμονα. *Portus* pro eo dedit Ζεφύρῳ Ζηλήμονα, & sic sensum aeque imperfectum reliquit. adstipulantur tres Cod. Ambros. Par. A. B. Multo rectius Vir D. ad Ald. Edd. *Falkenburgius*, & *Brodaeus* Ζεφύρῳ Ζηλήμονι, quomodo etiam *Stephanus* edidit. recte. Ceterum *Ovidius* simili ratione *puerum* vocat. Met. x. 186.

> —— *expalluit aeque,*
> *Ac puer, ipse Deus: collapsosque erigit artus.*

& sic puer & παῖς saepe apud alios pro *amasio* ponuntur;

v. 240. Χαρισαμένη.] Par. A. χαρισαμένη.

Ἄνθος ἀνηέξησε παραίφασιν Ἀπόλλωνι,
Ἄνθος ἀριζήλοιο φερώνυμον ἡβητῆρος.
Ἤδη δ' ἄγχι δόμοισιν ἐπ' Ἀτρείδαο μελάθροις
Ἵστατο, θεσπεσίῃσιν ἀγαλλόμενος χαρίτεσσιν.
Οὐ Διὶ τοῖον ἔτικτεν ἐπήρατον υἷα Θυώνη.
Ἰλήκοις, Διόνυσε, καὶ εἰ Διὸς ἐσσὶ γενέθλης·
Καλὸς ἔην κἀκεῖνος ἐπ' ἀγλαΐῃσι προσώπου.
Ἡ δὲ φιλοξείνων θαλάμων κληῖδας ἀνεῖσα,
Ἐξα-

V. 241. Ἀνηέξησε] Scripsi ἀνηέξησε, cum in vulgatis esset ἀνηνέξησε, quod miror, quo nomine adeo cunctis Editoribus & Interpretibus placuerit. Pro ἀνηέξησε quatuor Cod. Laur. Ambr. Par. A. & B. stant. In A. tamen margine ἀνηνέξησε. De his sic Cl. *D'Orvillius: Occurrere ἀνέξω nescio, unde tamen hoc vocabulum. sed legendum censui, nunc a Codice firmatum vidi, ἀνηέξησε. per dialysin sane ab ηὔξησε posset legi ἀνηΰξησε. sed talia mihi non facile probantur. in αὐηΰτησε & similibus aliter se res habet.*

V. 243. Ἄγχι δόμοισιν.] Ἄγχι δόμοισιν & ἐπὶ μελάθροις, vel ut vir Doctus ad Ald. Edd. emendaverat ἐπὶ μελάθρων idem fere dicit, nec facile coniungendum videtur. Duplici via medela in promtu est. Vel enim legi posset:

Ἤδη δ' ἀγχιδόμοισιν ἐπ' Ἀτρείδαο μελάθροις.

vel

Ἤδη δ' ἄγχι δρόμοισιν ἐπ' Ἀτρείδαο μελάθροις.

& sic per δρόμοι in plurali intelligendus est δρόμος apud Lacedaemonios, de quo consulendus *Pausanias* Lib. III. Cap. XIV. p. 241. Ne autem dubites, quin Menelai aedes prope hunc dictum *Dromum* fuerint; en *Pausaniae* verba de situ ip-

Florem eduxit, solatium Apollini,
Florem nomine praeclari iuvenis insignitum.
Jam autem prope aedes Menelai
Accesserat, admiranda formae gratia insignis.
Non utique talem filium amabilem Jovi peperit Semele.
Ignoscas, Bacche, etsi sis ab origine Jovis.
Erat & ille egregia forma praeditus.
Helena autem hospitalium aedium foribus reseratis Sta-

ipsius domus libro citato p. 242. Τοῦ Δρόμου δὲ ἐκτὸς κατὰ τοῦ Ἡρακλέους τὸ ἄγαλμά ἐστιν οἰκία τὰ ἐφ᾽ ἡμῶν ἰδιώτου, Μενελάου τὸ ἀρχαῖον. *Extra Dromum prope Herculis signum, domus est, nunc privati hominis, olim Menelai.*

v. 245. Θυώνη.] Voss. Laur. Par. A. B. Θοώνη.

v. 246. Ἰλήκοις.] *Apollonii* vestigia forte legit L. II. 710.

Ἰλήκοις· αἰεί τοι ἄναξ ἄτμητοι ἔθειραι,
Αἰὲν ἀδήλητοι.

Ambros. Cod. ἠλήκοις.

Ib. Καὶ εἰ Διὸς κ. γ.] sic fere v. 274.

—— εὐώδινος ὑπὸ Κρονίδαο γενέθλης.

Anthologia Lib. I. Cap. XLI. Epigr. I. 3.

Οἰκτείρω σέο κάλλος, ἐπεὶ Διὸς ἐσσὶ γενέθλης.

sic scribendum, non γενέθλας. Convenit fere *Apollon. Rhod.* L. II. 522.

—— οἵπερ τε Λυκάονος εἰσὶ γενέθλης.

v. 247. Κἀκεῖνος.] Ambros. καὶ ἐκεῖνος.

Ibid. Ἐπ᾽ ἀγλαΐῃσι προσώπου.] Vid. antea v. 85.

v. 248. Κληῖδας.] Ald. Neandr. κληῖδος. sic Voss. Laur. in Ambr. κληῖδος. *Brodaeus* recte κληῖδας. quod *Stephanus* in textum recepit. Consentiunt Par. A. & B.

Ἐξαπίνης Ἑλένη μετεκίαθε δώματος αὐλήν·
Καὶ θαλερῶν προπάροιθεν ὀπιπτεύουσα θυράων,
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐνόησε, καὶ ἐς μυχὸν ἤγαγεν αὐλῆς,
Καί μιν ἐφεδρήσσειν νεοπηγέος ὑψόθεν ἕδρης
Ἀργυρέης ἐπέτελλε· κόρον δ' οὐκ εἶχεν ὀπωπῆς·
Ἄλλοτε δὴ χρύσειον ὀϊσσαμένη Κυθερείης
Κοῦρον ὀπιπτεύειν θαλαμηπόλον· ὀψὲ δ' ἀνέγνω,
Ὡς οὐκ ἔςιν Ἔρως· βελέων δ' οὐκ εἶχε φαρέτρην.
Πολλάκι δ' ἀγλαΐῃσιν εὐγλήνοιο προσώπου
Παπταίνειν ἐδόκευε τὸν ἡμερίδων βασιλῆα·
Ὀψὲ δὲ θαμβήσασα τόσην ἀνενείκατο φωνήν·
Ξεῖνε, πόθεν τελέθεις; ἐρατὸν γένος, εἰπέ
τε πάτρην. Ἀγλα-

V. 249. Μετεκίαθε.] sic *Hom.* Il. Λ. 713.

> Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
> Ἄγγελος ἦλθε.

Schol. conferendus. ut & *Hesychius* in Voc. pro *insequi* Il. Π. 685.

> Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη.

conf. Il. Σ. 532. Odyss. Α. 22. & alibi.

V. 250. Ὀπιπτεύουσα.] sic optime Aldina, Neand. & Ubel. Consentiunt Cod. Voss. & Laur. In Par. A. B. ἐπιπτεύουσα. multo deterius Ambros. ἐπιστεύουσα. *Stephanus*, eumque secuti *Lectius* & *Portus* unde hauserint ἐποπτεύουσα, equidem ignoro.

V. 252. Ἐφεδρήσσειν.] Idem verbum vidimus antea iam versu 68. ubi conferenda cum hoc loco, quae notavit Cl. *D'Orville*. Cum tamen varient MSS. non facile inauditum hoc verbum *Co-*

Statim atrium aedificii transiit,
Et ante pulchras fores circumspectans,
Ut vidit, ut animadvertit, eumque in conclave duxit,
Et sedi argenteae recens adpositae
Insidere iussit; videndo oculos explere non potuit;
Modo aureum Veneris filium cubicularium
Videre se putans. donec tandem cognovit,
Non esse Cupidinem: neque enim pharetram vidit.
Saepe etiam ob faciei elegantis pulchritudinem
Vitium regem se spectare existimabat:
Donec tandem admirabunda in haec verba erupit:
Hospes, unde venisti? dic mihi genus tuum, & patriam.

Pul-

Coluthφ obtruderem. In Par. enim A. & B. per simplex σ ἐφεδρήσειν scribitur, quemadmodum supra ἐφεδρήσοντα non ἐφεδρήσσοντα. Donec itaque occurrat forma ἐφεδρήσειν, malo ἐφεδρίζειν vel ἐφεδρεύσειν reponere.

v. 253. Ἀργυρέης ἐπέπηλε] Voss. ἀργυρέῳ ἐπίπηλε.

v. 254. Ἄλλοτε.] *Dausqueium* secutus sum, qui merito pro ἀλλ' ὅτε, quod in omnibus libris erat, emendavit ἄλλοτε. Respondet enim πολλάκι.

v. 256. Εἶχε φαρέτρην.] Voss. οἶδε. Ambros. Par. A. & B. εἶδε. quod unice placet.

v. 260. Εἰπέ τε πάτρην.] Aldin. Neandr. Ubel. εἰπὲ καὶ πάτρην, quam lectionem tuetur Erudit. *Schraderus*

Ani-

Ἀγλαΐην μὲν ἔοικας ἀριζήλῳ βασιλῆϊ,
Ἀλλὰ τεὴν οὐκ οἶδα παρ' Ἀργείοισι γενέθλην.
Οὐ Πύλον ἠμαθόεσσαν ἔχεις, Νηλήϊον οὖδας.
Ἀντίλοχον δεδάηκα, τεὴν οὐκ εἶδον ὀπωπήν·
Οὐ Φθίην χαρίεσσαν, ἀριστήων τροφὸν ἀνδρῶν·
Οἶδα περικλήϊστον ὅλον γένος Αἰακιδάων,
Ἀγλαΐην Πηλῆος, ἐΰκλειήν Τελαμῶνος,
Ἦθεα Πατρόκλοιο, καὶ ἠνορέην Ἀχιλῆος.
Τοῖα πόθῳ ποθέουσα λιγύθροος ἔννεπε νύμφη.
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίην ἠμείβετο γῆρυν ἀνοίξας·
Εἴ τινά που Φρυγίης ἐνὶ τέρμασι γαῖαν ἀκούεις, Ἴλιον,

Animadv. ad *Musaeum* p. 305. Metro succurrere conati sunt *Dausqueius* & Vir Doctus ad Ald. Edit. legendo εἰπὲ πάτρην τι. Aliter paulo *Falkenburgius* εἰπὲ δὲ πάτρην. Melius arbitror sese habere, quod *Stephanus* dedit εἰπέ τι πάτρην, idque lubens arripui eo magis, quod huic sententiae etiam faveret Cl. *D'Orvillius*. Ita enim ad illa εἰπέ τι πάτρην: *Hoc*, inquit, *malim*, *quam* πάτρην τι. εἰπὲ καὶ ἡμῖν *Cod. unde turbatum dudum in hoc versiculo fuisse adparet.* Imo εἰπὲ καὶ ἡμῖν non tantum in Laurent., sed etiam quatuor Cod. reliquis, quae lectio licet aliquo saltem modo defendi posset, tamen alteram malui.

v. 263. Ἠμαθόεσσαν.] Epitheton rursus *Homericum*. vid. Il. I. 153. 295. Odyss. A. 93. & alibi. sic & Νηλήϊον. vid. supra ad vers. 215.

v. 265. Οὐ Φθίην.] Hic versus si non transponendus, quod ad structuram saltem pendet ab ἔχεις versu 263.

v. 268. Ἠνορέην Ἀχιλῆος] Cod. Ambros. οἰνορέην.

v. 270. Ἀνοίξας.] *Brodaeus* &

Pulchritudine quidem praeclaro regi ſimilis es,
Verum genus tuum inter Graecos non novi.
Non certe Pylum arenoſam, terram Neleïam incolis,
Non Phthiam amabilem, praeclarorum virorum altricem.
Novi Antilochum, at tuam faciem nunquam vidi.
Novi celeberrimum AEacidarum genus,
Pulchritudinem Pelei, gloriam Telamonis,
Indolem Patrocli, & fortitudinem Achillis.
Ita arguta nympha, deſiderio incenſa, locuta eſt.
Paris vero blanda voce illam excepit:
Si forte de terra in finibus Phrygiae fama ad te pervenerit

Ilio,

& *Neander* voluerunt οἴξας pro ἀνοίξας. male. *Tryphiodorus* Ilii Excid. v. 115.

> Ἄφνω δ' ἀεινάων ἐπέων ὠδῖνας ἀνοίξας
> Δεινὸν ἀνεβρόντησε.

& propius ad noſtram ῥῆσιν v. 475.

> Μῦθον ἀμοιβαίην ἠμείβετο γῆρυν ἀνοίξας.

quae ex eodem fonte hauſta videntur, niſi potius Noſtrum ex ipſo *Triphiodoro* deſumſiſſe, credas.

v. 271. Τέρμασι] In Editis omnibus πέρμασι. contra in Cod. πείρασι. utrumque dicitur.

Ἴλιον, ἣν πύργωσε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων·
Εἴ τινά που πολύολβον ἐνὶ Τροίῃ βασιλῆα
Ἔκλυες εὐώδῖνος ὑπὸ Κρονίδαο γενέθλης·
Ἔνθεν ἀριστεύων ἐμφύλια πάντα διώκω.
Εἰμὶ, γύναι, Πριάμοιο πολυχρύσου φίλος υἱός·
Εἰμὶ δὲ Δαρδανίδης· ὁ δὲ Δάρδανος ἐκ Διὸς ἦεν·
Ἔνθεν ἀπ' οὐλύμποιο θεοὶ ξυνήονες ἀνδρῶν
Πολλάκι θητεύουσι καὶ ἀθάνατοί περ ἐόντες·
Ὧν ὁ μὲν ἡμετέρης δωμήσατο τείχεα πάτρης,
Τεί-

V. 274. Ἔκλυες εὐώδῖνος.] Ambros. ἔκχεες.

Ibid. εὐώδῖνος.] Ald. εὐώδιον. sic Neandr. Cod. Voss. & Par. A. Εὐώδῖνος scribendum, dudum monuere *Falkenburgius*, *Brodaeus*, *Dausqueius*, *Neander*, & Vir D. ad Ald. Edd. qui insuper adleverat ἀπὸ Κρονίδαο, quod minus probo. *Brodaeum* sequuntur *Stephanus*, *Lectius* & *Portus*. Idem merito adoptavit *Ubelus*. Emendationem iuvant Codices tres Par. B. Ambros. Laurent. ubi εὐώδινος. Εὐώδῖν simili modo *Oppian.* Cyn. III. 19.

—— καὶ ῥιγεδανὸν θοὸν ἅρμα
Ῥείης εὐώδῖνος ὑπὸ ζεύγλῃσιν ἄγεσθαι.

Confer Doct. *Wesseling.* Probabil. Cap. XXIV, p. 206. cuius emendationi in *Maximo* Philos. libenter subscribo.

V. 275. Ἐμφύλια π. διώκω.] Recte locum ceperunt *Brod. Neander* & Vir D. vertentes *generis insignia*. Dicit enim Paris se clarissimorum heroum facta imitando, generis sui & parentum vestigiis insistere, & in omnibus eos imitari. *Hesychius*: Ἐμφύλιον. συγγενικόν. Ἐμφύλιον αἷμα *cognatum sanguinem* dixit *Pindarus* Pythion. Od. II. 57. Contra ἔκφυλον *Hesychio*, τὸ μὴ συγγενὲς, ἀλλό-

Ilio, quam muris cinxerunt Neptunus & Apollo.
Si quem divitem in Troia Regem
Novisti de foecunda Jovis progenie.
Inde omnia generis insignia moribus imitor.
Sum, ô mulier, ditissimi Priami filius.
Sum Dardanides. 'Dardanus vero a Jove *est*.
Hinc de coelo Dii inter homines versantes
Saepe, licet immortales sint, famulantur.
Ex illis sane patriae nostrae urbis moenia exstruxere,

Moe-

ἀλλόφυλον. Ἀλλόφυλον de brutis animantibus utitur *Achilles Tatius* Lib. I. p. 59. Γίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑρπετοῖς ἄλλο ἔρωτος μυστήριον, οὐ τοῖς ὁμογενέσι μόνον πρὸς ἄλληλα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλλοφύλοις. *In serpentibus non solum eiusdem, sed etiam diversi generis, aliud amoris arcanum invenitur.*

V. 278. Θεοὶ ξυνήονες Communis omnium librorum editorum aeque ac manu exaratorum scriptura est, ξεινήονες. Cum tamen vocabulum spurium sit, non Graecum; dubium non est, quin prono errore scriptum fuerit pro ξυνήονες; quod proinde consentiente etiam Clarissimo *D'Orvillio* adoptavi. *Hesychius*: Ξυνάονες. κοινωνοί. sic cum *Sopingio* legendum docet ordo literarum. mox idem: Ξυνήονες, κοινωνοί. *Hesiodus* Theog. 595.

Ὡς δ' ὁπότ' ἐν σμήνεσσι κατηρεφέεσσι μέλισσαι
Κηφῆνας βόσκωσι, κακῶν ξυνήονας ἔργων.

V. 601.

Ὡς δ' αὔτως ἄνδρεσσι κακὸν θνητοῖσι γυναῖκας
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης θῆκε ξυνήονας ἔργων
Ἀργαλέων ———

Τείχεα μὴ πίπτοντα, Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.
Αὐτὰρ ἐγὼ, βασίλεια, δικασπόλος εἰμὶ θεάων.
Καὶ γὰρ ἀκηχεμένῃσιν ἐπουρανίοισι δικάζων,
Κύπριδος ἀγλαΐην, καὶ ἐπήρατον ᾔνεσα μορφήν.
Ἡ δὲ περικλήϊστον, ἐμῶν ἀντάξιον ἔργων,
Νύμφην ἱμερόεσσαν ἐμοὶ κατένευσεν ὀπάσσαι·
Ἣν Ἑλένην ἐνέπουσι, κασιγνήτην Ἀφροδίτης·
Ἧς ἕνεκεν τέτληκα καὶ οἴδματα τόσσα περῆλαι.
Δεῦρο γάμον κεράσωμεν, ἐπεὶ Κυθέρεια κελεύει·
Μή με καταισχύνειας, ἐμὴν καὶ Κύπριν ἐλέγξῃς.
Οὐκ ἐρέω· τί δὲ τόσσον ἐπισταμένην σε διδάξω;
Οἶσθα γὰρ, ὡς Μενέλαος ἀνάλκιδός ἐςι γενέθλης.

Οὐ

v. 283. Ἐπουρανίοισι δ.] Libri omnes ἐπ' οὐρανίῃσι. *Ubelius* malebat ἐπουρανίῃσι. Verum arbitror, legendum ἐπουρανίοισιν. vide, quae supra notavi ad versum. 126.

v. 286. Ὀπάσσαι.] Laur. ὀπάσσαι.

v. 290. Κύπριν.] Similiter *Apollon. Rhod.* I. 1233.

——— τῇ δὲ φρένας ἐπτοίησεν
Κύπρις, ἀμηχανίῃ δὲ μόγις συναγείρατο θυμόν.

Scholiasta. Κύπρις. τὸ ἐρωτικὸν πάθος. Adde *Manethon.* Lib. III. Apotel. 179. Posses tamen etiam pro *Venere* capere illud Κύπριν; quam *suam* appellitat Paris, quia sub eius auspiciis potissimum Helenae nuptias ambiret. inque illius Deae castris militaret.

v. 291. Ἐρέω.] Haec loco minus commodo collocata videntur. Post versum 288. ubi rei narratae finem imponit, optime meo iudicio collocari possent hoc modo:

Ἣν

Moenia non ruitura, Neptunus & Apollo.
Ceterum, o regina, Dearum arbiter ſum:
Quippe qui moeſtis ius dicens Deabus,
Veneris pulchritudinem, formamque amabilem probavi.
Illa vero praeclaram, meisque laboribus reſpondentem,
Gratam puellam mihi daturam ſe promiſit;
Quam Helenam appellitant, ſororem Veneris.
Cuius gratia tot maria ſuperare ſuſtinui.
Agedum, nuptias ineamus, quoniam Venus praecipit.
Ne me rubore perfundas, meamque Venerem reprehendas.
Plura non addam: quid enim gnaram te illa docerem?
Etenim noſti, genere imbelli Menelaum eſſe.
Non

Ἣν Ἑλένην ἐνέπουσι κασιγνήτην Ἀφροδίτης,
Ἧς ἕνεκεν πέτληκα καὶ οἴδματα τόσσα περῆσαι.
Οὐκ ἐρέω. τί δὲ τόσσον ἐπισταμένην σε διδάξω;
Δεῦρο γάμον κεράσωμεν, ἐπεὶ Κυθέρεια κελεύει.

In his verbis tranſitus non inelegans. Imo ſic multo melius intelligi poterit, quid verſu 292.

Οἶσθα γὰρ, ὡς Μενέλαος ἀ. ἐ. γ.

voluerit: praecedit enim

Μή με καταισχύνειας, ἐμὴν καὶ Κύπριν ἐλέγξῃς.

quae ſi coniungantur, elegans Paridis & Menelai oppoſitio erit; quo nihil ſane facit hic noſter verſiculus.

Οὐ τοῖαι γεγάασιν ἐν Ἀργείοισι γυναῖκες·
Καὶ γὰρ ἀκιδνοτέροισιν ἀεξόμεναι μελέεσσιν,
Ἀνδρῶν εἶδος ἔχουσι· νόθοι δ' ἐγένοντο γυναῖκες.
Ἔννεπεν· ἡ δ' ἐρόεσσαν ἐπὶ χθονὶ πῆξεν ὀπωπὴν,
Δηρὸν ἀμηχανέουσα, καὶ οὐκ ἠμείβετο νύμφη.
Ὀψὲ δὲ θαμβήσασα τόσην ἀνενείκατο φωνήν·
Ἀτρεκέως, ὦ ξεῖνε, τεῆς ποτὲ τείχεα πάτρης,
Τὰ πρὶν ἐδωμήσαντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων,
Ἤθελον ἀθανάτων δαιδάλματα κεῖνα νοῆσαι,
Καὶ νομὸν οἰοπόλοιο λιγύπνοον Ἀπόλλωνος,
Ἔνθα θεοδμήτοισι παρὰ προμολῇσι πυλάων
Πολλάκις εἰλιπόδεσσιν ἐφέσπετο βουσὶν Ἀ-
πόλλων.

Ἔρχεο

v. 294. Καὶ γὰρ ἀ.] Hic una cum sequente versu in Par. B. desideratur.

Ibid. 294. Ἀκιδνοτέροισιν] Male *Dausqueius* locum hunc cepit, qui ignorans ἀκιδνοτέροισι μελέεσσιν esse *minus pulchris*, atque adeo *deformioribus membris*, ita interpretatur: *Etsi Lacaenis membra sint debiliora, quam viris: virorum tamen instar iis est.* Nec multo melius ei cessit, quam mox addit, coniectura, forte legendum καὶ γὰρ ἀρειοτέροισιν. hoc enim menti Poetae plane contrarium.

v. 295. Νόθοι.] Ita fere νόθος *Achill. Tatius* adhibuit L. III. p. 177. μέλανος δὲ τὴν χροιὰν, οὐ καθὰ τὴν Ἰνδῶν τὴν ἄκρατον, ἀλλ' οἷος ἂν γένοιτο νόθος Αἰθίοψ. Imo ad res translate *Heliodorus* Lib. v. p. 245. lin. 32. ἔνοπλα νόθον. Adde *Aristaen* L. I. Epist. x. p. 62.

v. 296. Ἐπὶ χθονὶ π. ὀ.] Hemi-

Non tales mulieres inter Graecos inveniuntur:
Deformioribus enim natae membris,
Forma viros referunt, & a ceteris mulieribus degenerant.
 Dixerat: at Helena lumina in terram defixit,
Diu haesitans, nec quidquam respondit.
Tandem vero admiratione percussa, talia verba dedit.
 O Hospes, profecto moenia patriae tuae urbis,
Exstructa olim a Neptuno & Apolline,
Splendida illa Deorum opera, videre desideravi.
Ut & pascua fragrantia Apollinis pastoris;
Ubi ante portas divina arte exstructas
Saepe boves varias pascebat Apollo.

Age

mistichium desumtum ex *Musaei* v. 160.

Παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπήν,

ubi vide doctissimos Editores *Roverum* & *Schraderum*.

v. 303. Προμολῆσι] Hactenus Editores omnes προβολῆσι πυλάων. Ego vero Codicum auctoritate fretus temperare mihi non potui, quin certissimam emendationem προμολῆσι in textum reciperem. Dissentiunt quidem leviter Codices; in Voss. enim προμολῇσι. pro eo rectius in Par. A. προμολῆσι Laur. προμηλῆσι, & corruptius adhuc in Ambr. προμηχῆσι. in omnibus tamen verae lectionis manifesta rudera.

Ἔρχεο νῦν Σπάρτηθεν ἐπὶ Τροίην με κομίζων·
Ἕψομαι, ὡς Κυθέρεια γάμων βασίλεια κελεύει.
Οὐ τρομέω Μενέλαον, ὅτε Τροίῃ με νοήσῃ.
Τοίην συνθεσίην καλλίσφυρος ἔννεπε νύμφη.
Νὺξ δὲ πόνων ἄμπαυμα μετ' ἠελίοιο κελεύθους
Ὑ-

v. 305. Ἔρχεο.] Priſcarum Editionum & Cod. Par. A. B. & Voſſ. ſcriptura ἄγρεο eſt. Laur. ἔγρεο Exiſtimavi aliquando, legendum ἄγρει, qua in re conſentientem vidi Cl. *D'Orvillium. Conieceram*, inquit, ἔγρεο. *cui adſtipulatur Codex, quod licet proprie ad dormitantem referatur, excitandis & aliis inſervire poſſe videtur. nunc pene malim:*

> Ἄγρει νῦν Σπάρτηθεν ἐπὶ Τροίην με κόμισσον.

ἄγρει *quem uſum habeat apud principem Poetam, notius.* Favet huic coniecturae Cod. Voſſ. ubi κόμισον. In Par. A. marg. κόμισσον. Cum tamen in Ambroſ. Cod. ceteroquin non optimo, legatur ἔρχεο, quin haec vera ſit lectio, non dubito. Verbum ἔρχεσθαι ſimiliaque eleganter cum participiis hoc modo conſtrui, notum.

v. 306. Γάμων βασίλεια] Veram ſcripturam, quae in nonnullis Editionibus deſiderabatur, ubi γάμον, revocavi ex Aldina ceterisque priſcis libris. conſentiunt Cod Voſſ. & Laurent. Ceterum cum *Coluthо* rurſus fere *Ovidius* convenit Heroid. Ep. XVII. 131.

> *Prima mea eſt igitur Veneri placuiſſe voluptas:*
> *Proxima, me viſam praemia ſumma tibi.*

v. 307. Τρομέω] In Voſſiano τρυμέω. in reliquis Codicibus MSS. τρομέω.

Ibid. Ὅτε Τροίῃ με νοήσῃ.] Antiqua ſcriptura, quae in omnibus impreſſis conſpicitur, eſt ὅτ' ἐν Τροίῃ με νοήσῃ ſic etiam Cod. Laurent. Cum vero in reliquis qua-

Age dum, Sparta me Troiam duc.
Sequar, quemadmodum Venus nuptiarum praeſes vult.
Non ſane metuo Menelaum, cum me Troia viderit.
Talem conditionem pulcherrima nympha iniit.
Nox vero labores finiens, poſt ſolis vias
Som-

quatuor Codicibus legatur ὅτε Τροίῃ με νοήσῃ, pro quo rectius in Voſſ. ὅτε Τροίη με ν.. parum de altera ſcriptura ſollicitus ſum, nec dubito, quin a malis correctoribus, dicam corruptoribus, ortum ducat. Qui itaque genuinam manum deſideret, is quantocius, ut ſcripſi, ὅτε Τροίη με νοήσῃ reponat. Noſter antea v. 163.

Νυμφίον ἀθρήσει σε μετὰ Τροίην Λακεδαίμων.

ubi locutio germana fere. Verbum ὄσσομαι ſimili modo *Homerus* de mari adhibuit Il. Ξ. 17.

Ὡς δ᾽ ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
Ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα.

Sic *Propertius* de ventis Lib. III. Elegia v. 71.

At tu, ſaeve Aquilo, nunquam mea vela videbis.

v. 309. Ἠελίοιο κελεύθους] Elegantem uſum vocis κέλευθος obiter obſerva. Similiter *Apollon. Rhod.* L. I. 500.

Ἄστρα σεληναίη τε καὶ ἠελίοιο κέλευθοι.

Μήνης κέλευθοι apud eundem Lib. III. 533. ſic paſſim obvium ἀνέμων κέλευθα, ut *Homer.* Il. O. 620. & alibi. Ὑγρὰ κέλευθα *Orpheus* Argon. 1099. pro mari:

—— σὺν δ᾽ ἔσπετο ποντοπόρος νηῦς
Τέμνουσ᾽ ὑγρὰ κέλευθα παρὰ ξυστοῖς κροκάλοισιν.

Pau-

Ὕπνον ἐλαφρίζουσα μετήορον, ὤπασεν ἠῶ
Ἀρχομένην· δοιὰς δὲ πύλας ὤϊξεν ὀνείρων,
Τὴν μὲν ἀληθείης, κεράων ἀπελάμπετο κόσμῳ,
Ἔνθεν ἀναθρώσκουσι θεῶν νημερτέες ὀμφαί·
Τὴν δ' ἐλεφαντίνην, κενεῶν θρέπτειραν ὀνείρων.
Αὐτὰρ ὁ ποντοπόρων Ἑλένην ἐπὶ σέλματα νηῶν
Ἐκ θαλάμων ἐκόμισσε φιλοξείνων Μενελάου,
Κυδιόων ὑπέροπλον ὑποσχεσίῃ Κυθερείης,

Φόρ-

Paulo aliter *Apollon. Rhod.* Lib. II. 630.

—— συγίων μὲν ἀλὸς κρυόεντα κέλευθα
Νηὶ διαπλώειν, συγέων δ' ὅτ' ἐπ' ἠπείροιο
Βαίνομεν· πάντη γὰρ ἀνάρσιοι ἄνδρες ἔασιν.

lege βαίνωμεν.

v. 310. Ἠῶ] Priſcae Edd. ἠὼς Ἀρχομένη Codices praeter Ambroſ. omnes ἠῶ. In Laur. tamen mutato accentu ἠὼ. In priori ſcriptura conſentiunt *Brodaeus*, *Falkenburgius*, *Neander*, & *Ubelus*, qui ἠῶ ἀρχομένην in textum intulit. Idem adſcripſerat Vir D. ad Ald. Edd. nec diſſentit Cl. *D'Orville*. Hanc proinde ſcripturam, ut certiſſimam manum *Coluthi*, in textum invehere nullus dubitavi. Videtur quidem paulo durior locutio, qua nox ὀπάσαι ἠῶ dicatur, ſed talia in *Coluthо* & huiuſce generis aliis Poetis ubique obvia, nec eſt, cur quemquam offendant. Ad intellectum loci facit *Euſt.* ad *Hom.* Il. Β. p. 129. l. 30. οἱ πρὸς τὴν ἠῶ ὄνειροι μᾶλλον ἀληθεῖς, ὡς ἤδη πεττομένων τῶν σιτίων, καὶ τοῦ λογιστικοῦ νήφοντος.

v. 311. Τὴν μὲν.] Laur. τῇ μὲν.

Ibid. Κεράων.] Sic ſcripſi praeeuntibus *Brodaeo*, *Falkenburgio*, *Neandro*, & Viro D. ad Ald Edd. aliiſque. Peſſima in Aldina, & ple-

Somnum allevans, exhibuit iam Auroram
Orientem; & binas somniorum portas aperuit;
Hanc veritatis, quae corneo splendebat ornatu:
Qua veracibus Deorum vocibus exitus pateat.
Illam vero eburneam, unde falsa somnia prodeunt.
Ceterum Paris velocibus navibus Helenam
Ex aedibus hospitalibus Menelai abripuit,
Et Veneris dono supra modum elatus,
Bel-

plerisque aliis scriptura erat περάων. In Voss. Par. B. & margine Par. A. est κεράων

Ibid. Κεράων ἀπελάμπετο κόσμῳ.] Recte subolfecit *Brodaeus*, articulum ἡ hic reticeri, ut nempe referatur ad πύλη. Malo tamen addita particula δὲ legere:

Τὴν μὲν ἀληθείης, κεράων δ' ἀπελάμπετο κόσμῳ.

Callimachus simili fere modo Hymn. in Dian. 102.

—— κεράων δ' ἀπελάμπετο χρυσός.

Posset etiam non male κεράων ἡ λάμπετο κόσμῳ scribi. Ceterum distinctionem post ἀληθείης, quae in prioribus Edd. desiderabatur cum iactura sensus, addi curavi. Errant autem Interpretes *Coluthi*, qui κόσμον pro *mundo*, ut apud Astronomos notum, ceperunt.

v. 314. Ἐλεφαντίνην.] In omnibus libris hic versus ita legitur:

Τὴν δὲ δολοφροσύνης, κενεῶν θρέπτειραν ὀνείρων.

cum tamen in Par. A. Τὴν δ' ἐλεφαντίνης & rectius in Voss. ἐλεφαντίνην legatur, hoc, ut certissimam *Coluthi* manum, tuto in textum invehi posse censui.

v. 317. Κυδιόων.] Haud invitus equidem Viri Docti ad Ald. Edd. sententiae subscribo, post κυδιόων interponentis δ'. Κυδιόων δ' ὑπέροπλον ὑ. Κ.

Φόρτον ἄγων ἔσπευδεν ἐς Ἴλιον ἰωχμοῖο.
Ἑρμιόνη δ' ἀνέμοισιν ἀποῤῥίψασα καλύπτρην,
Ἱσταμένης πολύδακρυς ἀνέστενεν ἠριγενείης.
Πολλάκι δ' ἀμφιπόλους θαλάμων ἔκτοσθε λαβοῦσα,
Ὀξύτατον βοάουσα, τόσην ἀνενείκατο φωνήν·
Παῖδες, πῆ με λιποῦσα πολύστονος ᾤχετο μήτηρ,
Ἡ χθιζὸν σὺν ἐμοὶ θαλάμων κληῗδας ἑλοῦσα,
Ἔδραθεν ὑπνώουσα, καὶ ἐς μίαν ἤλυθεν εὐνήν;
Ἔννεπε δακρυχέουσα, συνωδύροντο δὲ παῖδες·
Ἀγρόμεναι δ' ἑκάτερθεν ἐπὶ προθύροισιν ἐρύκειν
Ἑρμιόνην στενάχουσαν ἐπειρήσαντο γυναῖκες·
Τέκνον ὀδυρομένη γόον εὔνασον· ᾤχετο μήτηρ·
Νοστήσει παλίνορσος, ἐπεὶ κλαίουσαν νοήσει.

Οὐχ

v. 318. Φόρτον.] Non video, quid moverit *Portum* ad vulgatum φόρτον in φέρτρον mutandum, cum φόρτον omnino sit retinendum, nec ullus voci φέρτρον hic locus.

v. 321. Ἔκτοσθε λαβοῦσα.] Fuit, cum scribendum crederem καλοῦσα, quod etiam Viro Docto ad Ald. Edd. obversabatur olim. *Dansquecii* ἔντοσθε scribentis coniectura menti Poetae adversatur.

v. 322. Βοάουσα, τόσην ἀ. φ.] Par, A. & B. βοῶσα τόσσην.

v. 323. Πολύστονος.] Si in Vulgata acquiescendum, πολύστονος μήτηρ dici videtur Helena ob tot mala & luctus, quorum caussa unica erat. *Homerus* Il. A. 445.

Ὅς

Belli onus ad Ilium feſtinanter abduxit.
At vero Hermione ventis velamen abiiciens,
Prima luce lacrimabunda ingemuit:
Et ſaepius comitibus extra aedes vocatis
Magno clamore has voces edidit:
Famulae, quo abiit mater me gemebundam relinquens,
Quae heri mecum aedium clavibus acceptis,
Dormitum abiit, eundemque lectum petiit.
Sic lacrimans locuta eſt, unaque lugebant ancillae,
Quae ante fores congregatae, cohibere
Hermionem gemiſcentem tentabant.
Filia gemebunda deſine lugere; abiit mater.
Redibit, cum te plorare cognoverit.

Non-

Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε᾽ ἐφῆκεν.

Scholiaſta, nec non *Heſychius* Πολύστονα, πολλῶν στεναγμῶν αἴτια interpretantur. Concinnior vero ſcriptura erit:

Παῖδες, πῆ με λιποῦσα πολύστονον ᾤχετο μήτηρ.

v. 339.

Τοῖα δὲ δακρύσασα πολύστονος ἔννεπε κούρη.

ſic in genere *triſtem* denotat. *Apollon. Rhod.* L. II. 1260.

Δῆρον δ᾽ οὐ μετέπειτα πολύστονον ἄϊον αὐδήν.

v. 327. Προθύροισιν] Laur. Cod. προθύρησιν.

v. 329. Γόον εὔνατον] Coniungendum γόον εὔνασον. *Homer.* Odyſſ. Δ. 758.

Ὣς φάτο· τῆς δ᾽ εὔνησε γόον, σχέθε δ᾽ ὄσσε γόοιο.

v. 330. Παλίνορσος.] Laur. παλίνορσον.

v. 230. Ἐπεὶ κλαίουσαν νοήσει.] Omnium fere librorum aeque manu exaratorum, atque typis impreſſorum

rum

Οὐχ ὁράας; γοεραὶ μὲν ὑπημύουσι παρειαί,
Πυκνὰ δὲ μυρομένης θαλεραὶ μινύθουσιν ὀ-
πωπαί.
Ἦ τάχα νυμφάων ἐς ὁμήγυριν ἀγρομενάων
Ἤλυθεν, ἰθείης δὲ παραπλάζουσα κελεύθου,
Ἵσταται ἀσχαλόωσα, καὶ ἐς λειμῶνα μολοῦσα
Ὡράων, δροσόεντος ὑπὲρ πεδίοιο θαάσσει·
Ἦ χρόα πατρῴοιο λοεσσαμένη ποταμοῖο
Οἴχετο, καὶ δήθυνεν ὑπὲρ Εὐρώταο παρ᾽ ὄχθαις.

Τοῖα

rum constans scriptura est ἐπεὶ κλαίουσαν νοήσει. Vir D. ad Ald. Edd. *Neander* & *Brodaeus*, quique id in textum receperunt, doctissimus *Stephanus*, *Lectius*, & *Portus* scribendum voluerunt ἐπεὶ κλαίουσαν ὀίσει. Quod satis recte factum videri posset, ut adeo mirum non sit, qui illud deosculatus fuerit Vir Summus *Jac. Phil. D'Orville*, cuius ecce notam: Ὀίσει, inquit, *recte credo emendatum. Hesychius* οἴσατο, ἐνόησε. *nam ut legamus* νώσῃ *a* γλαφυρίᾳ Coluthi *alienum. Quamvis id omnino probem in* Callimachi *Hymno in Jovem a Magno* Bentleio *restitutum*. Videri posset & huic emendationi favere Cod. Ambros. quippe in quo nulla a Stephaniana notetur defferentia. Cum tamen collatio, ut iam alias monui, minus fidelis videatur, & in reliquis scriptis libris sine ulla scripturae mutatione retineatur ἐπεὶ κλαίουσαν νοήσει, parum hac in parte fidei habendum huic Collationi, reor. Paulo aliter tentavit *Falkenburgius*, qui mendam non in νοήσει, sed in κλαίουσαν quaerens, scribendum existimavit κλαίουσα νοήσει. si tamen paulo accuratius locum considerasset, facile vidisset, hanc scripturam a *Coluthο* alienam esse.

Her-

Nonne vides, quantum prae luctu fubfidant genae,
Quantumque continuo fletu vigentes abfumantur oculi?
Aut fortaffe ad nympharum coetum
Abiit, rectaque aberrans via
Triftis incedit, & ad pratum greffa
Horarum, rofcido fuper campo fedet.
Vel patrio fluvio corpus ablutum
Abiit, & moratur ad Eurotae ripas.

Ta-

Hermiones enim, non vero Helenae partes hic erant plorare. Vel itaque in priori emendatione ἐπεὶ κλαίουσαν οἴσει acquiefcendum, vel, quod aliquando conieceram ob defectum voculae admodum neceffariae σε, ἐπεὶ κλαίειν σε νοήσει fcribendum.

V. 332. Πυκνά.] In Voff. πίκρα, pro quo fi accentu mutato legas πικρὰ δὲ μυρομένης, fenfus non inelegans evadet. Πικρὸν δάκρυον *Homer.* Odyff. Δ, 153.

> Αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε
> Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.

Adde e multis unicum *Lucae* locum Euangel. c. XXII. 62. Καὶ ἐξελθὼν ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. Vulgatam tamen rectius, & loco convenientius fefe habere cenfeo.

V. 335. Καὶ ἐς λειμῶνα] Haec plerorumque Codicum & editorum librorum fcriptura eft. In aliis erat καὶ εἰς λ.

V. 337. Ἢ χρόα πατρῴοιο.] Voff. Cod. πατρώοιο, pro eo in Aldin. & aliis quibusdam πατρωΐοιο. Cum Aldina confentit Cod. Laur.

V. 331. Δήθυνεν ὑπὲρ Εὐρ. π. ὀ.] Ita in antiquis libris reperire licet hunc verfum. Mendofam fcripturam habent praeterea Cod. Voff. Laur. Par. A. B. In Edd. *Stephan. Lectii*, & *Parti* καὶ δήθυνεν Εὐρώταο παρ' ὄχθαις.

Ste-

Τοῖα δὲ δακρύσασα πολύστονος ἔννεπε κούρη·
Οἶδεν ὄρος, ποταμῶν ἐδάη ῥόον, οἶδε κελεύθους
Ἐς ῥόδον, ἐς λειμῶνα· τί με φθέγξασθε γυναῖκες;
Ἀστέρες ὑπνώουσι, καὶ ἐν σκοπέλοισιν ἰαύει·
Ἀστέρες ἀντέλλουσι, καὶ οὐ παλίνορσος ἱκάνει.
Μῆτερ ἐμὴ, τίνα χῶρον ἔχεις; τίνα δ' οὔρεα ναίεις;
Πλαζομένην θῆρές σε κατέκτανον; ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ

Θη-

Stephano pracivit Brodaeus, nec dissentiunt Vir D. ad Ald. Edd. Falkenburgius, Neander & Ubelus. Sed ut in ἐϋῤῥείταο & similibus eiusmodi resolutiones licitas esse omnino largior, ita in Εὐρώταο plane diversus sentio, nec facile Ἐϋρώταο scribi probo. Hoc credo sentiens Dausqueius a Brodaeo aliisque diversus abiit, & divinavit legendum δήθυνέ ποτ' Εὐρώταο παρ' ὄχθαις: quod etsi ferri possit, nondum tamen satisfacit. Plane existimo, παρ' ὄχθαις a malis correctoribus fuisse profectum, & sic locum legendum:

Ὤιχετο καὶ δήθυνε παρ' Εὐρώταο ῥεέθροις

Ante versu 219.

Σπάρτην καλλιγύναικα, φίλην πόλιν Ἀτρείωνος,
Κεκλιμένην ἐνόησε παρ' Εὐρώταο ῥεέθροις.

v. 352.

Μή δ' ἱερῶν γονόεντος ἐπ' Εὐρώταο ῥεέθρων·

amat enim Noster saepe eadem verba & hemistichia, repetere. Conferatur etiam Theocrit Id. XVIII. 24.

v. 340. Οἶδεν ὄρος.] In Ald. & quibusdam aliis editis εἶδεν & mox εἶδε In Stephan. aliisque οἶδεν & οἶδε Sic Cod. Laur. Par. B. & Ambros. In Voss. Par. A. εἶδεν rursus & εἶδε. v. 341.

Talia vero cum gemitu loquebatur triſtiſſima puella:
Novit montem, & fluviorum fluxus, neque latet via
Ad roſetum, & pratum. Quid loquimini feminae!
Stellae occidunt, & tamen in ſcopulis moratur.
Stellae oriuntur, neque redit.
Mater mea! ubinam terrarum degis, quoſnam colis montes?
Num ferae te oberrantem trucidarunt? At vero ipſae

Fe-

v. 341. Ἐς ῥόδον.] Si cum hoc loco conferas *Theocrit.* Idyll. XVIII. v. 39. ubi ſic canit venuſtiſſimus Poeta:

Ἄμμες δ' ἐς δρόμον ἦρι καὶ ἐς λειμώνια φύλλα
Ἐρψεῦμες, στεφάνως δρεψεύμενοι ἁδὺ πνέοντας.

fieri vix poſſe confido, quin ſtatim ſuſpicio ſubnaſcatur, noſtro in loco ad exemplum *Theocriti* legendum eſſe, ἐς δρόμον, ἐς λειμῶνα. quando conferenda, quae ſupra ad vſ. 243 notavi. Cum tamen in vulgata ῥόδον non ſit, quod merito quem offendat, nihil temere adfirmare auſim. Ῥόδον pro *roſeto* quin eleganter poni poſſit, nemo in dubium vocabit.

v. 342. Ἀστέρες ὑπνώουσι.] In Par. A. hic verſus ſequenti poſtponitur, nec dubito, quin talis etiam verſuum ordo ſit in Voſſ. ubi in Collatione, qua uſus ſum, verſ. 341. & 343. inverſo ordine legi notatum erat. quod manus aberrantis culpa accidiſſe videtur, cum ſcribi debuerit, verſum 342. & 343. inverſo legi ordine. ſaepius enim concordant hi Codices, ut alibi dixi.

Θῆρες ἀριζήλοιο Διὸς τρομέουσι γενέθλην.
Ἤριπες ἐξ ὀρέων χθαμαλῆς ἐπὶ νῶτα κονίης,
Σὸν δέμας οἰοπόλοισιν ἐνὶ δρυμοῖσι λιποῦσα;
Ἀλλὰ πολυπρέμνων ξυλόχων ὑπὸ δάσκιον ὕλην
Δένδρεα παπτήνασα καὶ αὐτῶν ἄχρι πετήλων,
Σὸν δέμας οὐκ ἐνόησα· καὶ οὐ νεμεσίζομεν ὕλην.
Μὴ δ' ἱερῶν γονόεντος ἐπ' Εὐρώταο ῥεέθρων
Νηχομένην ἐκάλυψεν ὑποβρυχίην σε γαλήνη;
Ἀλλὰ καὶ ἐν ποταμοῖσι, καὶ ἐν πελάγεσσι θαλάσσης
Νηϊάδες ζώουσι, καὶ οὐ κτείνουσι γυναῖκας.
Ὣς ἡ μὲν ϛενάχεσκεν· ἀνακλίνασα δὲ δειρὴν
Ὕπνωσ', ἐπεὶ θανάτοιο συνέμπορος. εἰ γὰρ ἐτύχθη

Ἄμφω

v. 347. Ἤριπες ἐξ ὀ. χθαμαλῆς] Voss. ἤριπες δ' ἐξ ὀρέων χθαμαλάης.

v. 351. Νεμεσίζομεν ὕλην.] In Laur. νομεσίζομαι Par. B. νεμεσίζομαι.

v. 352. Μὴ δ' ἱερῶν.] Male in hodiernis libris legitur μηδ'. paulo rectius tamen in Aldina μήδ'. Dubium non est, quin scribendum μὴ δ', idque interrogative capiendum. qua de re consule *Devarium*. p. 284.

v. 253. Ὑποβρυχίην.] Recte *submersam* vertunt Interpretes. Sic *Apollon. Rhod.* II. 1219.

—— ἔνθ' ἔτι νῦν περ
Κεῖται ὑποβρύχιος Σερβωνίδος ὕδασι λίμνης.

L.

Ferae Magni Jovis genus formidant.
Cecidiſtine e montibus in terram pulverulentam,
Corpus tuum in deſertis ſilvis linquens?
At vero ſub denſa plurimisque arboribus conſita ſilva
Arbores ad ipſa uſque folia viſitans,
Corpus tuum non inveni. Non igitur ſilvam culpamus.
Num in ſacris foecundi Eurotae fluentis
Natans aquis ſubmerſa es?
At vero in ipſis etiam fluviis, & profundo mari
Naiades vivunt, & non occidunt mulieres.
Ita Hermione ingemuit, cum cervicem inclinans
Obdormivit mortis ſocia. Siquidem enim exſiſtant Am-

L. IV. 1757. & alibi. Plura dabunt *D'Arnaud* Anim. Crit. p. 217. & Doctiſſimus *Leopardus* Emendat. Lib. IX. Cap. XXIII.

V. 355. Νηϊάδες ζώουσι] *Dausqueio* legendum videbatur Νηϊάδες σώουσι. Vulgatam malo. mox Laur. Cod. καὶ ἐκτείνουσι.

V. 357. Ὕπνωσ'.] Merito meo arbitrio inter intricatiſſimos hunc locum numeres. Sententiam, quam hic compendifactam proponam, latius explicabo in Animadverſionibus. Legendus videtur totus hicce locus:

——— ἀνακλίνασα δὲ δειρὴν
Ὕπνωσεν θανάτοιο συνέμπορος· εἰ γὰρ ἐτύχθη
Ἄμφω, ἀναγκαίη, ξυνήϊα πάντα λαχόντα,
Ἔργα παλαιοτέροιο κασιγνήτοιο διώκειν.

Ele-

Ἄμφω, ἀναγκαίη ξυνήϊα πάντα λαχόντα,
Ἔργα παλαιοτέροιο κασιγνήτοιο διώκειν.
Ἔνθεν ἀκηχεμένοισι βαρυνομέναι βλεφάροισι
Πολλάκις ὑπνώουσιν, ὅτε κλαίουσι γυναῖκες.
Ἡ μὲν ἀλητεύουσα δαϊφροσύνῃσιν ὀνείρων,
Μητέρα παπταίνειν ὠΐσσατο· τοῖα δὲ κούρη
Ἴαχε θαμβήσασα, καὶ ἀχνυμένη περ ἐοῦσα·
Χθιζὸν ὀδυρομένην με δόμων ἔκτοσθε φυγοῦσα
Κάλλιπες ὑπνώουσαν ὑπὲρ λεχέων γενετῆρος.
Ποῖον ὄρος προλέλοιπα; τίνας μεθέηκα κολώνας;
Οὕτω καλλικόμοιο μεθ᾽ ἁρμονίην Ἀφροδίτης.

Τοῖα

Elegans ſane etiam eſt, & forte unice vera, quam mecum communicavit Cl. *D'Orville*, coniectura. En ipſa verba. *Locus corruptiſſimus. ut brevis ſim, veroſimile eſt poſt vſ.* 356. *excidiſſe verſum huius fere ſenſus:*

Ὡς ἡ μὲν ϛινάχεσκεν· ἀνακλίνασα δὲ δειρὴν
Λῆξε γόων, μαλακῷ τε κακὰς ἐκέδασσε μερίμνας
Ὕπνῳ, ἐπεὶ θανάτοιο συνέμπορος ὕπνος ἐτύχθη,
Ἄμφω ἀναγκαίη, ξυνήϊα πάντα λαχόντα [τὸν ὕπνον]
Ἔργα παλαιοτέροιο κασιγνήτοιο διώκειν.

Ἄμφω ἔργα, *quia mors & ſomnus λαθίφθογγοι & λαθικήδεις,* & tacere & curarum obliviſci faciunt. *Qui minori molimine hunc locum ſanaverit, vel ei commodum ineſſe ſenſum commonſtraverit, optime de* Colutho *meruerit.* Ceterum pro ὕπνωσ᾽, quae quorundam Editorum ſcriptura eſt, nec non Cod. Voſſ. (ubi praeterea pro θανάτοιο, θάνατοι legitur) & Laur. ut verſui ſuos redderent numeros, ὕπνωσ᾽ ἐπεὶ &c. ſcripſerunt *Brodaeus*, eumque ſecutus *Stephanus*, aliique. In Ambr. Cod. ὕπνος ὑπέρ. Par. A. ὕπνωσ᾽, an ὕπνος habue-

Ambo, necesse est, ut, cui omnia commu-
nia obtigerint,
Opera maioris natu fratris imitetur.
Hinc moestis gravatae luminibus,
Saepe dormiunt mulieres, quando lacrimantur.
Cum autem decepta inepta imagine somni,
Matrem se videre putabat puella; talia
Prae stupore, & moerore clamabat:
Heri aufugiens extra aedes me plorantem,
Et in lecto paterno dormientem deseruisti.
Quot montes superavi? quot colles praeterii?
Siccine *properabas* ad vinculum formosae
Veneris?

Ta-

buerit, vic dignoscere potui. posterius tamen in Par. B. fuisse, ex addita a Collatore notula liquet. *Falkenburgius* praeter coniecturam memoratam praeterea addidit ἴσως ὕπνος. Forte voluit legendum ὕπνος ἐπεὶ θανάτοιο συνέμπορος.

v. 362. Ἀλητεύουσα.] Cod. Ambros. ἀλιτεύουσα.

v. 365. Μεδόμων.] C. Ambr. καὶ δόμων.

Ibid. Φυγοῦσα.] Cod. Voss. φυγοῦσαν.

v. 367. Τίνας μεθέηκα.] C. Laur. μέθελκα.

v. 368. Οὔλω καλλικόμοιο.] Sive cum Viro D. ad Ald. Edd. interpreteris: *siccine nuptias illicitas sequi debebas*? sive cum *Brodaco*, quod eodem fere redit, *siccine ad Venerium vinculum properas*? nihil sane profeceris, & eadem remanet difficultas. plane enim ineptum foret, Hermionen matri suae fugam & nuptias cum Paride initas exprobrantem introducere: cum adhuc sollicita erat in somnio, ubi locorum matrem investigaret potissimum, nec quidquam de raptu eius a Paride abductae cognoverat: id enim demum versu 371. ipsius Helenae in-

Τοῖα δὲ φωνήσασα προσέννεπε Τυνδαρεώνη·
Τέκνον ἀκηχεμένη, μὴ μέμφεο τοῖα παθοῦσα.
Ὁ χθιζός με μολὼν ἀπατήλιος ἥρπασεν ἀνήρ.
Ἔννεπεν· ἡ δ' ἀνόρουσε, καὶ οὐχ ὁρόωσα τιθήνην,
Ὀξυτέρῃ πολὺ μᾶλλον ἀνεβρυχήσατο φωνῇ·
Ἠερίης ὄρνιθες ἐΰπτερα τέκνα γενέθλης,
Ἔσπετε νοστήσαντες ἐπὶ Κρήτην Μενελάῳ·

Χθι-

indicio Hermionae significatur:

Ὁ χθιζός με μολὼν ἀπατήλιος ἥρπασεν ἀνήρ.

Plane itaque suspicor, hunc versiculum loco alieno legi, & olim post versum 370. hoc modo fuisse positum:

Τέκνον ἀκηχεμένη, μὴ μέμφεο τοῖα παθοῦσα,
Οὕτω καλλικόμοιο μεθ' ἁρμονίην Ἀφροδίτης
Ὁ χθιζός με μολὼν ἀπατήλιος ἥρπασεν ἀνήρ.

Ita Helenae recte tribuuntur, quae Hermionae nullo modo conveniebant. Post versum autem 367. quaedam excidisse credo, ad Hermiones verba pertinentia. Nimis enim ceteroquin sunt abrupta, imo plane elanguida, quibus matrem compellat Hermione.

v. 370. Τοῖα παθοῦσα.] Revocavi priscam scripturam, quae in Aldina & quinque Codicibus constans erat, &, ut arbitror, a *Coluthe* vere profecta. Participium παθὼν cum aliis verbis hoc modo eleganter coniungi, quis nescit? Sufficiat in rem nostram *Achillis Tatii* locus Lib. V. p. 303. δι' αὐτὸν γάρ δύο μῆνας νῦν ἐνθάδε διέτριψεν ἀκολουθῆσαι δεομένη, ὁ δὲ οὐκ οἶδα τί παθὼν ὑπερηφανεῖ. Παθοῦσαν tamen maluerunt, & partim ediderunt Vir D. ad Ald. Edd.

Talia vero respondit Tyndaris:
O filia tristissima! ne miserae mihi hanc culpam impingas.
Vir ille dolosus, qui heri hic venit, me abripuit.
Vix haec locuta erat; cum *Hermione* prosiliit, nec matrem cernens
Vehementiori longe voce clamavit:
O volucres alatae, aëria stirpe oriundae!
Dicite, ad Cretam tendentes, Menelao.
Heri

Edd. *Brodaeus*, *Neander Falkenburgius*, *Stephanus*, *Lectius* & *Portus*. *Ubelus* praetulit παθῦτα; nec cur ab ea scriptura discedamus, causam video.

v. 371. Ὁ χθιζός με.] Expressit hic fere, ut saepe, *Apollon. Rhod.* L. IV. 1436.

> Ἤλυθε γὰρ χθιζός τις ἀνὴρ ὀλοώτατος ὕβριν,
> Καὶ δέμας.

Callimachus Hymn. in Cerer. 77.

> —— χθιζὸς γὰρ ἐπὶ Κρανῶνα βέβηκε.

Sic passim in aliis adiectivis adverbialiter positis fieri amat, ut apud eundem Hymn. in Jov. 87.

> Ἑσπέριος κεῖνός γε τέλει, τὰ κεν ἠοῖ νοήσῃ.

Achilles Tatius L. II. p. 105. Καλλισθένης τὸ σημεῖον ἰδὼν ὑπήνθιζεν ἐπιπλεύσας, καὶ δέχεται μὲν τὴν κόρην, πλεῖ δ᾽ εὐθὺς πελάγιος. *Heliodor.* AEthiop. Lib. VII. p. 316. lin. 28. παννύχιος γοῦν ἔκειτο, πυκνὰ μὲν πρὸς ἑκατέραν πλευρὰν τὸ σῶμα διαστρέφουσα. Vid. etiam Magnum *Salmasium* ad *Tertullianum*. de Pallio p. 245.

v. 373. Πολύ.] Laur. πολλῇ & mox φωνήν. In Ambr. πολλῇ.

v. 374. Ἠερίης] Nescio, unde pravam scripturam ἠερίαι arripuerit *Portus*. Cod. Voss. ἱερίης.

Χθιζὸν ἐπὶ Σπάρτην τὶς ἀνὴρ ἀθεμίστιος ἐλθὼν,
Ἀγλαΐην σύμπασαν ἐμῶν ἀλάπαξε μελάθρων.
Ὣς ἡ μὲν πολύδακρυς ἐς ἠέρα φωνήσασα,
Μητέρα μαστεύουσα μάτην ἐπλάζετο κούρη.
Καὶ Κικόνων πτολίεθρα, καὶ Αἰολίδος πόρον Ἕλλης
Δαρδανίης λιμένεσσιν ὁ νυμφίος ἤγαγε νύμφην.
Πυκνὰ δ᾽ ἔτιλλε κόμην, χρυσέην δ᾽ ἔῤῥηξε καλύπτρην

Κασ-

v. 377. Ἐμῶν] *Brodaeus*, *Neander*, Vir D. ad Ald. Edd. & *Ubelus* malunt ἐῶν. Non multum obloquor, etiamsi Vulgata facile suos etiam inveniet patrones. Cl. *D'Orville Forte* ἑῶν, inquit, tuorum. *Sic* ἑὸς *de omni persona, uti* σφέτερος *passim.* ἑαυτοῦ *pro* ἐμαυτοῦ & σεαυτοῦ.

v. 378. Ἐς ἠέρα φωνήσασα] Conferantur *Catulli* verba Epithal. Pel. & Thet. v. 164.

Sed, quid ego ignaris nequicquam conqueror auris
Externata malo? quae nullis sensibus auctae,
Nec missas audire queunt, nec reddere voces.

Vide ibi *Scaligeri* notam.

v. 380. Καὶ Κικόνων] *Brodaeus* ad hunc locum διὰ subaudiendum vult, nisi versus integer desit. Imo vero non unum duntaxat versum, sed longe plura deesse existimo, quibus commodum ab Hermione ad Helenam & Paridem transitum faceret, iterque ad Troiam breviter commemoraret, ut ante Paridis ad Helenam tendentis. Eo manifeste nos ducit hicce versus, ubi Ciconum men-

Heri quidam homo nequam Spartam venit,
Et omnem aedium mearum ornatum abripuit.
Tales illa, lacrimis absumta, in aërem clamores edebat,
Et ad matrem investigandam frustra oberrabat.
At urbes Ciconum, & Hellespontum AEolium (*transiens*)
Portibus Dardaniae sponsam advexit sponsus.
Crebro vero comam aureamque vittam laniavit

Cas-

mentio, iuxta quos iter flexit Paris. Nihil itaque in hoc loco temere mutandum, aut tentandum. In Voss. mox πόρο Ἕλλης.

v. 321. Δαρδανίης.] Ita Codices omnes praeter Ambros. ubi Δαρδανίην. Δαρδανίης reperies etiam in Aldin. Neandr. & Ubel. *Stephanus* tamen, *Lectius* & *Portus* ediderunt Δαρδανίοις. non male quidem, absque ulla tamen necessitate, & contra unanimum librorum consensum. λιμένες Δαρδανίης, sunt *portus Darduniae*. vide *Stephanum* V. Δάρδανος, & *Apollodorum* a *Berkelio* ibi adductum. Voss. Cod. etiam λιμένεσιν.

v. 382. Ἔρρηξε.] *Portus* dedit ἔρριψε contra fidem omnium aeque impressorum, ac scriptorum librorum, ad exemplum forte versus 319.

Ἑρμιόνη δ' ἀνέμοισιν ἀποῤῥίψασα καλύπτρην.

nec parum roboris accedit huic coniecturae *Homeri* loco Il. X. 406.

—— ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
Τηλόσε.

quae verba Nostrum ante oculos habuisse, certum est. Cum

Κασσάνδρῃ νεόφοιτον ἐπ' ἀκροπόλιος ἰδοῦσα.
Τροίη δ' ὑψιδόμων πυλέων κληῗδας ἀνεῖσα,
Δέξατο νοστήσαντα τὸν ἀρχέκακον πολιήτην.

Cum tamen & altera lectio ob constantem librorum veterum scripturam, nonnullis forsan probabitur, nihil hic mutare, quam temeritatis notam mihi inuri, malui.

v. 383. Κασσάνδρῃ.] Voss. Κασάνδρῃ.

Ibid. Νεόφοιτον ἐπ'] Haec antiqua omnium librorum scriptorum, ut & Aldinae Editionis scriptura est. ab ea differt illa *Stephani* ubi, nescio, an typothetarum negligentia, an de industria excusum νεόφυτον cum iactura sensus aeque ac metri. Idem illud νεόφυτον iam olim a nonnullis scriptum fuisse hoc loco pro νεόφοιτον, testatur *Brodaeus*. De hoc loco sic Clar. *D'Orville: Nescio, unde pessimam lectionem arripuerit* Stephanus, *cum νεόφοιτον recte in aliis extet.* Verum enim vero, ne quid dissimulem, scrupulus adhuc superesse videtur in νεόφοιτον, quod sane melius Cassandrae quam Paridi ita absolute absque nomine positum, convenire arbitror.

Caſſandra, poſtquam ab arce vidiſſet advenientem *Paridem:*
Troiaque excelſis portis reſeratis,
Perniciofum illum civem redeuntem recepit.

tror. Accedit *Tryphiodori* locus verſu 362.

> Ὡς ἥγε πτερόεντος ἀναΐξασα νόοιο
> Κασσάνδρη νεόφοιτος ἐμαίνετο· πυκνὰ δὲ χαίτην
> Κοπτομένη καὶ στέρνον, ἀνίαχε μαινάδι φωνῇ.

Qui itaque aliis locis *Tryphiodorum*, vel ſaltem eoſdem cum *Tryphiodoro* Poëtas ſibi imitandos ſumſerit, idem hic feciſſe *Coluthum* fortaſſis, & ad eorum exemplum dediſſe Κασσάνδρη νεόφοιτος ἐπ' ἀκροπόληος ἰδοῦσα, non ſine ratione opineris: quamvis ſi pro ἐπ' legeretur ἀπ', ut *Stephanus* edidit, quem iuvant Par. A. B. quodque in Verſione agnovi, nec id confoderem.

Ibid. Ἀκροπόληος.] In Voſſ. Cod. ἀκροπύληος & νεόφοιτον.

v. 384. Πυλέων.] In Aldina ceteriſque Editionibus prava ſcriptura eſt πολέων. Antiqua & vera Poëtae manus πυλέων in omnibus omnino Codicibus eſt, unde non invitus huc tranſtuli.

INDEX VERBORUM

QUAE APUD COLUTHUM OCCURRUNT.

A.

Ἀθα-

Ἀρ-

B.

Eἰ-

Ἐρω-

Z.

H.

Θ.

Θα-

I.

Κε-

Λ.

M.

Με-

Ὀ-

Π.

Πο-

Πώεα.

Υ.

Ὑ-

Φ.

F I N I S.

JOANN.

JOANN. DANIEL. A LENNEP
LIBER PRIMUS
ANIMADVERSIONUM
A D
COLUTHUM.

CAPUT I.

Poetarum mos Deorum Dearumve opem implorantium obiter notatur. Musae a Iove initium auspicari solitae. Hesiodus emendatur. Orpheus nonnullis mendis liberatur. Κράτος μέγα. Βολίδες, βολαί. *Hercules* Παιὼν *dictus.*

NOtum est, & ab aliis iam ostensum, Poetas Veteres in initio Poëmatis Deos Deasve pro Carminis materia invocare, & e locis, quae potissimum sacra ipsis sunt, ut auxilio veniant, arcessere. Hac de re si loca Veterum desideres, adeas praeter alios Eruditissimum *Schraderum* Animadv. ad *Musaeum* Cap. 1. Quem & ibi consulas de more illo adulatorum, Carmina sua Imperatoribus & Regibus dedicantium, & ab illorum numine auxilium implorantium. Quam consuetudinem Caesarum potissimum temporibus invaluis-

luiſſe, dudum obſervavit Magnus *Voſſius* Inſtit. Poët. L. III. Cap. IV. § XI; quem de toto hoc negotio conſuli velim. Antiquiſſimis tamen temporibus, cum aurea ſimplicitas adhucdum in terris vigeret, ſolis hunc honorem Diis competere credebant, & ab iis initium auſpicabantur. *Arati* locus hanc in rem notiſſimus Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα κ. τ. λ. *Arati* locum reſpicit *Strato*, qui *Anthologiam* nondum editam ſic orditur

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καθὼς ἔκρινεν Ἄρατος
Ὑμῖν δ' ὦ Μοῦσαι σήμερον οὐκ ἐνοχλῶ.

Conferatur etiam *Theocritus* Idyll. XVII. in initio. Imo ipſas Muſas Carminis praeſides primum a Diis initium facere ſolitas fuiſſe, & in honorem eorum ceciniſſe, *Heſiodus* tradit Theogon. v. 43. ubi ſic de Muſis

——— ——— αἱ δ' ἄμβροτον ὄσσαν ἱεῖσαι,
Θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν ἀοιδῇ
Ἐξ ἀρχῆς, οὓς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ἔτικτεν,
Οἵ τ' ἐκ τῶν ἐγένοντο θεοὶ δωτῆρες ἐάων.
Δεύτερον αὖτε Ζῆνα, θεῶν πατέρ', ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἀρχόμεναί θ' ὑμνεῦσι θεαὶ, λήγουσαί τ' ἀοιδῆς
Ὅσσον φέρτατός ἐστι θεῶν, κράτεΐ τε μέγιστος.

Eruditorum coniecturas ſuper hoc loco adſcripſiſſe, & operoſe refutaſſe, nihil attinet. Vulneri hiſce verbis λήγουσαί τ' ἀοιδῆς inflicto medicinam efflagitat tum ſenſus, qui nullus fere

ſere extricari poteſt tolerabilis, tum correptio Diphthongi *αι* ante conſonantem duriſſima. Ut utraque difficultas removeatur, non inconcinne legeres *λήγουσιν' ἀοιδῇ.* quando tacite ex praecedentibus repetendum *Ζηνός.* Ut hic *λήγουσι Ζηνὸς ἀοιδῇ*, ita ſupra fere *κλείουσι θεῶν γένος ἀοιδῇ.* ſi quis meliora ſuper hoc loco adferat, meam coniecturam in ſpongiam ire lubens patiar. Interea non poſſum, quin ſimili menda conſpurcato *Orphei* loco opem feram. In Suffimine Parcarum p. 156 v. 20 legitur

Ἀλλά μοι νυκτέριοι μαλακόφρονες, ἠπιόθυμοι,
Ἄτροπε καὶ Λάχεσι, Κλωθὼ μόλετ' εὐπατερεῖαι.

Ubi, cum paulo longius a vulgato *νυκτέριοι* abeat *Bentleii* coniectura emendantis *εὐκταῖοι*, malim fere *Ἀλλ' ἅμα νυκτέριοι. Ἅμα*, cum de tribus, quas ſimul invocat Poeta, ſermo inſtituatur, apprime ſententiae convenire quis non ſentit? Subiungam alium ex *Orphei* Argonaut. locum vſ. 723. quem partim ſic emendavit *Jenſius*

Τὸν δ' ἔκτεινεν θὴρ σῦς ἄγριος· αὐτὰρ ὅ τοῖς γε
Τύμβους χευάμενοι πολιὴν ἐπενεισάμεθ' ἅλμην.

Senſus poſtulat, ut ſcribatur ---- *αὐτὰρ οἱ τοῖς γε*, metrum aliud quid ſuadet. lego igitur ------ *αὖτ' ἄρα τοῖς γε.* Latet praeterea, niſi fal-

lor, menda in illis τὸν δ' ἔκπινεν θὴρ οὗς ἄγριος. vix enim recte utrumque θὴρ & οὗς ἄγριος coniungi posse videntur, cum alterutrum sufficiat. Praeterea caesura, quae nulla in hoc versu, unice suadet Τὸν δ' ἔκπιν' ἕτερον οὗς ἄγριος. Agmen claudat ex eodem, quem paulo ante memoravi Hymnorum libro, vulgo *Orpheo* adscribi solito, locus Suff. Herculis p. 110. vs. 5. Verba copiosius adscribere liceat, ut simul aliam, eamque gravissimam, mendam abstergam.

Παγκρατὲς ἦτορ ἔχων, κάρτος μετὰ τόξα καὶ μάντι
Παμφάγε, παγγενέτωρ, πανυπέρτατε, πᾶσιν ἀρωγέ·
Ὃς θνητοῖς κατέπαυσας, ἀνήμερα φῦλα διώξας·
Εἰρήνην ποθέων κουροτρόφον. ἀγλαότιμον.
Αὐτοφυὴς ἀκάμας, γαίης βλάστημα φέριστον
Πρωτογόνοις στράψας φολίσι, μεγαλώνυμε ναίων.

Primum versiculum, ubi facem mihi praetulit *H. Stephanus*, qui coniecerat --- καὶ κάρτος τόξα μάντι, emendandum reor legendo κάρτος μέγα, τόξα μάντι. Κάρτος μέγα vel κράτος μέγα non uno in loco apud *Homerum* invenies. Praeterea legendum Αὐτοφυὴς ἀκάμαν, quemadmodum etiam Suffimine Solis p. 104 vs. 3. Αὐτοφυὴς ἀκάμαν. Sed hoc leve. Intricatior longe versus sequens. Quid enim, ne de priori hemistichio loquar, illud μεγαλώνυμε ναίων sibi vult? Nullus certe, si quid video, in illis, dicam in toto versu,

sen-

sensus. Priora facile ita emendabis, Πρωτογόν' ἀςράψας βολίσι. Sunt βολίδες idem ac βολαὶ, unde ἠελίοιο βολῶν toties apud Poëtas mentio pro *radiis solaribus*. In *Glossario* MSS. in *Cantic. Sal.* Βολίδες, ἀκτῖνες, ἢ σαγίτται. Locum debeo Clarissimo Viro *J. Alberti* ad *Hesychium* V. Βολίδες. simile quid *Scaligero* in mentem venisse ex ipsius doctissima versione liquet. In sequenti hemistichio, nescio, quomodo adeo prae vulgato adblandiatur ---- μεγαλώνυμε παιὰν, ut, quin veram, & priscam *Orpheo* manum vindicaverim, vix dubitem. Eo tamen impellit me haud parum ipse Poeta eodem Hymno his verbis

Ἐλθὲ μάκαρ, νούσων θελκτήρια πάντα κομίζων.

Παιὼν *medicum* dicit, & in genere, quicunque salutarem alicui operam adfert. Vide *Scholiast. Aristophanis* ad Plut. v. 636. & ad illum locum Illustrissimum *Spanhemium*. Imo ipse *Orpheus* Solis suffimine inter alia epitheta παιὰν hoc sensu habet.

CAPUT II.

Vittae crinales. Vitta & κρήδεμνον ex origine idem. Ennii Fragmentum emendatur. Scaligeri sententia reiicitur. Malacus & ὑγρὸς idem. Corollarum usus in amore. Anacreon emendatur. Ἄμπυξ. Examinantur Scholiastae Aristophanis verba.

V. 2. Αἱ πλοκάμων κρήδεμνα] *Neander* aliique vertunt *capillorum tegumenta*. Cum aliis malui *crinales vittas*, locutione Latinis familiari. Confer *Virgilium* AEn. VII.403. & *Ovidium* Metam. L. IV. 6. L. IX. 772. & alibi. De his *vittis*, earumque usu pluscula notavit *Broukhusius* ad *Tibullum* L. I. El. V. 73. *Salmasius* ad *Tertullianum* de Pallio p. 315. & *Spanhemius* ad *Callimachum* Hymn. in Cer. p. 661. aliique. *Vitta*, si ad originem attendas utriusque vocabuli, respondet satis accurate Graecorum κρήδεμνον. utrumque a ligando nomen accepit, & eidem rei designandae saepius inservit. Antiquissimum verbum *viere*, ad quod procul dubio respexit *Isidorus*, Origin. XIX. C. XXXI. p. m. 1307, dum *vittam* a *vinciendo* dictam tradit, olim usurpatum novimus ex *Ennio*, cuius Fragmentum ita profert *Varro* de L. L. IV. p. 16.

16. Editionis *Scaligeri*. *Ibant malam viere Veneriam corollam.* Pro *malacam*, quod pro *malam* reponendum *Scaligero* videbatur, certiſſime cenſeo ſcribendum *malaci*. Emendationem veriſſimam arguit depravatum *malacci*, quod in *Ennii* loco exhibent alii libri. Imo vero *Feſtum* Edd. *Gothofredi* p. 283. ita plane, ut emendandum dixi, hunc verſiculum proferre, video. *Malaci* ſunt homines molles & effeminati, ὑγροὶ Graecis dicti, quibus optime conveniebat *viere* & vincire Venerias corollas, iisque comam ornare; quod in amore uſitatiſſimum, & amantibus tantum non proprium. *Anacreontis* unicum locum, ut emaculandum cenſeo, ſubiungam Od. v. 6.

Τὸ ῥόδον Φέριςον ἄνθος,
Ῥόδον εἴαρος μέλημα,
Ῥόδα καὶ θεοῖσι τερπνά.
Ῥόδα, τοῖς ὁ παῖς Κυθήρης
Στέφεται καλοὺς ἰούλους,
Χαρίτεσσι συγχορεύων.
ΣτεΦώμεθ' οὖν. Λυρίζων
Παρὰ σοῖς, Διόνυσε, σηκοῖς
Μετὰ κούρης βαθυκόλπου,
Ῥοδίνοισι ςεΦανίσκοις
Πεπυκασμένος χορεύσω.

Pro vulgato Ῥόδον ὦ Φ. α. cum ſermo tantum de roſa fiat, ſcripſi Τὸ ῥόδον Φέριςον ἄνθος ut v.

1. & v. 3. Versu autem 9. pro Ῥόδα παῖς ὁ τ͂ κ. e prava Codicis, Vatic. scriptura Ῥόδον ὁ παῖς Κυθήρης non difficile erat, veram, quam dedi, scripturam eruere. Eiusdem Cod. auctoritate, ubi erat λυρίζω pro λυρίσω scriptum, emendavi λυρίζων. Praeterea pro στέψον οὖν με καὶ, transpositis voculis, & deleto καὶ, non dubitavi scribere στεφώμεθ' οὖν, sensu id unice postulante. sed misso *Anacreonte*, redeo ad nostrum *vitta*, quod ut a *viere*, & vinciendo, ita κρήδεμνον a δέω recte repetiit *Etymologus Magnus*; estque nihil aliud, quam δεσμὸς vel κεφαλόδεσμος. *Hesychii* verba, ut distinguenda, subiungam. Κρήδεμνον, ἐπιβόλαιον, ὅ ἐστι κεφαλόδεσμος, ᾧ χρῶνται αἱ γυναῖκες. κατὰ μεταφορὰν καὶ τὰ τείχη λέγεται κρήδεμνα. Posterior Observationis huius pars ad *Homer*. Il. Π. 100, & Odyss. Ν. 388. ubi Τροίης κρήδεμνα memorantur, pertinet. Voci κρήδεμνον in usu fere respondet ἄμπυξ; unde alterum alteri interpretandi officium saepe praestat: ut apud *Scholiastam Euripidis* ad Hecubam vs. 464. & alibi. Ex hac protrita, & satis nota significatione ad aliam deflectit utrumque vocabulum, qua denotat *operculum* vasis, modo fides Grammaticis hac in parte satis tuto haberi queat. De κρήδεμνον quin verum sit, dubitandum non est. de ἄμπυξ haud ita liquidum mihi videtur. Tradit quidem id *Scholiasta Comici* ad Acharnen-

nenses vs. 671. si vero ipsa *Aristophanis* verba inspicias, mendosam eius scripturam *Scholiastae* fucum fecisse, facile deprehendes. Praeterea non ἄμπυκα simpliciter, sed λιπαράμπυκα habent hodiernae *Comici* Editiones

Ἡνίκ' ἐπανθρακίδες ὧσι παρακείμεναι
Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα.

De hoc loco, quid sentiam, sequenti Capite dicendi locus erit.

CAPUT III.

Insignis Scholiastae Aristophanis locus variis liberatur mendis. λιπαρὲς. *Sententia de Thasio vino Aristophanis tempore nondum celebrato reiicitur. Nomen Comoediae Aristoph.* Λυσιστράτη *Polluci restituitur. Aristophanis insigne Fragmentum apud Athenaeum emendatur, & ad numeros redigitur.* Κεράμειον, *&* κεραμεῖον *differunt.* Ἄλμη *&* Θασία ἄλμη. Βάπτειν εἰς Θασιαν ἄλμην. *Cratis nomen Scholiastae Comici restituitur.* Ἀνακυκᾶν *&* κυκᾶν Θασίαν. *Aristophanes emendatur semel & iterum.* Ἀπανθρακίδες *&* ἐπανθρακίδες.

UT dictis fidem habeamus, liceat iam nonnulla de *Comici* loco modo Capite praecedente memorato in medium proferre; cui si lucis aliquid adfundam, me non sane poenitendum opus fecisse, existimaverim.

rim. Locum iam olim Interpretibus crucem fixisse, ex variis, iisque maximam partem contortis explicationibus, quas reservavit *Scholiasta*, liquido constat. Huius proinde verba, antequam ad ipsum *Comicum* accedam, cum & illa variis modis valde depravata in nostras manus pervenerint, examinavisse, e re mea fore iudicavi. Sunt verba *Scholiastae* Οἱ μὲν φασι λείπειν τὸ λάγηνον, ἐπεὶ καταχρίονται πίσσῃ τὸ σῶμα. οὐ πιθανῶς· οὐδέποτε γὰρ Θάσιος οἶνος ηὐδοκίμει παρὰ Ἀθηναίοις· οἱ δὲ, ὅτι Θάσιαι τινὲς ῥαφανίδες λέγονται. λέγει δὲ τὴν ἠρτυμένην καὶ βρασσομένην. Οἱ δὲ, Θάσιόν φασι βάμμα λέγεσθαι ἐκ τῶν ἀπὸ πυρὸς ἰχθύων· ἰδίως Θασίαν ἐκάλουν κρατήσει ἢ εἰς Θασίαν ἅλμην. οἱ δὲ τὴν λεγομένην τριμμοτοπίδα. Θασίας ζωμὸν ἅλμης· εἰς ὃν ἀπέβαπτον τὰ ἠνθρακωμένα τῶν ἰχθύων. Nisi statuas excidisse quaedam, plane intelligi nequit hoc Scholion. Quo enim spectant illa ἐπεὶ καταχρίονται πίσσῃ τ. σ.? Quo illa, quae de *Thasio vino* fabulatur? Suspicor, sequens Scholion male sede sua motum valde confuso ordine legi, & ita, ut a posteriori initium fiat, cum priori coniungendum esse. Hac de re quo minus dubites, vadem sisto *Suidam*, qui eo, ut dixi, ordine in Lexico suo hic illic nonnullis leviter mutatis totum Scholion exhibet. Hoc itaque nixus fundamento sic partim digerenda reor *Scholiastae* verba Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα.

Φιά-

φιάλην (quae apud *Suidam* post λιπαράμπυκα reperiuntur, alio transponenda, & nihil cum hisce communia habere, recte monuit *Portus.*) Θασίου οἴνου πεπληρωμένην. ἄμπυξ δὲ λέγεται τὸ περιέχον. νῦν δὲ τὸ πῶμα τοῦ ἀγγείου λέγει, καὶ λιπαρὸν μὲν διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ οἴνου. ἄμπυκα δὲ παρὰ τὸ σκεπάζειν καὶ καλύπτειν τὸν οἶνον. καταχρηστικῶς δὲ λείπει τὸ λάγηνον, ε. κ. π. τ. στόμα (ita malo e *Suida* pro σῶμα, quam quod *Kusterus* coniecerat πῶμα) οὐ πιθανῶς. οὐδέποτε γὰρ Θάσιος οἶνος ηὐκοδίμει παρὰ Ἀθηναίοις. Jam erit in praecedentibus, quo referatur, quod porro de *Thasio vino* narrat. Nihilominus difficultas haud exigua remanet in illis ἐπεὶ καταχρίονται, vel ut legendum puto ἐπεὶ καταχρίεται πίσσῃ τὸ στόμα κ. τ. λ. quae utique non spectant proxime antecedentia. In praecedentibus λιπαρὸν dicit ἄμπυκα διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ οἴνου. Viden' igitur, quam commode subiungeretur ἢ ἐπεὶ καταχρίεται πίσσῃ τὸ στόμα κ. τ. λ. Voluit λιπαρὸν dici ἄμπυκα vel ob vini dulcedinem, vel quia pice os vasis inungebatur. λιπαρὸς enim *unctum* dicit; ut vel ex ipso *Aristophane* discere licet Plut. 616. Λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείου, ubi conferatur *Scholiasta*. *Aristophanis* versiculum ante oculos habuit *Suidas* v. Λιπαρός. At quid illud monstri, quod sub verbis οὐ πιθανῶς· οὐδέποτε γὰρ Θάσιος οἶνος ηὐδοκίμει παρὰ Ἀθηναίοις lateat? Putasne, *Thasium vinum* non magni

gni

gni fecisse Athenienses? Imo vero in summo fuisse pretio habitum, aliunde constat. Vide, quae iam notavit *Kusterus* ex *Archestrati* loco apud *Athenaeum* Lib. I. p. 29. ad quem etiam consuli meretur Magnus *Casaubonus* Animadv. Lib. I. Cap. XXIII. p. 67. *AElianus* quoque inter vina celebriora *Thasium* commemorat Lib. XII. Var. Hist. Cap. XXXI. nec non *Pollux* L. VI. 15. Quibus addi possunt plurima Veterum Comicorum loca ab *Athenaeo* loco laudato prolata. Praeterea videndus *Apuleius* Apolog. p. 289. lin. 17. Hinc vites *Thasiae Maroni* celebrantur Georg. II. 91. Imo ipsum *Aristophanem Thasium vinum* magni fecisse, ex non uno *Comici* loco evinci potest. ut in Pluto vs. 1022. Sic Lysistr. v. 196.

Μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον.

Quo referenda *Hesychii* Glossa v. Σταμνεῖον. ubi scribendum Σταμνίον Θάσιον, κεράμειον ἀγγεῖον, ex *Comico* liquet. Liceat obiter hic *Pollucis* verba ad examen revocasse. Hic enim, quin modo adductum *Aristophanis* locum ante oculos habuerit, vix dubitandum, cum Lib. X. 72. Ἀριστοφάνης δὲ, inquit: ἐν Τελμισσεῦσι λέγει, οἴνου τε Χίου στάμνον ἥκειν καὶ μύρον. καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ Χίου στάμνον εἴρηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ Θασίου ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσι, τὰ Θάσια ἀμφορίδια.

Po-

Poſtrema *Pollucis* verba non ſine cauſa Doctiſſimo *Jungermanno* crucem fixere, quem tamen locus *Ariſtophanis*, ubi Θάσια ἀμφορίδια memorantur, qui latuerit, miror. Eſt ille in Eccleſ. IIII. Memoria adeoque fuerit lapſus *Pollux*, dum *Acharnenſium* meminit, vel depravatus hac parte, ſequitur; quod poſterius mihi quidem veroſimilius videtur. Suſpicor, deleta voce Ἀχαρνεῦσι a recentiori manu addita, pro τοῖς ſcriptum olim Λυσ. quod corrupte pro Λυσ. vel Λυσιστράτῃ eſt. Hac admiſſa coniectura, omnis, quem porro movet *Jungermannus*, ſcrupulus de medio ſublatus erit, modo poſt ἐν Λυσιστράτῃ inſeramus voculam καὶ, in libris Veterum forſan millies omiſſam. ſcribe itaque ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ Θασίου ἐν Λυσιστράτῃ· καὶ τὰ Θάσια ἀμφορίδια. Superioribus *Comici* locis addi meretur inſigne eius Fragmentum apud *Athenaeum* L. XI. p. 478. Κοτύλη, inquit Deipnoſophiſta, Ἀριστοφάνης Κωκάλῳ. ἄλλαι ὑποπρεσβύτεραι γρᾶες Θασίου μέλανος μεστὸν κεραμευομέναις κοτύλαις μεγάλαις ἔγχεον ἐς σφέτερον δέμας οὐδὲν ἄκοσμον, ἔρωτι βιαζόμεναι μέλανος οἴνου ἀκράτου. Ad haec verba ὁ πάνυ *Caſaubonus*, *In teſtimonio*, inquit, Ariſtophanis *e Cocalo ſuſpecta vox* μεστόν: *& verius cenſeam*, κοτύλαις μεγάλαις ἔγχεον ἐς σφέτερον δέμας οὐδενὶ κόσμῳ, *magnis cotylis vinum infundebant in ſuum corpus nullo pudore.* Quod ad po-

posteriorem coniecturam Viri Maximi, eam ut certissimam lubens deosculatus fui. At vero de voce μεστὸν secus videtur. nisi enim me omnia fallant, illud necessario retinendum. Ἔγχεον, inquit; *Comicus* (γραῖες) ἐς σφέτερον δέμας: at quid infundebant? sane vinum, seu vas μεστὸν Θασίου μέλανος. Nullo itaque modo reiiciendum μεστόν. Jam nominis, unde pendeat μεστὸν, vestigia satis clara supersunt in κεραμευομέναις; quapropter deleta vocis terminatione, lego κεράμειον. Κεράμειον μεστὸν Θασίου μέλανος est *vas plenum vini Thasii* & subintellectum habet ἀγγεῖον. *Suidas* Κεράμειον. ἀγγεῖον. τὸ δὲ κύρελον κεράμιον διὰ τοῦ ἰ. εἰ μὴ πρόσκειται τὸ ἀγγεῖον, καὶ κεράμεια τέχνη. Ita pro τεύχη scribendum patet ex *Pollucis* Lib. VII. 161. Ab hoc κεράμειον distinguendum omnino alterum κεραμεῖον, quod non *vas*, sed locum, ubi eiusmodi vasa vendebantur, denotat, & a κεραμεὺς descendit; ut ab ἀμφορεὺς ἀμφορεῖον. Confer *Jungermannum* ad *Poll.* l. c. Not. 100. His praemissis in proclivi erit totum *Aristophanis* locum ad leges metricas reducere, quod belle ita procedet

——— ἄλλαι

Ὑποπρεσβύτεραι γρᾶες Θασίου μέλανος μεστὸν κεράμειον
Κοτύλαις μεγάλαις χέον ἐς σφέτερον δέμας οὐδενὶ κόσμῳ, ἔρωτι
Βιαζόμεναι μέλανος οἴνου ἀκράτου.

Hinc

Hinc quanti revera *Thasium vinum* fecerint Veteres & *Aristophanes*, aestima. Putasne igitur illud *Scholiastae Comici*, latere potuisse, eumque in ea fuisse opinione, *Thasium vinum* tempore *Aristophanis* nondum fuisse nobilitatum? Imo vero putidi huius erroris plane eum immunem pronuncio, omnemque culpam in librarios confero. Si ergo pro ου πιθανῶς ponas τοῦ πίθου, & pro οὐδέποτε γὰρ Θάσιος οἶνος legas ὁ γάρ ποτε Θάσιος οἶνος κ. τ. λ. quidquid id erat intricati, sublatum erit. Quae iam sequuntur οἱ δὲ, Θάσιον φασι βάμμα λέγεσθαι ἐκ τῶν ἀπὸ πυρὸς ἰχθύων κ. τ. λ. vix quidquam sani continere videntur, & non nisi lacera quaedam membra sunt pravo ordine collocata. *Kustero* hic aqua haesit, qui non nisi meliorum Codicum ope locum sanari posse adfirmavit. Non tamen adeo longe a vero aberrabis, si ita totum Scholion in integrum restituas. οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα. Φιάλην Θασίου οἴνου πεπληρωμένην· ἄμπυξ δὲ λέγεται τὸ περιέχον· νῦν δὲ τὸ πῶμα τοῦ ἀγγείου λέγει. Καὶ λιπαρὸν μὲν διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ οἴνου, ἢ ἐπεὶ καταχρίεται πίσσῃ τὸ στόμα τοῦ πίθου. ἄμπυκα δὲ παρὰ τὸ σκεπάζειν (hoc malo, quam *Suidae* πυκάζειν) καὶ καλύπτειν τὸν οἶνον. καταχρηστικῶς δὲ λείπει τὸ λάγηνον. ὁ γάρ ποτε Θάσιος οἶνος ἠυδοκίμει παρὰ Ἀθηναίοις. οἱ δ. ο. Θ. τ. ρ. λ. λ. δ. τ. η. κ. β. Οἱ δὲ Θασίαν φασὶ βάμμα λέγεσθαι ὀπτῶν ἐπὶ πυρὸς ἰχθύων. ἰδίως

δὲ

δὲ Θασίαν ἐκάλουν Θασίας ζωμὸν ἅλμης (vel ut *Suidas* habet Θασίαν ζωμάλμην) εἰς ἣν ἀπέβαπτον τὰ ἠνθρακωμένα τῶν ἰχθύων. Κράτης. Βάπτει δὲ εἰς τὴν Θασίαν ἅλμην. οἱ δὲ τὴν λεγομένην θερμοπωτίδα. Locutionem Θασίας ζωμὸν ἅλμης in clara luce collocant haec *Moeridis*. Ἅλμην, τὸν τῶν ἰχθύων ζωμὸν, Ἀττικοί. οἱ δὲ Ἕλληνες τὸ ἁλμυρὸν ὕδωρ. ζωμὸς δὲ ὥσπερ τῶν κρεῶν, οὕτω καὶ τῶν ἰχθύων κοινῶς λέγεται. Conferantur *Hesychius* in V. & alii. Verba illa κρατήσει δὲ εἰς τὴν Θασίαν ἅλμην Scriptoris alicuius testimonium videntur esse, eum in finem a *Scholiasta* prolatum, ut ostendat locutionem βάπτειν εἰς Θασίαν ἅλμην olim fuisse frequentatam: quapropter scripsi Κράτης. Βάπτει δὲ εἰς τ. Θ. ἁ. Hisce iam praemissis quantas turbas dudum dederit locus *Aristophanis* in Acharn. ex tot diversis, iisque magnam partem contortis explicationibus, colligas. Binae potissimum animadversionem merentur; vel de *dolio Thasio vino referto* capiendum, vel de *salsamento* Θασίᾳ ἅλμῃ. Utraque sententia suos nacta est patronos, eosque e primariis literarum cultoribus, *Casaubonum* & *Kusterum*, quorum ille Animadversionibus ad *Athenaei* Lib. I. C. XXIII. p. 67. de *Thasio vino* intelligendum vult, simul contra *Scholiastam* nonnulla proferens, quae videri possunt, hic vero de *muria Thasia* interpretatur, quam sententiam omnino verissimam puto tum ob

stru-

ſtructuram inſolentem, quae ſi de *vino Thaſio* capias, obtinet tum ob ſenſum totius loci Ariſtophanei, qui non niſi de *muria Thaſia* interpretari nos ſinit. Quapropter e *Suida* veram partim ſcripturam revoco ἀνακυκῶσι pro ἀνακυκλῶσι, id quod iam *Kuſterus* monuit. κυκᾶν eidem rei deſignandae in Veſpis inſervit v. 1506.

Ἀτὰρ καταβατέον γ' ἐπ' αὐτούς, ὦ 'ζυρέ.
Ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἣν ἐγὼ κρατῶ.

Difficultatem, quae *Kuſtero* in voce λιπαράμπυκα, non immerito obverſabatur, facile removebis, ſi diviſim ſcribas λιπαρὰν πυκνά. ſic ergo legendum:

Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαρὰν πυκνά.

Eſt autem illud πυκνὰ adverbialiter poſitum pro πυκνῶς, & cum ἀνακυκῶσι coniungendum: quando ſenſus eo fere redit:

Alii vero in optima Thaſia muria paranda admodum occupati erant.

Neque eſt, cur dubites de bonitate locutionis Θασίαν ἀνακυκᾶν abſolute pro Θασίαν ἅλμην ἀνακυκᾶν. quod a creberrimo uſu repetendum, quemadmodum Θάσιον, Χῖον, Μενδαῖον ſimiliaque pro *vino Thaſio*, *Chio*, *Mendaeo* poſuerunt. Addi poteſt *Scholiaſta*, qui non ob-

 ſcu-

ſcure hoc ſignificat, & *Photius* in Lexico MSS. Θασιαν, καὶ ῥάφανον, καὶ ἅλμην λέγουσι. *Photii* verba debeo Viro Clariſſimo *Jo. Alberti* in pretioſiſſima illa *Heſychii* Editione ad V. Θασία. Pro eo tamen quin frequentiori uſu trita fuerit plena locutio Θασία ἅλμη, vel ſimpliciter ἅλμη, non dubito. Ex *Ariſtophane* bina loca, quae adſcribantur, digniſſima ſunt, reſervata partim ab *Athenaeo* Lib. VII. p. 329. B. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ὁλκάσιν. Ὦ κακόδαιμον, ἔστις ἐν ἅλμῃ πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη. τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον, ἣν καὶ Θασίαν ἐκάλουν ἅλμην, ὡς καὶ ἐν Σφηξὶν ὁ αὐτός φησι ποιητής. καὶ γὰρ πρότερον δὶς ἀνθρακίδων ἅλμην πιών. In hodiernis *Comici* Veſpis longe aliter proſtat hic poſterior locus vs. 1122.

Καὶ γὰρ πρότερον ἐπ' ἀνθρακίδων πεπλησμένος.

Verum & apud *Athenaeum*, & in *Comico* olim ſcriptum exiſtimo:

Καὶ γὰρ πρότερον ἐπανθρακίδων ἅλμην πιών.

vel ἀπανθρακίδων: utrumque enim habet *Heſychius* ſuis locis, qui Ἀπανθρακίδες interpretatur: οἱ πρὸς ὄπτησιν ἐπιτήδειοι ἰχθύες, καὶ πέμματος εἶδος ἀπανθρακίς. Cum poſteriori *Heſychii* interpretatione conferatur *Athenaeus* Lib.

Lib. III. p. 110. B. Ἐπαιθεργκίδων praeterea meminit ipse *Comicus* loco memorato in Acharn. Confer praeterea *Suidam*, qui Voc. Ἀπαιθεργκίζομεν, inquit, ἀντὶ τοῦ ἐπαιθεργκίδας (sic omnino legendum & apud *Suidam*, & apud *Scholiastam Comici* ad Aves v. 1545. quem ad verbum ut saepe sequitur *Suidas*.) ἐσθίομεν· ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύων. ὅπερ ἐπτοῶντες (sic rectius editur, quam quod apud *Schol. Arist.* est οἱ παρεπλῶντες) ἐσθίουσιν. Quae sequuntur, alterius Glossam esse ad ἀπαιθεργκίζομεν adscriptam, discas ex *Scholiasta* memorato, ubi clarius distinguuntur.

CAPUT IV.

Παίγνιον, ἄθυρμα, *ludicrum. Emendatur semel & iterum Callimachi Epigramma. Nautilus.* Ἰουλίδες, *piscium genus venenatum.*

V. 2. KΑὶ ἱερὰ παίγνια χειρῶν] Sic vulgo Veteres, quidquid Deo alicui proprium & maxime gratum arbitrabantur, appellare solebant παίγνιον; ut apud *Callimachum* Hymn. in Delum v. 324.

—— ἃ Δηλιὰς εὕρετο νύμφη
Παίγνια, κουρίζοντι καὶ Ἀπόλλωνι γελαστύν.

Vocabant alio nomine ἀθύρματα, ut in

Oppiani L. I. Cyn. v. 32. unde *Hesychio* Ἀθύρματα, παίγνια. adde *Suidam*, & alios. Differentiam horum, minus ab auctoribus observatam, notavit *Thomas Magister*. Latinis vocabatur saepe *ludicrum*, quam in rem *Catulli* verba subiungam Carm. LXII. 24.

Floridis velut enitens
Myrtus Asia ramulis.
Quos Hamadryades Deae
Ludicrum sibi roscido
Nutriunt humore.

Plura, quae huc spectant, notavit *Dan. Heinsius* Lect. Theocr. Cap. XXI. p. 368. Longe satius erit, *Callimachi* Epigr. v., cum & ibi horum παιγνίων mentio fiat, hac occasione emaculavisse. Legitur hoc modo:

Κόγχος ἐγὼ Ζεφυρῖτι παλαίτερον· ἀλλὰ συ νῦν με,
Κύπρι, Σεληναίης ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις
Ναυτίλου· ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον. εἰ μὲν ἀῆται,
Τείνας οἰκείων λαῖφος ἀπὸ προτόνων·
Εἰ δὲ γαληναίη, λιπαρὴ θεὸς, οὖλος ἐρέσσων
Ποσσὶν, ἵν᾽ ὥσπερ καὶ τοὔνομα συμφέρεται.
Ἐς τ᾽ ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδες, ὄφρα γένωμαι
Σοὶ τὸ περίσκεπτον παίγνιον, Ἀρσινόη.

Ita v. I. lego cum Magno illo *Bentleio*. Versu 5. corruptum procul dubio illud εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ θεὸς κ. τ. λ. nec tamen placet *Annae*

Fa-

Fabri commentum, quae γαλήναίῃ *tranquillum mare* λιπαρὴν θεῖν dici a Poeta credidit. Opportuna admodum videtur lectio:

> Εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ, θέον οὖλος ἐρέσσων
> Ποσσὶν ἄν', ὥσπερ καὶ τοὔνομα συμφέρεται.

Ita θέον & ἐπέπλεον recte ficut etiam εἰ μὲν ἀῆ-ται, & εἰ δὲ γαληναίη quafi opponuntur: verfu enim 3 poft ἐπέπλεον minor tantum diftinctio (,) ponenda, ut fic iungantur ἐπέπλεον τείνας ὁ. λ. ἀ. π., ut vf. 5. θέον οὖλος ἐρέσσων ποσὶν ἄνα. Cum pofteriori parte verfus 6. conferri poterit *Oppian*. L. I. Hal. v. 340. Sequentia ἐς τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδος paulo aliter leguntur apud *Athenaeum* L. VII. p. 318. B. Ἐς τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδας -----, quod quamproxime veram fcripturam exhibet. legendum enim puto:

> Ἐς τ' ἔπεσον παρὰ θῖν' ἐς ἰουλίδας, ὄφρα γένωμαι
> Σοὶ τὸ περίσκεπτον παίγνιον, Ἀρσινόη.

ubi ἰουλίδας non de antiquo Ceae oppido, quod *Julis* dicebatur, intelligo, fed de quodam pifcium genere. Erant enim ἰουλίδες pifces venenati admodum, qui fcopulis catervatim adhaerentes, ubi alios pifces aut urinatores in aquis confpicerent, fumma vi in eos irruebant, iisque faepe vulnus letale inferebant.

 qua

qua de re consulendi Hist. Animal. Scriptores. In hos itaque nautilus iuxta litus se incidisse adfirmat. Hoc nisi admittas, non video, quo referas verbum εἰσπίπτειν, cum in Vulgata nihil sit, cui nautilus incidisse dicatur.

CAPUT V.

Κελάδων, κέλαδος, κελαδεινή, εὐκέλαδος, κελαδεῖν. Aristophanes emendatur. Celadus & Celadon Arcadiae fluvii. Pausanias tentatur. Κλαδεὸς & Κλαδάος. Homerus tentatus, & Strabo emendatus. Ἐξερέω. Coluthi locus tentatur. Ἔργον cum genitivo. Quintus Calaber emendatur.

V. 6. Κελάδοντος ἀπειρεσίμενοι ποταμοῖο] Notissimum epitheton fluviorum, maris, ventorum, aliarumque rerum, κελάδων. Antiquum verbum, unde haec nostra forma participialis, est κελάδω, cuius natales quaerendae in simpliciori κέλω, interpretante *Schol.* ad *Hom.* Il. ο. 679. βαδίζω, & in genere *celeriter moveo.* Hinc nomen κέλαδος *clamorem & tumultum bellicum* dicit, ut praeter alios apud *Hesiodum* Theog. v. 851. & 926. A κέλαδος κελαδεινή, epitheton aptissimum Dianae Hymn. *Homer.* in Dian. v. 1. cui respon-

ſpondet *Orphei* εὔδρομος Hymn. in Dian. p. 132. vſ. 6. *Heſychius* eo reſpiciens, vertit κυνηγός. Compoſitum εὐκέλαδος hinc formatum de *ſonitu Muſico* ponitur in *Anthologia* L. IV. C. XII. Ep. 75.

Αὐτὸς ἐπεὶ σύριγγι μελίσδεται εὐκελάδῳ Πάν.

adde Epigr. 77. *Coluthus* v. 122. χορὸν εὐκελάδων δονάκων dixit. Simili uſui inſervit verbum κελαδεῖν apud *Ariſtophanem* in Pace v. 802. ubi de hirundine:

Τοιάδε χρὴ Χαρίτων
Δαμώματα καλλικόμων
Τὸν σοφὸν ποιητὴν
Ὑμνεῖν, ὅταν ἠρινᾷ μὲν
Φωνῇ χελιδὼν
Ἑζομένη κελαδῇ.

ubi pro minus eleganti ἠρινᾷ φωνῇ legendum ὅταν ἠρινᾷ μὲν Ὥρᾳ χ. ἑ. κ. De emendatione hac ne dubites, vadem ſiſto *Scholiaſtam*. Καὶ αὕτη, inquit, πλοκὴ Στησιχόρειος. Φησὶ γὰρ οὕτως. Ὅταν ἦρος ὥρᾳ κελαδῇ χελιδών. *Steſichori* ἦρος ὥρᾳ idem, ac noſtrum ἠρινᾷ ὥρᾳ. Praeter uſus modo memoratos nominum κέλαδος & κελάδων, utrumque proprium fluvio nomen inditum memoratur. *Celadi* ſaltem alicuius in Arcadia in Alpheum labentis meminit *Pauſanias* L. VIII. C. XXXVIII. p. 680. ubi pro

Κέλαδος, Κελάδων ſcribendum arbitrabatur *Ezech. Spanhemius* ad *Callimachi* Hymn. in Dian. vſ. 107. ſi quid mutandum, melius ſcriberes Κλαδέος vel Κλαδάος. ita enim idem hicce fluvius praeter *Pauſaniam* L. v. C. VII. p. 390. *Xenophonti* appellatur Hellen. L. VII. p. 373. l. 22. cuius loci iam meminere & alii. Alterius fluvii *Celadontis* mentio reperitur potiſſimum apud *Homerum* Il. H. 133.

—— ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο.

Huius tamen ſcripturam iam olim in dubium vocaſſe Veteres Criticos, deque hoc fluvio dubitaviſſe, manifeſto conſtat ex *Strabone* L. VIII. p. 342. & 348. ubi notat nonnullos pro Κελάδοντι legendum cenſuiſſe Ἀκίδοντι. Imo cumulus accedit ex eo, quod ubique alias, unico hoc loco excepto, κελάδων adiective variis nominibus iunctum uſurpaverit *Homerus*. Licet itaque in tanta veterum monumentorum penuria vix certi quid adfirmari queat, ſi quid mutandum, pro Ἀκίδοντι longe praeferrem Λάδωνι. *Ladonem* Arcadiae fluvium celeberrimum fuiſſe, notius eſt. Nec parum roboris coniecturae conciliat ſimilis nominum Λάδωνα & κελάδοντα confuſio apud *Strabonem* L. VIII. p. 343. ubi vulgo legitur: Ὁ δ' Ἀλφειὸς παραλαβὼν τόν τε Κελάδοντα, καὶ τὸν Ἐρύ-

Ἐρύμανθον, καὶ ἄλλους ἀσημοτέρους. κ. τ. λ. Vir antiquae Geographiae peritiſſimus *Palmerius* κελάδοντα hic obtinere non poſſe ſentiens, ad hunc modum verba *Strabonis* emendanda coniecit: Ὁ δ' Ἀλφειὸς παραλαβὼν τόν τε Ἐλίσσοντα, καὶ Λάδωνα, καὶ τὸν Ἐρύμανθον. malo minori molimine Ὁ δ. Ἀ. π. τόν τε Λάδωνα, καὶ τὸν Ἐρύμανθον. Eodem modo bina haec, *Ladonem* & *Erymanthum*, tanquam celeberrima Arcadiae flumina coniunxit *Callimachus* Hymn. in Jov. v. 18.

> Λάδων ἀλλ' οὔπω μέγας ἔῤῥεεν, οὐδ' Ερύμανθος
> Λευκότατος ποταμῶν. ἔτι δ' ἄβροχος ἦεν ἅπασα
> Ἀρκαδίη.

V. 7. Ἐξ ὀρέων πόθεν.] Difficultas, quae in hoc loco explicando obverſabatur aliquando, potiſſimum in additis vocibus ἐξ ὀρέων reſidet; ſunt enim plane otioſa, & neſcio quantam huic loco adimunt venuſtatem. *Brodaeus* quidem de montibus Idaeis, ubi Paris paternas oves ducebat, intelligit; (quam interpretationem & ego in Verſione agnovi) ſed vel ſic durum, addi illud ἐξ ὀρέων. cum enim Nymphas imploret Noſter, ut indicarent locum, unde venerit Paris, dum ad Helenam proficiſceretur nullo modo recte montium, ac ſi iam cognitus foret, mentio hic fit. Hinc ſuſpicio dudum mihi ſubnata fuit, *Coluthum* dediſſe:

Ἐξερέω, πόθεν ἦλθεν ἀηθέα πόντον ἐλκύνων.

ut ſic ad propoſitionem pertineat hicce verſiculus. verbum ἐξερέω pro futuro hoc modo notiſſimum eſt. Verum cum ne ſic omni difficultate careat locus noſter, fere ipſi auctori hunc errorem imputandum crediderim.

V. 8. Ἁλὸς ἔργα] Notiſſimum eſt, & ab aliis iam obſervatum, vocabulum ἔργον plurimis nominibus eleganter iungi. Ita ἔργα Δηοῦς, ἔργα Ἀθήνης, ἔργα Ἄρηος, ἔργα Ἀφροδίτης, ἔργα μόθων, ἔργα Μουσῶν, quaeque plura ſunt huius generis alia. Inſigni corruptela itaque hac occaſione liberandus *Quintus Calaber* L. XI. 180.

Ὣς ἄρ ἰαίνετο Φοῖβος, ὅτ' ἔδρακεν ἐκ πολέμοιο
Φεύγοντ' Ἀργείων πουλὺν στρατόν· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτοῖς
Ἔργα θεῶν μεμέλητο.

Corruptum ſine dubio illud ἔργα θεῶν; nec tamen cum *Pauwio* vel *Rhodomanno* facile crediderim, legendum ἔργα νέων vel χερῶν. De bello loqui *Quintum*, locum intuenti facile patebit. ſcribendum igitur Ἔργα μόθων μεμέλητο. Mendae origo repetenda ex more antiquo literis maiuſculis ſcribendi: ſi enim ultimis literis vocis ἔργα repetitis, ſcribas ΓΑΘΕΩΝ, manifeſta verae ſcripturae veſtigia facile agnoſces.

C A-

CAPUT VI.

Ida Homero δικάρηνος, *aliis* τρικάρηνος. *Tzetzis error notatur. Hesychius emendatur. Nymphae Phalacraeae. Phalacra Idae promontorium. Callimachi Fragmentum e Scholiasta MSS. Homeri Collectioni Bentleii additur. Coluthus emendatur.* Ἴδη εὔκρηνος & πολυπίδαξ.

V. 14. Ἰδαίης κ. ἑ. π. φαλάκρης] Dubium non est, quin per Ἰδαίην φαλάκρην unum ex tribus Idae promontoriis *Phalacra* dictum sit intelligendum. *Homero* quidem duo potissimum *Lectum* & *Gargara* innotuerunt, atque proinde Ἴδη δικάρηνος. postea tamen tertium his additum *Phalacra* recentioribus maxime fuit nobilitatum; unde tria passim Idae cacumina memorantur. Vid. *Scholiast. Homeri* ad Il. Ξ. 284. Τρία δὲ τὰ πάντα ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης· Λεκτὸν, Γάργαρον, Φαλάκρη. ubi noto formam Jonicam Φαλάκρη, nisi pro eo scribendum Φαλάκρα, quemadmodum a *Tzetze* ad *Lycophron.* v. 24. & 1170. aliisque effertur. Praeter tria memorata cacumina, quartum addidit *Tzetzes* ad *Lycophron.* loc. cit., nempe *Pergamum.* quod tamen ex prava lectione, qua pro Γάργαρον adfinis scripturae nomen Πέργαμον alibi invenerat, repeten-

tendum videtur. *Phalacras* in plurali numero agnoscunt *Stephanus* & *Hesychius*. *Hesychii* verba, cum menda loborent, adscribam: φαλάκραι, πόπος τῆς Ἴδης, καὶ νύμφαι. Nymphas *Phalacras* dictas eodem modo ac promontorium, verosimile non est. quapropter vel *Hesychium* aliorum librorum scriptura prava deceptum, vel vocem φαλακραῖαι, hac ratione inserendam, φαλάκραι, τόπος τῆς Ἴδης, καὶ φαλακραῖαι νύμφαι, excidisse omnino censerem. φαλακραῖαι νύμφαι eaedem cum Nymphis Idaeis, seu quas *Coluthus* Νύμφας Τρωϊάδας appellat, fuisse videntur. Ita φαλακραῖαι a *Tzetze* Ἰδαῖαι interpretatur loco supra indicato. *Phalacrae* promontorii, praeter *Stephanum*, aliosque paulò recentiores, ex Antiquioribus meminit *Callimachus*, notante *Scholiasta Homeri* ad Il. Θ. 48. ubi in MSS. Vossiano, qui Leidae est, legitur: Τρία δέ εἰσιν ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης Λεκτὸν, Γάργαρον, φαλάκρα, τούτου μνημονεύει Καλλίμαχος ἐν πρώτῳ Αἰτίων. quo testimonio Fragmenta a *Bentleio* collecta ditare liceat. Idaei montis φαλακραῖαι βῆσσαι memorantur *Nicandro* Alex. vs. 40. simili modo naves a Phereclo exstructae in usum Paridis φαλακραίαι κόραι *Lycophroni* audiunt vs. 24. adde ex eodem v. 1170.

V. 14. Ἰδαίης * κάρηνον] Viri Docti, qui in emendando *Colutho* operam suam collocarunt, ple-

plerique omnes in eo consentiunt, vel δικάρηνον vel τελκάρηνον esse legendum. Horum prius in Contextum recepere *Stephanus*, quique ad eius exemplar suas concinnaverunt Editiones, *Lectius* & *Portus*. Melius paulo huic loco consultum fuisset, si alterum τελκάρηνον substituissent. Idam τελκάρηνον, non vero δικάρηνον *Colutho* fuisse, ex ipsius Phalacrae hoc loco mentione patet. sed nec ipsum illud τελκάρηνον, etsi acute excogitatum & prima specie commendabile admodum, ferri potest: si enim Phalacra unum e tribus promontoriis fuerit, nullo modo commode dici posset τελκάρηνος πρηὼν Φαλάκρης. nisi statuas, ἐπὶ πρηῶνα τρικάρηνον Ἰδαίης Φαλάκρης positum esse, modo Poetis familiari, pro ἐπὶ πρηῶνα Φαλάκρης Ἰδαίης τρικαρήνου, idque pro ἐπὶ π. Φ. Ἴδης τελκαρήνου, quemadmodum σεληναίη pro σελήνη, Ἀθηναίη pro Ἀθήνη. quod tamen probabile haud videtur. Ἰδαίη φαλάκρη omnino adiective capio, quemadmodum vers. 4. Ἰδαίῃσι χορείαις, vs. 69. Ξάνθος Ἰδαῖος, v. 100. Ἰδαίη ἄκρη, v. 116. Ἰδαῖα ὄρη. & aliis in locis. nihil adeoque superest, quam ut aliunde commodiorem scripturam circumspiciamus. In mutilo Codicis Ambrosiani vocabulo κρηνας, ut ibi legi in Notis iam monuisse me memini, satis clara vestigia agnosco epitheti accommodatissimi

εὐ-

εὔκρηνον, ut adeo legendum suspicer: εὔκρηνον ἐπὶ πρηῶνα Φαλάκρης. de qua emendatione eo minus dubitavi, quod idem in mentem venerat, ut est iuvenis elegantis ingenii, amicissimo meo *Joanni Pierson*; cuius consensu hac in parte mihi gratulor. Eleganter respondet *Homeri* Ἴδη πολυπίδαξ, quo respiciens *Horatius* L. III. Carm. Od. XX. 15. Idam *aquosam* appellat. Idam plurimis fontibus irrigatam testimonio *Demetrii Strabo* observat L. XIII. p. 414. Hinc repetendum etiam illud *Ovidii* Amor. L. I. Eleg. XIV. II.

Qualem clivosae madidis in vallibus Idae
Ardua derepta cortice cedrus habet.

CAPUT VII.

Οἰοπόλος. *Loca quaedam in Catulli Carmine de Nupt. Pel. & Thet. emendantur. Tempe. Templum pro quibusvis aedibus. Robur. Thesei arma.*

V. 15. Οἰοπόλοισι.] Sive capias pro *pastoralibus sedibus*, sive cum *Brodaeo* & *Neandro* vertas *solitariis sedibus*, parum refert. Malui tamen *pastoralibus*, quia Paris adhucdum pastor paternas oves ducebat,

bat, quam in rem vide, quae in ſequentibus canit Noſter. Ita vſ. 302 Apollo οἰοπόλος. De utraque ſignificatione conſule *Schol. Homeri* ad Il. P. 54. & *Heſychium* v. Οἰοπόλῳ, recte a Cl. *Arnaldo* Lect. Gr. p. 104. emendatum. Poſteriori ſenſu capio apud Noſtrum vſ. 348.

Σὸν δέμας οἰοπόλοισιν ἐνὶ δρυμοῖσι λιπῦσα.

Imo montes, ſilvae, paſcua, &c. ſimili modo Latinis paſſim *ſola* vel *ſolitaria* audiunt. *Seneca* Hippolyto vſ. 406.

Regina nemorum, ſola quae monteis colis,
Et una ſolis montibus coleris Dea.

Tibullus L. IV. Carm. XIII. 9.

Sic ego ſecretis poſſum bene vivere ſilvis,
Qua nulla humano ſit via trita pede.
Tu mihi curarum requies, tu nocte vel atra
Lumen, & in ſolis tu mihi turba locis.

Adde *Catullum* in elegantiſſimo carmine de Nupt. Pelei & Thetidis v. 57. quod cum non uno in loco infeſtis deſcriptorum manibus valde laceratum ſit, ſi, miſſo *Colutho*, nonnullis vulneribus medicinam ferre adnitar, facile veniam ab aequo Lectore impetraturum me confido.

Pri-

Primo itaque sese offert versus 35, ubi Poeta enarrat, quinam hisce nuptiis interfuerunt, & dona sua attulere. Legitur ibi in MSS. aeque ac typis vulgatis:

Deseritur Scyros, linquunt Phthiotica Tempe,
Cranonisque domos, ac moenia Larissaea.

ubi, nisi *Phthiotica* capias pro *Tessala*, ut sit pars pro toto, nullo modo ferri poterit vulgata lectio *Phthiotica Tempe. Tempe* enim secundum Veterum testimonia non in Phthiotide, sed Pelasgiotide inter Olympum & Ossam, ubi Peneus defluit, sita fuere. Suspicor itaque legendum esse *Phthiotica templa. Templa* olim quaevis tecta & domicilia dicebantur. Ipse *Catullus* postea in eodem hoc Carmine v. 75.

Illa tempestate, ferox quo tempore Theseus
Egressus curvis e litoribus Piraei
Attigit iniusti regis Gortynia templa.

Vide, quae ad illum locum notarunt duumviri magni *Scaliger* & *Vossius*; quibus adde notata *R. Keuchenio*, & *P. Burmanno* ad *Q. Serenum Sammonicum* de Med. Prooem. vs. 7. Non ineleganter itaque nostro in loco iunguntur *templa*, *domos* & *moenia*, tanquam

vo-

vocabula adfinis ſignificationis.
Sequitur verſ. 41.

Non falx attenuat frondatorum arboris umbram.

quod etiamſi ferri poterit, longe tamen rectius legeretur:

Non falce attenuat frondator roboris umbram.

ita optime, quod ad ſtructuram, cum praecedenti verſiculo conſpirat:

Non glebam prono convellit vomere taurus.

Robur ſimili modo obvium poſtea vſ. 107.

Indomitus turbo contorquens flamine robur
Eruit.

Sequitur non multo poſt verſu 55. locus, de quo absque meliorum Codicum auxilio vix quidquam boni ſperare licet. nec tamen coniecturam, quae aliquando ſubnaſcebatur, adſcripſiſſe pigebit. Legitur in nonnullis Cod. MSS. hoc modo:

Nec dum etiam ſeſeque ſui tui ſe credit,
Utpote fallaci quae tum primum excita ſomno
Deſertam in ſola miſeram ſe cernit arena.

Aliorum coniecturas super hoc loco adſcipſiſſe nihil attinet. ſi literarum ductum, & totius loci nexum conſulas, fieri vix poterit, quin ſub voces *queſui* poſteriores ſyllabas verbi *oblivifci* latere ſuſpiceris: quod ſi verum, pro *tui ſe* adfinis ſcripturae nomen *Theſea* ſubſtituendum facile largieris. ſcribo igitur:

Nec dum etiam ſeſe oblivifci Theſea credit.

Oblivifci cum accuſativo aeque ac genitivo conſtrui, quis ignorat? Imo id verbi optime reſpondet epitheto *immemor*, quod haud uno in loco de Theſeo adhibuit Poeta, ut v. 53.

Immemor at iuvenis fugiens pellit vada remis,
Irrita ventoſae linquens promiſſa procellae.

vſ. 135.

Siccine diſcedens neglecto numine Divum
Immemor ah devota domum periuria portas?

& paulo aliter verſu 123.

Aut ut eam dulci devictam lumina ſomno
Liquerit immemori diſcedens pectore coniux?

Huc ſpectat quoque elegans *Theocriti* locus Idyll. 11.45.

Τέσ-

Τόσσον ἔχοι λάθας, ὅσσον πόκα Θασέα φαντὶ
Ἐν Δίᾳ λασθῆμεν ἐϋπλοκάμου Ἀριάδνας.

V. 94. malo hoc modo legere & diſtinguere:

Hei miſere exagitans immitis corde furores,
Sancte puer.

Verſ. 110. Vulgata ita ſeſe habet:

Sic domito ſaevum proſtravit corpore Theſeus,
Nequicquam vanis iactantem cornua ventis.

ubi nomen ſubſtantivum deſideratur, unde pendeant voces *ſaevum* & *iactantem.* leniter itaque vocem *ſaevum* refingendo ſcribo *taurum*. Cum tamen illud *domito corpore* haud parum venuſtatis huic loco adimat, malo totum locum ſic corrigere, idque partim monitus:

Sic domitum taurum proſtravit robore Theſeus.

Theſei arma, poſtquam Peripheten de medio ſuſtuliſſet, *clavam* fuiſſe, tradit *Plutarchus* in Theſ. p. 4. B. Minotaurum autem praeter alios ipſe *Catullus* ſimpliciter *taurum* vocat hoc Carmine vſ. 173. & 230.

Quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
Quae nostrum genus, ac sedes defendere Erechthei
Annuit, ut tauri respergas sanguine dextram.

CAPUT VIII.

Reliqua in Catulli carmine examinantur. Undae purpuriae, πορφύρειν, πορφύρεον κῦμα.

IN *Catulli* Epithalamio, in quo emendando Capite praeecedente versatus sum, ut reliqua rite persequar, nonnullis locis meam qualemcunque operam & hoc Capite addico. Sequantur igitur versus 118. & 119. qui in plerisque Codicibus MSS. sic leguntur:

Ut consanguineae complexum, ut denique matris,
Quae misera ignata . . . . . . deperdita leta.

Varias Eruditorum coniecturas enumerare longum nimis foret. Optima, quam hactenus ex hisce ruderibus eruere valui, videtur:

Ut consanguineas, complexum ut denique matris,
Quae misera in gnatae tabebat perdita lecto.

La-

Lacunam in posteriori versiculo, *tabebat* addito, sustuli: id enim sub literis posterioribus vocis *ignata*, & prioribus *de τȣ̃ deperdita* latere videtur. *lecto* auctoritate Veterum nonnullorum librorum recepi. Praeterea in priori versiculo lubens pedibus in sententiam *Heinsii* ivi. Ad emendationem firmandam peridoneus est locus huius Carminis v. 88.

— quam suavis exspirans castus odores
Lectulus in molli complexu matris alebat.

Pro *deperdita* autem malui *perdita* ob loca parallela, ut v. 70.

— tota pendebat perdita mente.

v. 177.

— quali spe perdita nitar?

unde etiam vulgatam scripturam versus 190. ad hanc normam leviter mutandam puto:

Quam iustam a Divis exposcam perdita multam.

ubi vulgo *prodita* scribitur.
Pergo ad vs. 273. ubi legitur:

Quae tarde primum clementi flamine pulsae
Procedunt, leviterque sonant plangore cachinni.

MSS. Cod. *Scaligeri* habet *leni resonant*, unde veram Poetae, scripturam vindicare in proclivi erit scribendo:

— *lenique sonant plangore cachinni.*

desideratur enim necessario copula.

V. 275. nullus dubito, quin antiqua scriptura fuerit:

Purpureaeque (undae) *procul nantes a luce refulgent.*

vento enim crescente, undae purpureae apparent, quod Graecis πορφύρειν audit. *Purpurea unda* est ipsum *Homericum* κῦμα πορφύρεον, ut Il. Φ. 326. & alibi.

Sequuntur iam versus turpissime foedati, qui cunctis fere, quotquot in poliendo *Catullo* operam suam collocarunt, crucem fixere; quapropter, si illis lucis aliquid accendam, opus haud sane poenitendum me fecisse censuerim. Plusculos versus adscribere liceat a v. 285.

Confestim Peneos adest, viridantia Tempe,
Tempe, quae silvae cingunt superimpendentes,
Minosin linquens Doris celebranda choreis.

Nona-

Nonacrios namque ille tulit radicitus altas
Fagos, ac recto proceras ſtipite laurus.

Priorem partem ab aliis recte emaculatam puto. Reſtat haud levis menda in voce *Nonacrios*, ubi minus rem acu tetigere Commentatores. cum autem in *Maffei* libro, notante *Achille Statio*, legatur *Non acuas namque* &c. binis tantum literis mutatis corrigo:

Dona ſuas namque ille tulit radicitus altas
Fagos, &c.

Cur fagos *ſuas* dicatur Peneus tuliſſe, ratio haud obſcura.

Verſu 325. malo ſcribere:

Accipe, quod laeta tibi pandunt voce ſorores,
Veridicum oraclum.

Vulgo pro *voce* legitur *luce*, quod etſi defendi quodammodo poterit, alterum tamen omnino praefero.

V. 383. vera ſcriptura videtur.

Talia praefantes quondam felicia Pelei
Carmine divino cecinerunt omina Parcae.

Similia ſunt, quae ſupra vſ. 321. occurrunt:

Hae tum clariſona pellentes vellera voce,
Talia divino fuderunt carmine fata.

Atque haec hactenus de *Catulli* Carmine, pergo ad Caput sequens.

CAPUT IX.

Nonnus emendatur. Mars absque armis ad Venerem tendere solitus. Pausanias emendatur. Coniectura super Coluthi loco proponitur. Βότρυς χαίτης. Πλοχμοὶ βοτρυόεντες. *Apollinis intonsi crines. AElianus emendatur. Bacchus* βοτρυοχαίτης *&* βοτρυόκοσμος. *Orpheus & Statius emaculantur. Bacchi crines flavi.*

V. 30. Οἶος δ' οὐ κυνέην, οὐ δήϊον ἔγχος ἀείρων
Ἐς δόμον Ἡφαίστοιο σιδήρεος ἤλυθεν Ἄρης.

Conferri meretur locus *Nonni* Dionys. Lib. v. 93.

—— πατὴρ δ' ὑπὸ χάρματι κούρης
Γυμνὸς ἄτερ σακέων ὠρχήσατο μείλιχος Ἄρης,
Δεξιτερὴν ἀσίδηρον ἐπικλίνων Ἀφροδίτῃ
Καὶ γαμίῃ σάλπιγγι μελίζετο θυμὸν ἐρώτων
Ἀντίτυπον σύριγγι· σιδηροφόρου δὲ καρήνου
Ἠθάδας εὐπολέμοιο λόφους ἀπεσείσατο χαίτης,
Μιτρώσας πλοκαμῖδας ἀναιμάκτοισι κορύμβοις
Πλέξας κῶμον ἔρωτι.

Videtur omnino legendum:

Καὶ

Καὶ γαμίῃ σάλπιγγι μελίζετο θεσμὸν ἐρώτων.

quam locutionem alibi paucis illuſtrabo. Ceterum elegans locus *Xenophontis Epheſii* de Marte, absque armis ad Venerem tendente, non praetermittendus pag. 10. Ἐν τῷ ἑτέρῳ (στρώματι) Ἄρης ἦν οὐκ ὡπλισμένος, ἀλλ᾽ ὡς πρὸς ἐρωμένην τὴν Ἀφροδίτην κεκοσμημένος, ἐστεφανωμένος, χλαμύδα ἔχων. Huc pertinet quoque *Pauſaniae* illud Lib. v. Cap. XVIII. p. 423. ubi de Martis ſtatua: Ἔστι δὲ καὶ Ἄρης ὅπλα ἐνδεδυκὼς, Ἀφροδίτην ἄγων· ἐπίγραμμα δὲ Ἐνυάλιός ἐστιν αὐτῷ. quae ſi cum memoratis locis componas, fieri vix poteſt, quin ſtatim mecum ſcribendum ſuſpiceris non ἐνδεδυκὼς, ſed ἐκδεδυκώς. Verto: *Eſt praeterea Mars inarmatus, Venerem ducens: inſcriptio eſt ipſi* ΕΝΥΑΛΙΟΣ.

V. 39.

Χρυσείοις δ᾽ ἑκάτερθε τιναασσόμενος πλοκάμοισι
Βότρυς Ἀκερσεκόμης Ζεφύρῳ συνελίζετο χαίτην.

Coniecturam ante in Notis breviter propoſui, nunc latius ſententiam meam ad examen revocaturus. Recte quidem per ſe, ut vulgo Interpretes cepere, priora, poſt βότρυς diſtinctione adhibita, verteres: *Aureis vero utrimque quatiens capillis uvam intonſa coma Bacchus* &c. Verum cum Noſter hic procul dubio voluerit, Bacchum etiam iuxta cum

 aliis

aliis Diis ad Pelei & Thetidis nuptias profectum esse, necessario verbum aliquod motum significans desideratur; quapropter legendum suspicor:

Χρυσείοις δ' ἑκάτερθ' ἐπινεισσόμενος πλοκάμοισι.

Praeterea βότρυς, vel, ut recte Clar. *D'Orville* emendat, βότρυν, si iam cum χαίτην iungas, facile liquet, illud χαίτην in χαίτης mutandum; quemadmodum in quatuor minimum Codicibus exaratum. Βότρυς χαίτης locutio non inelegans est, qualem etiam *Nonnus* Dionys. I. 525. adhibuit de coma luxuriante, & profusis admodum densissimisque cincinnis:

Καὶ ποτὲ μὲν χαρίεντος ἐς ἄργυφα κύκλα προσώπου,
Πῆ δὲ βαρυσμήριγγος ἀλήμονα βότρυν ἐθείρης
Δέρκεται.

Leniter structura mutata, Apollinis intonsos crines πλοχμοὺς βοτρυόεντας appellat *Apollon. Rhod.* Lib. II. 679.

——— χρύσειοι δὲ παρειάων ἑκάτερθε
Πλοχμοὶ βοτρυόεντες ἐπεῤῥώοντο κιόντι.

AElianus eius loco in re simili βοστρύχους vocat, ubi de Apollinis simulacro, aureis crinibus a Dionysio spoliato, ita Lib. I. Cap. XX. Τοῦ δ' ἀγάλματος, inquit, τοῦ Διὸς περιεῖλε τὸ ἐσθῆτα καὶ τὸν κό-

κόσμον, ὅσον ἦν, φασι, χρυσίου πέντε καὶ ἐγδοήκοντα ταλάντων. Ὀκνούντων δὲ τῶν δημιουργῶν ἅψασθαι, ἴδε πρῶτος ἔκρουσε τὸ ἄγαλμα. Καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος περιεσύλησεν, ἔχον καὶ αὐτὸ χρυσοῦς βοστρύχους, κελεύσας ἀποκεῖραί ἵνα αὐτό. Pro ὅσον ἦν, vel ut *Perizonius* & *Schefferus* e Codice voluere, ὃς ἦν ex indole Linguae Graecae malo, καὶ τὸν κόσμον, ἴσον, φασὶ, χρυσίου πέντε καὶ ἐγδοήκοντα ταλάντων. Mox, si legeretur κελεύσας ἀποκεῖραί τινα αὐτοὺς, non sane id eraderem. Ceterum ex hoc usu vocis βότρυς explicandum arbitror Bacchi epitheton βοτρυοχαίτης in *Anthologia* L. I. Cap. XXXVIII. Epigr. II. & alibi obvium; a quo multum differt alterum eiusdem Dei epitheton βοτρυόκοσμος apud *Orpheum* Hymn. Triennalis Patris p. 148. vers. II.

Παιὰν χρυσεγχὴς, ὑποκόλπιε, βοτρυόκοσμε.

ubi versu praecedente leviter hac occasione emendo:

Οὐρεσιφοῖτα κέρως, νεβριδοστόλε, ἀμφιέτηρε.

male vulgo pro κέρως, quod *Hesychio* κέρωτος explicatur, legitur ἔρως. mendam *Scaligero* non latuisse, ex eius versione patet:

Solemnis, cornute, Iugatine, hinnulivestis:
Insinue, Iuturne, racemifer, auriquiriti.

Vo-

Vocabulum βοτρυόκοσμος non male expressit *Statius* L. v. Thebaid. 269.

— *non ille quidem turgentia sertis*
Tempora, nec crinem flava distinxerat uva.

quae mendosa videntur pro -- *crinem flavum distinxerat uva.* per *crines flavos* intelligo, quales Noster & *Apollonius* χρυσείους vocant, quibus respondet epitheton Bacchi ξανθοκάρηνος in *Antholog.* Lib. I. Cap. XXXVIII. Epigr. XI. v. 14.

CAPUT X.

Conon corrigitur. Urbs Canobus, & ostium Canobicum. Stephanus Byzantinus emendatur. Acra Japygiae aliis Hydrusa. Acra Libyae. Καρκινὸν πίχος, & Ἀκκαρκινὸν πῖχος *idem. Stephanus, Anacreon, Eratosthenes, Hesiodus & Propertius emaculantur.*

V. 39. UT dictis fidem habeam, liceat iam loca quaedam delibare, quae non nisi verborum transpositione sanari commode posse videntur. Promam itaque primo *Cononis* verba Narrat. VIII. in fin. Καὶ Μενέλαος καὶ Ἑλένη θάπλουσιν αὐτὸν ἐπ' Αἰγύ-

γόπλου, ὃ νῦν ἐπώνυμος ᾤκισται πόλις. δὲ τοῦ Νείλου στομάτων τὸ πλευταῖον ὁ Κάνωβος, ἢ Κανωβικὸν, ἐκ τοῦ κυβερνίτου τὴν ὀνομασίαν ἕλκει. Nili ostium promiscue *Canobum* vel *Canobicum* fuisse dictum, falsum est. Urbem *Canobum* centum & viginti stadiis ab Alexandrea dissitam, & a Menelai gubernatore ibi mortuo, ut volunt, dictam reperies apud *Stephanum* Voc. Κάνωπος, & *Strabonem* Lib. XVII. p. 551. ab aliis iam citatum, qui hanc in rem egregia protulere. Quapropter verba *Cononis* hoc modo tuto transponi posse videntur: ὃ νῦν ἐπώνυμος ᾤκισται πόλις ὁ Κάνωβος· καὶ τοῦ Νείλου στομάτων τὸ πλευταῖον τὸ Κανωβικὸν ἐκ τοῦ κυβερνήτου τὴν ὀνομασίαν ἕλκει. De osteo *Canobico* vide Auctores laudatos.

Subiungam locum vexatissimum *Stephani Byzantini*: Ἄκρα, Ἰαπυγίας πόλις, κατά τινας Ὑδροῦσα λεγομένη. δευτέρα ἐστὶ δὲ ἑτέρα ἐν αὐτῇ ἔχουσα λιμένα Βρεντήσιον· ἔστι καὶ ἐν Ἰταλία. τρίτη ἐστὶ Συρακουσίων κτίσμα, Εὐβοίας. ἕκτη Σκυθίας, ἑβδόμη Κύπρου. κ. τ. λ. Priora huius Observationis sana videntur, ut adeo mirer, tantas *Berkelio* turbas fecisse, qui Ἄκραν Ἰαπυγίαν intelligendam ratus, tricis sese difficillimis implicuit, quibus tamen se expedire non potuit. Melius *Stephano* consuleres, si Vulgata retenta, intelligas *Acram* Japygiae regionis in Italia urbem

bem fuiſſe, quam nonnulli *Hydruſam* appellant, ut adeo *Stephanus* voluerit, *Hydruſam* alio nomine etiam *Acram* dictam fuiſſe, quod verum ſit, nec ne, adeo liquido non conſtat. Sequentia autem, quae hoc modo tentavit *Berkelius:* Ἔστι καὶ δευτέρα ἐν Ἰταλίᾳ. τρίτη ἐν Σικελίᾳ Συρακουσίων κτίσμα. τετάρτη ...... πέμπτη Εὐβοίας, Ἕκτη Σκυθίας. Ἑβδόμη Κύπρου. ὀγδόη Ἀκαρνανίας, longe minori molimine, ut arbitror, tranſpoſitis ἔστι καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, & deleto altero ἔστι καὶ, ita partim ſanabis: δευτέρα ἐστὶ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἑτέρα, ἐν αὐτῇ ἔχουσα λιμένα Βρεντήσιον. τρίτη ἐστὶ Συρακουσίων κτίσμα. *Secunda urbs Acra dicta eſt etiam altera in Italia* (aeque ac *Acra*, *Hydruſa* dicta, Italiae urbs eſt) *in ſe complectens portum Brundiſium.* hic, niſi fallor, verborum ſenſus eſt. Tertiam, quam *Acram* vocat, vulgo *Acras* in plurali dictam ſatis a reliquis diſtinguunt addita verba Συρακουσίων κτίσμα, nec cum *Berkelio* interpolemus ἐν Σικελίᾳ, opus eſt. Sequens lacuna quomodo ſit ſupplenda, difficile dictu eſt. ſi tamen coniecturae ullus relictus ſit locus, divinamus ſcribendum: τετάρτη Λιβύης, πέμπτη Εὐβοίας κ. τ. λ. *Acram* Libyae fuiſſe urbem, patet ex *Hannonis* Periplo p. 68. ubi urbes a ſe conditas memorat: τὴν τε λίμνην, inquit, παραλλάξαντες, ὅσον ἡμέρας πλοῦν, κατῳκίσαμεν πόλεις πρὸς τῇ θαλάσσῃ καλουμένας Καρικόν τε τεῖ-

χος

χος, καὶ Γύττην, καὶ Ἄκραν, καὶ Μέλιτταν, καὶ Ἄραμβυν. Dum in hunc *Hannonis* locum incido, recordor obſervationis *Stephani* voce Ἀκκαβικὸν τεῖχος. ubi, niſi me omnia fallant, eandem reſpexit urbem, quam *Hanno* & ipſe etiam *Stephanus* ſuo loco Καρικὸν τεῖχος nuncupant, quod loca inter ſe conferenti manifeſto apparebit. Quare vix dubito, quin ſit reponendum Ἀκκαρικὸν τεῖχος, permittente id etiam literarum ſerie.

Pergo iam ad verba illa, quae inter *Anacreontica* reperiuntur Od. XXVII. 6. ubi ſic verſus tranſponendi videntur:

> Ἔχω δὲ καί τι τερπνὸν,
> Καὶ πάλιν θέλω χορεύειν·
> Ὁ τᾶς μέθας ἐραστάς.
> Μετὰ κρότων, μετ' ᾠδᾶς
> Τέρπει μέ κ' Ἀφροδίτα.

Sed praeterea ibi legendum: Ὅταν μέθας ἐραστὰν Μετὰ κρότων, μετ' ᾠδᾶς Τέρπῃ μέ κ' Ἀφροδίτα. Vocat ſeſe recte μέθας ἐραστὰν Poeta, & pro more Bacchum & Venerem coniungit; unde etiam apud *Ovidium* Triſt. L. II. 363.

> *Quid niſi cum multo Venerem confundere vino*
> *Praecepit Lyrici Teïa muſa ſenis?*

Quae cum *Anacreonte* conferenda Od. VI. 15.

O

Ὁ δ' Ἔρως ὁ χρυσοχαίτας
Μετὰ τοῦ καλοῦ Λυαίου,
Καὶ τῆς καλῆς Κυθήρης
Τὸν ἐπήρατον γεραίοις
Κῶμον μέτεισι χαίρων.

Ubi forte legendum: Τὸν ἐπήρατον γ' ἐρασταῖς κῶμον. Quid sit κῶμος, notum est, nec ulteriori explicatione indiget.

Missis his, transeo ad *Eratosthenem*, qui tum aliis locis foede admodum depravatus, tum potissimum Cap. XXIII. & Cap. XIV. Paucula, ut inde ordiar, adscribam, quae initio Capitis XXIII. leguntur: Ἐπὶ τῆς ἀποτομῆς τοῦ ταύρου τῆς καλουμένης ῥάχεως, πλειάς ἐστιν, συνηγμένος δι' αὐτῆς εἰς ἀστέρας ἑπτά· λέγουσιν εἶναι τῶν Ἄτλαντος θυγατέρων, διὸ καὶ ἑπτάστερον καλεῖται. οὐχ ὁρῶνται δὲ αἱ ἑπτὰ, ἀλλὰ αἱ ἕξ. Initium Capitis desiderari sentiens quis, addidit τοῦ ταύρου: hoc enim spurium esse, satis ex Capitis XIV. collatis similibus verbis patet, ubi legitur: πρὸς δὲ τῇ ἀποτομῇ τῆς ῥάχεως ἡ πλειάς ἐστιν, ἀστέρας ἔχουσα ἑπτὰ, διὸ καὶ ἑπτάστερος καλεῖται, οὐχ ὁρῶνται δὲ εἰ μὴ ἕξ· ὁ δὲ ἕβδομος ἀμαυρός ἐστι σφόδρα. si itaque iam consideres, Pleiades separatim nullum signum coeleste constituere, sed ad Taurum pertinere, facile, credo, in eam devenies opinionem, omissis illis, quae ex Capite XXIII. supra adscripsi, post ἀμαυρός ἐστι σφόδρα reliqua Capitis XXIII. hoc modo subiungenda esse:

ὁ

ὁ δὲ ἕβδομος ἀμαυρός ἐστι σφόδρα. τὸ δὲ αἴτιον οὕτω πως λέγεται. τὰς μὲν γὰρ ἓξ φασι θεοῖς μιγῆναι τὴν δὲ μίαν θνητῷ. τρεῖς μὲν οὖν .... θέσιν δ' ἔχουσιν εὖ μάλα κείμεναι κατὰ τὸν Ἵππαρχον τριγωνοειδοῦς σχήματος. Jam sequantur, quae porro Cap. XIV. reperies: ἔχει δὲ πυρὸς ἀστέρας ζ'. ὃς δὲ ὑπεναντία ἕρπει καθ' ἑαυτὸν ἔχων τὴν κεφαλὴν· κ. τ. λ. Emendationem veram esse facile deprehendes cum *Eratosthene* componendo *Hyginum* Cap. XXI. Poët. Astron. qui, ut alias saepissime, ita & hic, modo excipias nonnulla ex aliis auctoribus desumta, ubique fere *Eratosthenem* ad verbum Latine vertit. Ille enim cuncta, quae binis his Capitibus, violenter a se invicem divulsis, leguntur, Codice sine dubio usus, quam hodie habemus, meliori, uno Capite commemorat.

Promam nunc plusculos Hesiodi versus, ut equidem ego existimo, haud leviter contaminatos, & confusos, ex Theogon. v. 84.

——— οἱ δέ νυ λαοὶ
Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι, διακρίνοντα θέμιστας
Ἰθείῃσι δίκῃσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύων,
Αἶψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπισταμένως κατέπαυσε.
Τοὔνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, οὕνεκα λαοῖς
Βλαπτομένοις ἀγορῆφι μετάτροπα ἔργα τελεῦσιν
Ῥηϊδίως, μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσι.
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὥς, ἱλάσκονται
Αἰδοῖ μειλιχίῃ· μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν.
Οἵα τοι Μουσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.

Duplici modo ſeſe menda manifeſtat. primo enim, ubi praecedit participium ἀγορεύων, rectius verſu ſequente omitteretur coniunctio: alterum, quod iam a longo tempore Eruditis negotium fecit, eſt illud:

Ἐρχόμενον δ᾽ ἀνὰ ἄςυ, θεὸν ὥς, ἱλάσκονται.

quod, ſi praecedentia & ſequentia conſulas, nullo modo locum ſuum tenere poſſe deprehendes. Loquitur in utroque loco Poeta de regibus, qui in concionibus, ubi iura hominibus reddunt, maxime excellunt, & coluntur. Hoc cernentes Veteres Critici, eosque ſecutus Vir longe Eruditiſſimus *J. G. Graevius*, non ἀνὰ ἄςυ, ſed ἀν᾽ ἀγῶνα ſcripſere. Verum, quo minus huic coniecturae meum calculum adiiciam, facit ſimilis plane *Homeri* locus, modo copioſius ſubiungendus, poſtquam ſententiam de *Heſiodi* loco propoſuerim. Difficultatem omnem removebis facile, modo unico verſiculo tranſpoſito ſcribas:

——— ὁ δ᾽ ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ· μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν,
Αἶψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπιςαμένως κατέπαυσε.
Τοὔνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, οὕνεκα λαοῖς
Βλαπτομένοις ἀγορῆφι μετάτροπα ἔργα τελεῦσι
Ῥηϊδίως, μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.
Ἐρχόμενον δ᾽ ἀνὰ ἄςυ θεὸν ὣς ἱλάσκονται.
Οἵα τοι Μουσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.

Po-

Poſtremo verſiculo, tranſponendo voculas *οἷα τοι*, ex *τοι οἷα* ſponte fere emerget *τοίη*, quod hic aptius. Duplici iam modo reges coli potiſſimum vult *Heſiodus*, vel in concionibus, vel per urbem euntes, idque Muſarum beneficio: in quo nihil eſt, quod quem merito offendat. Jam ne de emendatione amplius dubites, vadem ſiſto *Homerum*, qui Odyſſ. Θ. 171. ſic canit:

——— *οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν*
Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὣς εἰσορόωσιν.

Agmen claudat *Propertius* L. II. Elegia XVIII. 5.

Sive aliquis molli deducit candida geſtu
Brachia, ſeu varios incinit ore modos.
Interea noſtri quaerunt ſibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore ſi qua ſedet.
Sive vagi crines puris in frontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tenet.
Quae ſi forte aliquid vultu mihi dura negarat,
Frigida de toto fronte cadebat aqua.

Doctiſſimus *Broukhuſius* difficultatem cernens, dudum monuit diſtichon illud:

Sive vagi crines puris in frontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tenet.

loco non ſuo legi; attamen nihil praeterea addidit, locumque intentatum reliquit, quem hac ratione conſtituendum exiſtimo:

Sive aliquis molli deducit candida geſtu
Brachia, ſeu varios incinit ore modos:
Sivi vagi crines puris in frontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tenet.
Interea noſtri quaerunt ſibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore ſi qua ſedet,
Quae ſi forte aliquid vultu mihi dura negarat,
Frigida de toto fronte cadebat aqua.

CAPUT XI.

Coluthi locus intricatiſſimus tentatur. Κόλπος χαίης. Εὐρεῖα χθών. Ἀπείρων, ἄπειρος, ἀπείρατος. Γῆ εὐρυόδεια. *Aſii Fragmentum apud Athenaeum emendatur. Cicadae aureae. Iſidorus corrigitur.*

V. 48. — χειρὶ δὲ χαίης
Οὐδέ τι κόλπον ἔρυξε, καὶ οὐκ ἐφράσσατο πέτρην.]

Loco depravatiſſimo, Interpretum fere nullus eſt, qui non lucis aliquid accendere, aut eum immutare tentaverit. *Brodaeo* legendum videbatur: -- χεῖρα δὲ χαίης Οὐδέ τι κόλπον ἐρ.

huic

huic ſuffragatur *Neander*, nec multum abit *Ubelus*. Ab his toto coelo diſtat *Voſſii* coniectura, qui in Obſ. ad *Catullum* Epithal. Pel. & Thet. v. 258. p. 223. 'legendum ſuſpicabatur:

——— χειρὶ δὲ λαιῇ
Ὄυδε τε κόλλοπ' ἔρυξε, καὶ ἣν ἐφυράσσατο πέτρην.

vel. καὶ ὃν ἐφυράσσατο πέτρον. Verum longe praeferendam cenſeo Clariſſimi *D'Orvillii* ſententiam, in Notis iam memoratam, a qua, ſi ſenſum ſpectes, nec mea, quae aliquando incidit, coniectura multum abit: χειρὶ δε χαίης Εὐρέα κόλπον ἄραξε. Κόλπον εὐρέα χαίης hic ſimpliciter dicit εὐρεῖαν γῆν, quemadmodum fere κόλπυς θαλάσσης figura elegantiſſima *Oppianus* Hal. L. v. 3. pro *mari* poſuit. Eſt autem εὐρεῖα γῆ idem ac *Homericum* εὐρεῖα χθὼν, cui reſpondet aliud epitheton ἀπείρων, terrae ob vaſtiſſimam amplitudinem proprium, quod cum *Heraclide* Alleg. Homer. p. 472. & 473. aliisque ob ſphaericam figuram terrae inditum vix puto. Ἄπειρον *Heſychio* eſt πολὺ. ſic Ἀπείρῳ, πολλῇ apud eundem. Reperies etiam ἄπειρον πλῆθος pro *immenſa multitudine* apud *AEſchinem Socratic*. Dial. II. p. 102. adde quoque *Longinum* Sect. IX. § 19. p. 64. ubi recte legitur: ἀχλὺς ἄφνω, καὶ νὺξ ἄπειρος αὐτῷ τὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην, ſecus, ac *Portus* opinabatur. Huc refero praeterea

 ἀπεί-

ἀπείρατ@, quod ab *Hesiodo* & alibi mari tribuitur. Adsine epitheton est εὐρυέδεα, de quo vide Virum Summum *Joh. G. Graevium* Lect. Hes. Cap. XXII. p. 115. idque in *Homero* non raro obvium, ut Odyss. κ. 149.

Καί μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.

Restituendum etiam illud *Asio* antiquissimo Poetae apud *Athenaeum* Lib. XII. p. 525.

Οἱ δ' αὔτως Φοίτεσκον, ὅπως πλοκάμυς κτενίσαιντο
Εἰς Ἥρας τέμενος πεπυκασμένοι εἵμασι καλοῖς,
Χιονέοισι χιτῶσι πέδον χθονὸς εὐρέος εἶχον,
Χρύσειαι δὲ κόρυμβαι ἐπ' αὐτῶν τέττιγες, ὥς.

Difficile erit divinare, quid versu 3 & 4. voluerit Poeta. Non diffiteor, ἔχειν πέδον χθονὸς recte dici vestimenta, quae ad terram usque demittuntur, ut Vir Magnus existimabat. sed sive hoc modo, sive alio quocunque capias, nihil fere proficies, & structura manet aeque impedita. Praeterea, nisi alia via tentemus, vix perspicio, quomodo commode sanari possit sequens versus, ut vel ex metro, quod misere confoderè librarii, aestimare licet, corruptissimus. Antiquitus alio ordine, quam nunc habemus, voculas ὡς & εἶχον posteriores scriptas fuisse puto hoc modo:

Χιο-

Χιονέοισι χιτῶσι πέδον χθονὸς εὐρέος ὥς
Χρύσειαι δὲ κόρυμβαι ἐπ' αὐτῶν τέττιγες εἶχον.

ſi iam pro χιονέοισι χιτῶσι ſcribas χιονέοις τε χιτῶσι, & pro εὐρέος ὥς, addita ſyllaba δει, εὐρυοδείης, vix erit, quod merito hactenus deſideres. Pertinet illud πέδον χθονὸς εὐρυοδείης ad vocem φοίτεσκον. ſimili modo in uſu eſt locutio πόντον, γαῖαν ὁδεύειν. E ſequentis verſiculi ruderibus eruo:

Χρυσείους δὲ κόρυμβοι ἐπ' αὐτῶν τέττιγας εἶχον.

vide quae notat ὁ πάνυ *Caſaubonus*, quaeque de *corymbis* & *cicadis* tradunt *Aeliani* Editores ad Var. Hiſt. L. IV. Cap. XXII. p. 381. & 382. Intereа obiter emendo *Iſidorum* Orig. Lib. XIX. Cap. XXX. lin. 49. *Athenienſes enim cicadas aureas gerebant partim in vertice, nonnulli in fronte.* male legitur *cyclades aureas.*

CAPUT XII.

Πρηστὴρ, & πρηστὴρ ἄνεμος. *Hesychius emendatur.* Πρηστὴρ *genus serpentis.* Πρήθειν & καίειν *ventus dicitur. Ventus ardens, praepes. Valerius Flaccus emendatur. In Aristophane prava personarum distinctio notatur.* Γηγενὲς φύσημα. *Suidae lacuna suppletur.*

V. 49. — ἰχέεντα πυρὸς πρηστῆρας.] Πρηστὴρ vel πρηστὴρ ἄνεμος *ventum* vulgo dicit *vehementem & summa vi furentem. Hesiodus* Theogon. v. 846.

Πρηστήρων ἀνέμων τε κεραυνοῦ τε φλεγέθοντος.

Πρηστήρων ἐξαίσιος συρμὸς in *Axiocho* p. 158. *Hesychius:* Πρηστὴρ, σφοδρὸς ἄνεμος, καὶ ὄφεως τι εἶδος, καὶ τὰς ἐκπλάγιον τοῦ τραχήλου ἡμῶν φλέβας, πρηστῆρας φασιν, ἢ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Ita ſcribenda haec obſervatio. male vulgatur καὶ ἴψεως τι εἶδος. Πρηστὴρ notum eſt genus ſerpentis tum aliunde, tum ex *Aeliano* Hiſt. Anim. Lib. VI. Cap. LI. & Lib. XVII. C. IV. Πρήθω de vento vide apud *Homerum* Il. A. 481.

Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης.

Eo

Eo respexit *Hesychius* v. Πρῆσεν, ubi recte pro ἔκλαεν *Sopingius* emendavit ἔκαεν; quod verbi de vento usurpavit *Longus* Pastoralium venustissimus scriptor Lib. III. p. 76. κρύος μὲν ἦν ἐξαίσιον, καὶ αὔρα Βόρειος ὑπέκαε πάντα. ubi videndus *Petrus Moll. Ardens ventus Valerio Flacco* est, qui Graecis πρηστὴρ, ut Lib. VII. 561.

Quem iam lassa dies, austrique ardentis harenae,
Aut quem Rhiphaeas exstantem rursus ad arces
Nix & caerulei Boreae ferus abstulit horror.

Praepes ventus pro eo, nisi fallor, idem dixit Lib. I. 578.

— *omne Dei* (Boreae) *rapidis nemus ingemit alis:*
Strata Ceres: ventoque niger sub praepete pontus.

Nullo modo recte sese habet vulgatum *motoque niger*, aut, quod *Heinsius* praeferebat, *motuque niger*. Similem usum verbi πρημαίνω observa apud *Aristophan*. Nubib. vs. 335. ubi verba, quae Strepsiadae adfinguntur, sunt:

ΣΤΡ. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίϰν ὑγρᾶν ΝεΦελᾶν ςρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμὰν,
Πλοκάμϰς θ' ἑκατογκέΦαλα ΤυΦῶ, πρημαινϰσας τε θυέλλας,
Εἶτ' ἀερίας, διερὰς, γαμψϰς, οἰωνοὺς, ἀερονηχεῖς,
Ὄμβρϰς θ' ὑδάτων δροσερᾶν ΝεΦελᾶν. εἶτ' ἀντ' αὐτῶν κατέπινον
Κεςρᾶν τεμάχη μεγάλαν ἀγαθᾶν, κρέατ' ὀρνίθειά τε κιχλᾶν.
ΣΩ. Διὰ μέν τοι τάςδ' ϰχὶ δικαίως; ΣΤΡ. Λέξον δὴ κ. τ. λ.

Plufcula adfcribere placuit, quia male vulgo Strepfiadae tribui video, quae revera Socrati competunt: eius enim partes erant, non fenis ignari, qui difcendi ergo fefe ad Philofophum contulerat, bona enumerare, quae poetis illis Dithyrambicis a Nubibus obveniebant. Deleta adeoque verfu 334. Strepfiadae perfona, & verfu 339. illa Socratis, omnia, quae a verfu 330. ad pofteriora *λέξον δή μοι κ. τ. λ.* verfus 339. occurrunt, Socrati tribuo, quem his demum excipit Strepfiades:

——— Λέξον δή μοι, τί παθϰσαι,
Εἴπερ ΝεΦέλαι γ' ἐισὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν;

Ceterum intelligit Nofter terrae motum, qualem validis ventis, ex infernalibus voraginibus erumpentibus, oriri credebant: unde *γηγενὲς Φύσημα* eleganti metaphora *Ariftophanes* Ranis v. 846. pofuit:

Βρυ-

Βρυχώμενος ἤσει
Ῥήματα γομφοπαγῆ,
Πινακηδὸν ἀποσπῶν
Γηγενεῖ φυσήματι.

Vide, quae notat *Scholiasta*. Conferendus *Suidas* in Voce Γηγενεῖς, ubi si hunc *Aristophanis* locum compertum habuisset *Portus*, facile vidisset, quae ibi leguntur ad Vocem φυσήματι, ad hunc Comici respicere locum. Vulgata itaque *Suidae* scriptura, una voce addita, ad hunc modum reformanda: Γηγενεῖ φυσήματι, ἀντὶ τοῦ μεγάλῳ, ὥστε σεισμοὺς ποιεῖν. ἀρχαία γὰρ ὑπόνοια τὸ ὑπὸ πνευμάτων κατεχομένην σείεσθαι τὴν γῆν. Ἀριστοφάνης.

CAPVT XIII.

Amantes ὠδίνειν *dicuntur. Cupidinis* λαμπὰς πολυώδυνος. *Coniectura super Aristophanis loco proponitur. Ejusdem Scholiasta emendatur.* Κώδων. Ἐπείγεσθαι ὠδῖνα. *Callimachi Fragmentum apud Etymologum Magnum emaculatur.* Εἰωδίν.

V. 96. Πολλάκις ὠδίνουσι κ. τ. λ.] Respicit Noster, ut iam in Notis significavi, ad illud γλυκύπικρον, quod amori saepius inesse solet, & ei tantum non individuus co-

comes est. quo pertinet illud *Tibulli* L. I. Eleg. IX. 5.

Ipsa Venus magico religatum brachia nodo,
Perdocuit multis non sine verberibus.

Ἐρωτικὴν λύπην vocat *Longus* Pastor. Lib. IV. p. 127. unde etiam repetendum, quod Cupidinis λαμπὰς πολυώδυνος dicatur in *Anthologia* Lib. IV. Cap. XII. 50. Addendus *Xenophon Ephesius* L. I. p. 6. Ταῦτα ἔλεγε, καὶ ὁ θεὸς σφοδρότερος αὐτῷ ἐνέκειτο, καὶ εἷλκεν ἀντιπίπτοντα, καὶ ὠδύνα μὴ θέλοντα. Ceterum cum hic mentio fiat verbi ὠδίνειν, temperare mihi non possum, quo minus ad examen revocem *Comici* verba in Pace v. 1078. ubi vocabulum ὠδὶν desiderari videtur:

Ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ,
Χ' ἡ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει.

Respexisse Comicum ad proverbium *canis festinans caecos parit catulos*, extra omnem dubitationis aleam positum censeo; unde verosimile, imo certum, per ἀκαλανθὶς *canem* intelligendum, ut ab *Hesychio*, *Suida*, & aliis explicari video; quibus addo insuper mutila & turbata *Scholiastae* verba, prius emaculanda, quam ad ipsum *Aristophanem* me convertam. Χ' ἡ κώδων, inquit ille, παρὰ τὸ κραυ-

γα-

γαστικόν· ἡ κύων τὸ ζῶον. ἔστι δὲ ἀδιανόητον καὶ τοῦτο, παρὰ τὴν παροιμίαν. Ἡ κύων σπεύδουσα τυφλὰ τίκτει. τὸ δὲ ἀκαλανθὶς, εἶδος ὀρνέου. τινὲς δὲ, τὸ ἀκαλανθὶς, ὑφ᾽ ἕν. ταύτας δὲ τὰς ἀκαλανθίδας τινὲς βασιλικοὺς ὀνομάζουσι. Κώδων δὲ εἶπεν, οὐ λάλον τὸ ζῶον. ταῦτα δὲ πάντα ἐπίτηδες ἀδιανοήτως ἔφρασεν, τὸ ἀσαφὲς τῶν χρησμῶν μιμούμενος. In principio Scholii ἡ κύων transponendum hoc modo: Παρὰ τὸ κραυγαστικὸν τὸ ζῶον. ἔστι δὲ .... τὸ δὲ ἀκαλανθὶς εἶδος ὀρνέου, ἡ κύων. qui *Suidam* confuluerit, emendationis veritatem deprehendet. Reliqua, quae fequuntur τινὲς δὲ τὸ ἀκαλανθὶς ὑφ᾽ ἕν, quorfum fpectent, aut quid fibi velint, dicere vix habeo. Interea *Suidae* obfervatione, quam vide Voc. Ἀκαλανθὶς, fere inducor, ut paucula excidiffe credam huius fere fenfus: τινὲς δὲ ἀκαλανθὶς παρὰ τὸ αἰκάλλειν φασίν. In *Ariftophanis* autem memorato loco fufpectum illud κώδων, quod proprie dicit *tubae orificium, qua exit fpiritus*, ut obfervavit dudum Magnus *Cafaubonus* ad *Athenaei* Lib. IV. Cap. XXV. p. 318. Adde *Suidam*. Ipfam *tubam* etiam κώδωνα vocari notat *Hefychius*. At vero adiective cum ἀκαλανθὶς pofitum fimpliciter λάλον, ut *Scholiafta* putabat, denotare poffe non exiftimo. Nec eo nomine facile abfolvo Comicum, ac fi ita fcripferit, aut fcribere ipfi licuerit, ut vaticiniorum obfcura aenigma-

mata imitaretur; id quod *Scholiastae* videbatur. Eiecta itaque versiculi litera prima χ', hunc in modum scribere malo:

Ἡ κ' ὠδῖν' ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει.

Ἐπείγεσθαι ὠδῖνα est, quod *Scholiasta* dixit σπεύδειν τὰς ὠδῖνας. Emendandus hac occasione adhuc *Callimachus* apud *Etymologum* Voc. Ἠλιτόμηνος. quando huic Observationi finem imponam. Verba sunt: Ἠλιτόμηνος, καὶ ἀλιτήμερος. σημαίνει δὲ τὸν ἐπταμηναῖον γεννηθέντα παῖδα, ὥς φησι Καλλίμαχος·

——— τὸν οὐκ ἔπλησε φέρουσα
Μήτηρ οὓς ὤδινε μῆνας.

Bentleius in Collectione Fragment. No. CLXXV. maculam inesse animadvertens, emendavit μήτηρ οὓς ἔκυει μῆνας, quod tamen ipse Vir Magnus minus certum adfirmat. Si quis coniecturae locus supersit, forsan melius reponeres, idque mutatione lenissima:

——— τὸν οὐκ ἔπλησε φέρουσα
Μήτηρ εὐωδῖν μῆνας.

quae sic verto: *quem in utero gestans foecunda mater, non implevit menses gestationis.* De voce εὐωδῖν vide, quae notavi in Not. ad *Coluthum* v. 274.

C A-

CAPUT XIV.

κουρίζειν. *Arati locus ad examen vocatur, & emaculatur. Idem notatus a Strabone. Antrum Dictaeum ubi situm. Grotii coniectura super Arato. Meursii error notatur. Etymologi locus copiosior e MSS. Leidensi adfertur.* Δίκτην *non* Δίκτον *dixisse Veteres contra Etymologum, aliosque adseritur. Varronem Apollonii locum in Argonauticis expressisse observatur.* Λίκνον. *Vetus consuetudo infantes cunis imponendi notatur. Verbum* καταλίθεσθαι *in ea refrequens.*

V. 101. Κουρίζων δ' ἐνόμευε Πάρις] Elegans usus verbi κουρίζειν pro *iuvenilem aetatem agere* notandus. *Oppianus* Lib. IV. Cyneg. 275. ubi de Baccho:

Ἤδη κουρίζων ἑτάροις μετὰ παισὶν ἄθυρεν.

Adde *Homer*. Odyss. x. 185. Proprio sensu pro *puerorum more agere, & sapere Apollon. Rhod*. Lib. III. 134. adhibuit:

Καί κέν τοι ὀπάσαιμι Διὸς περικαλλὲς ἄθυρμα
Κεῖνο, τό οἱ ποίησε φίλη τροφὸς Ἀδρήστεια
Ἄντρῳ ἐν Ἰδαίῳ ἔτι νήπια κουρίζοντι.

Cum illis componendus similis fere eiusdem *Apollonii* locus Lib. I. 509.

Ὄφρα

Ὄφρα Ζεὺς ἔτι κοῦρος, ἔτι φρεσὶ νήπια ειδὼς
Δικταῖον ναίεσκεν ὑπὸ σπέος.

Eodem ſenſu procul dubio de Iove capiendum in loco parallelo *Arati*, cui hic operam meam non equidem denegabo. Eſt ille verſu 32.

Κρήτηθεν κεῖναι δὲ Διὸς μεγάλου ἰότητι
Οὐρανὸν εἰσανέβησαν, ὅμιν τότε κουρίζοντα
Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὄρεος σχεδὸν Ἰδαίοιο
Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτὸν
Δικταῖοι Κούρητες, ὅτε Κρόνον ἐψεύδοντο.

Variis modis Eruditos Viros occupatos tenuit hic locus; cum falſum omnino ſit, antrum illud Dictaeum, in quo Jupiter educatus traditur, prope Idam fuiſſe, id quod iam a *Strabone* fuit obſervatum, qui inde erroris *Aratum* incuſat Lib. x. p. 330. Καὶ γὰρ ἡ Δίκτη πλησίον, οὐχ ὡς Ἄρατος --- σχεδὸν οὔρεος Ἰδαίοιο· καὶ γὰρ χιλίους ἡ Δίκτη τῆς Ἴδης ἀπέχει, πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἀπ' αὐτῆς κειμένη. Verum ipſo *Arato* hoc peccatum non eſſe imputandum, ſed corrupta ſcriptura ſui Codicis *Strabonem* (quod aliis etiam locis optimo Geographo accidiſſe, iam dudum alii monuere.) deceptum, non ſine ratione ſuſpicari poſſes. Eſt enim, ne iam de forma inaudita Δίκτῳ pro Δίκτῃ dicam, plane inficeta, & *Arato* indigna vulgata lectio. Ut difficultatem de me-

medio removeret Magnus *Grotius*, (cuius sententiam vide apud *Graevium* in Addendis ad Lect. Hes. p. 139.) legendum divinavit Λύκτῳ ἐν εὐώδει, idque sine dubio ad exemplum *Hesiodi* Theog. vs. 477.

Πέμψαν δ' ἐς Λύκτον, Κρήτης ἐς πίονα δῆμον,
Ὁππότ' ἄρ' ὁπλότατον παίδων ἤμελλε τεκέσθαι.

Longe deteriori via instituit *Jo. Meursius* in Cret. Cap. III. p. 74. & 85, qui ex nostro *Arati* loco apud *Hesiodum* reponere volebat Δίκτον Κρήτης ἐς πίονα δῆμον, duplici modo montis Dictaei nomen efferri ratus Δίκτη & Δίκτον; idque auctoritate *Etymologi*, qui in Voce, Δίκτη, inquit, ὄρος τῆς Κρήτης, καὶ ἄκρα, κειμένη κατὰ τὸ Λιβυκὸν πέλαγος. καλεῖται δὲ καὶ οὐδετέρως Δίκτον. Ἄρατος. ὤμ' (sic) ποτὶ κουρίζοντα Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὄρεος σχεδὸν Ἰουδαίοιο. Locum ex quo facile patet, apud *Aratum* legendum ὄμιν ποτὶ κουρίζοντα, adscripsi, quemadmodum in Cod. MSS. Leidensi legi in margine Editionis suae notaverat Vir, quem honoris gratia nomino, *L. C. Valckenaer*, qui tum huius, tum aliorum librorum, quae singularis Viri Clarissimi humanitas est, usum liberaliter mihi concessit. Viden' autem, quam inepte descriptor Christianus de Judaeis somnians, pro Ἰδαίοιο posuerit Ἰουδαίοιο. Δίκτον praeterea etiam agnoscit *Theon* ad *A-*

ratum. Verum utrumque mendoſa *Arati* ſcriptura deceptum puto: non enim Δίκτην, ſed Δίκτη aliis audit. Confer *Strabonem* loco iám memorato, *Stephanum*, & alios. Adde *Varronem* apud *Servium* ad *Virgilii* Eclog. I. 66.

Quos magno Anchiale partus adducta dolore,
Et geminis capiens tellurem Oeaxida palmis,
Edidit in Dicta.

quae ſic Latine ſcripſit *Varro* ad exemplum *Apollon. Rhodii* Lib. I. 1130.

—— ἥς ποτε νύμφη
Ἀγχιάλη Δικταῖον ἀνὰ σπέος, ἀμφοτέρῃσιν
Δραξαμένη γαίης Οἰαξίδος ἐβλάστησε.

ubi vide, quam accurate *Apollonii* verba expreſſerit *Varro.* unde non immerito quis ſuſpicioſior concluderet, *Varronem*, ſi non plane *Apollonii* Argonautica Latino carmine expreſſerit, ſaltem multa inde tranſtuliſſe. Ceterum in *Arato*, ut macula adſperſa tollatur, prae *Grotii* memorata coniectura placet ſcribere:

Λίκνῳ, ἐν εὐώδει σχεδὸν οὔρεος Ἰδαίοιο
Ἄντρῳ, ἐγκατέθεντο, καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτόν.

ſenſus loci huc fere redit: *Jovem cunis, in fragranti prope Idaeum montem Antro, impoſuere, & totum annum nutrivere.* Ἐν εὐώδει

ἀν-

ἄντρῳ eodem modo vide in Hymno Bacchi, *Homero* vulgo adſcribi ſolito, verſu 6.

——— ὅδ᾽ ἀέξετο πατρὸς ἕκητι
Ἄντρῳ ἐν εὐώδει. ——

Λίκνον *cunas* vulgo dicit, quibus recens natos infantes imponere ſolebant Veteres. Ita de Mercurio aliquoties in *Homerico* Hymno in Merc. ut verſu 21, 63, 254, & 358, ubi verſu 358. ita canit *Homerus:*

Ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ἐοικὼς
Ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι κατὰ ζόφον.

quae cum *Arati* loco componi merentur. Ipſe *Aratus* de Mercurio v. 269.

——— τὴν δ᾽ ἄρ᾽ ἔτι καὶ παρὰ λίκνῳ
Ἑρμείας ἐθόρησεν.

Verbum κατατίθεσθαι in re ſimili adhibuit *Theocritus*, cuius verſus ad hunc ritum illuſtrandum peridoneos copioſius adſcripſiſſe operae pretium fuit viſum. Eſt locus Idyll. xxiv. in initio.

Ἡρακλέα δεκάμηνον ἐόντα ποχ᾽ ἁ Μιδεᾶτις
Ἀλκμήνα, καὶ νυκτὶ νεώτερον Ἰφικλῆα,
Ἀμφοτέρους λούσασα, καὶ ἐμπλήσασα γάλακτος,
Χαλκείαν κατέθηκεν ἐπ᾽ ἀσπίδα, τὰν Πτερελάου
Ἀμφιτρύων καλὸν ὅπλον ἀπεσκύλευσε πεσόντος·

Ἀπλομένα δὲ γυνὰ κεφαλᾶς μυθήσατο παίδων,
Εὕδετ' ἐμὰ βρέφεα γλυκερὸν καὶ ἐγέρσιμον ὕπνον.
Εὕδετ' ἐμὰ ψυχὰ, δύ' ἀδελφεὼ, εὔσοα τέκνα·
Ὄλβιοι εὐνάζοισθε, καὶ ὄλβιοι ἀῶ ἵκοισθε.
Ὣς φαμένα δίνασε σάκος μέγα. τὼς δ' ἔλαβ' ὕπνος.

Jam, ne ulterius dubites de nostra coniectura, subiungam similem de Jove cunis imposito locum *Callimachi* Hymn. in Jov. vs. 48.

—— σὲ δὲ κοίμισεν Ἀδρήστεια
Λίκνῳ ἐνὶ χρυσέῳ, σὺ δ' ἐθήσαο πίονα μαζὸν
Αἰγὸς Ἀμαλθείης, ἐπὶ δὲ γλυκὺ κηρίον ἔβρως.

ubi de antiquo ritu conferendus *Scholiasta*, & *Spanhemius* in Observ. p. 18.

CAPUT XV.

Καλάβροψ & καλαύροψ scripsisse Veteres notatur, vocisque vera origo panditur. Dores saepe ο in α vertisse, idque etiam in compositis locum habuisse, observatur. Β loco spiritus ab AEolibus & Doribus adhibitum. Βράκαλον idem ac ῥόπαλον. Vocis origo indagatur. Χαῖον, κορύνα, κορδύλα pro pedo pastorali. Huius pedi usus diversus. Propertius emaculatur.

V. 107. Ποιμενίη δ' ὑπέκειτο βοῶν ἐλάτειρα καλάβροψ.] Diversam καλαύροψ & καλάβροψ scripturam passim agnoscunt

ſcunt Veteres. Utraque quin olim viguerit, dubitari nequit. Antiquiſſimam tamen, quaeque magis ad originem veram nos ducit, καλάβροψ eſſe puto; quam ſcripturam in *Homero* Il. Ψ. 845. etiam agnoſcit *Scholiaſta* Vetus ad *Apollon. Rhodii* Lib. IV. 974. ſecus ac in hodiernis *Homeri* Edd., *Heſychio*, & *Apollonii Sophiſtae* Lex. Homerico Bibl. Coiſl. p. 461. ſcribitur. Alterum καλαύροψ, quemadmodum plerumque ſcribi obſervat Magnus *Hemſterhuſius* ad *Lucianum* T. I. p. 257. (ubi & huius *Coluthi* loci mentionem faciens, ποιμενικὴ pro ποιμενίη ſcribit) praefero ob ſonum molliorem in *Apollon. Rhod.* IV. 974. ubi vulgo καλάβροψ, ſecus ac Lib. II. 33. In origine vocis deſignanda parum videre Grammatici, & *Dausqueius*, quaſi κάλον αὖον ῥέπον dici exiſtimantes; partim non male, partim peſſime. Ad veram originem detegendam facem praefert *Scholiaſta Homeri* ad locum laudatum: Καλαύροπα τὴν βουκολικὴν ῥάβδον· ἔστι δὲ ξύλον κατὰ τὸ ἕτερον μέρος ῥοπὴν ἔχον, ὅ ἐστι βάρος. A ῥέπω eſt ῥόψ, & praepoſito κάλον ſecundum normam compoſitorum vulgarem καλόροψ, & hinc καλάροψ, quod e Dialecto Dorica repetendum. notiſſimum enim, Dores ο in α mutare, ut in εἴκοσι Dorice εἴκατι, aliisque. Simile quid obtinet in multis Latinorum voca-

bulis, ut ἄροτρον *aratrum*, λέω *lavo*, aliisque. Eandem literarum ο & α permutationem locum habere in compositis, quale nostrum καλάροψ, disces ex simili vocabulo λυκαβὰς, cuius natales a λύκος, *lumen*, & βαίνω recte derivat *Martinius*. Illud autem καλάροψ, e Dialecto Dorica & AEolica β voci ῥόψ praefixo (quam in rem egregia vide a Summo *Hemsterhusio* prolata ad *Hesychii* v. Θαβακόν.) peperit καλάβροψ. Ita nota sunt e Lexicis βράδιον, βρὰ, βρόδα, βέδος pro ῥάδιον, ῥὰ, ῥόδα, ἕδος, aliaque. quibus addendum vicinum cum nostro βράκαλον, quod a ῥόπαλον non nisi sono diversum. A ῥόπος, more Jonum π in κ mutato, fit ῥόκος. A ῥόκος & inde deducto ῥάκος duplex nomen βρόκος & βράκος, quorum posterius produxit βράκαλον, eodem modo, ut a ῥόπος ῥόπαλον, quod priori vocabulo interpretamenti loco haud raro inservit. Aliud pedi pastoralis nomen χαῖον vide apud *Apollon. Rhod.* Lib. IV. 972. ubi *Scholiastae* verba haec sunt: Χαῖόν ἐστι καμπύλη βακτηρία, ᾗ οἱ ποίμενες χρῶνται, κ. τ. λ. pro καμπύλη βακτηρία *Theocritus* habet ῥοικὸν λαγωβόλον Idyll. IV. 49. idque idem, quod Idyll. VII. 18. ῥοικὰ κορύνα audit, ubi *Scholiasta* consulendus. Κορδύλαν vide pro *pedo* in *Etymologico* v. Καλαύροψ. De pedi pastoralis figura & usu sic *Tzet-*

Tzetzes, cuius verba ad *Lycophronis* Caſſandr. vſ. 96. ad hanc normam leviter emendo: Ἡ δὲ καλαύροψ, ῥάβδος ἐστὶ ποιμενικὴ, μικρὸν ἑκατέρωθεν ὑπόσκαμβος, ἣν ἐφιῶσι ἐπὶ τὰ τῆς ἀγέλης ἀποσκιρτῶντα. Confer *Feſtum* de Latina voce *pedum*, unde lucem accipit *Longi* locus Paſtoral. Lib. I. p. 8. πῶς δεῖ νέμειν περὶ μεσημβρίας, πῶς δεῖ νέμειν κοπάσαντος τοῦ καύματος· πότε ἄγειν ἐπὶ πότον. πότε ἀπάγειν ἐπὶ κοῖτον· ἐπὶ τίσι καλαύροπι χρηστέον, ἐπὶ τίσι μόνῃ φωνῇ. Priori loco adde ex eodem libro p. 21. καὶ ἔνεμον οὔτε καλαύροπος πλήγῃ, οὔτε κέντρου προσβολῇ. Alius etiam uſus pedi paſtoralis notandus, de quo *Broukhuſius* ad *Propertium* L. IV. El. II. 39. ubi Gemmae meminit apud *Gorlaeum*, in qua paſtor baculo incurvus innititur cum lupa ſub ficu duos infantes lactante, unde recte in *Propertio* emendarunt:

Paſtorem ad baculum poſſum curvare, vel idem
Sirpiculis medio pulvere ferre roſam.

pro *poſſum curare*. Aliud tamen adhuc latet ex eodem fonte ſanandum. Niſi me omnia fallunt, deſideratur vocula *me* ad intellectum loci perneceſſarium. quare binis modo literis transpoſitis, ſic ſcribo:

Paſtor me ad baculum poſſum curvare.

Addam *Longi* verba Lib. II. p. 34. Καμὼν οὖν ὁ γέρων, καὶ ἐπερεισάμενος τῇ βακτηρίᾳ, καὶ ἅ-

μα φυλάττων, μὴ φύγῃ, ἐπυνθανόμην, τίνος ἐστὶ τῶν γειτόνων, καὶ τί βουλόμενος ἀλλότριον κῆπον τρυγᾷ.

CAPUT XVI.

Achilles Tatius emendatur. Fistulae pastoralis figura. Pollux corrigitur.

V. 109. ᾽ Ἀγροτέρην καλάμων κ. τ. λ.] Copiosam & accuratam fistulae pastoralis descriptionem dedit *Achilles Tatius* L. VIII. p. 475, cuius locum, licet paulo copiosiorem, cum descriptorum incuria plurimum detrimenti passus fuerit, ut commode emendari & distingui posse reor, adscribam. Ἡ σύριγξ αὐλοὶ μέν εἰσι πολλοί, κάλαμοι δὲ τῶν αὐλῶν ἕκαστος. αὐλοῦσι δὲ οἱ κάλαμοι πάντες ὥσπερ αὐλὸς εἷς. σύγκεινται δὲ στοιχηδὸν ἄλλος ἐπ᾽ ἄλλον ἡνωμένος. τὸ πρόσωπον ἰσοστάσιον, καὶ τὸ νῶτον ἄνισοί εἰσι τῶν καλάμων βραχὺ μακρότητι λειπόμενοι, τούτων μείζων ὁ μετὰ πρῶτόν ἐστιν ὁ δεύτερος τοσοῦτον, ὅσον τοῦ δευτέρου καὶ μείζων ὁ μετὰ τοῦτον τρίτος, καὶ κατὰ λόγον οὕτως ὁ λοιπὸς τῶν καλάμων χορὸς, ἕκαστον τοῦ πρόσθεν ἄνισον ἔχων, τὸ δὲ ἔσω μέσον ἐστὶ τῶν περιττῶν. αἴτιον δὲ τῆς τοιαύτης τάξεως ἡ τῆς ἁρμονίης διανομή· τὸ μὲν γὰρ ὀξύτατον ἄνω, καὶ ὅσον εἰς τὸ κάτω πρῶτον βαρὺ κατὰ κέρας ἑκάτερον ὁ ἄκρος ἔλαχεν αὐλός. τὰ δὲ μεταξὺ τῶν ἄκρων τοῦ ῥυθ-

μοῦ

μοῦ διαστήματα πάντες οἱ μεταξὺ κάλαμοι ἕκαστος ἐπὶ τοῦ πέλας τὸ ὀξὺ καταφέρων εἰς τὸ πλούταιον συνάπτει βαρεῖ. Quae de hoc loco notavit Magnus *Salmasius*, pleraque a mente auctoris aliena sunt, praeter unam & alteram coniecturam, quibus lubens subscripsi. Per πρόσωπον ἰσοστάσιον intelligo partem anteriorem, ubi calami aequali erant longitudine, quamque ori applicatam pastores flatu percurrebant. Huic oppositum τὸ νῶτον, ubi calami impares, ἄνισοι βραχὺ μακρότητι λειπόμενοι. Ne de hac fistulae figura dubites, facit praeter alios *Pollux* L. IV. 69. ubi, quae *Salmasius*, eiusque vestigiis insistens *Kuhnius* de duplici fistulae genere notant, nullo nituntur fundamento. *Pollucis* verba, in quibus emendandis Viris hisce Doctissimis aqua haesit, sic facile corrigi possunt: ἡ μὲν οὖν (σύριγξ) καλάμων ἐστὶ συνθήκη, λίνῳ καὶ κηρῷ συνδεθεῖσα, ἢ αὐτοσχέδιοι αὐλοὶ πολλοὶ ἕκαστος καὶ μικρὸν ὑφ' ἑκάστῳ ὑπολήγοντες &c. ubi nihil aliud, quam duplicem eiusdem fistulae descriptionem vides. In *Tatii* loco per τὸ δ' ἔσω μέσον ἐστὶ τῶν περιττῶν intelligo, mediam fistulae partem, quae media longitudine erat inter partes, quibus singuli calami a sequente longitudine differebant: has enim, nisi fallor, hic τὰ περιττὰ vocat. Ceterum

de materia, ex qua conficiebatur, fiſtula, aliisque ad eam pertinentibus, praeter *Achillem Tatium* & *Pollucem*, vide, quae notavit Doct. *Broukhuſius* ad *Tibullum* L. II. Eleg. v. p. 256. & 257.

FINIS LIBRI PRIMI.

JO-

JOANN. DANIEL. A LENNEP

LIBER SECUNDUS

ANIMADVERSIONUM

AD

COLUTHUM.

CAPUT I.

Coluthi locus examinatus. Βοὴν ἀδίδακτος, βοῆς ἀδίδακτος, *indocilis. Echo non nisi sonum reciprocum edere notatur. Cur* ἔλλοψ *dicta Echo. Emendatur Satyri Epigramma in Anthologia.* Ἄγλωσσος. *Echo Panis socia & coniux.* Ἀδίδακτος, ἄπειρος, ἀμύητος. Μύστης, & μυστήρια Ἀφροδίτης. *Musaeus emaculatur.*

V. 115. Οἴω ἀδίδακτος ἐοῦσα] Videri posset Noster distinctionem admisisse inter locutiones βοὴν ἀδίδακτος & βοῆς ἀδίδακτος; ut nempe βοὴν ἀδίδακτος sit is, *qui a natura & sua sponte vocalis, & reso-*

ſonabilis eſt, quae elegans Cl. *D'Orvillii* interpretatio eſt: quare nec ego vertere dubitavi: *indociles clamores edens.* Ἀδίδακτος in *Gloſſ.* vertitur *Indocilis.* Vocem Latinam hoc ſenſu venuſtiſſime adhibuit *Propert.* Lib. I. El. II. 9.

Adſpice quot ſubmittat humus formoſa colores,
Et veniant hederae ſponte ſua melius:
Surgat & in ſolis formoſius arbutus antris,
Et ſciat indociles currere lympha vias:
Litora nativos per ſe dent picta lapillos,
Et volucres nulla dulcius arte canant.

Ubi *ſponte ſua*, *indociles*, *per ſe*, & *nulla arte* tanquam ἰσοδυναμοῦντα coniunxit Poëta. Cum tamen Noſter ἀδίδακτος, ἀδαήμων, aliaque huiusce generis ad exemplum *Nonni*, aliorumque Poetarum cum additis nominibus frequenter adhibeat, & nunquam non cum genitivo conſtruat, crediderim fere, eandem hic loquendi normam eum ſecutum, dediſſe βοῆς ἀδίδακτος ſenſu vulgari, quod in Echo recte quadrat, quippe quae re vera nullum ſonum, niſi reciprocum, edere valebat; quam in rem egregius *Ovidii* locus Metam. III. Fab. v. 359. notus eſt:

Cor-

Corpus adhuc Echo, non vox erat, & tamen usum
Garrula non alium, quam nunc habet, oris habebat;
Reddere de multis, ut verba novissima posset.

Hinc ratio reddi poteſt epitheti Echus in Fiſtula *Theocriti*, ubi ἔλλοψ κούρα audit. Conferri meretur Epigramma *Satyri* in *Anthologia* L. IV. C. X. 2.

Ποιμενίαν ἄγλωσσον ἀν' ὀργάδα μέλπεται Ἀχὼ
Ἀντιθρῦν, πτανοῖς ὑςερόφωνον ὄπα.

Ubi forſan legendum ἄγλωσσος, idque ad Echo referendum, quae ſic recte dici poterat, ut in *Theocriti* Fiſtula ἔλλοψ, & forte a Noſtro βοῦς ἀδίδακτος. Ἀγλώττους *Pollux* L. VI. 145. dici tradit, qui parum ob impotentiam loqui valent. Poſſes etiam non ineleganter ſcribere:

Ποιμενίαν εὔχλωρον ἀν' ὀργάδα μέλπεται Ἀχώ.

idque forte rectius. Aliam medelam, hac occaſione admovendam eidem Epigr. requiri cenſeo in πτανοῖς, quod, licet aliqua ſpecie defendi poſſe non negem, quovis tamen pignore contenderim, ſcribendum:

Ἀν-

Ἀντιθρῶν Πανὸς ὑςερόφωνον ὄπα.

Confer ibidem Epigr. 5.

Ἀρκαδικὰ θεός εἰμι, παρὰ προθύροις δὲ Λυαίου
Ναίω φθεγγόμενον μῦθον ἀμειβομένα.
Οὐκ ἔτι γὰρ ςυγέω, Βακχεῦ φίλε, τὸν θιασώταν
Τὸν τέον. ἔρχεο, Πὰν, ξυνὰ λέγωμεν ἔπη.

Adde C. xxx. Epigr. 1. ſic Echo Πανὸς ἑταίρα alibi in *Anthologia*, pro quo apud *Orpheum* Suffim. Panis p. 108. v. 9. Ἠχοῦς φίλος Pan dicitur. Imo Pana Echus maritum dictum vid. C. XII. Epigr. 86.

Ὑλοβάτας, φιλόδενδρος, ὀρεσσαύλου πόσις Ἀχοῦς
Πάνσκοπος εὐκεράου μαλοφύλαξ ἀγέλας.

Ibid. Βοὴν ἀδίδακτος.] Praecedente Obſervatione dixi, legendum mihi videri βοῆς ἀδίδακτος locutione Noſtro familiari; iam itaque hunc uſum vocis ἀδίδακτος ſimiliumque verbo illuſtrabo. ita *Oppian*. Hal. IV. vſ. 38.

—— ὡς μή τι τεῆς ἀδίδακτον ἀνάγκης
Λείπηται.

Addo e recentioribus *Muſaeum* v. 31.

Κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
Πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ.

quem

quem locum cum *Colutho* componas v. 31. ubi γάμων ἀδίδακτος Ἀθήνη. Hic non omittendum, in *Musaei* loco, quem non immerito de menda suspectum habuit Cl. *Schraderus*, mihi legendum videri: Πύργον ἀπόπροθι γονέων, quando synizesis in γονέων admittenda, vel ἀπόπροθι δόμων. horum prius tamen verius puto ob illud *Nonni*:

—— πατέρων γὰρ ἀπόπροθι δώματα ναίω.

cuius loci iam meminit Vir. Clar. in Animadv. ad *Musaeum*. Haec iam scripseram, cum novam *Diodori Siculi* Editionem usurpare mihi contigit. ubi Tom. II. p. 468. a Summo *Wesselingio* *Musaei* locum hoc modo emaculatum vidi:

—— γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
Πύργον ἐπὶ προβόλων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ.

cui emendationi firmandae egregie accommodata Epigrammatis pars a *Salmasio* Plin. Exercit. p. 479. editi, ubi de Pharo prope Alexandream loquitur:

Πύργος ὅδ' εἰναλίης ἐπὶ χοιράδος ——

sed in viam. Similem usum apud Graecos fere habet ἄπειρος. *Xenophon Ephes.* L. I. p. 6. l. 9. ἄπειρος ὢν, Ἔρως, εἰς τὸ σῶν ὑπερηφάνων

νου. Ἀπείρατος simili sensu adhibuit *Heliodorus* AEthiop. III. p. 154. τοσοῦτον αὐτῷ τὸ κακὸν ἐνσκῆψαι, καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πάθους φλέγεσθαι, πρῶτον καὶ ταῦτα πειρώμενον ἔρωτος. ὁμιλίας γὰρ ἔτι γυναικὸς ἀπείρατος εἶναι διετείνατο, πολλὰ διομνύμενος. Eodem quoque modo frequens usus vocis ἀμύητος potissimum in amore, ut apud *Aristaenetum* L. II. Ep. VII. p. 226. Παρθένος γὰρ ἔτι τῆς Ἀφροδίτης ἀμύητος ἐπὶ τῆς συνουσίας ἀτριπτής ἐστι. Contra μύστης aliquando dicitur, qui sacris Veneris operatur, unde verbum μυσταγωγεῖν de Venere apud *Tatium* L. II. p. 107. sic apud *Alciphronem* L. I. Ep. XIX. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἀποσταίην τοῦ ἀνθρώπου, θεῷ μυσταγωγοῦντι πυρφόρῳ καὶ τοξοφόρῳ πειθόμενος. Eadem metaphora μυστήρια Ἀφροδίτης, vel ὄργια Ἀφροδίτης haud raro Veneris sacra appellantur a Scriptoribus. Horum posterius in corrupto *Musaei* loco occurrit v. 145.

——— Ἢν δ' ἐθελήσῃς
Θεσμὰ θεῆς ἐρδέντα, καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι·
Ἔστι γάμος καὶ λέκτρα.

Suspectum mihi admodum epitheton πιστὰ, quod hic sane cum ὄργια iunctum vix admitti potest. Videtur scribendum —— καὶ ὄργι' ἄπυστα δαῆναι. Hero enim Veneris mysteriorum adhuc ignara erat, quae adeoque recte eius respectu ἄπυστα & *ignota* dici poterant.

C A-

CAPUT II.

Emendatur aliquoties Musaeus. Cupidinis tela acuta in amore. Reiskii elegans coniectura in Musaei loco adprobatur. Ἄντα verbis videndi iunctum.

CUm antea *Musaei* mentio sit iniecta, liceat hoc Capite pauculas coniecturas, quae aliquando, dum hunc Poetam evolverem, in mentem venerunt, proponere. Ut itaque levioris momenti loca mittam, adscribam vs. 18.

——— Ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
Ἀμφοτέρης πολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊςὸν,
Ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον.

Verbum ξυνέηκεν pro simplici ἔηκεν positum non fero: ξυνιέναι enim constanti usu fere ad animum translate significat *intelligere*, vel simile quid; atque hoc sensu frequentatum ab ipso *Musaeo* vide v. 103.

Αὐτὴ δ' ὡς ξυνέηκε πόθον δολόεντα Λεάνδρε,
Χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν.

Adde v. 108.

——— Ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
Ὅττι πόθον ξυνέηκε, καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.

Hinc itaque potiſſimum motus, & quid ſenſui totius loci accommodatum videretur, circumſpiciens, non male legi poſſe animadverti:

Ἀμφοτέρης πολίεσσιν ἓν' ὀξὺν ἔηκεν ὀϊςόν.

Ne dubites de ſenſus bonitate, praeter alios *Ovidius* faciet, qui in ſimili negotio Cupidinis *tela acuta* celebrat L. v. Metam. vſ. 381.

— *dixit Venus. ille* (Cupido) *pharetram*
Solvit: & arbitrio matris de mille ſagittis
Unam ſepoſuit: ſed qua nec acutior ulla eſt,
Nec minus incerta eſt, nec quae magis audiat arcum.

Pergo ad locum illum vexatiſſimum verſu 213, ad quem nullus fere Interpretum eſt, qui non aliquid tentaverit:

Μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτυ σέο πύργυ
Ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας· ὄφρα νοήσας
Ἔσσομαι ὁλκὰς Ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀςέρα λύχνον·
Καί μιν ὀπιπτεύων οὐκ ὄψομαι δύντα Βοώτην,
Οὐ θρασὺν Ὠρίωνα, καὶ ἄβροχον ὁλκὸν Ἀμάξης,
Πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην.

Hic obiter monendum vſ. 210. mihi valde pro Vulgata arridere Μῦνον ἐμοί τινα λ. Ceterum antequam emendationem adſcribam, ver-

verbo commemoranda Doctissimi *Reiskii* coniectura, quam in Addendis ad *Introduct. Anatomic.* haud ita pridem vulgatam a *J. S. Bernard*, proposuit; nempe versum 215. Πατρίδ☉ α. π. γ. ὁ. ἰ. alio transponendum esse, & quidem post v. 212. a qua emendatione, ut equidem opinor, certissima, recedendum nullo modo puto. Jam quid de illis οὐκ ὄψομαι δύν☉ Βοώτην statuendum sit, videamus. Prae ceteris elegans *Gulielmi Canteri* coniectura, qui Nov. Lect. L. 1. Cap. 11. ex *Homeri* Od. E. 272. legendum putat οὐκ ὀψὲ δύοντα Βοώτην; quae emendatio cum adeo speciosa sit, mirum non est, eam amplexos esse duumviros egregios, *Röverum* & *Schraderum*. Attamen duriusculum auribus meis accidit, omnes illos, qui sequuntur, accusativos ab uno participio ὀπιπεύων pendere, cum multo rectius praecederet verbum ὄψομαι, vel simile quid, quo cum coniungerentur sequentia. In vocabulo δύντα itaque solummodo mendam quaerendam puto, atque leni mutatione pro eo scribendum ἄντα: quando nihil erit, quod merito desideres. Ἄντα verbis videndi iunctum quid sit, docere supersedeo, & notum pono. Totum itaque locum sic emendare iam in proclivi erit:

Μοῦνον ἐμοί τινα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτου σέο πύργου
Ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας· ὄφρα νοήσας
Πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην.
Ἔσσομαι ὁλκὰς Ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
Καί μιν ὀπιπτεύων, οὐκ ὄψομαι ἄντα Βοώτην,
Οὐ θρασὺν Ὠρίων', οὐκ ἄβροχον ὁλκὸν Ἁμάξης.

Sequuntur mox versu 219. & seqq.

Ἀλλά, Φίλη, πεφύλαξο βαρυπνείοντας ἀήτας,
Μή μιν ἀποσβέσσωσι, καὶ αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
Λύχνον, ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.

Merito Doctos offendit hemistichium illud —— καὶ αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω. Suspicor sub voce θυμὸν vel epitheton, quod apte cum λύχνον coniungi posset, vel, quod verius censeo, ipsum vocabulum λύχνον latere, & repetitione non minus eleganti, quam *Musaeo* familiari scribendum:

—— καὶ αὐτίκα λύχνον ὀλέσσω,
Λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.

Hanc in rem adscribi meretur *Musaei* locus non longe ab initio:

Νηχόμενόν τε Λέανδρον ὁμοῦ καὶ λύχνον ἀκούω,
Λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην Ἀφροδίτης,
Ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην·
Λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, κ. τ. λ.

Uni-

Unicus adhuc locus, qui potissimum medicam manum efflagitat, subiungendus vs. 297. quem partim ex emendatione Cl. *D'Orvillii* sic scribo:

——— τυπτομένην δὲ
Ἤδη νῆα μέλαιναν ἀνέλκυσε διχθάδι χέρσῳ
Χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.

Non immerito Viros Eruditos illud διχθάδι offendit, cum vox spuria sit, & Graecis auribus plane inaudita. Notum est, olim appropinquante hieme nautas terram patriam, & suetas sibi sedes petere. Hinc non dubito aptissimum epitheton *Musaeo* restituere legendo:

Ἤδη νῆα μέλαιναν ἀνέλκυσεν ἠθάδι χέρσῳ.

Ἤθεα pro sedibus, ubi quis degere solet, antea in Notis ad *Coluthi* vs. 108. vidimus. Adiectivum ἠθὰς *Musaeus* adhibuit postea v. 302.

διακτορίη δέ σε πύργυ
Ἠθάδα σημαίνυσα φαεσφορίην ὑμεναίων.

CAPUT III.

Ramosa domus, ὄροφος. *Anthologia emendatur.* Χορὸς, χορεῖος. *AElianus emaculatur. Coluthi locus examinatus & correctus.* Υ *in* φυτὸν *breve. Apollonius Rhodius, eiusque Scholiasta, nec non Anthologia emendantur. Pastores medio die sub arborum tegmine se fistula oblectabant olim.* Ἐπὶ τούτῳ.

V. 119. Ὑψιλόφοιο φυτῶν ὑπένερθε καλύπτρης.] Respondet fere *Virgilii* illud:

Tityre, tu patulae recubans sub tegmine fagi,
Silvestrem tenui Musam meditaris avena.

Ramosa domus Propertio audit L. IV. El. IV. 5. Plura hanc in rem notat Doct. *Broukhusius* ad *Tibull.* L. I. El. IV. I. Eiusmodi arborum tegmen ὄροφος *Achilli Tatio* dicitur L. I. p. 5. Huc pertinet Epigr. in *Anthologia* L. I. Cap. XX. 6.

Κλῶνες ἀπηόριοι τανaῆς δρυὸς, εὔσκιον ὕψος
　'Ανδράσιν ἄκρητον καῦμα φυλασσομένοις,
Εὐπέταλοι, κεράμων ϛεγανώτεροι, οἰκία φωτῶν
　Οἰκία τεττίγων, ἔνδιοι ἀκρέμονες.

Dum

Dum huius Epigrammatis mentio fiat, non possum, quin obiter levem, quae praecedens eiusdem Capitis Epigramma foedat, maculam tollam, etsi proprie ad rem minus faciat: Legitur:

Αὐτοθελεῖς καρπὲς ἀποτέμνομαι. ἀλλὰ πεπείρες
Πάντα, μὴ σκληροῖς τύπτετε χερμαδίοις.
Μηνίσει καὶ Βάκχος ἐνυβρίζοντι τακείνε
Ἔργα· Λυκούργειος μὴ λαθέτω σε τύχη.

Prius distichon vix intelligi poterit, nisi scribas:

Αὐτοθελεῖς καρπὲς ἀποτέμνομαι, ἀλλὰ πεπείρες
Πάντας. Μὴ σκληροῖς τύπτε με χερμαδίοις.

τύπτε non τύπτετε legendum, patet ex addita, quae mox sequitur, vocula σέ.

V. 122. Χορὸν ἐϋκελάδων δονάκων] Χορὸς tam de actione, quam saltantium multitudine poni, notum est. Priori sensu ipse *Coluthus* statim in initio:

Εἰς χορὸν Ἰδαίησιν ἐπαιπέλλεσθε χορείαις.

Posteriori sensu eximie Musis tribuitur. Noster vs. 24. Μεσάων χορὸς, & sic leviter emendandum Epigramma apud *Pausaniam* L. v. Cap. XVIII. p. 423.

Λατοΐδας ὗτος τάχ' ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Μῶσαι δ' ἀμφ' αὐτὸν χαρίεις χορὸς, αἷσι κατάρχει.

Malo Μοισᾶν δ' ἀμφ' α. χ. χ. Hinc dedu-

ctum χορεῖος de eo adhiberi solet, quod aptum saltationi est, unde μέλος χορεῖον, ἀοιδὴ χορεία, aliaque. Ad hanc itaque normam *AEliani* verba emendanda, quae L. VI. Cap. XXXII. Hist. Anim. leguntur: οἱ δὲ τῇ Μαρίᾳ (scribe Μαρείᾳ) λίμνῃ προσοικοῦντες τὰς θρίσσας θηρῶσι τὰς ἐκεῖθεν ᾠδῆς μέλει γοερωτάτῳ, καὶ κρότῳ ὀστράκων ἐμῤῥοθοῦσι πρὸς τὸ μέλος. αἱ δὲ ὥσπερ ἐρχούμεναι ὑπὸ τῷ μέλει πηδῶσι, καὶ ἐμπίπτουσι τοῖς θηράτροις, ἅπερ οὖν αὐτοῖς προσπεπέτασται, καὶ λαμβάνουσι οἱ Αἰγύπτιοι θήραν εὔοψον, σὺν χορείᾳ τε καὶ παιδιᾷ. Quid sibi velint verba ᾠδῆς μέλει γοερωτάτῳ, parum perspicio, nec fere dubito, quin sit scribendum: ᾠδῇ συμμελεῖ καὶ χορειοτάτῃ. sic in Inscriptione huius capitis, quae ex ipsis *AEliani* verbis desumta est: Περὶ τῶν Αἰγυπτίων θρισσῶν τῶν αἱρουμένων κρότῳ ὀστράκων καὶ συμμελεῖ τῇ ᾠδῇ. Quod autem ad alterum illud epitheton χορειοτάτῃ; eo haud sane obscure ducunt sequentia *AEliani* verba, ubi dicit, AEgyptios θήραν εὔοψον λαμβάνειν σὺν χορείᾳ τε καὶ παιδιᾷ. Ceterum ex hac significatione vocis χορὸς repetenda altera, qua pro *serie* vel *ordine* poni solet, ut nostro loco χορὸς δονάκων. sic οὐράνιον χορὸν ἄστρων *Manetho* dixit Apot. L. v. 7. χορὸς κιόνων *Achilles Tat.* L. I. p. 51. & χορὸς καλάμων Lib. VIII. p. 475. ubi etiam de fistula, aeque ac nostro loco ponitur.

V. 122. —— ἐπὶ φυτῶν ἑάσας] De corruptela

ptela huius loci nemo dubitabit. Hanc variis modis tollere adnisi sunt Eruditi. *Brodaeus*, & post eum *Stephanus*, nec non *Falkenburgius*, aliique coniecerunt ἐπὶ φυτοῦ ἑάσας, ita metrum recto pede incedere rati. Verum cum prima in φυτὸν nunquam non corripiatur a Poetis, merito hanc scripturam reiecit Cl. *D'Orvillius*, cuius coniecturam vide in Notis ad hunc locum, ubi ἐπὶ φιτροῦ legendum monet: ι enim in his nominum formis constanti usu producitur. quam in rem vide Cl. *Schraderum* Animadv. ad *Musaeum* C. XII. p. 226. quemque ibi adfert, Virum Doctum in Obs. Misc. Vol. II. p. 196. & seqq. unde *Apollonii* locus leviter adhuc emendandus L. IV. Argon. vs. 807.

Τέκνα τε φιτύσαιο. θεοὺς δ' ἐ. δ.

male ibi φυτήσαιο. Apud *Schol.* itidem legendum: φιτύσαιο, φιτύσαι, φυτεῦσαι, βλαστῆσαι. non φυτήσαιο, φυτῆσαι. φυτουργὸς etiam minus recte primam productam habet in *Anthologia* L. I. Cap. XX. Ep. 2. ubi Vulgatam ad hanc normam leviter mutandam censeo:

Ἡ πάρος ἐν δρυμοῖσι νόθης ζείδωρος ὀπώρης
  Ἀχρὰς θηροβότου πρέμνον ἐρημοσύνης,
Ὀθνείοις ὄζοισι μετέμφυτος, ἥμερα θάλλω
  Οὐκ ἐμὸν ἡμετέροις κλωσὶ φέρουσα βάρος·
Πολλὴ σοῖο φυτουργὲ πόνου χάρις.

 vulgo

vulgo πολλή σοι. posses etiam forsan πολλή σοι φιτουργί. Aliam coniecturam super nostro loco adscripserat Vir Doctus ad Aldin. Editionem, nempe ἐπὶ φηγὸν ἐάσας, ubi etiam alia manu adscriptum erat ἐπὶ φυτὸν vel φυτῷ ἐλάσας. quod posterius verbo indicasse sufficiat, cum sua sponte satis se destruat. Priori coniecturae respondet, quod aliquando ex amicis meis quidam suspicatus fuerat, ἐπὶ φηγοῦ ἐάσας, quod elegans sane, & loco appositum. solebant enim saepe medio die sub arborum, & maxime quercuum, vel fagorum alto tegmine, ad radios solares arcendos se fistula oblectare pastores. Credidi & ipse aliquando legendum ὑπὸ φηγὸν ἐάσας. nec forsan ab hac scriptura longe discedendum. Si adhuc aliam quis desideret coniecturam, posset suspicari, legendum:

Καὶ χορὸν εὐκελάδων δονάκων ἐπὶ τούτῳ ἐάσας.

Visis Deabus una cum Mercurio accedentibus, Paris prae metu surrexerat, & Dearum conspectum fugiebat. Fistula itaque, quae prae metu, dum haec accidebant, manibus eius exciderat, amissa, cantilenam suam abrupit Paris. Ea enim vis praepositionis ἐπὶ est, de quo usu consuli poterit *Vigerus* de Id. L. Gr. Cap. IX. sect. IV. §. XV. ubi ἐπὶ τούτῳ recte vertit: *sur cela, sur,* vel *en ces antrefaites.*

tes. non male itaque noſtro in loco verteres: *dum haec accidebant*. Unico *Moſchi* loco, ubi ἐπὶ hoc ſenſu legitur, abſolvam, quando huic notae finam imponam. Eſt ille Idyll. III. vſ. 31.

— σῷ δ' ἐπ' ὀλέθρῳ,
Δένδρεα καρπὸν ἔριψε, τὰ δ' ἄνθεα πάντ' ἐμαράνθη.

CAPUT IV.

Μειδιᾶν tum alias tum in amore frequens, μειδίαμα. Alciphron emendatur. Ἀσπαίρειν. Venus φιλομμειδής. Scholiaſta Homeri leviter corrigitur. Ἀφρογένεια Veneris epitheton. Heſiodi verba emaculantur, eique verſus aliquot abiudicantur.

V. 134. Χειρῶν μειδιόωντα.] Μειδιᾶν in genere de *leni riſi* poni, docet *AEliani* locus Var. Hiſt. L. IV. Cap. IX. p. 351. ubi de Platone: ὁ ᾗ ἠρέμα ὑπομειδιάσας, ὥσπερ ἂν καὶ εἰώθει ἀλλ' ἐγώ, φησιν, αὐτὸς ἐκεῖνός εἰμι. Adde *Theocrit*. Idyll. VII. 20.

— καί μ' ἀτρέμας εἶπε σεσαρὼς
Ὄμματι μειδιόωντι, (γέλως δέ οἱ εἴχετο χείλευς)
Σιμιχίδα, κ. τ. λ.

Vide etiam *Heſiod*. Theog. vſ. 547. Non male itaque noſtro in loco ad Minervam refer-

ferretur legendo μειδιῶσα, quam scripturam antea in Notis iam memoravi. In amore frequenter admodum praeter alios obvium apud *Heliodorum* & *Achillem Tatium*; unde μειδίαμα eleganter adhibuit *Longus* L. II. p. 40. Quin & *Hesiodus* Theog. v. 205. coniunxit:

Παρθενίους τ' ὄαρους, μειδήματα τ' ἐξαπάτας τε,
Τέρψιν τε γλυκερὴν, Φιλότητά τε, μειλιχίην τε.

Vide quae ibi *Scholiasta* notavit. Hinc de risu meretricio in vexatissimo *Alciphronis* loco L. I. Ep. XXXIX. p. 192. ἀλλ' οὐ τρέμει νὴ Δία. ἀλλ' ὑπομειδιῶσα ὥσπερ ἡ Μυῤῥίνη. ἣ τοσοῦτον παλμὸν ἐξειργάσατο τῆς πυγῆς, καὶ ἅπασαν αὐτὴν ὑπὲρ τῆς ἰσφῦν τῇδε καὶ τῇδε ὥσπερ ῥέουσαν περιεδίνησεν, ὥστε ἀνακροτῆσαι πάντας, καὶ νίκην ἀποφίνασθαι τῆς Θρυαλλίδος. Scrupulum, qui *Berglerum* impulit ad Vulgatam mutandam, removebis facilè, modo aliter interpungas: ἀλλ' οὐ τρέμει νὴ Δία. ἀλλ' ὑπομειδιῶσα, ὥσπερ ἡ Μυῤῥίνη καὶ τοσοῦτον παλμὸν ἐξειργάσατο τῆς πυγῆς. quando ὑπομειδιῶσα ad Thryallidem referri debet, & sensus huc fere redit; *Leviter vero subridens* (Thryallis) *aeque ac Myrrina nates agitando tantam vibrationem excitavit*, &c. Miror, eundem Virum Doctum non offendisse, quod mox sequitur, καὶ ἅπασαν αὐτὴν ὑπὲρ τῆς ὀσφῦν τῇδε καὶ τῇδε ὥσπερ ῥέουσαν περιεδίνησεν. ubi duplex mendae indicium sese offert, tum ingrata τοῦ ὥσπερ, quod

quod modo praecesserat, repetitio, tum praeterea illud ῥέυσαι: videtur enim verbum vel participium aliquod, motum longe fortiorem exprimens, desiderari. Non inelegans lectio proinde evaderet, si pro binis vocibus ὥσπερ ῥέυσαι substituas ἀσπαίρουσαι. *Hesychius:* Σπαίρει, ἅλλεται, σκιρτᾷ, πηδᾷ, Ex illo, quem supra memoravi verbi μειδιᾶν usu, ratio reddenda, cur Veneri potissimum epitheton φιλομειδὴς tribuatur, quod apud *Homerum* aliosque Poetas frequens est. *Scholiastae Homeri* verba de eo ad Il. Γ. 424. ita leviter corrigenda: Φιλομειδὴς, ἡ φιλόγελως, καὶ ἱλαρὰ καθ' Ὅμηρον· κατὰ δὲ Ἡσίοδον, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη· ὅ ἐστι τῶν αἰδοίων. Confer ad Il. Δ. 10. ubi notanda differentia scripturae, qua secundum *Hesiodum* φιλομμηδὴς dici tradit. Sed cum in priori scholio nulla huius diversae scripturae mentio fiat, a recentiori manu profectum illud censeo. Versus *Hesiodi*, ad quem respicit *Scholiasta*, est Theog. v. 200. ubi cum haud sane difficultate careant Poetae verba, paucula subiunxisse, non erit inutile.

Ἐκ δ' ἔβη αἰδοίη καλὴ θεός· ἀμφὶ δὲ ποίη
Ποσσὶν ὕπο ῥαδινοῖσιν ἀέξετο. τὴν δ' Ἀφροδίτην,
Ἀφρογένειάν τε θεὰν καὶ εὐστέφανον Κυθέρειαν,
Κικλήσκουσι θεοί τε καὶ ἀνέρες, οὕνεκ' ἐν ἀφρῷ
Θρέφθη· ἀτὰρ Κυθέρειαν, ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις·
Κυπρογένειαν δ', ὅττι γένοιτο πολυκλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ.
Ἠδὲ φιλομμηδέα, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη.

Ver-

Versu primo forsan pro αἰδοίη scribendum αἰδοίων, quo ducere videtur tum addita praepositio ἐκ, tum etiam vs. 200, ubi eodem modo fere μηδέων ἐξεφαάνθη. Imo dubito, an non hanc scripturam ante oculos habuerit *Scholiasta*, dum αἰδοίη interpretatur ἡμία. ἢ ἀπὸ αἰδοίων. Verum difficilior nodus se offert, cum Venerem Ἀφροδίτην, Ἀφρογένειαν & Κυθέρειαν dictam tradat, propterea quod in spuma sit educata; & tamen mox iterum Κυθέρειαν, recte derivet a Cytheris. Imo si quis contenderet, ipsum illud Veneris nomen Ἀφρογένειαν *Hesiodi* tempore nondum fuisse cognitum, non forte a vero aberraret multum. Apud *Homerum* certe *Hesiodi* fere aequalem nunquam, apud *Hesiodum* non nisi hoc loco invenies. His itaque nixus rationibus versum 3 huius loci vix pro genuino *Hesiodi* foetu agnosco. Eiusdem farinae esse versum illum

Κυπρογένειαν δ' ὅττι γένοιτο πολυκλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ.

numeri non obscure indicant. Praeterea, quo minus credam ab *Hesiodo* profectum, facit, quod Κυπρογένεια tantum Veneris sit epitheton, non proprium nomen, ut Ἀφροδίτη, & Κυθέρεια. Ita Hymno *Homerico* IX. in initio coniunguntur:

Κυ-

Κυπρογενῆ Κυθέρειαν ἀείσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μείλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφιμερτῷ δὲ προσώπῳ
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφιμερτὸν φέρει ἄνθος.

Scripsi ἐφιμερτῷ & ἐφιμερτὸν pro ἐφ' ἱμερτῷ & ἐφ' ἱμερτὸν, ut vulgo legitur male. Eandem ob rationem tertium fere his versibus spurium adnumerarem ipsum illum versum 200. Ἠδὲ φιλομμηδέα, κ. τ. λ. cui accedit inepta illa, quae ibi panditur, origo vocis φιλομμειδὴς: neque enim Veteres unquam φιλομμηδὴς per η scripsisse, facile quis mihi persuadebit. Videtur itaque tantum duorum nominum Κυθέρεια & Ἀφροδίτη, quae Veneri propria, origines tradidisse his verbis:

—— τὴν δ' Ἀφροδίτην
Κικλήσκουσι θεοί τε καὶ ἀνέρες, οὕνεκ' ἐν ἀφρῷ
Θρέφθη· ἀτὰρ Κυθέρειαν, ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις.

CAPUT V.

Manetho variis mendis liberatur, & versus in eo spurius indicatur. Virgilius emendatur, eique versus abiudicatur. Arae.

Non possum, quin hoc Capite e multis loca bina subiungam, quae praeter modo memorata *Hesiodi* verba, manus recentioris indicia clara habent. Primum itaque

que locum teneat *Manethonis* illud. L. III. 249.

Τῆμος γὰρ πτωχοὶ πανδήμιοι ἰνδάλλονται
Ὀθνείῃσι θύρῃσιν ἐφεσιῶτες (l. ἐφεσηῶτες) ἀνάγκῃ
Ἢ καὶ ἐφημερίης δαίτης χάριν αἰνὰ μογεῦντες
Ἄλληκτον καμάτοισιν ὀϊζυροῖς φθινύθοντες,
Εἴ μή πως Εὐεργὸς ὁρῴη σχήματα ταῦτα.
Καὶ πσμω συγερῷ ζωῆς ἐπὶ τέρμαθ' ἵκοιτο
Ἤτοι ναυφθορίῃ γὰρ ἢ ἐν πελάγεσσιν ἔοντες
Κύμασιν ἐῤῥέσησαν, ἢ ἐν πολέμῳ κρυόεντι,
Ἢ ποταμῷ συγερῷ ζωῆς χάριν αἰνὰ μογεῦντες.

Pro σχήματα, quod versu 5 legitur, rectius scriberes χρήματα. Pro ἐπὶ τέρμα θ' recte a *Gronovio* emendatum ἐπὶ τέρμαθ', cui etiam pro πσμῳ legenti πότμῳ haud invitus calculum meum adiicio. Versu autem 7. omnino scribendum reor:

Ἤτοι ναυφθορίῃ γὰρ ἢ ἐν πελάγεσσι νέοντες.

Idem postea L. IV. 401.

— οἱ πολλάκι ναυφθορίαισιν
Χείματος ὀρνυμένου βίοτον λείψουσι δι' ἅλμης,
Νηχόμενοι μοίρης βαιὸν χρόνον ἐν πελάγεσσιν.

Simili modo saepissime Latini amant loqui; quam in rem unicum *Virgilii* locum in medium protulisse sufficiat L. I. AEn. vs. 122.

Ap-

Apparent rari nantes in gurgite vasto.

Pro ἐῤῥέσθησαν monitus scribo ἐῤῥαίσθησαν. Versum autem ultimum Ἢ πταμῷ συγρῷ ζωῆς χάριν αἰνὰ μογεῦντες partim ab alia manu profectum, partim ex ipsis *Manethonis* verbis conflatum crediderim. Repererat scilicet nescio quis in suo Codice v. 255. verba illa καὶ πυμῷ συγρῷ ζωῆς, quod ubi mendosum existimaret, addidit ἢ πταμῷ συγρῷ ζωῆς. idque postea, addito ultimo hemistichio vs. 251. χάριν αἰνὰ μογεῦντες, ut versus hexameter evaderet, pro *Manethonis* verbis ventilatum est. Alter locus est *Virgilii* AEneid. L. I. v. 113. Verba sunt:

Tris notus abreptas in saxa latentia torquet:
Saxa vocant Itali, mediis quae in fluctibus, aras.
Dorsum immane mari summo. Tris Eurus ab alto
In brevia & syrtes urget, miserabile visu;
Illiditque vadis, atque aggere cingit arenae.
Unam, quae Lycios fidumque vehebat Orontem
Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus
In puppim ferit.

Versu ultimo, ut commodam satis interpretationem verborum *a vertice* invenirent Interpretes, variis modis tentarunt. Harum ta-

men potissimum animadversionem meretur, qua explicant *a puppi.* sed tunc tautologia, *Virgilio* fere indigna, foret admittenda, cum mox addatur *in puppim*, quorum alterutrum certe sufficeret. Quare sensu longe meliori, & mutatione lenissima malo: *ingenti vertice pontus in puppim ferit.* Eleganter ponto *vertex ingens* tribuitur eodem modo, ut paulo ante: *Dorsum immane mari summo.* Altera difficultas, ut iam dixi, latet in vs. 113, qui in hac tempestatis summae descriptione superfluus non tantum, & nihil ad rem faciens, sed nescio, quantum loci venustatem imminuat. Praeterea ipsa verba si spectes, vilis & plebeii hominis ingenium sapere, ultro fatebere: imo plane falsum est, ne dicam ineptum, quod ibi traditur: nempe *Italos* aras *vocare saxa, quae in mediis fluctibus sunt.* ac si quaevis saxa, quae in mediis fluctibus sunt, Italis *arae* audirent, cum tantum rupes illae, quae inter Africam, Siciliam, Sardiniam & Italiam sub undis latent, *arae* nuncupabantur, qua de re consuli poterit *Servius*: neque enim cum illo facile crediderim, talem verborum ordinem obtinere: *Quae saxa latentia in mediis fluctibus Itali aras vocant.* Est enim plane contortus, & ab omni simplicitate quam longissime remotus. Quapropter omnino ut spurium reiiciendum censeo hunc versum. CA-

CAPUT VI.

Coluthi locus examinatur. Ἔρνος. Ὀπάσαι. *Theocritus emendatur.* Ἔθνος & ἔρνος *confunduntur.*

V. 145. Εἴ με διακρίνων προφερέστερον ἔρνος ὀ.] Promissi memor paucula ad intellectum loci huius necessaria delibabo. Editores omnes προφερέστερον cum ἔρνος coniungendum rati, post διακρίνων distinctionem posuerunt. Nec id sane mirum, cum προφερέστερον substantivum requirere videatur neutrius generis. At vero si sensum, non nuda verba spectes, illud προφερέστερον longe rectius cum μὲ iungeretur, & locus verteretur: *Quod si me praestantiorem diiudicans, germen praebeas* sc. *mihi*; quemadmodum reddidi in Versione. nec causae multum est, cur ab hac sententia discedas, cum non raro ita Graeci adiectivum neutrum cum nomine alterius generis iungant. quod exemplis ex aliis Auctoribus operose congestis ostendere velle inutile foret. Longe satius erit, ex ipso *Colutho* simile quid protulisse, unde pateat, nec ipsi forte insolens hoc structurae genus fuisse. Eo certe modo quis non adeo male explicaret vs. 126.

Καί ὡς ὀρεσταύλοιο δορὴ μετόπισθε χιμαίρης
Ἐκκρεμὲς ἠώρητο.

ubi δορὴ & ἐκκρεμὲς, etsi non diffiteor, forte melius cum Cl. *D'Orvillio* legi posse δέρας. Verum, enim vero, si levem nostro in loco mutationem admittas, longe rectius scriberes:

Εἴ με διακρίνων, προφερέστερον εἶδος ὀπάσσης.

illud enim ἔρνος hic absolute de *pomo aureo* positum ferri posse vix videtur, antea saltem non nisi addito μῆλον de *pomo* usurpavit ipse noster Poeta. Confer vs. 59.

—— προάγγελον ἔρνος ἐλοῦσα Μῆλον.

Sic vs. 128.

Φαιδροτέρη τόδε μῆλον, ἐπήρατον ἔρνος, ὀπάσσαις.

Cumulus potissimum coniecturae accedit *Coluthi* versu 127. ubi ita canit:

Δεῦρο διακρίνων προφερέστερον εἶδος ὀπωπῆς.

cum quo loco si componas vers. 74. & 75. fieri vix poterit, quin in hac emendatione acquiescendum mecum censeas. Neque est, cur quem merito offendat locutio εἶδος προφε-

φερέστερον ὀπάσσαι, etſi paulo inſolentior videri queat: talia, enim, ſi omnia *Coluthi* exacta adeo trutina penſitare velis, ubique & ſingulis fere verſibus invenies. Prae ceteris adſcribi meretur vſ. 310.

Νὺξ δε πόνων ἄμπαυμα μετ' ἠελίοιο κελεύθους
Ὕπνον ἐλαφρίζουσα μετήορον, ὤπασεν ἠῶ.

ubi certe durum, ut alibi iam dixi, noctem dici ὀπάσσαι ἠῶ. Illud autem ἔρνος, quod hac occaſione verbo monendum, adhuc confuſum etiam apud *Theocritum* cum adfinis pronunciationis vocabulo ἔθνος: ita enim omnino legendum Id. xxv. 185. --- λύκων τ' ὀλοφώϊον ἔθνος, non, ut vulgo, λύκων τ' ὀλοφώϊον ἔρνος. Eodem Idyll. vſ. 114. βοῶν τό γε μυρίον ἔθνος. *Orpheus* de Lap. Coral. vſ. 94. p. 228. ἀμείλικτος ἄπλητον ἔθνος. *Moſchus* Id. 11. 5. ἔθνος ὀνείρων, & ſic paſſim alibi. Ceterum verſu ſequente in *Colutho* omnino voculam σε deſiderari puto, hoc modo reſtituendam:

Πάσης ἡμετέρης Ἀσίης σ' ἡγήτορα θήσω.

niſi enim haec addatur, omnis loci vis perit, cum nihil Paridis referret, utrum Juno Aſiae regem imponeret, niſi ipſe rex futurus eſſet. Meretur hic inſpici *Lucianus* in Deorum Judicio, ubi ita Juno ad Paridem: ἦν γάρ με, ὦ

ὦ Πάρι, δικάσης εἶναι καλὴν, ἁπάσης ἔσῃ τῆς Ἀσίης δεσπότης· Adde *Euripid.* Troad. vſ. 926. aliosque bene multos.

CAPUT VII.

Coluthus tentatur. Θεσμὰ, *foedera.* Θεσμὸς *&* δεσμὸς *permutantur a librariis. Nonnus emendatur. Antiquus feminarum mammas & ſinum denudantium mos obiter notatur. Plautus emaculatur. Bacchari.*

V. 154. Χειρὶ δ' ἐλαφρίζουσα μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
Στῆθος ἅπαν γύμνωσε, καὶ οὐκ ἐμνήσατο μαζῶν.

Si cum hoc loco conferas v. 93, & ipſam rei naturam conſulas, procul dubio pro θεσμὸν reponendum eſſe δεσμὸν, idque de *ceſto* intelligendum inquies. Qui tamen, ut Vulgatam retinendam fere contenderim, facit, *Muſaeus* eſt, apud quem totidem verbis hoc hemiſtichium exſtat v. 147.

Θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων.

Suſpicor itaque *Coluthum*, qui ſaepe aliorum Poetarum floſculos Carmini ſuo immiſcuit, & magis eo ſtuduit, ut numeri dulce fluerent,

rent, & verſus hexametri evaderent, quam ut res apte ſibi reſponderent, hic etiam *Muſaeum*, ſeu eundem cum *Muſaeo* imitari voluiſſe, atque adeo ut in Vulgatis eſt, dediſſe -- ἐλαφρίζουσι μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων. Quod ſi verum, ad exemplum huius loci & *Muſaei*, vſ. 93. etiam legendum μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων, non δεσμὸν, mihi perſuadeo. Eadem vocabulorum θεσμὸν & δεσμὸν confuſio obſervare etiam licet apud *Nonnum* Dionyſ. L. x. 349. ubi legendum:

Καὶ παλάμην Βρομίου παλάμης περὶ καρπὸν ἑλίξας,
Χερσὶ συναπτομένοις ἑτερόζυγον ἅμμα πιέζων
Διχθαδίῳ συνέεργεν ἀρηρότα δάκτυλα θεσμῷ.

non θεσμῷ, quod nullo modo ſe tueri poteſt. Ceterum ut Noſter θεσμὸν ἐρώτων, ita γαμήλια θεσμὰ θεαίνης (Ἀφροδίτης) *Muſaeus* v. 142. & alibi. Praeivit *Homerus*, ut Odyſſ. Ψ. 296.

—— οἱ μὲν ἔπειτα
Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

Latini eodem modo ſaepiſſime *foedera* adhibent, ut *Tibullus* L. 1. El. v. 7.

Parce tamen, per te furtivi foedera lecti,
Pr Venerem quaeſo, compoſitum que caput.

& ſic paſſim apud alios. Ceterum videtur Noſter *Homeri* verba Il. x. 80. ante oculos habuiſſe, ubi ſic de Hecuba, Hectoris animum flectere tentante;

> Μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα
> Κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχε
> Καί μιν δακρυχέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

unde, ut hoc obiter moneam, diſtinctionem, quam vſ. 152. admovi, veram eſſe diſcas. De conſuetudine hac antiquiſſima feminarum ſinum & mammas denudantium paucula vide in Scholiis Ineditis poſt *Ammonium* p. 49. Loca nonnulla hanc in rem collegit *Berglerus* ad *Alciphronem* L. 1. Ep. XXXI. p. 130. & ſeqq. loci *Homerici* dum haec ſcriberet, immemor.

V. 156.

> Δέξεο, καὶ πολέμων ἐπιλήθεο, δέχνυσο μορφὴν
> Ἡμετέρην, καὶ σκῆπτρα καὶ Ἀσίδα κάλλιπε γαῖαν.

Dixi antea, legendum videri δέχνυσο pro δέξεο, nec ſane nunc eius rei me poenitet. Ita poſtea vſ. 169. ubi Venerem prae nimio gaudio ob malum a Paride oblatum ita Iunonem & Minervam adloquentem facit:

> Εἴξατέ μοι, πολέμοιο συνήθεες, εἴξατε νίκης.

Videtur autem de induſtria ita confuſe locu-

tus

tus Noſter, ut eo melius Veneris ſtudium, & deſiderium pomum aureum obtinendi, & ut ceteris Deabus pulchrior pronunciaretur, exprimeret. Ordo verborum naturalis eſt: Δέχνυσο, δέχνυσο μορφὴν ἱμετέρην, καὶ πολέμων ἐπιλήθεο, καὶ σκῆπτρα καὶ ἀσπίδα κάλλιπε χαίρειν. Idem in timore obtinere non raro videmu , cujusmodi exempla apud Comicos obvia. Unicum ex *Plauto* ſubiungam Mil. Glor. Act. III. ſc. II. v. 48. ubi puer Lucrio verbera heri metuens, ita confuſe ad ſpectatores:

Ne dixeritis, obſecro, huic, voſtram fidem

cuius loci ſenſum recte perſpexit *Lambinus*. *Plauti* verſum ex aliis potiſſimum eum in finem elegi, ut ſic occaſio naſceretur, coniecturam ſuper verbis, modo verſu 42. occurrentibus, in medium proferendi. Legitur:

Ibi erat bilibris aqualis, hic propter cados.
Ea ſaepe decies complebatur die,
Eam plenam atque inanem fieri maxumam
Vidi. bacchabatur hama, caſabant cadi:

Douzae ſententia, qui *hama* pro *bilibri aquali*, quod modo praecedit, capiendum vult, vix placet: durum enim, quam modo ante *bilibrem aqualem* vocaverat, hic immediate *hamam* dici. Crediderim potius ſcribendum:

 bac-

bacchabatur humi ſcilicet *bilibris aqualis*, de qua loquitur. quando *bacchabatur* idem fere dicit, ac *huc illuc humi volvendo & proiiciendo vehementer agitabatur*, metaphora ab illis ducta, qui Bacchantium more furibundi oberrant; quod non ineleganter Comicus ad *bilibrem aqualem* tranſtulit, quae poſtquam officium ſuum praeſtarat, in terram proiiciebatur, quemadmodum mox *caſabant cadi*. *Nonius* p. 78. *V. Bacchari*, inter alia. *Nam & quidquid*, inquit *vehementius commovetur*, *bacchari voluerunt*. Ita *ventus Ovidio* & aliis Poëtis ſaepius *bacchari* dicitur. Sic imber *bacchatus Valerio Flacco* L. VI. 634.

Donec ab ingenti bacchatus (imber) *vertice montis*
Frangitur, inque novum paulatim deficit amnem.

C A-

CAPUT VIII.

Feminis propria pulchritudo. Anacreon corrigitur. Γαλλώη. *Venus e mari nata. Coluthus explicatur.* Μιχθαλόεις, μίσγεσθαι. Κλύζεσθαι, κλυδωνίζεσθαι. *Pauli locus explicatus.*

V. 160. 'Αγλαΐη πολὺ μᾶλλον ἀριστεύουσι γυναῖκες.] Notissimus in rem *Anacreontis* locus, sed minime intellectus, Od. 11. vs. 8. Hunc proinde subiunxisse operae pretium erit:

Γυναιξὶν οὐκ ἔτ' εἶχεν.
Τί οὖν δίδωσι; κάλλος,
'Αντ' ἀσπίδων ἁπασῶν,
'Αντ' ἐγχέων ἁπάντων·
Νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον,
Καὶ πῦρ, καλή τις οὖσα.

Nullus dubito, quin Poëta scripserit:

Γυναιξὶν οὐκέτ' εἶχεν,
Τί ἂν δίδωσι. Κάλλος,
'Αντ' ἀσπίδων ἁπασῶν,
'Αντ' ἐγχέων ἁπάντων.

Postquam nonnulla dona Naturae, quae singulis animantibus priva sunt, enumerasset, subiungit eleganter, Naturam adhucdum am-

ambigere, quid potiſſimum mulieribus daret. Ante κάλλ© igitur paululum ſubſiſti oportet, dum Natura aptum mulieribus donum quaſi excogitat. De emendationis veritate ne dubites, teſtimonium peto ex eiusdem Lyrici Od. XXIX. 22. ubi eadem omnino ſtructura:

Τὸ δὲ χεῖλος ὀυκέτ' οἶδα,
Τίνι μοι τρόπῳ ποιήσεις·
Ἁπαλὸν, γέμον τε Πειθοῦς.

Unde patet, εἶχεν in priori loco idem eſſe, ac οἶδεν, quo ſenſu non infrequens apud Graecos.

V. 200. Ἔπλεεν Ἑλλήσποντον ἐπ' εὐρέα νῶτα πηθήνης.] Fortaſſis legendum γαλήνης, non vero πηθήνης, antea in Notis iam monui. Ita γαλήνη pro *mari tranquillo* Noſter poſtea v. 222.

Οὕτω κεῖθεν ἔην δολιχὸς πλόος, ὀυδὲ γαλήνης
Δηρὸν ἐρεσσομένων ἠκούετο δοῦπος ἐρετμῶν.

Sic vſ. 353. de fluvio:

Μὴ δ' ἱερῶν γονόεντος ἐπ' Εὐρώταο ῥεέθρων
Νηχομένην ἐκάλυψεν ὑποβρυχίην σε γαλήνη.

Coluthi locis addo *Moſchi* Idyll. v. 3.

Τὰν ἅλα τὰν γλαυκὰν ὅταν ὤνεμος ἀτρέμα βάλλοι,
Τὰν φρένα τὰν δειλὰν ἐρεθίζομαι, ὀυδ' ἔτι μοι γᾶ
Ἐντὶ φίλα· ποτάγει δὲ πολὺ πλέον ἄμμε γαλάνα.

Ita

Ita omnino versu 2 legendum pro οὐδ' ἔτι Μοῖρα; quod tamen a *Simeone Bosio* dudum observatum postea didici a *Lambino* ad *Lucretium* L. v. 1002. Ceterum quae de *Coluthi* loco dixi, non eo animo prolata sunt, ac si Vulgatam nullo modo stare posse contenderem: posset enim pro more sui temporis, quo, ut magnam doctrinae ostentationem facerent, allusiones saepe, etiamsi longius petitas, affectabant, de industria posuisse εὐθήνης, & ad Venerem respexisse, (quam interpretandi viam iam instituit *Dausqueius.*) cuius mentio paulo ante facta, quaeque Paridem comitabatur, eumque per mare ducebat. Veneris natales e mari derivasse Veteres, quis ignorat? Loca quae hanc in rem ab aliis prolata sunt, & adhuc proferri possunt, pleraque mitto, paucula, huc potissimum spectantia, notasse contentus. *Achilles Tatius* L. v. p. 315. θυγάτηρ Ἀφροδίτη θαλάσσης. χαρισώμεθα τῇ γαμηλίῳ θεᾷ, τιμήσωμεν αὐτῆς γάμῳ τὴν μητέρα. Sic mare κύπριδος μήτηρ *Orpheo* Hymn. Θαλάσσης p. 120. vs. 7. *Anthologia* L. II. C. XXIV. Epigr. I.

Τὴν ἀναδυομένην ἀπὸ μητέρος ἄρτι θαλάσσης
Κύπριν ὅλην χρυσῆν ἔχθες ἔκλεψε Δίων.

Adde L. IV. C. XII. Ep. 22.

V. 204. Ἡ δ' ἄρα μιχθολέεντος ἀπ' ἠέρος ὄμβρον ἀνεῖσα.] Duplicem interpretationem ad-

admittit hoc loco epitheton μιχθαλόεις. vel enim ἀὴρ μιχθαλόεις dicit *aërem nubibus permixtum*, *&* *penitus obtectum*, vel forsan capiendum de *aëre fluctibus & mari permixto*, quo eximie facit *Musaei* illud v. 315.

> Ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σύνθετο δ' ὕδωρ·
> Αἰθέρι μίσγετο πόντος· ἀνέγρετο πάντοθεν ἠχὴ
> Μαρναμένων ἀνέμων.

De procella idem adhibuit *Homerus* Il. N. 797.

V. 205. Ἐκλύσθη δέ τε πόντος ἐρεσσομένων. ἐ] Verbum κλύζεσθαι recte *Dausqueius* interpretatur *undarum more agitari*, *fluctuare*, nec raro de mari positum hoc sensu obtinet. *Orpheus* Argon. v. 162.

> Ἔνθα ῥοαὶ κλύζουσι πολυπλανέος Μαιάνδρου.

Homer. Il. Ψ. 61.

> Κεῖτο βαρυστενάχων πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν
> Ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον.

Longe propius ad Nostrum accedit illud *Homeri* Odyss. I. 484.

> Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.

adde *ibid*. v. 541. & Il. Ξ. 392. Respondet hoc sensu fere verbum κλυδωνίζεσθαι, unde ad ho-

homines transfertur, quorum animus huc illuc *undarum instar iactatur*, ut apud *Aristaenetum* L. I. Ep. XXVII. p. 182. μόνον ᾗ κλυδωνιζόμενος ἐκ τοῦ πόθου ἔνθα, φασὶν, ἄνεμος οὔτε μένειν οὔτε πλεῖν ἐᾷ. quae verba si componamus cum *Pauli* ultra soccum saepe surgentis dicto ad Ephes. C. IV. 14. etsi in re diversissima, mutuam tamen sibi invicem accendunt lucem. Sunt verba *Pauli*: ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ubi, quid sit κλυδωνιζόμενοι, satis explicatur addito Participio περιφερόμενοι: sunt enim plane eiusdem valoris hoc loco.

CAPUT IX.

Coluthus explicatur. Φιλήνωρ, φίλανδρος, *virosus. Afranius apud Nonium emendatur. Plures olim praeter celeberrimum illum Amyclae filium fuisse Hyacinthos, observatur. Antheis Hyacinthi Spartani filia. Hyginus, Apollodorus, Scholiasta Homeri & Suidas emaculantur. Meursii error notatur. Thamyris, eiusque mater Argiope.*

V. 219. Φυταλιὸς ἀντέλλοντα φιλήνορος ἔδρακε τύμβοι] Non immerito ab Eruditissimis Viris *Brodaeo* & *Falkenburgio*, qui hic

hic contra fidem omnium librorum intrudere voluerunt φιλήτορος, dissentit *Dausqueius* in Vulgato φιλήνορος acquiescendum ratus. φιλήνωρ eodem sensu hic capio, quo vulgo φίλανδρος sumi solet. Latinis eidem usui inservit adiectivum *virosus*. *Nonius* p. 21. *Virosae mulieres*, inquit, *dicuntur virorum appetentes, vel luxuriosae*. Hinc *Apuleius* L. IX. Met. p. 186. *scaeva, saeva, virosa, ebriosa, pervicax, in rapinis turpibus avara*. Emendandus hac occasione *Afranius* in Divortio apud *Nonium* l. c.

Vigilans ac solers, sicca, sana, sobria,
Virosa non sum; & si sum, non desunt mihi
Qui ultro dent; aetas integra est, formae satis.

Quid, amabo! erit illud: *virosa non sum, & si sum* &c. tuncne amplius vituperio non habebatur virosam esse, si viri sese sponte offerebant? Difficultatem facile tolles scribendo:

Virosa non sum; etsi iam non desunt mihi
Qui ultro dent.

V. 235. Ὑακίνθου.] De hoc nostro Hyacintho, Amyclae ex Diomeda, filia Lapithi, nato, Apollinis amasio, vide *Meursium* de Regn. Lacon. C. 11. & *Munkerum* ad

Hy-

Hygin. Fab. CCLXXI. aliosque. Ab illo diverſus fuiſſe videtur, quique minus Veterum ſcriptis celebratus, alter ille Hyacinthus memoratus *Apollodoro* Bibl. Lib. III. Cap. XIII. § 8. ubi Hyacinthi Lacedaemonii cuiusdam mentionem facit, cuius filias Athenienſes ad Geraeſti Cyclopis tumulum iugularunt ad peſtem & famem ſedandam: quam hiſtoriam etiam attigit *Hyginus* Fab. CCXXXVIII. cuius verba male adfecta hic emendaviſſe, non pigebit. Memoratur ibi inter illos, qui filias ſuas interfecerunt, *Hyacinthus*, qui *Sparianthidem filiam ex reſponſo pro Athenienſibus* occidit. Qui conſuluerit *Apollodorum* loco memorato, facile animadvertet, per *Sparianthidem* eandem eſſe intelligendam, quae *Apollodoro Antheis* dicitur. unde veroſimile mihi fit, ſub poſteriori parte vocis *Sparianthidem* verum nomen *Antheidem* latere, & ſub primis literis *ſpari*, addita, quae exciderat, terminatione, Gentile *Spartanus* quaerendum: atque proinde ſcribendum, *Hyacinthus Spartanus Antheïdem* &c. Hunc Spartanum fuiſſe non obſcure colligi poterit ex *Apollodoro.* Diverſum eſſe a priori Hyacintho Amyclae filio, exinde colligo, quod varias filias habuiſſe dicatur, ut ex locis iam memoratis liquet, cum alter prima iam aetate ante patrem, nulla

nuptiarum, vel prolis eius facta mentione diem obierit supremum. Confer *Pausan.* L. III. C. I. p. 204. Praeter hos Hyacinthos tertium commemorat *Apollodorus* Lib. I. C. III. § 3. quem ab illo Amyclae filio diversum iam suspicatus est *van Staveren* ad *Hyginum* l. c. quod tamen, si proba sit *Apollodori* lectio, vix statui poterit. Κλειὼ δὲ, inquit, Πιέρου τοῦ Μάγνητος ἠράσθη κατὰ μῆνιν Ἀφροδίτης· ὠνείδισε γὰρ αὐτῇ τὸν τοῦ Ἀδώνιδος ἔρωτα. συνελθοῦσα δὲ ἐγέννησεν ἐξ αὐτοῦ παῖδα Ὑάκινθον· οὗ Θάμυρις, ὁ Φιλάμμωνος, καὶ Ἀργιόπης νύμφης, ἔσχεν ἔρωτα, πρῶτος ἀρξάμενος ἐρᾶν ἀῤῥένων. ἀλλ' Ὑάκινθον μὲν ὕστερον Ἀπόλλων ἐρώμενον ὄντα, δίσκῳ βαλὼν, ἄκων ἀπέκτεινε. Θάμυρις δὲ &c. Quae verba, ut hoc obiter moneam, perverse admodum cepit *Meursius*, inde Hyacinthum Veneris & Adonidis filium faciens. Verum, quin verba illa: ἀλλ' Ὑάκινθον μὲν ὕστερον Ἀπόλλων ἐρώμενον ὄντα, δίσκῳ βαλὼν, ἄκων ἀπέκτεινε supposititia sint, non dubitabis, si tum verborum nexum inspicias, tum potissimum *Scholiastam Homeri* ad Il. B. 595. ubi ad verbum fere *Apollodorum* descripsit, omissis illis intermediis, quae memoravi, de Apollinis amasio disci iactu interfecto. scribo igitur simpliciter. οὗ Θάμυρις ὁ Φιλάμμωνος καὶ Ἀργιόπης νύμφης, ἔσχεν ἔρωτα, πρῶτος ἀρξάμενος ἐρᾶν ἀῤῥένων. Θάμυρις δὲ &c. vel quod forte

te

te rectius: οὗτος κάλλει &c. quemadmodum *Scholiasta*, habet omisso nomine Θάμυρις; ex quo simul haud difficile erit, paulo post in *Apollodoro* pro ἐὰν ᾖ ἡττηθῇ, στερηθῇ οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσι, emandare ἐ. δ. ἡ. στερηθῆναι οὗ ἂν ἐ. θ. Contra ex *Apollodoro* in *Scholiastae* verbis pro οὗτος παῖς ἦν Φιλάμμωνος, καὶ Ἀρσίου τῆς νύμφης, τὸ γένος Θρᾷξ, emendo: οὗτος π. ἦν Φ. καὶ Ἀργιόπης νύμφης, τ. γ. Θ. Pro eo corruptius adhuc apud *Suidam* V. Θάμυρις legitur: υἱὸς Φιλάμμωνος καὶ Ἀρσινόης: ubi praeterea pro Ὑμναίου legendum Ὑακίνθου, nisi statuas ipsi *Suidae* errorem imputandum esse. Thamyridis matrem *Argiopen* appellat praeter *Apollodorum Pausanias* L. IV. C. XXXIII. p. 362.

CAPUT X.

Emendatur Coluthi locus difficillimus. Zephyrus Apollinis aemulus ἀήτης *dictus simpliciter.* Ὡς *ad celeritatem indicandam adhibetur.*

V. 237. "ΟΝ ποτε κουρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
Δῆμος Ἀμυκλαίων, ἠγάσατο μὴ Διὶ Λητὼ
Σκυζομένη, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν.

Miror equidem, neminem Interpretum in tan-

 tis

tis ſalebris pedem offendiſſe, nec animadvertiſſe, illud ἠγάσατο μὴ Διῒ Λητὼ Σκυζομένη plane locum invenire nullum. Quae, amabo! illa in Jovem Latonae ira? Quis ille metus Amyclaeorum, ne Latona Hyacinthum abduceret? Neque Jovi, neque Latonae in hac fabula ullas competere partes, is demum fatebitur, qui in Fabulis non plane hoſpes eſt. Imo illud καὶ ἄγον non obſcure ſignificaret, praeter Hyacinthum adhuc alium a Latona fuiſſe abductum. Haec omnia ſi quis commodam admittere interpretationem commonſtraret, magnum certe quid in *Colutho* praeſtaret. Nullus dubito, quin mentio aliqua Zephyri Apollinis aemuli fieri debeat: quo nixus fundamento pro ΔΗ ΔΙΪ ΛΗΤΩ iam antea ſcribendum conieci ΔΗΪΔ' ΑΗΤΟΥ. inter quas lectiones quantilla ſit ſcripturae differentia, aeſtima. Hac admiſſa coniectura, ſponte ſua ſequitur σκυζομένη in σκυζομένου eſſe refingendum, idque cum ἀήτου coniungendum. Ita videri poſſet *Coluthus* voluiſſe, Amyclaeos admirabundos pugnam Zephyri, ob id Hyacintho indignati, quod Apollinem ſibi praeferret, ſpectaviſſe, eaque ſeſe oblectantes, Hyacinthum adduxiſſe, ut ſcilicet cum Zephyro certaret. quod in Verſione e regione adiecta quodammodo exprimere adniſus fui. De hac pugna

na vide praeter *Ovidium Pausaniam* L. III. C. XIX. p. 258. *Palaephatum* de Incred. C. XLVII. *Servium* ad *Virgil.* Eclog. III. 63. aliosque bene multos. Haec iam scripseram, cum postea animadverti, ne sic omnem scrupulum sublatum esse: sequentia enim αὐτὰρ Ἀπόλλων οὐκ ἐδάη κ. τ. λ. admissa hac priori explicatione, minus bene cum praecedentibus cohaerent, &, ut oppositio aliqua fiat, exigere videntur. Quapropter nunc paulo aliter legendum arbitror:

Ὅν ποτε κȣρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
Δῆμος Ἀμυκλαίων ἠγάσσατο, δηῒδ' ἀήτȣ
Σκυζόμενος, καὶ τȣ̃τον ἀνήγαγεν· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Οὐκ ἐδάη Ζεφύρῳ ζηλήμονι παῖδα φυλάσσων.

quando ἠγάσσατο cum *Brodaeo* verto *venerati sunt*. Est autem δηῒδ' pro δηῒδι, in quo eaedem plane literae, quae in Codicis Vossiani scriptura δὴ δὶ. Verbum σκύζεσθαι cum dativo construi, res est explorata. Illud autem καὶ τȣ̃τον ἀνήγαγεν non male etiam a *Brodaeo* redditum *& hunc in urbem receperunt*, quamvis mavelim simpliciter, *& illum abduxerunt*, ne scilicet cum Zephyro pugnans interiret. quando nexus totius loci longe concinnior erit. Ne vero scrupulum aliquem moveat, quod Zephyrus simpliciter ἀήτης ex nostra emendatione dicatur, adponam *Nonni* locum,

cum ex Dionyſ. III. 152. Ubi ζηλήμων & ἀήτης in eodem negotio coniunguntur ſimili fero modo, ut in noſtro loco, ut adeo *Nonni* verba, ante oculos habuiſſe *Coluthus* non ſine ratione videri poſſet:

Καὶ ζεφύρȣ πνειόντος ἀεξιφύτȣ διὰ κήπȣ,
Ἄςατον ὄμμα τίταινε πόθων ἀκόρητος Ἀπόλλων,
Καὶ φυτὸν ἡβητῆρος ἰδὼν δεδονημένον αὔραις
Δίσκȣ μνῆςιν ἔχων ἐλελίζετο, μή ποτε κȣ́ρῳ
Ζηλήμων φθονέσειε καὶ ἐν πετάλοισιν ἀήτης.
Εἰ ἐτέον πότε κεῖνον ἔτι σπαίροντα κονίῃ
Ὄμμασιν ἀκλαύτοισιν ἰδὼν δάκρυσεν Ἀπόλλων.

V. 251. Ὡς ἴδεν, ὡς ἐνόησε.] Elegans uſus voculae ὡς, qua ad celeritatem ſignificandam adhibetur, verbo notandus: Ita *Theocritus* Idyll. II. 82.

Χὼς ἴδον, ὡς ἐμάνην, ὥς μευ περὶ θυμὸς ἰάφθη
Δειλαίας· τὸ δὲ κάλλος ἐτάκετο, κȣ̓δ' ἔτι πομπᾶς
Τήνας ἐφρασάμην, κ. τ. λ.

Conf. etiam Idyll. III. 42.

Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἄλλετ' ἔρωτα.

ubi *Schol.* τὸ ὡς, inquit, ἀντὶ τȣ̃ εὐθέως. καὶ Ὅμηρος.

Ὡς ἴδεν, ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος.

locus *Homeri* exſtat Il. T. 16. ubi minus re-
ĉte

cte puto scriptum ὡς εἶδ', ὥς μιν μ. ἐ. χ. Adde *Moschum* Idyll. II. 74. & *Bion.* Epitaph. Adonidis. v. 40.

Ὡς ἴδεν, ὡς ἐνόησεν Ἀδώνιδος ἄσχετον ἕλκος,
Ὡς ἴδε φοίνιον αἷμα μαραινομένῳ περὶ μηρῷ
Πάχεας ἀμπετάσασα, κινύρετο.

Huc pertinet quoque *Virgilii* illud Ecl. VIII. 41. & in Ciri vs. 430.

Ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error!

V. 310. --- ὤπασεν ἠῶ Ἀρχομένην.] Cum hoc *Coluthi* praeter *Eustath.* in Notis memoratum conferri meretur *Moschi* venustissimus locus Idyll. II. in initio:

Εὐρώπῃ ποτὲ Κύπρις ἐπὶ γλυκὺν ἧκεν ὄνειρον,
Νυκτὸς ὅτε τρίτατον λάχος ἵσταται, ἐγγύθι δ' ἠώς.
Ὕπνος ὅτε γλυκίων μέλιτος βλεφάροισιν ἐφίζων,
Λυσιμελὴς, πεδάᾳ μαλακῷ κατὰ φάεα δεσμῷ.
Εὖτε καὶ ἀτρεκέων ποιμαίνεται ἔθνος ὀνείρων.

CAPUT XI.

Coniectura ſuper Coluthi loco proponitur. Homines triſtitia adfecti alto ſaepe ſomno opprimuntur. Ennii Fragmentum, Horatius & Propertius emaculantur.

V. 356.

—— ἀνακλίνασα δὲ δειρὴν
Ὕπνωσ', ἐπεὶ θανάτοιο συνέμπορος. εἰ γὰρ ἐτύχθη
Ἄμφω, ἀναγκαιη ξυνήϊα πάντα λαχόντα,
Ἔργα παλαιοτέροιο κασιγνήτοιο διώκειν.

De loco hoc corruptiſſimo, quid aliis fuerit viſum, dictum ſupra, ubi & meam ſententiam iam breviter ob oculos poſui, legendumque monui, α'. δ. δ. Ὕπνωσεν θανάτοιο συνέμπορος: *Brodaei* enim ὕπνωσ' minus certe ferri poteſt, cum conſtanti uſu *Coluthus* noſtram formam ὑπνῶν triverit. Non autem male Hermione mortis συνέμπορος & comes dici mihi videtur, quippe quae curis diu agitata altiſſimo tandem ſomno oppreſſa fuerat, adeo ut mortuae ſimilis plane videretur. quo pertinent ſequentia εἰ γὰρ ἐτύχθη Ἄμφω &c, quae ita, ut in Verſione adiecta inſtitui, vertenda ſunt. Per ἄμφω intelligo ὕπνον & θάνατον, quorum prius ὕπνον a praecedente verbo ὕπνωσεν derivan-

vandum, de quo loquendi genere consulendus Vir consummatissimae eruditionis *T. Hemsterhusius* ad *Aristophanis* Plut. p. 172. & 173.

V. 361.

Πολλάκις ὑπνώουσιν, ὅτε κλαίουσι γυναῖκες.]

Refer huc similem fere *Apollonii Rhodii* locum L. III. 616.

Κούρην δ' ἐξ ἀχέων ἀδινὸς κατελώφεεν ὕπνος
Λέκτρῳ ἀνακλινθεῖσαν· ἄφαρ δέ μιν ἠπεροπῆες
Οἷά τ' ἀκηχεμένην ὀλοοὶ ἐρέθεσκον ὄνειροι.

Adde *Senecam* Octav. Act. I. 116.

Quam saepe tristis umbra germani meis
Offertur oculis, membra cum solvit quies,
Et fessa fletu lumina oppressit sopor.

Hinc ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος coniungit *Homer.* Od. o. 393. nec raro λυσιμελὴς & λυσιμέριμνος dicitur somnus. Sic ὕπνος λύων μελεδήματα θυμοῦ *Hom.* Od. Υ. 57. ad quam normam leviter emendandum puto Fragmentum, quod in Collectione Fragm. *Ennii* recenset *H. Columna* p. 291.

Mater, te appello, quae curam somno suspenso levas,
Neque te mei miseret; surge & sepeli natum.

Non dubito, quin sit emendandum, *quae*

curam somno suspensam levas. quemadmodum fere *Porphyrion* ad *Horatii* Carm. II. III. 62. locum exhibet, ubi mendose *tuque charam somno suspensam levas* legitur: quod enim *Columna* coniecerat: *Matrem te appello, soror* &c. ac si Polydorus, qui hic loquitur, sororem Ilionam *matrem* dixerit, quod ipsum educasset, nullo modo ferri potest, nec nisi prava nititur scriptura & interpretatione, quam ad *Horatii* locum iam memoratum exhibet *Acron*, deceptus corrupto *Horatii* loco, ubi hoc modo legitur:

Non magis audierit, quam Fufius ebrius olim,
Cum Ilionam edormit; Catienis mille ducentis,
Mater te appello, clamantibus.

unde *Acron* concludit Fufium hunc Ilionae Polydori sororis personam egisse, quod tamen falsum vel exinde patet, quod Polydorus non sorori Ilionae, sed matri Hecubae in somnio apparuerit, quam in rem confer *Euripidem* Hecub. v. 47. & seqq. Hoc animadvertens *Lambinus*, per Ilionam ipsam Hecubam, ac si Hecuba etiam Iliona fuisset dicta, intelligendam putavit, quod aeque falsum: Omnis difficultas, nisi fallor, sublata erit, si deleta unica litera, scribas:

— *quam Fufius ebrius olim*

Cum

Cum Iliona edormit.

id eſt, *cum Fufius in fabula Iliona dicta edormit.* Ceterum locis memoratis addo unicum adhuc *Propertii* L. 1. El. III. 35.

Dum me iucundis lapſam ſopor impulit alis.
Ille fuit lacrimis ultima meta meis.

ita emendarunt *Heinſius* & *Broukhuſius*, cum antea fuerat ſcriptum *ultima cura meis.* Verum cum multo propius ad corruptam Codicis Colbertini ſcripturam, ubi *nota*, accedat *vota*, hoc modo ſcribere malo:

Ille (ſopor) *fuit lacrimis ultima vota meis.*

quod eximie firmat ſimilis *Propertii* locus L. 1. El. VI. 24.

Et tibi non unquam noſtros puer iſte labores
Adferat, & lacrimis ultima vota meis.

ubi itidem in nonnullis libris *nota* pro *vota* ſcriptum. Confer ibi *Broukhuſium.*

C A-

CAPUT XII.

Coluthus explicatus. Propertii Elegiae binae male coniunctae separantur.

V. 372. ‘Η δ᾽ ἀνέρουσε] Ita fieri videmus, quando in somnis quid inopinato accidit, ut vel rei novitas, vel metus subito somnum excutiat. Loca hanc in rem passim apud auctores obvia. *Apollonii* verba huc propius spectantia subiunxisse e Lib. III. 631. contentus ero:

— τοὺς δ᾽ ἀμέγαρτον ἄχος λάβεν, ἐκ δ᾽ ἐβόησαν
Χωόμενοι· τὴν δ᾽ ὕπνος ἅμα κλαγγῇ μεθέηκε.
Παλλομένη δ᾽ ἀνόρουσε Φόβῳ. περί τ᾽ ἀμΦί τε τοίχους
Πάπτηνεν θαλάμοιο· μόλις δ᾽ ἐσαγείρατο θυμὸν,
῾Ως πάρος, ἐν στέρνοις. ἀδινὴν δ᾽ ἀνενείκατο Φωνήν.

Ex his autem maioris erit momenti rationem reddere loci *Propertii* male adfecti L. II. Eleg. XX. 19.

Jamque ego conabor summo me mittere saxo,
Quum mihi discussit talia visa metus.
Nunc admirentur quod tam mihi pulchra puella
Serviat, & tota dicar in urbe potens.

Broukhusio in hoc loco explicando aqua haesit, post versum illum:

Quum

Quum mihi discussit talia visa metus.

lacunam esse ratus, propterea quod sequentia cum praecedentibus non satis commode cohaereant. Difficultas certe magna, quae Viro Praestantissimo obversabatur, attamen, modo rei naturam in consilium adhibeamus, facillime removenda. Continet, nisi fallor, Elegia haec nihil aliud, quam somnium *Propertii*, puellam undis mersam videntis: quo facit initium Elegiae huius:

Vidi te in somnis fracta, mea vita, carina
Jonio lassas ducere rore manus.

Hocce somnium autem finitur vs. 20. ubi narrat praecipitem se ipsum saxo dare velle, atque inde metum visa discussisse. Si igitur nil nisi somnium narrare voluerit, ut verosimile est, necessario sequitur, ut somnii finis, etiam Elegiae finem constituat, quale exemplum apud *Ovidium* habemus Amor. L. III. Eleg. V, quam sic claudit:

Dixerat interpres. gelido mihi sanguis ab ore
Fugit, & ante oculos nox stetit alta meos.

Quod si itaque ex una Elegia *Propertii* duas faciamus, & finem prioris statuamus versum 20, ubi somnii finis; posterior Elegia ab his incipienda:

Nunc

Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puella
Serviat, & tota dicar in urbe potens.

ubi agit Poëta de felicitate ſua, quod tam pulchra ipſi ſerviat puella, deque arctiſſimo amore ipſum inter & Cynthiam; quae cum ſomnio priori nihil commune habent.

FINIS LIBRI SECUNDI.

JO-

JOANN. DANIEL. A LENNEP

LIBER TERTIUS

ANIMADVERSIONUM

In quo nonnulla Veterum Scriptorum loca emendantur, aut explicantur.

CAPUT I.

Hymni Orphici aliquoties correcti.

LIbelli huius tertii, quem prioribus adiungere placuit, quemque emendandis nonnullis aliis Auctorum locis destinaveram, initium facient vulgo dicti Hymni, qui sub nomine *Orphei* ab *Onomacrito* conscripti videntur; tum ob antiquitatem, tum ob singularem, quam in explicanda vetustissima illa Orphica Theologia praestant, utilitatem prae ceteris dignissimi, qui Virorum doctorum manus experiantur. Licet enim nonnulla loca ab aliis Viris Eruditione & ingenio pollenti-

tibus priſtino nitori reſtituta ſint, plurima tamen, quae lima adhuc indigent, aliis intacta relicta eſſe, omnes fatebuntur. Ut itaque inde ordiar, Suffimine Noctis p. 100. adſcribere liceat vſ. 7.

Ὑμνοδότειρα, Φίλη πάντων, ἐλάσιππε νυχαυγής.

Ubi epitheton Nocti minime congruens ὑμνοδότειρα in ὑπνοδότειρα mutandum. Idem iam animadvertiſſe *Scaligerum*, liquet ex Verſione eius, ubi reddit *ſomnidua*.

Suffim. VI. v. 2. ſcribendum:

Εὐιέραις Φωναῖσι κικλήσκων δαίμονας ἁγνούς.

male legebatur εὖ ἱεραῖς. Epitheton εὐίερος tum modo v. 12. obvium, tum alias in hiſce Hymnis frequens. Sequitur ſuffimine x. p. 108. vſ. 13.

Σοὶ γὰρ ἀπειρέσιον γαίης πέδον ἐςήρικται,
Εἴκει δ' ἀκαμάτου πόντου τὸ βαθύσπορον ὕδωρ
Ὠκεανός τε πέριξ ἐνὶ ὕδασι γαῖαν ἑλίσσων.

Dubium nullum eſt, quin poſterior verſus ſecundi pars το βαθύσπορον ὕδωρ corruptum ſit. Ex *Homero*, *Heſiodo*, aliisque Poetis notiſſima ſunt maris epitheta βαθυῤῥείων, βαθυῤῥείτης, βαθύῤῥοος, ſimiliaque, ad hunc itaque modum emendandum crediderim:

Εἰ-

Εἴκει δ' ἀκαμάτȣ πόντȣ τε βαθύῤῥοον ὕδωρ,
Ὠκεανός τε κ. τ. λ.

Suffim. XII. p. 110. de Saturno dicitur:

Δεσμὸς ἀῤῥήτȣς ὃς ἔχεις κατ' ἀπείρονα κόσμον.

ubi legendum ἀῤῥήκτȣς, facile largieris. Hanc lectionem ante oculos habuiſſe *Scaliger* videri poſſet, dum vertit:

Vinclis indupedite per orbis vaſta ſilenta.

Ibid. vſ. 7. corruptum:

Γέννα, Φυὴ μείωσι, Ῥέας πόσι, σεμνὲ Προμηθεῦ.

Forſan recte *Onomacrito* conſuleres legendo:

Γέννα, Φυῆς μείωσι, Ῥέας πόσι, σεμνὲ Προμηθεῦ.

tempus enim omnia interire facit. Emendationem firmat, qui paulo ante legitur, vſ. 3.

Ὃς δαπανᾷς μὲν ἅπαντα, καὶ αὔξεις ἔμπαλιν αὐτός.

Sequuntur iam Suffimine Jovis p. 112. v. 3.

Ω βασιλεῦ, διὰ σὴν κεφαλὴν ἐφάνη τάδε ῥεῖα,
Γαῖα θεὰ μήτηρ, ὀρέων θ' ὑψηχέες ὄχθοι.

omnino mendoſum epitheton ὑψηχέες. Vera, niſi fallor, Poetae manus erit:

——— ὀρέων θ' ὑψαύχενες ὄχθοι.

Confer Suffim. XXXI. 4.

Ἡ διάγεις ὄχθους ὑψαύχενας ἀκρωρείους.

Pergo ad Suffim. XV. v. 6. ubi ita de Junone:

Κοινωνεῖς γὰρ ἅπασιν κεκραμένη περὶ σεμνῶς.

illud περὶ σεμνῶς ſcribis originem debere exiſtimo, & ad hunc modum immutandum:

Κοινωνεῖς γὰρ ἅπασιν κεκραμένη πυρὶ σεμνῷ.

Intelligit per Junonem, ut paſſim Veteres, aërem, qui igne temperatus omnibus rebus vitalem addit ardorem.

In Suffimine Plutonis p. 116. v. 18. non intelligo, quo ſenſu Pluto dicatur:

Σεμνοῖς μουσοπόλοις χαίρων, ὁσίοις τε σεβασμοῖς.

Sanequam probabile eſt, Poetam dediſſe:

Σεμνοῖς μυστιπόλοις χαίρων, ὁσίοις τε σεβασμοῖς.

Idem vocabulum in hiſce Hymnis reperies Suffim. XXIV. p. 122. v. 7.

Ἀλλὰ πάτερ μόλε μυστιπόλοις ὁσίαισι προνοίαις.

ſic Suffim. LXVII. p. 164. v. 12.

Ἀλλὰ θεὰ μόλε μυστιπόλοις ἐπιτάῤῥοθος αἰεί.

Suffim. XXV. vſ. 11. manco incedit pede:

Εὐ-

Εὐμενὲς ἦτορ ἔχουσα σὺν ὀλβίοισιν ἐν ὥραις.

medela tamen in proclivi eſt, ſi nempe ſcribas:

Εὐμενὲς ἦτορ ἔχουσα σὺν εὐόλβοισιν ἐν ὥραις.

qua de re amplius non dubitabis, poſtquam contuleris ſimilia *Onomacriti* loca, ut Carmine IX. 19.

Ἀλλὰ θεὰ λίτομαί σε, σὺν εὐόλβοισιν ἐν ὥραις,
Εἰρήνην, ὑγίειαν ἄγειν, αὔξησιν ἀπάντων.

ſic Carmine XXXI. 16. & alibi ſaepius.

Suffim. XXVIII. vſ. 5. inter alia Epitheta haec Proſerpinae tribuuntur

Πραξιδίκη, ἐρατοπλόκαμε, Διὸς θάλος ἀγνόν.

cuius verſiculi poſteriorem partem macula foedatam docet quantitas ſyllabarum in nomine Διός: quare mutatione leniſſima ſcribendum reor:

Πραξιδίκη, ἐρατοπλόκαμε, Δηοῦς θάλος ἀγνόν.

Proſerpina aeque Cereris ac Jovis θάλος & propago erat, quod notius, quam ut in eo diu haereamus.

Non multum abhinc eodem Carmine v. 13. medela requiritur in illis:

Ἱερὸν ἐκφαίνουσα δέμας βλαστοῖς χλοοκάρποις.

ubi nullus dubito, quin veriſſima ſit correctio, ſi unica litera mutata ſcribamus:

——— βλαςοῖς χλοοκάρποις.

Vocabulum χλοόκαρπος non infrequens Poetae vide Carm. XXXIX. 5.

Σπερμεῖα, σωρῖτι, ἀλωαία, χλοόκαρπε.

Carmine LII. 8.

Ἀλλὰ μάκαρ χλοόκαρπε, κερασφόρε, κάρπιμε Βάκχε.

Adde Carm. LVII. 6. & LXXXIII. 6. *Scaligerum* ſimile quid voluiſſe, docet Verſio eius:

Corpu' tuum oblectans Terrae viridantibu' foetis.

unde ſuſpicor *Scaligerum* totum *Onomacriti* verſum hoc modo emendare voluiſſe:

Ἱρὸν φαιδρύνουσα δέμας βλαςοῖς χλοοκάρποις.

CAPUT II.

Orphei Hymni aliquoties emendantur. Diana ἀγροτέρα· *Bacchus* μηροῤῥαφὴς *dictus.* Ἀπαλεξίκακος.

IN Suffim. XXXIII. vſ. 11. haud leviter contaminata ſunt ſequentia:

Τόνδε σὺ γὰρ λεύσεις τὸν ἀπείριτον αἰθέρα πάντα,
Γαῖαν τ' ὀλβιόμοιρον, ὕπερθέ τε καὶ δι' ἀμολγȣ̃,
Νυκτὸς ἐν ἡσυχίαισιν, ὑπ' ἀϛεροόμματον ὄρφνην.
Ῥίζας νέρθε δέδωκας, ἔχεις δέ τε πείρατα κόσμȣ
Παντός.

quae verba nisi aliter interpungas & scribas, sensum vix tolerabilem admittunt. Ut verbo dicam, videtur Poeta oppositionem noctis & diei fecisse, & utriusque discrimen, cuius unica caussa Sol, atque adeo Apollo erat, descripsisse. Hoc nixus fundamine *Onomacriti* verba sic in integrum restituenda duxerim:

Τόνδε σὺ γὰρ λεύσεις τὸν ἀπείριτον αἰθέρα πάντα,
Γαῖάν τ' ὀλβιόμοιρον ὕπερθεν· καὶ δι' ἀμολγȣ̃
Νυκτὸς ἐν ἡσυχίαισιν ὑπ' ἀϛεροόμματον ὄρφνην
Ῥίζας νέρθε δέδορκας· ἔχεις δὲ τὰ πείρατα κόσμȣ
Παντός.

Verborum sensus eo fere redit: *Totum enim huncce immensum aethera, terramque opulentam superne cernis: at, ubi nocte silente coelum stellis destinctum apparet, terrae radices & fundamina infra adspicis.* &c.

Carmine XXXV. vs. 9.

Ἀμβροτέρα, χθονία, θηροκτόνε, ὀλβιόμοιρε.

pro ἀμβροτέρα substituendum notissimum Dianae epitheton ἀγροτέρα, quam lectionem *Scaliger*

liger procul dubio ante oculos habuit, dum reddit:

Summana, agrestis, fericida, beata, locuples.

Suffimine XXXIX levis macula sese offert vers. I.

Δηὼ παμμήτειρα, θεοῖς πολυώνυμε δαῖμον.

ex more scribendi constanti in hisce Carminibus facile liquet, scribendum:

Δηὼ παμμήτειρα θεά, πολυώνυμε δαῖμον.

simili modo Carmine IX. I.

Ὦ Φύσι παμμήτειρα θεά, πολυμήχανε μῆτερ.

& aliis in locis.

In Suffimine Trieterici p. 148. v. 3. parum recte scribi videtur:

Μητροτρεφὴς, ληνῖτα, πυριπόλε, καὶ τελετάρχα
Νυκτέρ', εὔβουλεῦ, μιτρηφόρε, θυρσοτινάκτα.

Nihil, si quid cerno, adeo ad Bacchum sive Trietericum facit epitheton μητροτρεφὴς, imo de Baccho positum plane ferri nequit, quippe cuius mater Semele, cum adhuc imperfectus infans erat, Jovis fulmine periit. quando postea a Nymphis Nyseidibus educatus Bacchus, qui proinde non μητροτρεφὴς fuit.

fuit. Notum eſt e Fabulis, Jovem matris ab alvo ereptum Bacchum femori inſeruiſſe, donec perfectus evaderet. unde epitheton Bacchi ortum μηϱοῤῥαφὴς, vel Poeticum μηϱοϱαφὴς, quod proinde hic ſubſtituendum cenſuerim. Praeterea verſu ſequente pro νυκτίρ' legendum νυκτέϱι'. Totum ergo locum ſic ſcribendum reor:

Μηροραφὴς, λικνῖτα, πυριπόλε, καὶ τελετάρχα,
Νυκτέρι', εὐβουλεῦ, μιτρηφόρε, θυρσοτινάκτα.

Ad emendationem firmandam egregius exſtat in his Carminibus locus Suffimine XLVII.

Κλῦθι πάτερ Κρόνου υἱὲ Σαβάζιε, κύδιμε δαῖμον,
Ὃς Βάκχον Διόνυσον ἐρίβρομον, εἰραφιώτην,
Μηρῷ ἐγκατέραψας, ὅπως τετελεσμένος ἔλθῃ
Τμῶλον ἐς ἠγάθεον παρ' Ἵππαν καλλιπάρῃον.

quae cum *Ovidio* conferenda Metam. III. 310. ubi de Baccho:

Imperfectus adhuc infans genetricis ab alvo
Eripitur, patrioque tener (ſi credere dignum)
Inſuitur femori; maternaque tempora complet.

Suffim. Veneris p. 152. v. 27. longe concinnior ſcriptura foret:

Ἔλθὲ μάκαιρα θεὰ πολυήρατον εἶδος ἔχουσα.

pro Ἐ. μ. θεὰ καὶ λ' ἐπήρατον ἐ. ἐ.

Suffimine LVII. vſ. 9. ferri non poteſt:

'Αλλὰ μάκαρ καθαραῖς γνώμαις μύςαισι συνέρχȣ.

ſed legendum — μύςαισιν ἐπέρχȣ. ita Carmine XLVII. 6.

Εὐμενέων ἐπαρωγὸς ἐπέλθοις μυςιπόλοισιν.

& alibi.

Carmine LVIII. 3. Parcas invocans ita canit:

Μοῖραι ἀπειρέσιοι, νυκτὸς Φίλα τέκνα μελαίνης,
Κλῦτέ μȣ εὐχομένȣ πολυώνυμοι, αἵ τ' ἐπὶ λίμνης
Οὐρανίας (ἵνα λευκὸν ὕδωρ νυχίας ὑπὸ θέρμης
'Ρήγνυται ἐν σκιερῷ λιπαρῷ μυχῷ εὐλίθῳ ἄντρῳ)
Ναίȣσαι.

Scaliger poſteriora, in quibus ſenſus plane nullus, vertit:

Qua canus liquor induferi de fonte lavacri,
Labitur aeterni ſpecus ſub punice opaco.

unde patet Virum Magnum emendaviſſe:

— ἵνα λευκὸν ὕδωρ μυχίας ἀπὸ κρήνης
'Ρήγνυται ἐν σκιερῷ λιπαρῷ μυχῷ εὐλίθȣ ἄντρȣ.

ſed malim, retento ὑπὸ θέρμης, ſcribere:

— ἵνα λευκὸν ὕδωρ μυχίας ὑπο θέρμης·
'Ρήγνυται ἐν σκιερῷ λιπαρῷ μυχῷ εὐλίθȣ ἄντρȣ.

per

per *μυχίαν θέρμην* intelligo calorem ex igne in visceribus terrae occulto ortum, quo aquam subterraneam agitatam cum vi erumpere voluit Poeta.

Ibidem v. 21. nemo semel monitus, facile, credo, pro genuino *Onomacriti* foetu agnoscet ineptissimum hunc versum:

Μοιράων τέλος ἔλθ' ἀοιδὴ, ἣν ὕφαν' Ὀρφεύς.

ex more enim constanti Poetae suffimen finiendum invocatione quadam, qualis praecedit:

Μοῖραι ἀκέσατ' ἐμῶν ὁσίων λοιβῶν τε καὶ εὐχῶν
Ἐρχόμεναι μύσαις λυσιτήμονες εὔφρονι βουλῇ.

sic enim plerumque in his Carminibus fieri solet.

Suffim. LXII. vs. 11. legitur:

Ἐν σοὶ γὰρ σοφίης ἀρετῆς τέλος ὄλλον ἱκάνει.

mendum latet sub ὄλλον: geminationem enim literae λ, ut syllaba brevis natura producatur, locum habere, nullus crediderim. Maculam absterges legendo:

Ἐν σοὶ γὰρ σοφίης, ἀρετῆς τέλος ἐσθλὸν ἱκάνει.

ita mox fere v. 13.

Ὡς ἂν ἰσοῤῥοπίῃσιν ἀεὶ βίος ἐσθλὸς ὁδεύει.

& longe propius Carm. LXIII. 7.

Ὅς καὶ θνητοῖσιν βιοτῆς τέλος ἐσθλὸν ἐγείρει.

ſic Carm. LXVI. 8.

Ἐλθὲ μάκαρ σωτὴρ, βιοτῆς τέλος ἐσθλὸν ὀπάζων.

& alibi ſaepius. unde emendationem certiſſimam eſſe cognoſcas.

Suffim. LXIV. 7.

Εἰς δὲ πόθον νεῦσον Κύπριδος, κώμȣς τε λυκίȣς.

olim ſcriptum puto -- κώμȣς τε Λυαίȣ. Recte *Scaliger:*

Inque Veuuſtatis divae, & Brumi otia dia.

Suffim. LXV. 2.

Ἥφαις᾽ ὀβριμόθυμε, μεγαςενὲς, ἀκάματον πῦρ,
Λαμπόμενε Φλογίαις αὔραις Φαεσίμβροτε δαῖμον.

unica litera mutata ſcribendum:

Λαμπόμενε Φλογίαις αὐγαῖς.

Ibid. v. 10.

Κλῦθι μάκαρ, κλήζω πρὸς εὐίερȣς ἐπὶ λοιβάς.

verſui & ſenſui ſuccerres legendo:

——— κλήζω σε πρὸς εὐϊέρȣς ἐπὶ λοιβάς.

ſic

ſic Carm. LX.

Ὦ Νέμεσι, κλῄζω σε θεὰ βασίλεια μεγίστη.

Carmine LXVI. v. 5. AEſculapium hiſce compellat epithetis:

Αὐξιθαλὴς κόρε, ἀπαλεξίκακ', ὀλβιόμοιρε.

Et ſenſus & metrum laborat: binae enim priores ſyllabae in ἀπαλεξίκακ' breves ſunt. Praeterea non intelligo, quomodo AEſculapius Medicus optimus ἀπαλεξίκακος dici queat, cum ἀπαλεξίκακον, interpretante *Heſychio*, ſit ἀθεράπευθον. Secundum conſuetum in hiſce Hymnis ſcribendi morem legendum cenſuerim:

Αὐξιθαλὴς κόρε, πᾶσιν ἀλεξίκακ', ὀλβιόμοιρε.

ſic Carmine XLIX. 8. πᾶσιν εὔφρων, & ſic paſſim. Suffimine LXIX. 9.

Λυσιμελεῖς οἴστρῳ βλοσυροννύχιαι πολύποτμοι,
Νυκτέριαι κοῦραι, ὀφιοπλόκαμοι, φοβερῶπες.

nullo modo commode explicari poſſe videtur illud οἴστρῳ βλοσυροννύχιαι. quapropter ex una voce binas faciendo ſcribendum reor: οἴστρῳ βλοσυραὶ, μύχιαι. Poſterius epitheton pro νύχιαι malo, propterea quod mox ſequatur νυκτέριαι. Ita Suffim. praecedente v. 3. coniunxit Poeta:

Νυκ-

Νυκτέριαι, μύχιαι, ὑπὸ κεύθεσιν οἰκί᾽ ἔχουσαι.

eamdem vocum νύχιος & μύχιος permutationem vidimus supra Suffim. LVIII. 3. Suffim. LXXII. 1.

Δαίμονα κικλήσκω μεγαλανηγήτορα φρικτόν.

Valde suspectum epitheton μεγαλανηγήτορα. imo vix dubito, quin ad hunc fere modum dederit Poeta:

Δαίμονα κικλήσκω μέγαν, ἠδ᾽ ἡγήτορα φρικτόν.

Pergo iam ad Suffimen LXXXV. 6.

Σιγῶν σιγώσαις ψυχαῖς μέλλοντα προφωνῶν
Οἷσιν ἐπ᾽ εὐσεβίῃσι θεῶν νόος ἐσθλὸς ὁδεύει.
Ὡς ἂν ἀεὶ τὸ καλὸν μᾶλλον γνώμῃσι προληφθὲν,
Τερπωλαῖς ὑπάγῃ βίον ἀνθρώπων προχαρέντων.

legendum ψυχαῖς μέλλοντα προφαίνων. similiter versu 18.

Μηδὲν ἐπ᾽ ἀλλοκότοισι κακῶν σημεῖα προφαίνων.

Confer etiam Carmine VII. 20.

—— ἡδὺν δὲ βίον μύστῃσι πρόφαινε.

Praeterea mox pro τὸ καλὸν μᾶλλον γνώμῃσι προληφθὲν substituendum arbitror:

—— τὸ καλὸν μέλλον γνώμῃσι προληφθέν.

Per

Per τὸ καλὸν μέλλον intelligit ***bonum futurum***, quod ubi in ſomniis vident, homines oblectare ſolet. Simili fere modo paulo poſt vſ. 13. dixit:

> *Τοῖς δὲ κακοῖς ὐδὲν Φαίνει μέλλυσαν ἀνάγκην*
> *Ὄψις ὀνειρήεσσα, κακῶν ἐξάγγελος ἔργων.*

Atquè haec hactenus de Hymnis illis *Orphicis.*

CAPUT III.

Homerus corrigitur. Mons Placus & Placium. Antiquiſſima urbs Thebe ad pedem Placi ſita cur Ὑποπλακίη *dicta fuerit. Dicaearchus apud Scholiaſtam Homeri emendatur.*

CUm prae ceteris Veterum ſcriptis, quae ad noſtra usque tempora pervenere, ſingulari tam veterum quam recentiorum Criticorum diligentia & cura parum labis adhaeſerit *Homero*, vulgatam huius Poëtae ſcripturam absque Codicum MSS. ſubſidio temere ſollicitandam non ſine ratione negant Eruditi. Quoniam vero & alii, etſi hiſce adiumentis deſtituti, ſalutarem locis nonnullis mendoſis, ut revera quaedam ſupereſſe, omnes harum rerum gnari fatebuntur, admovere

vere medicinam; neminem paulo humaniorem aegre laturum confido, si & ego locum unum & alterum pro virili sanare adnitar. Legitur Il. z. 394.

> Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
> Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος.
> Ἠετίων ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
> Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων.

Varie verba illa Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ interpretati sunt Viri docti. Horum tamen sententia, qui de *planitie* cogitarunt, eo minus placet, quod ὑπόπλακος potius adiectivum videatur λεῖον (ut a quibusdam explicatur) denotans, quam nomen substantivum: quod si admittas, male duo adiectiva feminina absque substantivo iuncta ponerentur. Potior eorum sententia videtur, qui ὑποπλάκῳ vertunt ὑπὸ Πλακίῳ ὄρει τῆς Κιλικίας, ut ad hanc vocem interpretamenti loco habet Vetus *Scholiasta*. Quo etiam spectat illud *Hesychii*: Ὑποπλάκῳ, ὑπὸ τῷ Πλάκει ὄρει Κιλικίας. forsan dederat ὑπὸ τῷ Πλακίῳ. Ex horum itaque sententia non Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ, sed ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ scripserat *Homerus*, id est *ad pedem Placi nemorosi*, idque tum hoc, tum binis aliis *Homeri* locis reponendum, ubi eadem repetuntur verba, Il. z. 425 & Il. x. 479. Ne dubites de nomine Πλάκος pro

Πλά-

Πλάκιον, en *Hesychii* verba, qui duplex montis nomen fuisse notat in V. Πλάκος, ὄρος τῆς Κιλικίας. τινὲς δὲ Πλακύσιον λέγουσι. forte scribendum τινὲς δὲ Πλάκιον λέγουσι, quam formam supra iam vidimus. Unicus huic sententiae quodammodo obstare videri posset locus, quem iam antea innui, Il. z. 425.

Μητέρα δ' ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα.

ubi cum locum, ubi mater Andromaches regnavit, definire voluerit Poeta, non sufficit, simpliciter dixisse, illam regnasse ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ; sed proprium aliquod nomen, quod locum paulo accuratius designat, requiritur. Verum enim vero, cum praeter hoc ipsum, alia mihi indicia reperisse videar, quibus evinci poterit, maculam & hoc loco irrepsisse, nihil inde de sententia nostra decedit. Quicunque enim aures habet purgatas, vix, nisi fallor, in Poëta feret repetitionem ingratam voculae τὴν, vers. 426 & 427, quarum alterutra plane supervacanea est. praeterea illud ἂρ δεῦρ' quam durum sit ob repetitionem literae ρ, nemo non sentit. Quapropter eiecto ἂρ, forte ex sequente δεῦρ orto, forte a Viro literato ad fulciendum versum addito,

dito, pro altero τὴν reponendum fufpicer antiquiffimae urbis nomen Θήβη hoc modo:

Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑλησσῃ
Θήβῃ, ἐπεὶ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἄψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα.

Ad emendationem ftabiliendam, praeter locum *Homeri* fupra iam memoratum, adfcribi merentur eiusdem Poetae verba Il. x. 477.

Ἕκτορ ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ
Ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν, ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ.

Jam ut pateat, quam apte Θήβη haec Ὑποπλακίη dicatur fuiffe ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ, egregium *Dicaearchi* locum, a *Scholiafta* ad Il. z. 396. confervatum, fubiungam. Ἡρακλῆς δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ φανεὶς, ἔλαβε τὴν Θήβην γυναῖκα. καὶ κτίσας πόλιν ὑπὸ τὸ Πλάκιον καλούμενον ὄρος τῆς Κιλικίας, Πλακίαν Θήβην αὐτὴν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐκάλησεν. Ἡ ἱστορία παρὰ Δικαιάρχῳ. *Dicaearchi* verba; ut hoc obiter moneam, paulo ante ibidem emendanda: Γρανικὸς, οἱ δὲ Ἀτράμυς Πελασγὸς τὸ γένος, (fic legitur in antiquis editionibus, quod peffime a *Schrevelio* mutatum in Γρανικὸς ὁ Ἀτράμυς, ἤγουν Ἀτράμυτος, Πελασγὸς τὸ γένος) ἀφίκετο ποτὲ, κ. τ. λ. ubi pro Γρανικὸς, quod nullo modo ftare poteft, adfinis fcripturae nomen Ἀδράμυτος reponendum.

Vi-

Vide hac de re *Stephanum Byzantinum* V. Ἀδραμύττιον.

CAPUT IV.

Homerus emaculatur. Ὑπημύειν. *Genae lapsae. Apuleius correctus.*

EX *Homero* & hoc capite quaedam adiungam. Il. x. 473. ſequentia de Andromache leguntur:

Ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔςαν,
Αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.

Andromache, cum maritum ſuum Hectora ante muros raptatum ab equis cerneret, triſtiſſimo ſpectaculo adeo ſtupefacta erat, ut dolori penitus ſuccumberet. quod his verbis modo ante deſcribit divinus Poëta:

Τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε.
Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα,
Ἄμπυκα κεκρύφαλόν τ', ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,
Κρήδεμνόν θ'.

unde mox verſ. 475.

Ἡ δ' ἐπεὶ ἂν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη.
Ἀμβλήδην γοόωσα, μετὰ Τρωῇσιν ἔειπεν.

K Quis

Quis itaque feret, Andromachen dici ἀτυζομένην ἀπολέσθαι, ac ſi tum adhuc mortem verebatur? aliam enim interpretationem admittere vix videntur haec verba. Poſſes forſan ſuccurrere legendo ἀτυζόμεναι ἀπόλεσθαι, quod ad comites Andromaches referendum, quae illam inter ſe continentes, verebantur, ne interiret.

Addam ex eodem Libro *Homeri* vſ. 490 & 491.

Ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν, παναφήλικα παῖδα τίθησι.
Πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.

Et olim & adhucdum Criticos exercuit verbum illud ὑπεμνήμυκε. Varias Eruditorum ſententias vid. in Notis ad *Heſychium* V. Ἐμμέμυκεν, (ubi hunc *Homeri* locum ante oculos habuit Lexicographus) unde merito ſuſpicatur *Kuſterus*, in quibusdam *Homeri* Codicibus non ὑπεμνήμυκε, ſed ὑπεμμέμυκε fuiſſe. Imo non tantum ὑπεμμέμυκε olim extitiſſe, ſed binis vocibus Veteres legiſſe ὑπ' ἐμμέμυκε tuto hinc concludi poſſe reor. Ex binis itaque his veterum Codicum lectionibus crediderim olim fuiſſe ſcriptum: ΥΠΕΜΜΗΜΥΚΕ, quod corruptum pro ΥΠΟΜΜΗΜΥΚΕ; atque hinc voces tantum diſtinguendo, hanc eruo ſcripturam:

Πάντα δ' ὑπ' ὄμμ' ἤμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.

Ubi

Ubi πάντα adverbialiter ſumendum pro πάντως. Quo ſenſu autem ὄμμα ὑπημύειν dicatur *Homero*, docebunt explicationes Veterum Grammaticorum, ubi interpretantur κατεστύγνακε, & clarius *Heſychius* V. Ὑπεμνήμυκε, ὑπομέμυκε, κλαίει, στενάζει. Verbum ὑπημύειν de genis prae luctu marceſcentibus adhibuit *Coluthus* noſter vſ. 332.

Οὐχ ὁράᾳς; γοεραὶ μὲν ὑπημύουσι παρειαὶ,
Πυκνὰ δὲ μυρομένης θαλεραὶ μινύθουσιν ὀπωπαί.

quae verba in clara luce collocant illa *Homeri* Odyſſ. Θ. 530.

Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί.

Apuleius Met. x. p. 210. lin. 24. *lapſas genas* vocat; ita enim recte emendavit *Pricaeus* in Not. p. 584. præterea autem, ut hoc verbo moneam, ibidem lin. 16. lego: *ſed mulier illa, quamdiu primis elementis Cupido parvulus nutriebatur, inbecillis adhuc eius viribus, facile ardorem tenuem deprimens, ſilentio reſiſtebat.* male legitur *ruborem.* loquitur enim de amore, quem *ardorem* vocat, ut mox *ignem veſanum* ibidem. Ceterum hinc ſatis patet in *Homerico* noſtro loco recte verbum ὑπημύειν poni de luminibus prae nimio fletu tabeſcentibus, qualia erant illa Aſtyanactis.

Eodem modo, ut *Homerus* ὄμμα & παρειαὶ, *Catullus* Carm. LX. 55. coniunxit:

Moesta neque assiduo tabescere lumina fletu
Cessarent, tristique imbre madere genae.

Pergo iam ad alium *Homeri* locum Odyss. H. 120.

Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ.
Αὐτὰρ ἐπὶ σαφυλῇ σαφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ,
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται.
Τῆς ἕτερον μὲν, θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι.

quae verba pessime distincta, omnem fere elegantiam amisere. Primo versum 121 nullo modo cum praecedentibus coniungi posse, facile senties, ubi ad animum revocaveris αὐτὰρ potissimum in initio periodi poni, quod secus sese haberet, si proba foret in Vulgatis distinctio. Praeterea cum Poeta potissimum de uvarum multitudine loquatur, parum recte illa de vinea interponuntur. Imo difficultas quoque in eo est, quod voces ἑτέρας, ἄλλας &c. ad remotius σαφυλὴ referantur, cum tamen τὸ ἕτερον μὲν, θειλόπεδον &c., quae praecedunt, necessario pertineant ad vineam. Scrupulum removebis omnem hoc modo distinguendo:

Ὄχνη

Ὄχνη ἐπ' ὄχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ.
Αὐτὰρ ἐπὶ ςαφυλῇ ςαφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ
(Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον) λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δὲ, κ. τ. λ.

Ordo est Αὐτὰρ ςαφυλὴ ἐπὶ ςαφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ ἠελίῳ τέρσεται λευρῷ ἐνὶ χώρῳ (Ἔνθα δέ οἱ κ. τ. λ. quae eo, ut feci, modo parenthesi includenda sunt.

CAPUT V.

Apollonius Rhodius emendatur. Ἀμύσσειν. *Epigramma apud Pausaniam emaculatur. Messenen Magnae deorum Matris mysteria a Caucone didicisse observatur.*

Cum praecedente Capite, ubi de *Homeri* loco Il. x. agerem, verbi ἠμύειν mentio fuerit facta, atque ea occasione in *Apollonii Rhodii* locum L. II. Argon. vs. 864. ubi compositum κατημύειν mendose legitur, inciderim, coniecturam de eo adposuisse, non alienum fore existimavi. Legitur:

——— οὔτε τι σίτου
Μνώοντ', οὔτε ποτοῖο· κατήμυσαν δ' ἀχέεσσι
Θυμόν· ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπ' ἐλπίδος ἔπλετο νόςος.

Eandem lectionem ante oculos habuit Gram-

maticus, qui, ut verbum κατήμυσαν interpretaretur, addidit: ἐσύγνασαν ταῖς λύπαις. κατεκλίνθησαν, ὅλι ἀπηλπίκεισαν τ̃ σωτηρίαν παντάπασιν. Vereor tamen, ut alibi ita active positum reperias. Prae Vulgata adridet quam maxime haec scriptura:

—— κατήμυξαν δ' ἀχέεσσι
Θυμόν.

Verbum ἀμύσσειν proprie *radere, vellicare* denotat, unde ad animum transfertur, metaphora desumta a vestimentis, quae in summo luctu lacerabantur. Ita *Homerus*, unde procul dubio *Apollonius* locutionem desumsit, Il. A. 243.

—— σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος.

Plura huc spectantia dabit Clarissimus *Alberti* ad *Hesychium* V. Ἀμύξεις. ubi loci *Homerici* etiam meminit.

Egregiam Epigrammatis partem, quam nobis reservavit *Pausanias* Lib. IV. Cap. I. p. 282. non leviter contaminatam subiungam:

Ἥγνισα δὲ Ἑρμοῖο δόμους * τε κέλευθα
Πατρὸς καὶ πρωτογόνου κούρας. ὅθι Φασὶ
Μεσσήνην θεῖναι μεγάλαισι θεαῖσιν ἀγῶνα
Φλυάδεω κλεινοῖο γόνου Καυκωνιαδάο.

Θαύ-

Θαύμασα δ', ὡς σύμπαντα Λύκος Πανδίονιος Φῶς
Ἀτθίδος ἱερὰ ἔργα παρ' Ἀνδανίῃ θέτο κεδνῇ.

Recte in primo versu *Amasaeus* legit: Ἤγισα δ' Ἑρμείαο δόμους. Hoc tamen cum *Kuhnio* nolim interpretari de Cerycum Atticorum familia, *qui a Ceryce filio Mercurii originem trahentes, sacris Eleusiniis vocem commodabant.* Verba sunt Doctissimi *Kuhnii*. Quae interpretatio nimis longe petita, sua sponte facile destruitur. Malim Ἑρμείαο δόμους explicare de *templo Mercurii*, quod forte Methapus, cuius statuae Epigramma hoc erat inscriptum, lustraverat, licet hac de re certi quid adfirmare non ausim. Longe certior *Kuhnii* emendatio, post δόμους inserentis μεγάλης. Mox tamen versu sequente eidem Viro haud obsecundandum, dum corrigit Ματρὸς καὶ πρωτογόνου &c. sic enim versus manco incederet pede, qui constabit, modo pro πατρὸς scribas Δήμητρος. In sequentibus facem prae ceteris accendit *Pausanias* paulo ante p. 281. his verbis: Πρῶτοι δ' οὖν βασιλεῦσαι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ Πολυκάων τε ὁ Λέλεγος καὶ Μεσσήνη γυνὴ τοῦ Πολυκάονος. παρὰ ταύτην τὴν Μεσσήνην τὰ ὄργια κομίζων τῶν μεγάλων θεῶν Καύκων ἦλθεν ἐξ Ἐλευσῖνος, ὁ Κελαινοῦ τοῦ Φλυοῦ. Hinc disci poterit, Messenen mysteria ab ipso Caucone Phlyi nepote, didicisse. Quid si itaque pro ΚΑΥΚΩΝΙΑΔΑΟ scribamus ΚΑΥΚΩΝΑΔΙΔΑΟ, & mu-

K 4 tata

tata terminatione ΚΑΥΚΩΝΑΔΙΔΑΞΑΙ. Hoc ſi admittas, facile patet, praeterea pro γόνυ legendum eſſe γόνον. Verba itaque ſic ſcribenda:

——— ὅθι φασὶ
Μεσσήνην, θεῖναι μεγαλαῖσι θεαῖσιν ἀγῶνα,
Φλυάδεω κλεινοῖο γόνον Καύκωνα διδάξαι.

Ordo verborum eſt: ὅθι φασὶ, Καύκωνα Φλυάδεω κλεινοιο γόνον διδάξαι Μεσσήνην θεῖναι μεγάλαισι θεαῖσιν ἀγῶνα. Hac admiſſa coniectura intelligi poteſt, quid ſibi voluerit *Pauſanias* his verbis: Τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ μὲν, ὡς παρὰ τὴν Μεσσήνην ἀφίκοιτο ὁ Καύκων ἀπόγονος ὢν Φλύου. Sequente verſu pro Πανδιόνιος φὼς malim ſcribere Πανδίονος υἱός. quo etiam ducunt *Pauſaniae* verba paulo ante: Ὡς δὲ ὁ Πανδίονος οὗτος ἦν Λύκος, δηλοῖ τὰ ἐπὶ τῇ εἰκόνι ἔπη τῇ Μεθάπου. Totum itaque locum ſic commode ſcribi poſſe cenſuerim:

Ἥγνισα δ' Ἑρμείαο δόμους, μεγάλης τε κέλευθα
Δήμητρος, καὶ πρωτογόνου κούρας ὅθι φασὶ,
Μεσσήνην, θεῖναι μεγάλαισι θεαῖσιν ἀγῶνα,
Φλυάδεω κλεινοῖο γόνον Καύκωνα διδάξαι.
Θαύμασα δ', ὡς σύμπαντα Λύκος Πανδίονος υἱὸς
Ἀτθίδος ἱερὰ ἔργα παρ' Ἀνδανίῃ θέτο κεδνῇ.

C A-

CAPUT VI.

Ephippi Fragmentum apud Athenaeum variis liberatur mendis. Simon Philosophus. Ἀτμητος. Ὑπόξυλος.

APud *Athenaeum* L. XI. p. 509. C. exstat *Ephippi* Mediae Comoediae Poetae e fabula, cui Naufrago nomen, insigne Fragmentum, quo Platonem, eiusque familiares quosdam Comico sale perstringit, quod amore pecuniae adducti aliorum famam laederent, eosque calumniarent. Illud nonnullis mendis liberasse non pigebit:

Ἐπεὶ κατασὰς εὔςοχος νεανίας,
Τῶν ἐξ Ἀκαδημίας τις ὑπὸ Πλάτωνα, καὶ
Βρύσων ὁ θρασυμαχειοληψικερμάτων
Πληγεὶς ἀνάγκῃ ληψιγομίσθῳ τέχνῃ,
Συνών τις ἐκ ἄσκεπτα δυνάμενος λέγειν.
Εὖ μὲν μαχαίρᾳ ξύς' ἔχων τριχώματα,
Εὖ δ' ὑποκαθιεῖσα τἀμὰ πώγωνος βάθη,
Εὖ δ' ἐν πεδίλῳ πολλὰ τιθεὶς ὑπὸ ξυρὸν
Κνήμης ἱματίων ἰσομέτροις ἑλίγμασιν
Ὄγκῳ τε χλανίδος εὖ τεθωρακισμένος.
Σχῆμ' ἀξιόχρεων ἐπικαθεὶς βακτηρίᾳ
Ἀλλότριον ἐκ οἰκεῖον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Ἔλεξεν ἄνδρες τῆς Ἀθηναίων χθονός.

Prae ceteris elegans *Grotii* commentum in

Excerptis ex Trag. & Com. Graec. pag. 677. ubi priora ita emendat:

Ἐπεὶ καταςὰς εὔςοχος νεανίας
Τῶν ἐξ Ἀκαδημίας τις, ὑπὸ Πλάτωνα καὶ
Βρύσωνα θρασυαχρειοληψικερμάτω,
Πληγεὶς ἀνάγκῃ λεπτολογομεσȣ̃ τέχνης.

Ab hac itaque ſcriptura non diſcedendum arbitror. Quod ſequitur verſu 5. συνὼν τις σὺν κ. ἀ. δ. λ. ſanum eſſe vix crediderim. Cum ſententia alias perfecta videatur, ſub voce συνὼν nomen proprium Philoſophi, quem hic potiſſimum ante oculos habuit Comicus, quaerendum ſuſpicor. Pro ΣΥΝΩΝ itaque lego ΣΙΜΩΝ. Erat ille Simon Athenienſis coriarius Socratis diſcipulus, de quo vide *Diogen. Laert.* Lib. II. Segm. 122. Verſu 7. prae *Caſauboni* coniectura, quam in ipſius Animadv. vide, illa *Scaligeri*, cuius meminit Magnus *Grotius*, arridet. Emendaverat ſcilicet εὖ δ' ὑποκαθιεὶς ἄτομα π. β. Verum pace tanti Viri ſenſus quidem elegans evadit, at ſenarius altero pede claudicans incedit:

Εὖ δ' ὑπο| καθιεὶς| ἄτο| μα πώ| γωνος| βάθη.

ubi quidem ſex pedes habemus, at tertia ſede, ſecus ac oportebat, Pyrrhichius eſt. Vel ego fallor, vel *Ephippus* ſcripſerat:

Εὖ δ' ὑποκαθιεὶς ἄτμητα πώγωνος βάθη.

In-

Intelligit barbam intonſam & promiſſam admodum. Simili modo Bacchi crines intonſi Ἄτμητοι ἔθειραι audiunt *Apollonio Rhodio* L. II. 710.

Ἱλήκοις· αἰεί τοι ἄναξ ἄτμητοι ἔθειραι
Αἰὲν ἀδήλητοι.

Hunc *Ephippi* verſum excipiunt duo alii adeo mendoſi, ut quae Comici mens fuerit, vix intelligas. *Scaliger* & *Grotius* tentarunt hoc modo:

Εὖ δ' ἐν πεδίλῳ πόδα τιθεὶς ὑπόξυρον
Κνήμης, ἱματίων ἰσομέτροις εἰλίγμασιν,
Ὄγκῳ τε χλανίδος εὖ τεθωρακισμένος.

partim quidem recte, partim ſecus: quid enim erit ὑπόξυρον πόδα, quid πόδα κνήμης? an πȣ̃ς pars erat κνήμης? minime vero. Novi κνήμην aeque ac μῆρον & πόδα ad σκέλος pertinere, eiusque partes eſſe, alterum non item. Pro ὑπὸ ξυρὸν vel ὑπόξυρον alterum epitheton, pedi magis accommodatum, ὑπόξυλον ſubſtituere malo. Ὑπόξυλος vocabulum Comicum eſt, quod de illis rebus adhibere ſolebant, quae externa ſpecie pulchra, re vera tamen & interne deterioris notae erant. Verba *Scholiaſtae* ad *Hermogenem*, a Magno *Caſaubono* ad *Athenaeum* Libr. IX. Cap. VIII. p. 664. ubi egregia de hac voce notat, prolata, adſcri-

ſcribi merentur: Ὑπόξυλα κυρίως καλεῖται τὰ ἀγάλματα, οἷς ἐκ ξύλων κατεσκευασμένοις ἐπιπολῆς ἐπελήλαται ἄργυρος, ἢ χρυσός· κεῖται δὲ ἐπὶ τῶν λαμπρῶν μὲν ἔξωθεν καὶ ἐπιεικῶν, πονηρῶν δὲ τὰ ἔνδον. καὶ Μένανδρος Περινθίᾳ φησίν·

Οὐδ' αὐτός εἰμι σὺν θεοῖς ὑπόξυλος.

ἀντὶ τοῦ κίβδηλος, καὶ οὐ γνήσιος. ita recte hunc locum a Viro Magno emendatum opinor. Confer cum hiſce *Scholiaſtae* verbis *Pollucem* Lib. III. 56. Σῶμα ὑπόξυλον *Alexis* in memorato *Athenaei* loco p. 385. dixit:

Ἀκρολίπαροι· τὸ δ' ἄλλο σῶμ' ὑπόξυλον.

Vide itaque, quam lepide tumidis illis philoſophis, quique ad maiorem oſtentationem ſumtuoſo veſtitu ſeſe exornare ſolebant, πόδα ὑπόξυλον tribuat Comicus. Verſu ſequente, quod pro κνήμης reponam, vix habeo, niſi forte ſcriptum olim ΚΑΙΝΗΣ pro ΚΝΗΜΗΣ, idque mutata terminatione pro καινῶν, ut ſic pertineat ad ἱματίων. Nova veſtimenta quam maxime in eiusmodi delicati philoſophi ornatu requirebantur. Totum iam Fragmentum ex noſtra ſententia ſic ſcribendum:

Ἐπεὶ κατασὰς εὔστοχος νεανίας
Τῶν ἐξ Ἀκαδημίας τις, ὑπὸ Πλάτωνα, καὶ
Βρύσωνα θρασυαχρειολυψικερμάτω,

Πλη-

Πληγεὶς ἀνάγκῃ λεπτολογομεςȣ̃ τέχνης,
Σίμων τις ȣ̓κ ἄσκεπτα δυνάμενος λέγειν,
Εὖ μὲν μαχαίρᾳ ξύς᾽ ἔχων τριχώματα,
Εὖ δ᾽ ὑποκαθιεὶς ἄτμητα πώγωνος βάθη,
Εὖ δ᾽ ἐν πεδίλῳ πόδα τιθεὶς ὑπόξυλον,
Καινῶν ἱματίων ἰσομέτροις εἰλίγμασιν,
Ὄγκῳ τε χλανίδος εὖ τεθωρακισμένος,
Σχῆμ᾽ ἀξιόχρεων ἐπικαθεὶς βακτηρίᾳ,
Ἀλλότριον ȣ̓κ οἰκεῖον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Ἔλεξεν. Ἄνδρες ὦ Ἀθηναίων χθονός.

CAPUT VII.

Ariſtophanes emendatur, & explicatur.

CUm in praecedentibus in emendando Comici loco fuerim, & hoc Capite locum unum & alterum ex *Ariſtophanis* Comoedia Ecclesiazuſis examinare liceat. Verſu 615. ſenex Blepyrus animadvertens, ſi prius cum turpioribus puellis res foret habenda, nunquam ſenes ad formoſas perventuros, ita Praxagoram adloquitur:

ΒΛ. Καὶ πῶς ἡμᾶς τȣ̀ς πρεσβύτας, ἢν ταῖς αἰσχραῖ-
σι ξυνῶμεν,
Οὐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ᾽, οἷ
φῂς, ἀφικέσθαι;
ΠΡ. Οὐχὶ μαχȣ̃νται; ΒΛ. Περὶ τȣ; ΠΡ. Τȣ̃ μὴ ξυγ-
καταδαρθεῖν.
ΒΛ. Καί σοι τὸ περὶ τȣ́των δὴ μάχεσθαι.

ΠΡ. Τὸ

ΠΡ. Τὸ μὲν ἡμέτερον γνώμην τίν' ἔχει. προβεβούλευται γὰρ, ὅπως ἂν
Μηδεμιᾶς ᾗ τρύπημα κενόν.

Versu 3 animadvertens *Tanaquillus Faber*, Vir acutissimus, tum iustum pedum numerum non obtinere, tum etiam sensum laborare, emendavit:

ΠΡ. Οὐχὶ μαχοῦνται. ΒΛ. Περί του; ΠΡ. Περί του;
τοῦ μή σοι ξυγκαταδαρθεῖν.

In qua lectione eleganti & Comico sale minime destituta, minus tamen probo, quod, ubi Blepyrus in genere de senibus locutus fuerat, hic Praxagoram ad solum Blepyrum respiciat, deque illo puellas pulchras non pugnaturas adfirmet, cum tamen mox vs. 618. rursus Blepyrus Praxagorae iocum excipiens, in genere pro omnibus senibus respondet: eo enim necessario referendum περὶ τούτων, postea dicemus. Malo itaque, repetito altero περί του, pro posteriori τοῦ scribere τοῖσι hoc modo:

ΠΡ. Οὐχὶ μαχοῦνται. ΒΛ. Περί του; ΠΡ. Περί του τούτοις μὴ ξυγκαταδαρθεῖν.

Praxagora Blepyro false respondens, *Non pugnabunt*, inquit, *puellae*. Hoc non capiens senex, *Qua de re*, rogat, *non pugnabunt?*

Re-

Reſpondet Praxagora, *ſi cum illis* (ſenibus) *non congrediantur*. His auditis ſenex, & ſe a vetula ſalſo ioco rideri cernens, ut par pari referret, mox ſimili modo illam excipit his verbis: Καί σοι τὸ περὶ τούτων δὴ μάχεσθαι. De his ne prorſus deſperemus, facit nonnullarum Editionum ſcriptura, ubi pro καί σοι τὸ περὶ τ. δ. μ. legi teſtatur Cl. *Kuſterus*: Καί σοι τοιοῦτον ὑπάρξει; quae bina ſi componamus, facile liquet, illud καί σοι in alterutro loco delendum, atque adeo probabile eſſe, in priori loco poſt σοι lacunam ex poſteriori ita partim ſupplendam: Καί σοι τοιοῦτον ὑπάρξει τὸ περὶ τούτων δὴ μάχεσθαι. Ut autem verſus perfectus evadat, ſic legendum ſuſpicor:

> ΒΛ. Καί σοι τοιοῦτον ὑπάρξει. ΠΡ. Τὸ τί; ΒΛ. Περὶ
> τούτων δῆτα μάχεσθαι.

Salſe reſpondet ſenex Blepyrus ad vetulae iocum: *Et tibi tale quid eveniet*. Hoc non intelligens Praxagora, (eodem modo ut in praecedente verſu Blepyrus, περὶ οὗ; dixerat) rogat: Τὸ τί; *Quid ſibi eveniret?* Jam ſenex reſpondet: *ut ſcilicet de illis* (*ſenibus*) *pugnaret*. Nota locutio Graecis eſt ὑπάρξει μοι τοῦτο ποιεῖν, quam ut multis illuſtremus, opus non eſt. Illud τὸ τί *Ariſtophani* in interrogationibus frequens. Totum locum iam ut legendum cenſeo, ſubiungam:

ΒΛ. Καὶ

ΒΛ. Καὶ πῶς ἡμᾶς τὰς πρεσβύτας, ἣν ταῖς αἰσχραῖσι ξυνῶμεν,
Οὐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ', οἷ φῄς, ἀφικέσθαι;

ΠΡ. Οὐχὶ μαχοῦνται. ΒΛ. Περί του. ΠΡ. Περί τοῦ τούτοις μὴ ξυγκαταδαρθεῖν.

ΒΛ. Καί σοι τοιοῦτον ὑπάρξει. ΠΡ. Τὸ τί; ΒΛ. Περὶ τούτων δῆτα μάχεσθαι.

Addam adhuc locum non ita multo post ibidem apud *Aristophanem* hac occasione emaculandum vs. 625.

—— κοὐκ ἐξέσται παρὰ τοῖς καλοῖς καταδαρθεῖν
Ταῖσι γυναιξὶ πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρίσωνται.

Quinam per τοῖς μικροῖς intelligendi, mihi nondum exploratum satis est. Interea e loco parallelo suspicor legendum -- πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς σιμοῖς χαρίσωνται. Locus, qui eo potissimum nos ducit, est in eodem Dramate v. 701.

Τοῖς γὰρ σιμοῖς καὶ τοῖς αἰσχροῖς
Ἐψήφισθαι προτέροις βινεῖν·

& sic de puellis ibidem paulo ante v. 613.

Αἱ φαυλότεραι καὶ σιμότεραι παρὰ τὰς σεμνὰς καθεδοῦνται.

C A-

CAPUT VIII.

Hermesianactis Fragmentum insigne apud Athenaeum aliquoties emendatur. Charontis cymba κοινὴ ἄκατος *dicta.* Θοῦδαι. *Musaeus Antiopes amore captus.* Πολιὸς οὐδὸς, γήραος οὐδός. *Mimnermus quanti fecerit amorem. Antimachus Lydes amore captus. Lydes patria.* Σαρδιανός. *Colonus Sophoclis patria. Euripides cur* μισογύνης *dictus.*

EXstat apud *Athenaeum* L. XIII. p. 597. 598, 599. insigne Fragmentum *Hermesianactis Colophonii*, quo enumerat, quinam potissimum e veteribus amarunt. Hoc cum valde depravatum sit, nonnullis locis, ubi adhuc vestigia, quae ad veram scripturam ducere videntur, supersunt, in sequentibus succurrere fert animus. Neque tamen omnes maculas, quae plurimae insunt, a me abstergi posse, adeo ut nihil in posterum supersit, in quo veram Poetae manum sollicitaremus, est existimandum. Insunt enim multa, quae vel plane incerta, vel in quibus a vulgari opinione recessit *Hermesianax*. Haec proinde intacta reliquisse, quam coniecturas nullo suffultas tibicine, & plane incertas in medium protulisse satius duxi. In initio statim offerunt sese haec verba:

Οἵην μὲν Φίλος υἱὸς ἀνήγαγεν Οἰάγροιο,
'Αγριόπην Θρῇσσαν ςειλάμενος κιθάρῃ;
Αἰδόθεν, ἔπλευσε δὲ κακὸν καὶ ἀπειθέα χῶρον
Ἔνθα Χάρων· ἀκοὴν ἕλκεται εἰς ἄκατον
Ψύχας οἰχομένων λίμνη δ' ἐπὶ μακρὸν ἀΰτεῖ
'Ρεῦμα δι' ἐκ μεγάλων ῥυομένη δονάκων.

Levius eſt, attamen verbo monendum, verſu 2. deleto ſigno interrogationis, ut vocant, ſic verba coniungenda eſſe:

Οἵην μὲν Φίλος υἱὸς ἀνήγαγεν Οἰάγροιο,
'Αγριόπην Θρῇσσαν ςειλάμενος κιθάρῃ
Αἰδόθεν, ἔπλευσεν δὲ κακὸν, καὶ ἀπειθέα χῶρον.

Pendent haec omnia a verbo γινώσκεις vel οἶσθα, quod forſan in praecedentibus praeceſſerat, quemadmodum amat loqui Poeta. Ita poſtea, vſ. 85.

Οἵη μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανῦς
Πυθαγόρην, ἐλίκων κομψὰ γεωμετρίης.

quae ad verbum οἶσθα vſ. 75. referri debent. Verſu 4 quid ſibi vellent verba ἀκοὴν ἕλκεται εἰς ἄκατον, ignorans *Caſaubonus*, excogitavit varia epitheta, quae Charontis cymbae convenire videbantur. Cum tamen cuncta longius a Vulgata abeant, mavelim:

Ἔνθα Χάρων κοινὴν ἕλκεται εἰς ἄκατον
Ψύχας οἰχομένων.

Κοι-

Κοινὴν ἄκατον appellaſſe videri poſſet Poëta, propterea quod omnes homines ſine diſcrimine poſt mortem hac cymba transvectet portitor Averni. Ob eandem cauſam certe εὐρεῖαν σχεδίαν, ſive quae magnam hominum multitudinem ſimul capere poterat, Charontis cymbam vocat *Theocritus* Idyll. XXVI. 41.

Ἀλλ' οὐ σφιν τῶν ἦδος, ἐπεὶ γλυκὺν ἐξεκένωσαν
Θυμὸν ἐς εὐρεῖαν σχεδίαν συγνοῦ Ἀχέροντος.

Addam unicum *Sophoclis* locum, in Electra vſ. 137. ubi πάγκοινος λίμνη lacus infernalis appellatur:

Ἀλλ' οὔτοι τόνγ' ἐξ ἀΐδα
Παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἂν
Στάσεις.

Mox, cum ῥεῦμα ita abſolute poſitum vix admitti poſſit, malo:

——— λίμνη δ' ἐπὶ μακρὸν ἀϋτεῖ
Ῥεύματι ἐξ μεγάλων ῥυομένη δονάκων.

Sequuntur in Fragmento vſ. 7. &c.

Ἀλλ' ἔτλη παρὰ κῦμα μονόζωστον κιθαρίζων
Ὀρφεύς· παντοίους δ' ἐξανέπεισε θεούς·
Κωκυτόν τ' ἀθέμιστον ἐπ' ὀφρύσι μειδήσαντα,
Ἠδὲ καὶ αἰνοτάτου βλέμμ' ὑπέμεινε κυνὸς,
Ἐν πυρὶ μὲν φωνῇ τεθοωμένου, ἐν πυρὶ δ' ὄμμα
Σκληρὸν τρισοίχοις δεῖμα φέρων κεφαλαῖς.

Quid ſit κῦμα μονέζωςον iuxta cum ignariſſimis ignorare me lubens fateor. Solus, quantum memini, Orpheus ab Antiquis perhibetur, qui dulci citharae cantu aures Deorum infernalium mulſit. Hinc eſt, ut ſuſpicer, Poetam ſcripſiſſe:

Ἀλλ' ἔτλη παρὰ κῦμα μόνος ζώντων κιθαρίζων
Ὀρφεύς· παντοίȣς δ' ἐξανέπεισε θεȣ́ς.

In ſequentibus etiam minus proba lectio. Participium enim φέρων ſive ad Orpheum referas, ſive ad Cerberum, ſtructura manet aeque imperfecta. Ut tenebras diſcutiamus, ſic legendum:

Ἠδὲ καὶ αἰνοτάτȣ βλέμμ' ὑπέμεινε κυνὸς,
Ἐν πυρὶ μὲν φωνὴν τεθοωμένȣ, ἐν πυρὶ δ' ὄμμα
Σκληρὸν, τριςοίχου δεῖμα φέρων κεφαλῆς.

Structura, quae paululum intricatior, talis fere eſt: φέρων (Ὀρφεὺς) δεῖμα τριςοίχȣ κεφαλῆς, βλέμμ' ὑπέμεινε κυνὸς ἐν πυρὶ μὲν φωνὴν, ἐν πυρὶ δ' ὄμμα σκληρὸν τεθοωμένȣ. Senſus verborum eſt. *Orpheus formidabilem faciem tergemini capitis ferens, ſuſtinuit adſpectum canis horribili latratu, atque oculis igne micantibus inſtantis.* ſub φωνὴν & ὄμμα more Graecis familiari, tacite intelligi debet κατὰ. Verbi θοοῦσθαι uſum elegantem illuſtrabit *Nicandri* locus Ther. vſ. 228.

-- ἀυ-

—— αὐτὰρ ἐνωπῆς
Γλήνεα φοινίσσει τεθοωμένος.

Pergo ad versum 15. *Hermesianactis*; ubi de Musaeo:

Οὐ μὴν ἐδ' υἱὸς μήνης. ἀγέραςον ἔθηκεν
Μουσαῖος Χαρίτων ἤρανος Ἀντιόπην,
Ὅςε πολυμνήςησιν Ἐλευσῖνος παρὰ πέζαν
Εὔοσμον κρυφίων ἐξεφόρει λογίων.
Ῥάριον ὀργίων ἀνέμω διαποιπνύουσα,
Δήμητρα, γνωςὴ δ' ἐςὶ καὶ εἰν ἀΐδῃ.

Difficultatem maximam in hisce versibus cernens Magnus *Casaubonus*, silentio locum praeteriit. Varia corruptae lectionis indicia tum sensus, qui nullus plane inest, tum alia praebent: quid enim πολυμνήςησιν, aut quo referendum? quid παρὰ πέζαν εὔοσμον? quid κρυφίων ἐξεφόρει λογίων absque addito nomine ab ἐξεφόρει recto? Praeterea ὀργίων mediam correptam habet, secus ac obtineret, si proba foret lectio. Imo, si vel ὀργίων recte sese haberet, nullo tamen modo intelligi poterit versus ille 19. Ut omnes difficultates simul removeantur, non inconcinne totum locum scriberes:

Οὐ μὴν ἐδ' υἱὸς μήνης ἀγέραςον ἔθηκεν
Μουσαῖος Χαρίτων ἤρανος Ἀντιόπην,
Ὅςγε πολυμνήςην ποτ' Ἐλευσῖνος παρὰ πέζαν,
Εὔσημον κρυφίων ἐξεφόρει λογίων
Ῥάριον, ὀργιάων ἀνεμώλια ποιπνύουσαν
Δήμητρα· γνωςὴ δ' ἐςὶ καὶ εἰν ἀΐδῃ.

Viden', quam exigua ſit differentia inter ΟΡΓΙΩΝΑΝΕΜΩΔΙΑΠΟΙΠΝΤΟΥΣΑ & ΟΡΓΙΑΩΝΑΝΕΜΩΛΙΑΠΟΙΠΝΤΟΥΣΑΝ. Haec enim, ſi voces dividas, illam, quam dedi, ſcripturam gignent. Quam recte cuncta quadrent in Muſaeum, quippe qui Lycodrymidis Hymnum in Cererem compoſuit, & ipſe Vates & χρησμῶν auctor perhibetur, aeſtima. Confer quae de Muſaeo e Veterum ſcriptis notavit *J. A. Fabricius* Bibl. Graec. Vol. I. p. 102, Praeterea nota eſt locutio ὀργιάζειν vel ὀργιᾶν τὸν θεὸν pro *Deo ſacra facere.* Reliqua γνωστὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰν ἀΐδῃ qui ad Cererem referunt, a mente Poetae quam longiſſime aberrare mihi videntur: nihil enim ad rem faciebat, utrum Ceres apud inferos nota eſſet, nec ne, cum contra, ſi de Antiope interpreteris, quam maxime Poetae ſcopo conveniant. Voluit, niſi fallor, Muſaeum adeo magni feciſſe Antiopen, ut etiam apud inferos in honorem eius carmina cecinerit, & hoc modo innotuerit Antiopes nomen.

Pergo ad verſum 35, ubi de Mimnermi amore ita canit:

Μίμνερμος δὲ τὸν ἡδὺν ὃς εὕρετο πολλὸν ἀνατλὰς
  Ἦχον, καὶ μαλακοῦ πνεῦμ' ἀπὸ πενταμέτρου,
Καίετο μὲν Ναννοῦς· πολιῷ δ' ἐπὶ πολλὰ κιμώτω †
  Κνημωθεὶς κώμους εἶχε συνδρομίη.

Malo: καὶ μαλακοῦ πνεῦμα τὸ πενταμέτρου. In ſequen-

quentibus Καίετο μὲν Ναννοῦς docte tuetur Summus *Hemsterhusius* Obs. Miscell. Vol. VI. p. 302. adversus *Casaubonum*, qui illud Graece dici non posse ratus, coniecerat:

Καίετο μὲν Ναννοῦς ὕπο. τῷ δ' ἐπὶ πολλάκι μόχθῳ
Κνημωθεὶς, κώμους ἔστιχεν ἀδρανίῃ.

Verum potius hoc modo scripsisse Poetam censuerim:

Καίετο μὲν Ναννοῦς· πολιῷ δ' ἐπὶ πολλάκις οὐδῷ
Κνημωθεὶς, κώμους στεῖχε σὺν ἀδρανίῃ.

Homerus, quem noster forsan imitatus erat, pro πολιὸν οὐδὸν dixit γήραος οὐδὸν Il. Ω. 484.

— ὥσπερ ἐγὼν ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.

Voluit itaque Poeta, Mimnermum, cum iam senior esset factus, saepius ad commessationes ivisse, & voluptatibus deditum fuisse. Quam egregie haec in Mimnermum quadrent, senties facile, modo dicti eius memineris apud *Stobaeum* in Florileg. Grot. Tit. LXIII. p. 242.

Τίς δὲ βίος, τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσῆς Ἀφροδίτης;
Τεθναίην, ὅτε μοι μηκέτι ταῦτα μέλοι.

Pergit ulterius vs. 41. Poëta in commemorandis amatoribus:

Λυδῆς δ' Ἀντίμαχος Χρυσηΐδος ἐκ μὲν ἔρωτος
Πληγεὶς, Πακτωλοῦ ῥεῦμ' ἐπέβη ποταμοῦ.
Δαρδάνην δὲ θανοῦσαν, ὑπὸ ξηρὴν θέτο γαῖαν
Καλλίου' ἵξαον, δῆθεν ἀποπρολιπὼν
Ἄκραν ἐς Κολοφῶνα· γόων δ' ἀνεπλήσατο βίβλους
Ἱρὰς ἐκ παντὸς παυσάμενος καμάτου.

Dalecampius verſu tertio difficultatem in vocabulo Δαρδάνην cernens, reddidit: *in Dardania terra arida ſepultam.* &c. ac ſi legeretur Δαρδανίῃ ἣ θανοῦσαν κ. τ. λ. Verum in Lydia mortuam & ſepultam fuiſſe Lyden, ſatis liquet, dum Antimachus Lydes gratia ad Pactolum ſe contuliſſe, &, ea mortua & ſepulta rurſum Colophonem petiiſſe traditur. Praeterea niſi ad Lyden referas, ferri plane nequit θανοῦσαν ita nude poſitum. Lyden Sardibus, celeberrima Lydiae urbe, ſi non oriundam, quod quis inficias ibit? ſaltem ibi cum Antimacho vitam degiſſe, ex ipſis Poetae verbis colligo, ubi Antimachum Lydes amore captum Pactoli fluenta petiiſſe tradit. Pactolus enim ex Tmolo per medium forum Sardium labitur, qua de re Geographi videndi. Jam Lyden ex Lydia ortam diſces ex Epigrammate a *Berkelio* ad *Stephanum* V. Λυδία edito, quod cum noſtro loco omnino conferri meretur:

Λυδὴ καὶ γένος εἰμὶ καὶ οὔνομα. τῶν δ' ἀπὸ Κόδρων
Σεμνοτέρη πασῶν εἰμι δι' Ἀντιμάχου.

Τίς

Τίς γὰρ ἐμ' ἐκ ἤεισε, τίς ἐκ ἀνελέξατο Λυδὴν,
Τὸ ξυνὸν Μεσῶν γράμμα καὶ Ἀντιμάχε;

Nullo itaque negotio veram detegere possumus scripturam Σαρδιανὴν ἢ θανῦσαν: *Stephanus Byzantinus:* Σάρδις πόλις Λυδίας. Ὁ πολίτης, Σαρδιανὸς καὶ Σαρδιανή. In sequentibus iam eodem fundamento (quod nempe Lyde in Lydia, non vero in Dardania sepulta fuerit), nixus, cum nimis a Vulgatae vestigiis abeat ὁ πάνυ, pro ΚΑΛΛΙΟΝΙΞΛΟΝ emendo: ΚΑΙΛΥΔΙΗΝΙΞΕΝ. Lego itaque:

Σαρδιανὴν δὲ θανῦσαν, ὑπὸ ξηρὴν θέτο γαῖαν
Καὶ Λυδίην ἵξεν δῆθεν ἀποπρολιπὼν
Ἄκραν ἐς Κολοφῶνα. κ. τ. λ.

Nonnullis interiectis, vs. 57. sic de Sophocle canit:

Αὖθις δ' οἷα μέλισσα πολυπρίωνα κοδώνην
Λείπεσ', ἐν τραγικαῖς ἦδε χοροςασίαις.
Βάκχον καὶ τὸν Ἔρωτ' ἀγεῖραιθ' † ἀρειδὸς
.... Ζεὺς ἔπορεν Σοφοκλεῖ.

Priora πολυπρίωνα κοδώνην λείπουσ' non intelligo. Videtur nomen loci alicuius, quem Sophocles reliquerat, desiderari, quod non difficile erit detegere, modo quis noverit, Sophoclem, natione Atheniensem, e Colono fuisse ortum. Qua de re vide *Meursium* in

Reliq. Att. Cap. VI. ubi multa de hoc Colono notavit. Scribo itaque:

> Αὖθις δ' οἷα μέλισσα πολυπρήωνα Κολωνὸν
> Λείπουσ', κ. τ. λ.

Quid in ſequentibus ſit reponendum, aut quomodo lacuna ſupplenda, alii, qui vel ab eruditione, vel ab ingenio magis parati ſunt, videant. Ego, donec meliores libros nanciſcamur, ampliandum cenſeo. Videntur quidem veſtigia quaedam ſupereſſe nominis Theoridis, quam iam ſenex amaſſe fertur Sophocles, ut notavit *Athenaeus* Lib. XIII. p. 592. A. Verum ne nimis coniecturis indulgeamus, de hoc loco nihil adfirmaſſe ſatius erit.

Sequentia, in quibus etiam parum lucis adfulget, pleraque aliis relinquam, unicum tantum ex illis locum, quem coniectura non prorſus forſan infelici reſtitui poſſe autumo, protuliſſe contentus. Verſu 61. haec de Euripide proſtant:

> Φημὶ δὲ κἀκεῖνον τὸν ἀεὶ πεφυλαγμένον ἄνδρα,
> Καὶ πάντων μῖσος κτώμενον ἐκ συνοχῶν
> Πάσας ἀμφὶ γυναῖκας ὑπὸ σκολίοιο τυπέντα,
> Τόξου νυκτερινὰς οὐκ ἀποθέσθ' ὀδύνας.

Magnus *Caſaubonus* pro ἐκ συνοχῶν legendum coniecerat ἐκ δακέων. verum malim:

Καὶ

Καὶ πάντως μῖσος κτώμενον ἐξ ἀλόχων
Πάσας ἀμφὶ γυναῖκας, κ. τ. λ.

Euripidem μισογύνη dictum, propterea quod mulieres cunctas odio fuerit profecutus, eiusque rei caufam fuiffe uxores, quas minus pudicas deprehenderat, memoriae prodidere Veteres. Vide *Aulum Gellium* L. XV. Cap. XX. *Suidam*, aliofque.

CAPUT IX.

Mofchus, Bion, & Hefiodus emendantur. Ὥρ@.

PRae ceteris *Mofchi* Poëtae Venuftiffimi Carminibus lima indigere videtur Idyll. II. vf. 20.

Ὀψὲ δὲ δὴ μάλ' ἔπειτ' ἀνενείκατο παρθένος αὐδήν.

ubi prorfus abundant voculae δὴ μάλ' ἔπειτ'. *Europa* ob vifum fomnium ingenti perculfa metu erat, quo pertinent praecedentia vf. 16.

Ἡ δ' ἀπὸ μὲν στρωτῶν λεχέων θόρε δειμαίνουσα,
Παλλομένη κραδίην.

Voce itaque timida fequentia pronuncianda erant: quapropter mutatione non magna pro

pro ἔπειτ' ſcribo ἐλω, quando, ſi ſyllabas divulſas iungas, habebis corruptam vocem δημαλέλω: unde quisque veram facile eruet ſcripturam:

Ὀψὲ δὲ δειμαλέην ἀνενείκετο παρθένος αὐδήν.

Moſchi loco ex *Bione*, qui *Moſcho* plerumque adiungi ſolet, unum & alterum addam. Idyll. itaque I. verſu 86. ſic ſcribitur:

Αὐτὰν τὰν Κυθέρειαν ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.

Minus certe commodum obtinet locum αὐτάν· quare hoc modo legendum cenſeo:

Αἶ αἶ τὰν Κυθέρειαν, ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.

Αἶ αἶ ſaepius hoc Idyllio repetitur. Imo totum huncce verſiculum ſic antea vſ. 28. reperies ſcriptum:

Αἶ αἶ τὰν Κυθέρειαν, ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.

Pergo ad Idyllii IV. verſum poſtremum, ubi legitur:

Ἦν δ' αὖτ' ἐς τὸν Ἔρωτα καὶ ἐς Λυκίδαν τι μελίσδω,
Καὶ τόκα μοι χαίροισα διὰ στόματος ῥέει ᾠδά.

Pro χαίροισα ſubſtituendum opinor epitheton aptius, legendo:

Καὶ

Καὶ τόκα μοι χαρίεσσα διὰ ϛόματος ῥέει ᾠδά.

Idyll. VI. verſu 10, ubi Myrſon, a Cleodamo interrogatus, quamnam ex quatuor anni tempeſtatibus praeferendam exiſtimaret, reſpondet:

Κρίνειν ȣ̓κ ἐπέοικε θεήϊα ἔργα βροτοῖσι·
Πάντα γὰρ ἱερὰ ταῦτα, καὶ ἁδέα.

Minus, opinor, ad rem facit ἱερὰ, & longe praeferendum videtur:

Πάντα γὰρ ὥρια ταῦτα, καὶ ἁδέα.

Dicit Myrſon, ſe propterea e quatuor anni tempeſtatibus nullam eligere velle, quod ſingulae ſuo tempore & tempeſtive venientes voluptatem adferant. Ita, ut alia loca mittam, *Heſiod.* Oper. vſ. 492. voce ὥριος uſus:

——— μηδέ σε λήθοι
Μήτ' ἔαρ γινόμενον πολιὸν, μήθ' ὥριος ὄμβρος.
Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέσχην
Ὥρῃ χειμερίῃ, ὁπότε κρύος ἀνέρας εἶργον
Ἰσχάνει.

Locum eum in finem copioſius ſubiunxi, ut maculam, quae verſu 494. latet, obiter abſtergam: pro ὁπότε κρύος ἀνέρας εἶργον Ἰσχάνει nullus dubito, quin ſcripſerit *Heſiodus*; ὁπότε κρύος ἀνέρ' ἀεργὸν Ἰσχάνει: opponitur ἀνὴρ

νὴρ ἄοκνος, de quo mox *Hesiodus*, & ἀεργὸς ἀνήρ. quo egregie facit paulo post versus 498.

Πόλλα δ' ἀεργὸς ἀνὴρ κενεὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων.

Egregiam autem hanc emendationem debeo Juveni Elegantissimo *Joanni Pierson*, qui inter alias coniecturas & hanc nuper mecum communicavit.

CAPUT X.

Bionis Epithalamium Achillis & Deidamiae multis mendis liberatur. Ζηλοῦν. Φᾶρος. Ἀγαπατίς.

PRae ceteris *Bionis* Carminibus, quae ad nos pervenere, nullum adeo lacerum, atque tot mendis refertum, quam ultimum illud, quod inscribitur *Epithalamium Achillis & Deidamiae.* Huius itaque loca quaedam, quae medicina indigere videbantur, hoc Capite sanare conabor. Versu quinto, postquam Lycidas Myrsonem interrogasset, quodnam carmen ab ipso cantari vellet, Myrson respondet:

Σκύριον Λυκίδα ζαλῶν μέλος, ἁδὺν ἔρωτα
Λάθρια Πηλείδαο Φιλάματα, λάθριον εὐνάν.

ubi

ubi tum metrum, tum ſenſus claudicat. Mendam fortaſſis non male abſtergeres ſcribendo:

Σκύριον, ὦ Λυκίδα, ζαλῶ μέλος ——

Senſus eſt: *O Lycida, Scyrium carmen deſidero.* Ita ζηλεῦν apud *Orpheum* reperies Hymn. LXII. 9.

Εἰρήνη χαίρουσα, βίον ζηλοῦσα βέβαιον.

Scaliger vertit:

Munia pacis amans, certae cupidiſſima vitae.

Sequitur vſ. 7.

Πῶς παῖς ἕσσατο Φᾶρος, ὅκως δὲ ἐγεύσατο μορφάν.

Quid illud φᾶρος? id enim aeque *virile* quam *muliebre veſtimentum* dicit: cum tamen, ſi ita abſolute de Achillis veſtitu ponatur, non niſi eximie de veſtimento muliebri, quo indutus Achilles fuit, intelligi queat; quod neſcio, an ullo idoneo Veteris auctoris teſtimonio probari poſſit. Praeterea illud ἐγεύσατο plane ineptum, & certiſſima corruptae ſcripturae indicia praebet. Totum verſiculum ſic longe rectius legeres:

Πῶς παῖς ἕσσατο, Φάρει ὅπως δ᾽ ἐψεύσατο μορφάν.

ubi φᾶρος in genere veſtimentum dicit, quo Achil-

Achilles indutus formam mentitus eſt femineam.

Hunc verſum excipiunt duo adeo luxati, ut absque meliorum librorum ope vix boni quid de illis ſperare liceat. Quoad tamen potero, non equidem operam meam denegabo. Sunt illi:

Χὤπως ἐν κώραις Λυκομηδίσιν ἀπαλέγοισα
Ἀηδήνη τ' ἀπαςὸν Ἀχιλλέα Δηϊδάμεια.

Ex profligatiſſimis hiſce ruderibus, ne aliorum coniecturas memorem, optima, quam hactenus eruere valui, quaeque a Vulgatae ſcripturae veſtigiis parum abit, lectio videtur:

Χὤπως ἐν κώραις Λυκομηδίσιν ἆγ' ἀλέγιζεν
Πηλείδην ἀγαπατὸν Ἀχιλλέα Δηϊδάμεια.

ubi aeſtima, quantilla ſit literarum differentia inter ΑΠΑΛΕΓΟΙΣΑ & ΑΓΑΛΕΓΙΖΕΝ, tum etiam inter ΑΗΔΗΝΗΤΑΠΑΣΤΟΝ & ΠΗΛΕΙΔΗΝΑΓΑΠΑΤΟΝ, modo addatur in principio, ſyllaba, quae eraſa forte erat, ΠΗ. Eandem formam Doricam *ἀγαπατὸς* vide Idyll. *Theocriti* XVIII. vſ. 5.

Ἀνικὰ Τυνδάρεω κατεκλάξατο τὰν ἀγαπατὰν
Μναςήσαις Ἑλέναν ὁ νεώτερος Ἀτρέος υἱός.

& alibi. Ceterum poſt hunc verſum nonnulla deeſſe ſuſpicor, ad Myrſonis verba perti-

tinentia; quae, nisi hoc statuas, nimis subito abrumperentur: nihil enim adhuc de nuptiis Achillis & Deidamiae dixerat, quarum tamen mentio necessaria admodum erat, propterea quod praecipuum Idyllii argumentum in eo situm fuerit, ut nuptiae Achillis celebrarentur. Eo enim unice ducit Inscriptio, nisi & hanc falsam statuas; quod tamen temerarium, & nullo suffultum tibicine admitti non potest.

Sequitur versus 14.

——— ὐδέ τις Ἕλλην
Οὔτε Μυκηναίαν, οὔτ' Ἤλιδος, ὔτε Λακώνων
Μεῖνεν ἐὸν κατὰ δῶμα, Φέρων δίσσιν ἀνὰν ἄρνα.

Donec meliora proferant alii, malim:

Μεῖνεν ἐὸν κατὰ δῶμα· Φέρου δύςανον Ἄρηα.

quod ad Graecos, quos modo, enumeraverat, quique Troianis bellum intulere, referendum.

Versu 17. non dubito, quin veram & genuinam scripturam Παρθενικὸν κόπον εἶχεν Poëtae vindicaverit *Scaliger* pro παρθενικὸν κόρον.

Vers. 21. scribendum reor:

Θῦμον δ' ἀνέρος εἶχε, καὶ ἀνέρος εἶχεν ἔρωτα.

pro eo vulgo male Θῦμον δ' Ἄρεος ἐ. Ἀνέρος legendum ex eleganti, quam hic facit Poeta,

ta, oppositione manifesto constat. Vult enim, Achillem, femineis licet vestimentis indutus formam puellae referret, & lanificio operam daret, nihilominus affectus animumque virilem habuisse.

Versu 22. corrupte etiam legitur:

Ἐξ ἀῦς δ' ἐπὶ νύκτα μαρίζετο Δηϊδαμείᾳ.

μαρίζετο enim ne quidem Graecum est. Sensus unice postulat, scribamus:

Ἐξ ἀῦς δ' ἐπὶ νύκτα παρίζετο Δηϊδαμείᾳ.

emendationem egregie firmat *Statii* locus Achill. vs. 570.

— *illam sequiturque premitque*
Improbus illam oculis, iterumque iterumque resumit.
Nunc nimius lateri non evitantis adhaeret.

Sequitur paulo post vs. 24.

——— πολλάκι δ' αὐτᾶς,
Στόμ' ἀνὰ καλὸν ἄειρε, τὰ δ' ἀδέα δάκρυ' ἐπήνει.

ubi, quod ad priorem partem, lubens pedibus eo in *Scaligeri* sententiam, emendantis Στώμονα κάλον ἄειρε. In sequentibus vero eidem viro Maximo pro δάκρυ' scribenti καίρε' nondum obtempero. sed, quoniam illud ἀδέα etiam depravatum videtur, & sensus commo-

modius epitheton efflagitat, malo τὰ δαίδαλα δ' ἄτερ ἐπῄνει.

Quid fibi velint in fequentibus vf. 28.

Αὐτὰρ ἐγὼ μῶνα μίμνω, σὺ δὲ νύμφα καθεύδεις.

non intelligo. Nifi me omnia fallunt, Achilles queritur, quod, cum aliae virgines una dormiunt, ipfe folus absque comite, aeque atque Deidamia fola, quiefceret. hinc legendum fufpicor:

Αὐτὰρ ἐγὼ μῶνα, μῶνα σὺ δὲ νύμφα καθεύδεις.

Simili modo Helenam perfuadere conatur Dearum arbiter Paris apud *Ovidium* Epift. XVI. vf. 315.

Sola iaces viduo tam longa nocte cubili,
In viduo iaceo folus & ipfe toro.

Verfu 29. cum Graecum non fit vocabulum ὑποπαρθενικαὶ pro Αἱ δ' ὑποπαρθενικαὶ monitus fcribo: αἱ δύο παρθενικαί.

In fine infignis huius Fragmenti corrupta funt:

——— ἁ δὲ πονηρὰ
Νύσσα γὰρ δολία με κακῶς ἀπὸ σεῖο μερίσδει.

Scaligeri coniectura νύσσα γὰρ ἀργαλέα vel eo nomine minus fefe commendat, quod fic alterutrum vel ἡ vel γὰρ abundet. Praeterea il-

 lud

lud νύσσα minus aptum huic loco: nox enim erat ſola, quae Achillem & Deidamiam ſeiungeret, non paries aliquis ex ligneis metis compoſitus, quemadmodum vocem νύσσα explicat *Palmerius* Exercit. p. 819. Legendum itaque exiſtimo:

——— ἀ δὲ πονηρὰ
Νὺξ ἄγ' ἀργαλέα με κακῶς ἀπὸ σεῖο μερίσδει.

Hiſce praemiſſis, totum Idyllium, ut emendandum, ſubiungere liceat:

ΜΥΡΣΩΝ, ΛΥΚΙΔΑΣ.

Λῆς νύ τι μοὶ, Λυκίδα, Σικελὸν μέλος ἁδὺ λιγαίνειν
Ἱμερόεν, γλυκύθυμον, ἐρωτικὸν, οἷον ὁ Κύκλωψ
Ἄεισεν Πολύφαμος ἐπ' ἠϊόνι, Γαλατείᾳ;
Λ. Κῆν μοι συρίσδεν, Μύρσων, φίλον. ἀλλὰ τί μέλψω;
Μ. Σκύριον, ὦ Λυκίδα, ζαλῶ μέλος, ἁδὺν ἔρωτα,
Λάθρια Πηλεΐδαο φιλάματα, λάθριον εὐνάν.
Πῶς παῖς ἕσσατο, φάρει ὅπως ἐψεύσατο μορφὰν,
Χὤπως ἐν κώραις Λυκομηδίσιν ἄγ' ἀλέγιζεν
Πηλεΐδην ἀγαπατὸν Ἀχιλλέα Δηϊδάμεια.
Λ. Ἅρπασε τὰν Ἑλέναν ποθ' ὁ βωκόλος· ἆγε δ' ἐς Ἴδαν,
Οἰνώνῃ κακὸν ἄλγος. ἐχώσατο ἁ Λακεδαίμων·
Πάντα δὲ λαὸν ἄγειρεν Ἀχαϊκόν· οὐδέ τις Ἕλλην,
Οὔτε Μυκηναίων, οὔτ' Ἤλιδος, οὔτε Λακώνων
Μεῖνεν ἑὸν κατὰ δῶμα· φέρον δύσανον Ἄρηα.
Λάνθανε δ' ἐν κώραις Λυκομηδίσι μοῦνος Ἀχιλλεύς.
Εἴρια δ' ἀνθ' ὅπλων ἐδιδάσκετο, καὶ χερὶ λευκᾷ

Παρ-

Παρθενικὸν κόπον εἶχεν· ἐφαίνετο δ' ἥυτε κώρα·
Καὶ γὰρ ἴσον τήναις θηλύνετο, καὶ τόσον ἄνθος
Χιονέαις πόρφυρε παρειῆς· καὶ τὸ βάδισμα
Παρθενικῆς ἐβάδιζε, κόμας δ' ἐπύκαζε καλύπτρῃ.
Θυμὸν δ' ἀνέρος εἶχε, καὶ ἀνέρος εἶχεν ἔρωτα·
Ἐξ ἀοῦς δ' ἐπὶ νύκτα παρίζετο Δηϊδαμείᾳ.
Καὶ ποτὲ μὲν κείνας ἐφίλει χέρα, πολλάκι δ' αὐτᾶς
Στάμονα καλὸν ἄειρε, τὰ δαίδαλα δ' ἄτρι ἐπῄνει.
Ἤσθιε δ' οὐκ ἄλλᾳ σὺν ὁμάλικι. πάντα δ' ἐποίει
Σπεύδων κοινὸν ἐς ὕπνον· ἔλεξέ νυ καὶ λόγον αὐτᾷ·
Ἄλλαι μὲν κνώσσουσι σὺν ἀλλήλαισιν ἀδελφαί.
Αὐτὰρ ἐγὼ μούνα, μούνα σὺ δὲ νύμφα καθεύδεις,
Αἱ δύο παρθενικαὶ συνομάλικες, αἱ δύο καλαί.
Ἀλλὰ μόναι κατὰ λέκτρα καθεύδομες· ἁ δὲ πονηρὰ
Νὺξ ἄγ' ἀργαλέα με κακῶς ἀπὸ σεῖο μερίσδει.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο. . . . . . .

F I N I S.

INDEX AUCTORUM,

QUI IN

HISCE ANIMADVERSIONUM

LIBRIS

EMENDANTUR.

INDEX

RERUM ET VERBORUM.

A.

 Ana-

B.

Bac-

C.

Κε-

D.

E.

Ἐρ-

F.

G.

H.

Hya-

I.

L.

Ly-

M.

N.

O

O.

P.

R.

S.

So-

T.

 V.

V.

X.

X.

Z.

F I N I S.

AD LECTOREM.

Placuit hic, Benevole Lector, antequam nonnulla, quae, postquam typis esset descriptus libellus noster, inter legendum vel parum terse vel minus distincte & clare scripta deprehendebantur, immutare conor, Collationem Codicis MSS. Hermanni Samuelis Reimari, cuius memini in Praefatione, totam praemittere, unde de bonitate eius quisque facile iudicium ferat.

Coluthus edente Stephano Ubelo Franequerae apud AEgid. Radaeum cum MSS. collatus.

		Editus.	MSS.
Tit.		Κολέθε &c.	Κολλέθε ποιητε ἁρπαγὴ ἑλένης.
v.	5.	ἐπαντέλλεσθε	ἐπ' ἀντέλεσθε.
v.	8.	τί δὲ χρέος	τί δ' ἂν χςέος
			η
v.	9.	ὀρίνῃ	ὀρίνει.
v.	10.	βεκόλος,	del. comma.
v.	15.	καὶ Πάριν--θοωκοῖς	καὶ πάλιν-θοώκοις.
v.	19.	Ζῆνος	ζηνὸς.
			ʼ
v.	21.	Ἀμφιτρίτης	ἀμφιτςίτης.
v.	25.	μεθωμάρτησε	μεθ' ὡμάρτησε.
v.	30.	τρυφάλειαν	τριφάλειαν.

v. 32.

v. 32.	Λητωΐας	λητωάς.
v. 34.	Κυνέην· ἔγχος	κυανέην - εὔχος.
v. 40.	χαίτην	χαίτης.
v. 42.	αἰλᾶται	αἰλᾶται.
		ει
v. 45.	ἐρίνοι	ὀρινει.
v. 42.	ἐφέζετο	ἐφέσετο.

post v. 51. ὐρανὸν repetitus est v. 49. ἤθελε δ' ἠχήεντα &c.

		α
v. 57.	δειμαίνοντες	δειμαίνοντες.
v. 60.	μήλων, ἀριζ-	μήλων ἀριζήλων.
v. 61.	σκότȣ	μόθȣ.
v. 68.	ἐφεδρήσοντα	ἐφεδρήσσοντα.
v. 73.	κέκλεο	κέλεω.
v. 74.	διακρινθεῖσα.	διακριθεῖσα.
v. 84.	ἀγὼν	ἄγων.
v. 97.	ἐφεσπομένη	ἐφεπομένη.
v. 99.	Φοιτητῆρες	Φοιτῆρες.
v. 102.	ποιμαίνων	ποιμαίνων δ'.
v. 105.	καί τι	καί τις.
		μ
v. 106.	ἐκκρεμὲς	ἐκκριβὲς.
v. 107.	ποιμενίη	ποιμαινίη.
		ς
v. 114.	μυκήσαντο ταῦροι	μυκήσαντο ταῦροι.
v. 115.	μȣ́νη	μȣ́νην.
v. 119.	ὑπένερθε	ὕπερθε.
		ει
v. 120.	εἶδε	ἦδε.
v. 121.	θεῶν δ'	θεῶν.
v. 125.	τάρβον	τάρβος.
v. 132.	ἐφράσσατο	ἐφράσατο.

v. 138.	ἐπαινέσειας	ἐπαινήσειας.
v. 139.	κοιρανέειν	κοιρανέην.
v. 141.	ἐπιβρίσειεν	ἐπίβριεν.
v. 147.	ἀθερίζε - πολέων	ἀθέριζε - πολέμων.
v. 148.	ἀπτολέμοισι	ἀπολέμοισι.
v. 149.	ἀεὶ	αἰεὶ.
v. 152.	γυμνάσασα	γυμνώσασα.
v. 154.	δεσμὸν	θεσμὸν.
v. 157.	δέξεο	δέξομαι.
	πτολέμων ἐπιλήθεο	πολέμων ἐπελήθετο.
v. 162.	λέκτρων	λέκτρον.
v. 163.	ἀθρήσειε	ἀθρήσειεε.
v. 165.	Ἀφρογενείη	ἀφρογενίη.
v. 166.	φοιταλέην	φοιταλιὴν.
v. 174.	Ω σακέων	ὢ σακέων.
v. 177.	κυδιάει	κυδιάεις.
v. 182.	φεύγεις	φεύγοις.
v. 190.	οἶδε	εἶδε.
v. 196.	τεκτήνατο	τεκτείνατο.
v. 199.	ἱλασκόμενος θυέεσσιν	ἱλασσίμενος θυέσσιν.
v. 203.	ἐρφναίῳ	ὀρφναίων.
v. 204.	μυχθαλόεντος ἐπ' ἀέρος	μιχθαλόεντος ἐπήερος.
v. 206.	τόφρα καὶ	τόφρα δὲ.
v. 208.	θρηϊκίοιο μετάρσια	θρηΐκιον (οιο) μεταρρία.
v. 211.	ἀκοίτην	ἀμοίτην.
v. 214.	χθόνος Αἰμον-	χθονὸς αἰμον- sequitur in MS. versus: ἐξαπίνης ἀνέτελλεν, ἀχαΐδος ἄνθεα γαίης.
v. 216.	βωτιάνειρα.	βοτιάνειρα.
v. 217.	ἐιαμένας	ἐιαμενὰς.

v. 220.

v. 220. & 221. ὑπὸ δάσκιον	inverſo ordine poſiti. ὑπο-δάσκιον.
v. 223. Δηρὸν - ἐρεσμῶν	δηρὼν - ἐριτμῶν.
v. 224. ἐν κόλποισιν	εὐκόλποισιν.
v. 226. αὐτὰρ ὁ	αὐτὰρ ὁ.
v. 227. ἴχνεσσιν - ἐρείδας	ἴχνεσιν - ἐρείσας.
v. 228. ὑποχραίνοιντο	ὑπ' ἀχράντοιο.
v. 229. ἐπιβρύσαντες	ἐπιβρίσαντες.
v. 230. ἐπαντιτέλοιεν ἀήταις	ἐπαντέλλοιεν ἀῆται.
v. 232. νηὸς	νηοῖς.
v. 235. παραγνάμψας	παραγνάψας.
v. 237. ἠγάσσατο, μὴ	ἠγάσσατο δή.
v. 239. Ζηλήμονα	ζηλήμονα.
v. 240. χαρισσαμένη	χαρισαμένη.
v. 241. ἀνηυέξησε	ἀνηέξησε.
v. 243. Ἀτρείδαο	ἀτείδαο.
v. 245. Θυώνη	θοώνη.
v. 246. Ιλήκοις	ἡλίκοις.
v. 247. κἀκεῖνος	καὶ κεῖνος.
v. 252. ἐφεδρήσσειν	ἐφεδρήσειν.
v. 255. ὀπιπτεύειν· ἂν ἔγνω	πιπτεύειν - ἀνέγνω.
v. 256. εἶχε	εἶδε.
v. 258. τὸν ἱμερίδων	τῶν ἡμερίδων.
v. 260. καὶ πάτρην	καὶ ἡμῖν.
v. 263. ἠμαθόεσσαν	ἠμαθόδεσσαν.
v. 267. τελαμῶνας	τελαμῶνος.
v. 270. μειλιχίην - γῆρυν	μειλιχείην - δῆρυν.
v. 271. τέρμασι	πείρασι.
v. 274. ἔλλυες εὐωδῖνος	ἔκλεες εὐώδινον.

v. 278. ὀλύμποιο	ὀλύμποιο.
v. 279. Θητεύουσι	Θηλεύουσι.
v. 283. ἀκηχεμένησιν	ἀμηχημένησιν.
v. 286. ἱμερόεσσαν ἐμοὶ - πασσαι	ἡμερόεσσαν. ἐμοὶ - ὀπάσσας.
	ω
v. 289. κεράσωμεν	κεράσομεν.
v. 294. ἀεξόμεναι	ἀεζόμεναι.
v. 298. τόσην	τόσσην.
v. 300. τὰ πρὶν	τὸ πρίν.
v. 302. νόμον.	νομὸν.
	πυ
v. 303. προβολῆσι.	προμηλῆσι.
v. 304. ἐφέσπετο	ἐφέπετο.
v. 305. ἄγρεο νῦν	ἀγρεονῦν.
v. 307. ὅτ' ἐν Τροίῃ	ὅτε Τροίῃ.
v. 311. ἀρχομένην	ἀρχομένη.
v. 312. τὴν μὲν	τῇ μὲν.
v. 318. ἐς	εἰς.
v. 320. ἠριγενείης	ἠριγενείης.
v. 321. ἔκτοσθε	ἔκτοτε.
v. 322. βοάουσα	βοῶσα.
v. 327. προθύροισιν	προθύρῃσιν.
v. 303. παλίνορσος	παλίνορσον.
v. 338. εὐρώταο	ὑπὲρ εὐρώταο.
v. 340. εἶδεν bis	οἶδεν bis.
v. 342. & 343.	ordine inverſo poſiti.
v. 345. θῆρές σε	θῆρές τε.
v. 347. Ηριπες - χθαμαλῆς	ἤριπες δ' - χθαμαλοῖς.
v. 351. νεμεσίζομεν	νεμεσίζομαι.
v. 357. ὕπνωσ'	ὕπνος.
v. 363. μητέρα	μητέραν.
v. 371. μολὼν	μολῶν.

v. 372. τιθήνης	τιθήνην.
v. 373. πολὺ	πολλῆ.
v. 377. ἑῶν	ἐμῶν.
v. 384. πολέων	πυλέων.

MSS. τέλος τῆς τῦ ἑλένης ἁρπαγῆς.

A D-

ADDENDA

E T

CORRIGENDA.

IN TEXTU GRAECO.

P*Ag*. 2. *lin*. 8. *pro* διαφορά *lege* διάφορα.
Pag. 3. *l*. 5. *pro* Ἑρμῆν *lege* Ἑρμῆν.
Pag. 34. *l*. 1. *pro* Ἀναύρου *l*. ἀναύρου.
Pag. 42. *lin*. 8. *pro* ἀτιμάσας *scribe* ἀτιμήσας.
Pag. 80. *l*. 8. *pro* περῆλαι *l*. περῆσαι.
Pag. 96. *l*. 3. *pro* βαρυνομέναι *l*. βαρυνόμεναι.

IN VERSIONE LATINA.

P*Ag*. 11. *lin*. 8. *pro* erat *lege* fuerit.
Pag. 61. *lin*. 3. *pro* virosae *lege*, amore flagrantis.
Pag. 63. *lin*. 3. *pro* a populo Atheniensi *lege* ab Attica.
Pag. 103. *lin*. 2. *pro* Paridem *lege* Helenam.

I N

IN NOTIS AD COLUTHUM.

P*Ag.*3.*B.lin.* 12.*pro* Ἀφροδέτη *leg.* Ἀφροδίτη. *Pag.* 9. *A. lin.* 14. *a* Prius *ad finem Notae dele cuncta.*

Pag. 11. *A.l.* 15. *pro* ἀκυπέτη *l.* ὠκυπέτη.

Pag. 12. *B. lin.* 3. *post* debet *adde:* Eandem coniecturam *Tiberio Hemsterhusio* Viro Summo incidisse postea vidi in Notis ad *Lucianum* Tom. 1. p. 252.

Pag. 13. *B. l.* 6. *post* aliquid *adde:* Haec typis iam descripta erant, cum priorem de Vulgatae scripturae bonitate dubitandi rationem fundamento minus firmo niti viderem. Erroris huius etiam postea per literas me admonuit Vir humanissimus *David Ruhnkenius: V.* 15, *Vide*, inquit, *anne* Coluthus *his se exemplis tueri possit.* Oppian. Ἁλιευτ. *Lib.* IV. vs. 328.

Ἦμος ἅπας περίχωρος ἀγαλλομένῃσιν ἰωῆς
Νηπιάχων κέκληγε.

& *vs.* 360.

—— ἀγαλλόμενον δὲ μένεσιν.

Nonnus Διονύσ. *Lib.* IX. *vs.* 242.

Εἶπεν ἀγαλλομένη καὶ ἐν αἰθέρι.

&

& *Libr*. XLVI. vſ. 240.

—— εἰσαΐων δὲ
Κάδμος ἀγαλλομένης ἑτερόφρονα παιδὸς ἀπειλήν.

Pag. 15. *B*. *l*. 11. *a* cuius verba *ad finem Notae cuncta delenda.*

P. 22. *A*. *l*. 5. *poſt* ἐλθεῖν *adde:* Paulo aliter locum tentavit Doctiſſimus *Ruhnkenius*. pro ἔνθεν ἔεργε πολέμοιο legendum ſuſpicatus ἔνθεν ἔλε πτολέμοιο. *Tum porro &c.*

Pag. 27. *B*. *l*. 18. *pro* Ἐγγὺς ἄγ' *ſcribe* Ἐγγὺς, ἀγ', *&c.*

Pag. 29. *A*. *l*. 5. *pro* Exempli loco poteſt eſſe *leg*. Exemplum praebet.

Pag. 30. *A*. *l*. 5. *pro* ullo *leg*. ulli.

Pag. 32. *A*. *l*. 19. *poſt* ἐλθοῦσαι *adde:* De hoc loco ſic Eruditiſſimus *Ruhnkenius*. *Corruptum iſtud* ΕΜΗΣΕΜΟΝ *ex voce* ΕΝΗΕΟΣ *ortum videtur: Lego igitur:*

—— ὅθεν Φιλότητος ἐνήεος οἶστρον ἐλθοῦσαι.

Gregorii Nazianzeni ὑποθῆκαι παρθεν. *p*. 18. *Ed. Hervag.*

Καιρὸς δ' αὖ Φιλότητος ἐνηεός ἐστιν ἅπασιν,
Ἠερίοις, ἀλίοις τε, καὶ ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν ὁδεύει.

quae emendatio valde mihi adblanditur.

Pag. 38. *A*. *l*. 13. *pro* De *leg*. de.

Pag. 45. *lin*. 12. *poſt* dubitavit *adde:* Idem ob-

obſervaſſe Doctiſſ. *Ruhnkenium*, poſtea ex eius literis mihi innotuit.

Pag. 46. *A. l.* 5. *poſt* incommode *adde:* cum *Ubelo.*

Ibid. lin. 17. *pro* videre *leg.* videri.

Pag. 48. *lin.* 11. *poſt* pro μῦθος *adde:* Quod me iudice vulgatae praeferendum.

Pag. 51. *A. l.* 4. *pro* & Minervam reſpicit *lege* & ad Minervam reſpicit, quam aeque ac Martem, & Vulcanum Junonem deſeruiſſe, nec quidquam anxilii huic Deae tuliſſe vult Venus.

Pag. 53. *B. l.* 14. *poſt* reſpicit *adde* ad.

Pag. 57. *A. l.* 7. *ante* legendum *inſere* fortaſſis.

P. 69. *B. lin.* 11. *pro* σφίσι *leg.* σφισὶ.

Pag. 59. *A. l.* 15. *poſt.* volvebat, &c. *adde: Ruhnkenii* verba ſuper hoc loco mecum communicata ſunt: *Verſum* 204. *coniectura hunc in modum refingebam:*

Ἡ δ' ἄρα μυδαλέα ἐξ ἠέρος ὄμβρον ἀνεῖσα.

Nunc vero lubens arripio, quod Clariſſim. Reimari *Codex ſuppeditat,* μιχθαλίεντος. *De qua voce vide* Euſtathium, *& Scholia Minora ad Iliad.* Ω. *vſ.* 753. *&* Heſychium *in V.* Μιχθαλόεσσα.

Pag. 59. *A. lin.* 24. *poſt* Ubelus *adde:* Merito etiam Vulgatam tuetur Doct. *Ruhnkenius*

nius adducto *Quinti Calabri* loco Lib. XIV. vſ. 534.

Ἐκλύσθη δ' ἄρα πᾶσα περίδρομος Ἀμφιτρίτη.

Pag. 59. *B*. *l*. 25. *pro* obſidebat *lege* occupaverat.

Pag. 61. *A*. *lin*. 14. *pro* amigdalum *lege* amygdalum.

Pag. 61. *A*. *l*. 21. *pro* quaſi oriri videmus. Hoc ſenſu ſaepe apud Homerum *lege:* quaſi oriri videmus, ſaepe apud *Homerum*.

Pag. 62. *B*. *lin*. 8. *deleto Theocriti loco poſt* Idyll. vſ. 36. *ſubiunge :* quem copioſius paulo ſubiunxiſſe, & emaculaviſſe operae pretium erit:

Ὀππόταν ἐξενθὼν ἠρτημένον ἐν προθύροισιν
Τοῖσι τεοῖσιν ἴδῃς, τὸν τλάμονα μή με παρένθῃς.

Participium ἐξενθὼν, cum mox ſequatur παρένθῃς vere ab Elegantiſſimo Poeta profectum nullus crediderim. Imo ἠρτημένον ita nude poſitum quam maxime ſuadet, pro ΕΞΕΝΘΩΝ reponamus ΕΞΟΥΔΩΝ. Dixerat, niſi fallor, amator infelix:

Ὀππόταν ἐξ οὐδῶν ἠρτημένον ἐν προθύροισιν
Τοῖσι τεοῖσιν ἴδῃς.

Confer vſ. 50.

——— ἧπτεν ἀπ αὐτῶν (οὐδῶν)
Τὰν λεπτὰν σχοινῖδα.

Ad-

Adde verſum 53.

—— ὁ δ' αὐτ' ὤϊξε θύρας, καὶ τὸν νεκρὸν εἶδεν
Αὐλᾶς ἐξ ἰδίας ἠρτημένον.

Huc etiam facit *Ovidii* locus Met. XIV. ubi multa ex hoc Idyllio deſumſit. Ibi vſ. 733. Iphis

Dixit: & ad poſtes, ornatos ſaepe coronis,
Humentes oculos, & pallida brachia tendens,
Cum foribus laquei religaret brachia ſummi;
Haec tibi ſerta placent crudelis & impia, dixit.

Pag. 65. *B. lin.* 3. *pro* detigi *lege* detegi.
Pag. 66. *A. lin.* 2. *poſt* Neandr. *adde:* & Ubel.
Pag. 66. *B. lin.* 26. *pro* AEgei *lege* AEgaei.
P. 67. *A. lin.* 14. *pro* βάλουτης *lege* βαλόντης.
Pag. 69. *A. lin.* 18. *pro* ἀήταις *leg.* ἀήταις.
Ibid. B. lin. 10. *dele* Voſſ. praeterea habet 'Οξύ προν.
Pag. 70. *A. lin.* 5. *pro* νυν *lege* νῦν.
Pag. 77. *A. lin.* 2. *pro* ἀνοίζας *leg.* ἀνοίξας.
Pag. 78. *B. lin.* 10. *poſt* Vir Doct. *adde:* ad Ald. Edd.
Pag. 80. *A. in initio inſere hanc Notulam:* V. 281. Ποσειδάων καὶ 'Απόλλων.] Legerat procul dubio Noſter *Heſiodi* 'Ηρωϊκὴν Γενεαλογίαν, unde ſequentia profert *Tzetzes* ad *Lycophronis* Caſſandram vſ. 393.

Ἤματι τῷ, ὅτε τεῖχος ἐϋδμήτοιο πόληος
Ὑψηλὸν ποίησε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.

Ibid. lin. 8. *post* ἐπάσας *insere sequentia:* Vers. 289. Δεῦρο γάμον κεράσωμεν, κ. τ. λ.] *Coluthi* verba egregie illustrat *Ovidii* locus propterea dignus, qui adscribatur, Epist. XVI. vs. 289.

Parce datum fatis, Helene, contemnere amorem,
Sic habeas faciles in tua vota Deos:
Multa quidem subeunt: sed coram ut plura loquamur,
Excipe me lecto, nocte silente tuo.

vs. 295.

Nunc ea peccamus, quae corrigit hora iugalis:
Si modo promisit non mihi vana Venus.

Pag. 83. *B. lin.* 12. *post* rudera *adde:* Locutionem nostram ἐπὶ προμολῇσι πυλάων in clara luce collocant *Scholiastae* verba ad *Apollon. Rhodii* Lib. I. vs. 1174. ubi inter alia: λέγονται δὲ, inquit, προμολαὶ καὶ τὰ ἐξώπυλα μέρη, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς πρώτοις φησί·

Στῆ δ' ἄρ ἐπὶ προμολῆς, οἱ δ' ἀντίοι ἠγερέθοντο.

Apollonii hicce versus prostat Libr. I. vs. 320. ubi eo, ut scripsi, modo legitur.

Pag.

Pag. 87. *A. lin.* 18. *lege* ἣ *pro* ἡ, *vel potius dele, quae leguntur a* Poſſet *ad* Ceterum.

Pag. 87. *B. lin.* 16. *poſt* cenſui *ſequentia adde:* Ut autem haec lectio omnis dubitationis expers fiat, fontem, unde ſua derivarit *Coluthus*, aperiam. Ita enim praeivit *Homerus* Od. T. vſ. 562.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενήνων εἰσὶν ὀνείρων.
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι.
Τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριςȣ̃ ἐλέφαντος.
Οἵ ῥ' ἐλεφαίρονται ἔπε' ἀκράαντα φέροντες.
Οἱ δὲ διὰ ξεςῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνȣσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.

Homeri verba expreſſit fere *Maro* Aen. VI. vſ. 894. Confer *Horatium* Carmin. Lib. III. Od. XXVII. vſ. 40. quibus adde Epigrammatis partem ex *Anthologia* Lib. III. Cap. XXV. Epigr. 46.

Ὦ μέγα Βαττιάδαο σοφȣ̃ περίπυςον ὄνειαρ·
Ἦ ῥ' ἐτεὸν κεράων ȣ̓δ' ἐλέφαντος ἔφυς.

Pag. 88. *B. lin.* 8. *pro* πλύςονοε *l.* πλύςον☉.

Pag. 96. *B. lin.* 15. *pro* ἐπνασ' *l.* ὕπνας'.

Ibid. lin. 11. *poſt* ἀλιπύȣσα *adde:* Ceterum quid ſit ἀληπύȣσα δαϊφροσύνῃσιν ὀνείρων, ignoro. Penes me dubium vix eſt, quin pro ΔΑΙΦΡΟΣΥΝΗΙΣΙΝ ſit reponendum ΔΟΛΟΦΡΟΣΥΝΗΙΣΙΝ, quod propterea literis maiuſcu-

iusculis exhibui, ut sic Lectorum oculis mendi originem simul offerrem. Δολοφροσύνη *dolum* significat. Ita *Homerus* Il. τ. 97.

——— ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν.

Prae ceteris huc facit *Coluthi* locus, prouti in prioribus Editionibus & Codicibus nonnullis legitur, etsi depravatus, versu 314. ubi de somniorum portis loquitur:

——— δοιὰς δὲ πύλας ὤϊξεν ὀνείρων,
Τὴν μὲν ἀλητείης, κεράων δ' ἀπελάμπετο κόσμῳ
Ἔνθεν ἀναθρώσκουσι θεῶν νημερτέες ὀμφαί.
Τὴν δὲ δολοφροσύνης, κενεῶν θρέπτειραν ὀνείρων.

Vide quae ad hunc locum notavi.

Pag. 99. *B. lin.* 7. *pro* ὑπηνήθιζεν *lege* ὑπωπίαζεν.

Pag. 100. *A. lin.* 6. *pro* patrones *lege* patronos.

IN ANIMADVERSIONIBUS.

P*Ag.* 3. *l.* 4. *pro* λίγουσί τ' *lege* λήγουσί τ'
Ibid. lin. 14. *pro* ἀπαπρείαι *leg.* ἀπατήρειαι.

Pag. 6. *l.* 15. *ante* Salmasius *pone* Praeterea videndi.

Pag. 11. *lin.* 11. *pro* ηὐκοδίμου *lege* ηὐδοκίμου.

Pag. 15. *lin.* 25. *pro* παρὰ τὸ σκεπάζειν (hoc malo,

lo, quam Suidae *πυκάζειν lege:* παρὰ τὸ πυκάζειν (ita malo e Suida.

Pag. 20. *lin.* 23. *lege* παρὰ θῖνας Ἰκλίδος.

Pag. 22. *l.* 3. *pro* non video, quo referas verbum εἰσπίπτειν *lege:* minus recte huic sedi convenit compositum εἰσπίπτειν.

Pag. 35. *l.* 13. *pro* huic loco *lege:* Catullo.

Pag. 36. *lin.* 7. *pro* purpuriae *&* πεφύρμον *lege* purpureae *&* πεφύρεον.

Pag. 43. *lin.* 7. *pro* voluere, ὅς ἦν ex &c. *lege:* voluere, ὅς ἦν, ex &c.

Pag. 87. *lin.* 4. *pro* faciat *lege* facit.

Pag. 97. *lin.* 27. *pro* Harum *lege* Horum, *& mox pag.* 98 *pro* qua *lege* quo.

Pag. 103. *lin. ult. pro* Pr *lege* Per.

Pag. 110. *lin.* 9. *post* idem *adde:* verbum μίσγεσθαι.

Pag. 112. *lin.* 5. *post* eidem *adde* fere.

Pag. 166. *post lin.* 22. *adde:* Coniecturam super Hermesianactis vers. 25. &c, quam supra, ubi loca quaedam ex eius fragmento apud Athenaeum emendavi, de industria omiseram, quia paulo incertior videbatur, adposuisse nunc tamen satius duco. Verba prouti vulgo leguntur adponam:

Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
　Ἡσίοδον πάσης ἤρανον ἱςορίης
Ἀσκραῖον ἐσικέσθαι, ἔχονθ' Ἑλικωνίδα κώμην.
　Ἔνθεν δ' γ' Ἡοίην μνώμενος Ἀσκραϊκὴν

O 3　　　　Πέλλ'

Πολλ' ἔπαθεν πάσας δὲ λόγων ἀνεγράψατο βίβλυς
  Ὕμνων, ἐκ πρώτης παιδὸς ἀνερχόμενος.

Videtur respexisse ad Hesiodi opus, vel saltem quod Hesiodo a multis adscribitur, *Magnas Eoeas*, atque in ea fuisse opinione, illud nomen traxisse ab amica quadam Hesiodi Eoea dicta, a cuius nomine libros hosce auspicatus est. Lego itaque:

Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
  Ἡσίοδον πάσης ἤρανον ἱςορίης
Ἀσκραῖον ἐσίκεσθαι, ἔχειν θ' Ἑλικωνίδα κώμην·
  Ἔνθεν ὅγ' Ἠοίην μνώμενος Ἀσκραϊκὴν
Πολλ' ἀπόθεν πάτρης Μεγαλῶν ἀνεγράψατο βίβλυς
  Ἠοιῶν, ἐρατῆς παιδὸς ἐναρχόμενος.

Quantilla sit differentia inter ΠΟΛΛΕΠΑΘΕΝΠΑΣΗΣΔΕΛΟΓΩΝ & ΠΟΛΛΑΠΟΘΕΝΠΑΤΡΗΣΜΕΓΑΛΩΝ aestimes. Mox versu 32. paulo aliter de Homero dixit:

Πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος.

Si tamen illud ὕμνων, ut Casaubonus fecisse videtur, de hisce Magnarum Eoearum libris interpreteris, paululum minori mutatione posses scribere:

Πολλ' ἀπόθεν πάτρης Μεγάλων ἀνεγράψατο βίβλυς
  Ὕμνων, ἐξ ἐρατῆς παιδὸς ἀνερχόμενος.

Pag.

Pag. 177. *lin.* 23. *pro* οȣ̊π *lege* οὔπ.
Pag. 179. *lin.* 11. *pro* persuadere *lege* permovere.

Leviores mendae, ut & accentus vocum Graecarum & distinctiones hic illic male positae vel etiam omissae nonnunquam Lectorem eruditum, ut spero, non offendent.

TYPIS
JACOBI BROUWER,
FRANEQUERAE,
D. 16. Julii. 1747.

